

Maanpuolustuskorkeakoulu

Opinto-opas 2009–2010

Sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkinnot

Julkaisija
Maanpuolustuskorkeakoulu

Vastaava toimittaja
Titta Rautasalo

Toimittaja
Opintoasiainosasto

Painopaikka
Edita Prima Oy
Helsinki
2009

MAANPUOLUSTUS- KORKEAKOULU

OPINTO-OPAS 2009–2010

Sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkinnot

ISBN 978-951-25-2029-9

Edita Prima Oy, Helsinki 2009

Sisällys

Lukijalle	5
Tervetuloa opiskelijaksi Maanpuolustuskorkeakouluun	6
Maanpuolustuskorkeakoulun rehtorin tervehdys	6
Kadettitoverikunnan tervehdys	8
 1 Maanpuolustuskorkeakoulu	 10
1.1 Maanpuolustuskorkeakoulun tehtävät	10
1.2 Maanpuolustuskorkeakoulun toimintaa ohjaavat arvot	10
1.3 Maanpuolustuskorkeakoulun organisaatio	11
1.4 Tutkinto-osastot ja Opintoasiainosasto	12
1.5 Ainelaitokset ja Kielikeskus	13
1.6 Puolustushaara-, aselaji- ja toimialakoulut	16
1.7 Yhteystiedot	19
 2 Perustietoa opinnoista ja opiskelusta	 21
2.1 Maanpuolustuskorkeakoulussa suoritettavat tutkinnot	21
2.2 Opiskelu Maanpuolustuskorkeakoulussa	21
2.3 Aikaisempien opintojen hyväksilukeminen	24
2.4 Opintorekisteri ja opiskelijan opintosuoritukset	24
2.5 Opinnäytteet ja niitä koskevat ohjeet ja määräykset	25
2.6 Tutkintotodistukset	27
 3 Upseerikoulutuksen kokonaisuus: SK- ja SM- tutkintoihin johtavat ja sotilasammattilliset opinnot	 28
3.1 Upseerin virkaan johtavien opintojen kokonaisuus	28
3.2 Upseerin virkaan vaadittavat sotilasammattilliset opinnot	29
 4 Sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkinnot	 31
4.1 Sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintojen tutkintorakenne	31
4.2 Sotatieteiden kandidaatin tutkinnon tavoitteet ja opintojen toteuttaminen	32
4.3 Sotatieteiden maisterin tutkinnon tavoitteet ja opintojen toteuttaminen	33
4.4 Tutkimusmenetelmäopinnot sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkinnoissa	34
4.5 Kandidaatin- ja maisterintutkintoon vaadittavat kieli- ja viestintäopinnot	35
4.6 Sotatieteet ja oppiaineet	36
4.7 Pää- ja sivuainevalinta	39
4.8 Sotalinjat ja opintosuunnat	40
4.9 Sotalinjojen opintosuuntakuvaukset	43
4.10 Sotatieteiden maisteriopinnot siviileille	47

5	Opiskelua tukevat palvelut	48
5.1	Opintojen ohjaus	48
5.2	Kirjasto- ja tietopalvelut	49
5.3	ATK-palvelut	51
5.4	Koulutusportaali	52
5.5	Opiskelijahallintojärjestelmä WinhaPro	52
5.6	Oppilaskunta	53
6	Tutkintovaatimukset sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkinnoissa	55
6.1	Oppiaineiden yleiset tavoitteet sotatieteellisissä perustutkinnoissa	55
6.2	Sotatieteiden kandidaatin tutkinto	57
6.3	Sotatieteiden maisterin tutkinto	67
7	Opintojaksokuvaukset oppiaineittain	76
7.1	Johtaminen	83
7.2	Sotataito	119
7.3	Sotilaspedagogiikka	161
7.4	Sotatekniikka	190
7.5	Kaikille pakolliset opinnot (SM): Rauhan ajan päällikön valmiudet sekä joukkoyksikön taistelu	232
7.6	Yleiset opinnot (SK)	245
7.7	Yleiset opinnot (SM)	258
8	Opiskelijan ABC – keskeiset käsitteet	265
Liitteet		271
Liite 1.	Maanpuolustuskorkeakoulun organisaatio 1.1.2009	271
Liite 2.	Sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintojen rakenne	272
Liite 3.	Laki Maanpuolustuskorkeakoulusta (1121/2008)	273
Liite 4.	Valtioneuvoston asetus Maanpuolustuskorkeakoulusta (1124/2008)	283

Lukijalle

Hyvä opiskelija,

tämä opinto-opas on tarkoitettu Maanpuolustuskorkeakoulussa sotatieteiden kandidaatiksi ja maisteriksi opiskelevien käsikirjaksi lukuvuotena 2009–2010. Aluksi opinto-oppaassa esitellään Maanpuolustuskorkeakoulun organisaatio ja sen tehtävät. Sen jälkeen kerrotaan perustietoa opiskeluun liittyvistä ja opiskelua tukevista asioista sekä esitellään upseerin virkaan johtavien opintojen kokonaisuus. Opinto-oppaan keskeisin osio esittelee sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkinnot, opintojen rakenteen, tutkintovaatimukset ja tarkemmat opintojaksokuvaukset oppiaineittain. Opiskelu kannattaa aloittaa perehtymällä oppaaseen hyvin, sillä siten saat kattavan yleiskuvan opintojen etenemisestä ja sisällöistä.

Lisätietoa opintoihin ja yleensä opiskeluun liittyvistä asioista saat muun muassa vuosittain julkaistavasta Kadetin oppaasta, jossa on tietoa kadetin opintojen aikaisista etuuksista, oikeuksista ja velvollisuuksista. Vuoden 2009–2010 Kadetin opas julkaistaan elokuussa Maanpuolustuskorkeakoulun Torni-portaalin sivuilla. Sotatieteiden maisterin tutkintoa suorittavien opiskelijoiden etuuksista, oikeuksista ja velvollisuuksista kerrotaan erikseen Koulutusportaalin Verkkosotakoulun maisterikurssin työtilassa. Maanpuolustuskorkeakoulun jatko-tutkinnoista julkaistaan erillinen opinto-opas. Täydennyskoulutusta koskevat tiedot ovat puolestaan Täydennyskoulutusoppaassa.

Jos et löydä opinto-oppaasta tarvitsemaasi tietoa tai jos jokin asia jää sinulle epäselväksi, otathan yhteyttä Opintoasiainosaston henkilökuntaan. On myös toivottavaa, että annat palautetta opinto-oppaasta Opintoasiainosaston henkilökunnalle tai toimittajalle, jotta voimme kehittää opasta edelleen. Opiskelun iloa lukuvuodeksi 2009–2010!

KM, koulutussuunnittelija
opinto-oppaan toimittaja

Titta Rautasalo

Tervetuloa opiskelijaksi Maanpuolustuskorkeakouluun

Maanpuolustuskorkeakoulun rehtorin tervehdys

Arvoisa opiskelija,

Maanpuolustuskorkeakoulu on puolustusvoimain komentajan alainen sotatieteellinen korkeakoulu, joka kuuluu Suomen yliopistojen joukkoon. Meidän tehtävämme on edistää sotatieteellistä tutkimusta ja antaa tutkimukseen ja alan parhaisiin käytäntöihin perustuvaa opetusta sotatieteissä. Muiden yliopistojen tapaan Maanpuolustuskorkeakoulun tehtäviin kuuluu yhteiskunnallinen vaikuttaminen omalla alallaan.

Korkeakoulun toimintaa leimaa monitieteisyys. Käsitteenä puhumme sotatieteistä, jotka kattavat yleisten tieteenalojen sotaa ja asevoimien toimintaa sekä turvallisuutta ja kriisejä käsittelevät osa-alueet. Operaatiotaito ja taktiikka on sotatieteiden ydinalue, jolla Maanpuolustuskorkeakoulu edustaa suomalaisen yliopistomaailman syvintä osaamista.

Maanpuolustuskorkeakoulun toiminta on jatkoa jo 1700-luvulla alkaneelle upseerikoulutuksen traditiolle, joka on muuttunut ja muokkautunut Ruotsin ja Venäjän vallan aikana ja kehittynyt nykyiseen muotoonsa itsenäisyytemme vuosikymmenien aikana.

Maanpuolustuskorkeakoulun yliopistolliset lähtökohdat muovautuivat vuoden 1993 alussa, jolloin silloinen Kadettikoulu, Taistelukoulu ja Sotakorkeakoulu yhdistettiin uudeksi korkeakouluksi. Sitten seurannut tutkimuksen ja opetuksen kehitys, tohtoriohjelman käynnistäminen ja liittyminen yleiseurooppalaiseen korkeakoulujen kehittämisprosessiin ovat vahvistaneet yliopistollisia piirteitä. Kehitys on toteutunut upseerikasvatuksen ja upseerikoulutuksen perinteitä kunnioittaen.

Maanpuolustuskorkeakouluun liittyvä säädöstyö on saatu uudistettua siten, että korkeakoulua koskeva oma laki ja asetus astuivat voimaan tämän vuoden alusta. Korkeakoulun eri tutkintotasoilta valmistuvat upseerit sijoittuvat puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen tehtäviin. Opinnot tähtäävät asiantuntijuuteen, mutta monipuolisen opetuksen ensisijaisena tavoitteena on kouluttaa osaavia ja laaja-alaisesti ajattelevia johtajia niin rauhan kuin sodan ajan tehtäviin.

Uuden lain myötä maisteritason opinnot avautuvat pienelle määrälle siviiliopiskelijoita. Heistä valmistuu turvallisuuden laajassa viitekehyksessä sotatieteisiin perehtyneitä asiantuntijoita ja johtajia puolustushallinnon ohella vaikkapa ulkoasiain- tai sisäasiainhallinnon palvelukseen tai alan teollisuuden tehtäviin. Opetus Maanpuolustuskorkeakoulussa perustuu tutkimuksen tuottamaan tietoon ja alan parhaisiin käytäntöihin, jossa akateemisista lähtökohdista rakenne-

tut teoreettiset valmiudet yhdistetään käytännön osaamiseen. Osa opinnoista toteutetaan korkeakoulun johdossa puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa eri puolilla Suomea.

Toivotan jo korkeakoulussa olevat opiskelijat, sotatieteiden kandidaatin tutkinossa opintonsa aloittavat kadetit sekä ensimmäiselle uusimuotoiselle maisterikurssille tulevat opiskelijat tervetulleiksi sotatieteellisten opintojen pariin.

Maanpuolustuskorkeakoulun rehtori
Kenraalimajuri, FT

Vesa Tynkkynen

Kadettitoverikunnan tervehdys

Kadettina kestävässä ketjussa

Kadettien opiskelurytmi on tiivis. Lukujärjestykseen ja opiskelutahtiin ei pysty juurikaan vaikuttamaan itse. Kaikilla luennoilla on läsnäolopakko, ja maasto-harjoitukset vievät luentosalista metsän keskelle, joskus jopa kolmeksi viikoksi kerrallaan. Opiskeltavaa ja tehtävää siis riittää, mutta elämä ei kuitenkaan ole aina pelkkää opiskelua, vaan joskus on hyvä vaihtaa vapaalle ja nauttia opiskelukavereiden seurasta muutenkin kuin ryhmätöiden parissa. Jotta vapaalla aika ei kävisi tylsäksi, on sitä varten perustettu kouluumme kadettien oma rekisteröity yhdistys, Kadettitoverikunta ry.

Kadettitoverikunta on perustettu vuonna 1925. Alun perin toiminnan perusajatuksena oli vaalia kadettikoulun perinteitä, järjestää vapaa-ajan toimintaa ja valvoa kadettien etuisuuksia. Sotilaalla tulee olla jatkuvasti tehtävä kirkkaana mielessä. Tästä syystä ei toverikunnankaan tehtävä ole vuosien saatossa muuttunut. Toiminnasta tehtiin astetta virallisempaa vuonna 2006, jolloin nimi Kadettitoverikunta vietiin rekisteriin, ja nimi sai peräänsä rekisteröidyn yhdistyksen tunnuksen.

Yhdistyksen jäsenistöön kuuluvat kaikki Maanpuolustuskorkeakoulussa opiskelevat kadetit, jotka ovat antaneet kadettilupauksensa. Ennen lupauksen antamista ensimmäisen vuosikurssin kadetit ovat nuorempia jäseniä, joilla on läsnäolo- ja puheoikeus kadettitoverikunnan kevät- ja syyskokouksissa. Yhdistyksen toimintaa johtaa hallitus, joka valitaan tehtävänsä jäsenistön äänestyksellä vuodeksi kerrallaan toverikunnan syyskokouksessa.

Osallistuminen toimintaan toverikunnassa ja varsinkin sen hallituksessa perustuu sataprosenttiseen vapaaehtoisuuteen. Vapaaehtoisuus on kadeteille joissain tapauksissa hieman kaksijakoinen asia. Koska kadetin opinnot ovat hyvin tiivistähtisiä, voi vapaa-ajan vapaaehtoinen osallistuminen jäädä vähäiseksi. Puheenjohtajana näen asian toiselta kantilta. Lähdin toimintaan mukaan koska koen opiskelijoiden henkisen hyvinvoinnin erittäin tärkeäksi, varsinkin näin tiiviissä työyhteisössä kuin Kadettikoulu.

Hyvän hengen kasvattaminen vaatii paljon työskentelyä yhteisen hyvän eteen, ja kun side kurssin kesken on muodostunut, ei se hevillä katkea. Tällöin puhtaankin kuuluisasta kadettihengestä, joka on läsnä kaikkialla, missä ikinä kadetteja onkaan liikenteessä. Hyvä yhteishenki ei ole ainoastaan kadettien tiedostama asia, vaan myös muut opiskelijat ovat huomanneet sen.

Viime vuosina kadetteja on alkanut kiinnostaa myös Santahaminan ulkopuolinen opiskelijaelämä. Yhteyksien ja verkostojen rakentaminen on ollut työlästä, mutta vaivannäkö on tuottanut monia uusia ystävyys-suhteita ja kontakteja.

Sen vuoksi kadetit alkavatkin olla hyvin tuttu näky osakuntien ja ylioppilaskuntien vuosijuhlissa ja erinäisissä opiskelijatapahtumissa.

Lopuksi totean, että yhteishengen kasvattaminen, sekä sisäisten että ulkoisten toimijoiden kanssa, on opiskelun suola. Se on asia, joka auttaa jaksamaan rankkoina aikoina ja kannustaa yhä parempiin suorituksiin. Mielestäni jokaisen perusoikeutena on osallistua hyvän hengen kasvattamiseen ja sen ylläpitämiseen. Näin vahvistamme jokainen omaa lenkkiämme katkeamattomassa upseerien ketjussa sekä takaamme itsellemme ja Kadettitoverikunta ry:lle toimivan tulevaisuuden.

Kadettitoverikunnan puheenjohtaja
Kadetti

Joonas Asunmaa
94. KADK

1 Maanpuolustuskorkeakoulu

1.1 Maanpuolustuskorkeakoulun tehtävät

Maanpuolustuskorkeakoulu (MPKK) on puolustushallinnon alainen korkeakoulu, jonka tehtävänä on edistää sotatieteellistä tutkimusta ja antaa tutkimukseen ja alan parhaisiin käytäntöihin perustuvaa sotatieteellistä opetusta sekä kasvattaa opiskelijoita palvelemaan isänmaata ja ihmiskuntaa. Tehtäviään hoitaessaan Maanpuolustuskorkeakoulu toimii vuorovaikutuksessa muun yhteiskunnan kanssa sekä edistää tutkimustulosten yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Maanpuolustuskorkeakoulun päätehtävänä on suunnitella ja järjestää upseerin virkoihin vaadittaviin tutkintoihin johtava opetus. Tavoitteena on kouluttaa yleissivistykseltään ja sotilaallisilta ammattitaidoiltaan pätevää upseerisotaa puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen sodan ja rauhan ajan tehtäviin.

Tutkimuksen ja opetuksen ohella Maanpuolustuskorkeakoulun sivistystehtäviä ovat suomalaisen sotilaskulttuurin ylläpito ja kehittäminen, Sotamuseon johtama valtakunnallinen sotilasmuseotoiminta, korkeakoulun kirjaston johtama sotatieteellinen kirjastotoiminta, yhteistoiminta tieteellisten seurojen kanssa, sotilaskuorotoiminnan tukeminen ja liikuntakulttuurin edistäminen.

Maanpuolustuskorkeakoulu tarjoaa opetusta upseeriston koko palvelusuran ajalle. Maanpuolustuskorkeakoulu antaa myös täydennyskoulutusta puolustushallinnon ja Rajavartiolaitoksen korkeakoulutetulle siviilihenkilöstölle. Lisäksi se antaa ylempään korkeakoulututkintoon johtavaa opetusta maanpuolustukseen ja turvallisuuteen liittyvissä kysymyksissä näille aloille suuntautuville tutkijoille ja asiantuntijoille sekä toimialakohtaista täydennyskoulutusta erityisesti henkilöstöalalla.

Maanpuolustuskorkeakoulu osallistuu tehtävänsä palvelevalla tavalla sekä koti- että ulkomaisten korkeakoulujen väliseen opiskelija-, tutkija- ja opettajavaihtoon. Maanpuolustuskorkeakoulussa tehdään lisäksi puolustusvoimien henkilöstöalaa ja sen tietojärjestelmiin kohdistuvaa tutkimus- ja kehittämis-työtä. Maanpuolustuskorkeakoulussa tutkitaan ja kehitetään myös opetus-, oppimis- ja työympäristöjä sekä opetus- ja oppimismetodeja.

Maanpuolustuskorkeakoulu järjestää ylimpänä yleisenä maanpuolustusopetuksena valtakunnalliset maanpuolustuskurssit ja ohjaa alueellisia maanpuolustuskursseja opetuksen sisällössä ja toimeenpanossa.

1.2 Maanpuolustuskorkeakoulun toimintaa ohjaavat arvot

Isänmaallisuus on Maanpuolustuskorkeakoulun aatteellinen ja eettinen perusta. Eurooppalaistumisen ja globalisaation lisääntyessäkin isänmaallisuus tuo esiin suomalaisuuden erityispiirteitä. Sen keskeistä sisältöä on maan itsenäisyyden ja kansalaisten elinolosuhteiden turvaaminen. Isänmaallisuus on perintei-

den ja menneiden sukupolvien työn arvostamista ja yhteisen edun asettamista henkilökohtaisten etujen edelle.

Asiantuntemus ilmenee pyrkimyksenä tietoon ja totuudellisuuteen. Se johtaa osaamiseen ja korkeatasoisiin tuloksiin organisaation kaikissa osissa. Asiantuntemuksen kautta syntyy arvostus ja vaikuttavuus puolustushallinnon sisällä ja koko yhteiskunnassa. Tieto ja totuudellisuus edellyttävät korkeakoululta ja sen henkilöstöltä luovuutta ja kriittisyyttä.

Luotettavuus perustuu asiantuntemukseen ja tutkimus-, opetus- ja muiden tehtävien laadukkaaseen ja vastuulliseen toteuttamiseen. Luotettavuus edellyttää tutkimus- ja ammattiehtisten kysymysten asettamista keskeiselle sijalle korkeakoulun kaikessa toiminnassa.

Yhteenkuuluvuus on voimavara työssä viihtymisen ja onnistumisen parantamiseksi. Yhteenkuuluvuutta vahvistamalla yksilöt ja korkeakoulun osat edistävät tulosten saavuttamista ja vaikuttavuutta. Yksilötasolla se merkitsee avoin-
tuuden vuorovaikutusta koko henkilöstön sekä opettajien ja opiskelijoiden kesken. Avoin vuorovaikutus perustuu oikeudenmukaiseen ja tasa-arvoa edistävään organisaatiokulttuuriin.

Kehittyminen tuottaa muuttuvassa turvallisuusympäristössä korkeakoulun olemassaolon oikeutuksen tulevaisuudessakin. Se edellyttää jatkuvaa tilanne-
seurantaa, rakentavaa kriittisyyttä, oppimista ja kasvua vastaamaan tulevaisuuden vaatimuksia. Yksilön halu kasvaa henkisesti on sekä henkilökohtaisen kehityksen että organisaation kehittymisen edellytys. Kehittyminen edellyttää joustavuutta uusien tietojen, innovaatioiden ja toisten tieteidenalojen käytön hyödyntämiseksi, minkä mahdollistavat monialaisuus ja tieteidenvälisyys.

1.3 Maanpuolustuskorkeakoulun organisaatio

Maanpuolustuskorkeakouluun kuuluu esikunta, osastoja, ainelaitoksia ja muita yksiköitä (Liite 1). Maanpuolustuskorkeakoulun rehtori johtaa, ohjaa ja valvoo korkeakoulun toimintaa apunaan vararehtori, tutkimusjohtaja ja hallintojohtajan johtama esikunta.

Maanpuolustuskorkeakoulun tutkintoihin johtava opetus järjestetään Kadettikoulussa ja Jatkotutkinto-osastossa, jotka sijaitsevat Santahaminassa Helsingissä. Santahaminassa sijaitsee myös Maanpuolustuskorkeakoulun Opin-
toasiainosasto, joka vastaa muun muassa opetuksen yleisestä kehittämisestä yhteistoiminnassa tutkintoja kehittävien organisaatioiden kanssa sekä tuottaa opiskelijoiden tarvitsemat yhteiset opinto- ja opiskelijahallinnon palvelut. Täydennyskoulutus- ja kehittämiskeskus sijaitsee Tuusulassa. Opetuksen suunnittelevat ja toteuttavat ainelaitokset, jotka vastaavat myös oman alansa tutkimuksesta ja tutkijakoulutuksesta. Kielikeskus toimii Maanpuolustuskorkeakoulun ja puolustusvoimien asiantuntijaorganisaationa vieraiden kielten ja ruotsin kielen koulutukseen, tulkkaukseen, kääntämiseen sekä muihin kieliasiantuntijapalveluihin liittyvissä asioissa.

Puolustushaara-, aselaji- ja toimialakoulut sekä Raja- ja Merivartiokoulu vastaavat oman alansa osaajina upseerin virkaan vaadittavista sotilasammattillisista opinnoista sekä osin myös tutkintoihin kuuluvasta sotatieteellisestä opetuksesta Maanpuolustuskorkeakoulun johtamana. Sotilasammattillisia opintoja voidaan järjestää myös Maanpuolustuskorkeakoulussa. Pääesikunta vahvistaa Maanpuolustuskorkeakoulun opetuksen yleiset tavoitteet ja sovittaa yhteen Maanpuolustuskorkeakoulun opetuksen puolustusvoimien muun koulutuksen kanssa.

Maanpuolustuskorkeakoulun toimintaa ohjaa laki Maanpuolustuskorkeakoulusta (1121/2008). Sotatieteelliset tutkinnot perustuvat Valtioneuvoston asetukseen Maanpuolustuskorkeakoulusta (1124/2008), joka pohjautuu lakiin Maanpuolustuskorkeakoulusta. Laki Maanpuolustuskorkeakoulusta ja Valtioneuvoston asetus Maanpuolustuskorkeakoulusta on luettavissa tämän oppaan liitteinä (Liitteet 3 ja 4). Toiminnan perusteina ovat myös määräykset puolustusvoimien kokoonpanosta, viroista ja toimista sekä muut puolustusvoimia, sotilaslaitoksia, Maanpuolustuskorkeakoulua ja valtakunnallisia maanpuolustuskursseja koskevat voimassa olevat pysyväisasiakirjat, käskyt ja ohjeet.

1.4 Tutkinto-osastot ja Opintoasiainosasto

Kadettikoulu

Kadettikoulu (KADK) vastaa Maanpuolustuskorkeakoulussa järjestettävistä sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkinnon opinnoista ja ohjaa puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa järjestettäviä sotatieteellisiä opintoja. Opetusta annetaan Kadettikoulussa Santahaminassa ja puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa ympäri Suomea. Kadettikoulu yhdessä Opintoasiainosaston kanssa vastaa kadettien opintososiaalisista ja hallinnollisista asioista sekä opintorekisteristä. Kadettikoulu ohjaa kadettien opintososiaalisten ja hallinnollisten asioiden hoitamista ja opintorekisterin ylläpitämistä puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa.

Sotatieteiden kandidaatin tutkintoa suorittavia opiskelijoita kutsutaan kadeteiksi. Maisterivaiheessa upseerin virkaan tähtäävät opiskelijat opiskelevat omista sotilasarvoistaan (luutnantti). Maisteritutkintoa voi opiskella syksystä 2009 lähtien myös siviiliopiskelija.

Kadettikouluun kuuluvat johtaja, apulaisjohtaja sekä sotatieteiden maisteri- ja kadettikurssien johtajat.

Jatkotutkinto-osasto

Jatkotutkinto-osasto (JTOS) vastaa Maanpuolustuskorkeakoulussa järjestettävistä yleisesikuntaupseerin tutkinnon opinnoista ja ohjaa Raja- ja merivartiokoulussa järjestettäviä opintoja. Yleisesikuntaupseerin tutkinto jakaantuu esiuupseerikurssin opintoihin ja yleisesikuntaupseerikurssin opintoihin.

Esiupseerikurssi (EUK) on kiinteä osa yleisesikuntaupseerin tutkintoa; EUK on sen ensimmäinen opintovuosi. Itsenäisenä kokonaisuutena esiuupseerikurssi on upseerin ylemmälle tehtävätasolle vaadittavaa täydennyskoulutusta.

Opinnoissaan menestyneet ja sopivat opiskelijat saavat esiuupseerikurssin väliarvostelun perusteella oikeuden jatkaa opintojaan yleisesikuntaupseerikursilla (YEK). Yleisesikuntaupseerikursille voi hakeutua myös myöhemmin lisävalinnan kautta.

Jatkotutkinto-osaston henkilökuntaan kuuluu jatkotutkinto-osaston johtaja ja apulaisjohtaja.

Opintoasiainosasto

Opintoasiainosaston (OAO) tärkeimpänä tehtävänä on korkeakoulun opinto- ja opiskelijahallinnon järjestäminen ja kehittäminen eri tutkintotasoilla. Lisäksi OAO osallistuu korkeakoulun opetuksen kehittämiseen yhteistyössä tutkinto-osastojen ja ainelaitosten kanssa. OAO:n tehtäviin kuuluvat myös opetuksen yleinen kehittäminen ja opetukseen liittyvän laatu järjestelmän luominen ja ylläpito sekä kansainvälinen ja kansallinen yhteistyö opetuksen viitekehityksessä. Yhteistyössä kurssinjohtajien kanssa OAO on mukana opintojen ohjauksessa eri tutkintotasoilla. Lisäksi OAO koordinoi korkeakoulun opetustilojen käyttöä ja kehittämistä. OAO järjestää kaikkien tutkintotasojen opiskelijavalinnat ja rekrytoinnit sekä vastaa opiskelijahallinnon palveluista (muun muassa opiskelijarekisterit, opinto-oppaat, arviointiohjeet, arvostelut, todistukset, henkilöasiakirjojen hallinnointi) ja opintososiaalisista palveluista (muun muassa päivärahat, matkat sekä vaatimukset muista tukipalveluista).

Opintoasiainosaston henkilökuntaan kuuluu osastopäällikkö, apulaisosastopäällikkö, sektorijohtajia, osastoupseereita, koulutussuunnittelijoita sekä opintoasiainsihteereitä.

Täydennyskoulutus- ja kehittämiskeskus

Tuusulassa sijaitseva Täydennyskoulutus- ja kehittämiskeskus (TKKK) on Maanpuolustuskorkeakoulun rehtorin alainen korkeakoulun tulosyksikkö, joka antaa puolustushallinnon henkilöstölle täydennyskoulutusta.

Täydennyskoulutus- ja kehittämiskeskuksessa yhdistyvät opetus, tutkimus, kehittäminen ja tuotanto sekä näihin liittyvät tukitoimet. TKKK tukee myös puolustushallinnon kurssi- ja seminaaritoimintaa. TKKK:n koulutustarjonta jakautuu tehtävätasokohtaiseen, toimialakohtaiseen ja puolustushaaraakohtaiseen täydennyskoulutukseen sekä oppisopimuskoulutukseen.

1.5 Ainelaitokset ja Kielikeskus

Taktiikan laitos

Taktiikan laitoksen (TAKTL) päätehtävänä on operaatiotaidon ja taktiikan opetus ja tutkimus. Opetuksen tavoitteena on antaa opiskelijoille ajanmukaiset ja korkeatasoiset teoreettiset tiedot operaatiotaidosta ja taktiikasta sekä taito soveltaa opittua teoriaa niin rauhan kuin sodan ajan eritasoisissa upseerin tehtävissä. Tutkijakoulutuksella luodaan valmiudet tutkivalle työotteelle.

Opetuksen perusteet luodaan operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksella ja kehityksen seurannalla. Operaatiotaidossa ja taktiikassa opetetaan maasota-

taktiikkaa, ilmasotataktiikkaa, merisotataktiikkaa, aselajitaktiikoita, huoltotaktiikkaa, puolustusvoimien yhteisten suorituskykyjen käyttöä sekä sodan ajan esikuntapalvelua. Yhteisiä suorituskykyjä ovat muun muassa johtamisjärjestelmät, kaukovaikuttamisjärjestelmät, tiedustelujärjestelmä, elektronisen sodankäynnin keinot, erikoisjoukot ja logistiikka.

Laitoksen henkilöstöön kuuluu laitoksen johtaja, professori, dosentteja, erikoistutkijoita, tutkijaupseereita, opettajia sekä ainelaitosupseeri ja ainelaitossihteeri. Korkeakouluopiskelija voi toimia tutkijaharjoittelijana Taktiikan laitoksessa.

Strategian laitos

Strategian laitos (STRATL) vastaa strategian opetuksesta Maanpuolustuskorkeakoulussa sekä harjoittaa strategian tutkimusta korkeakoulun opetuksen, puolustuspoliittisen päätöksenteon ja puolustusvoimien pitkän aikavälin suunnittelun perusteiksi. Laitoksen tutkimuksen pääalueet ovat Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikka, Suomen lähialueet, eurooppalainen turvallisuuskehitys, maailmanlaajuiset turvallisuuskysymykset sekä strategian perustutkimus.

Laitoksen henkilöstö antaa asiantuntijalausuntoja viranomaisille ja muille tarvitsijoille strategian ja turvallisuuspolitiikan kysymyksistä.

Laitoksen henkilöstöön kuuluu johtajan lisäksi opetus- ja tutkimushenkilöstönä professori, erikoistutkijoita, tutkija(esi)upseereita, opettajia sekä suunnittelija ja ainelaitossihteeri. Laitoksella työskentelee lisäksi sekä ulko- että kotimaisia vierailevia opettajia ja tutkijoita. Strategian laitoksella voi myös suorittaa opiskeluun tai työhön liittyvää harjoittelua.

Sotahistorian laitos

Sotahistorian laitos (SOT AHL) vastaa sotahistorian opetuksesta ja tutkimuksesta Maanpuolustuskorkeakoulussa. Tutkimuksessa toimitaan yhteistoiminnassa yliopistojen historian laitosten ja ulkomaisten sotakoulujen, sotahistorian tutkimuslaitosten ja sotahistorian alan järjestöjen kanssa.

Laitoksen opetus- ja tutkimustoiminnan pääalueet ovat sotataidon historia, toisen maailmansodan jälkeisten sotien sotataidon kehitys ja Suomen sotahistoria. Laitoksen henkilökuntaan kuuluu johtaja, professori, tutkijoita, tutkijaupseereita, opettajia ja ainelaitossihteeri. Sotahistorian laitoksella voi myös suorittaa opiskeluun tai työhön liittyvää harjoittelua.

Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos

Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos (JOSPEL) vastaa johtamisen ja sotilaspedagogiikan opetuksesta ja tutkimuksesta Maanpuolustuskorkeakoulussa. Lisäksi laitos osallistuu puolustusvoimien koulutusalan kehittämiseen ja tarjoaa suomen kielen kirjoitusviestinnän tukipalvelut Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijoille ja henkilökunnalle.

Johtamisen oppiaine kattaa kaikki johtamisen osa-alueet, ja näkökulmaa määrittävät sotilasjohtamisen eri toimintaympäristöt. Opetuksen painopisteenä

ovat ne tiedot ja taidot, jotka liittyvät sotilasorganisaation johtamiseen sekä johtajana kehittymiseen.

Sotilaspedagogiikka liittyy sotilaallisen maanpuolustuksen, kriisinhallinnan ja viranomaisyhteistyön tehtäviin. Opetuksen ja tutkimuksen painopiste on sotilaan henkinen, fyysinen ja taidollinen toimintakyky monimutkaisissa ja monin tavoin kuormittavissa tilanteissa ja ympäristöissä organisaatioiden kaikilla tasoilla. Sotilaspedagogiikan opetuksen ja tutkimuksen erityisaloina ovat toimintakyky, kouluttajuus, sotiluus ja sotilasammattillisten tietojen, taitojen ja asenteiden koulutus osana oppivia organisaatioita ja koulutusjärjestelmiä. Lisäksi laitos osallistuu puolustusvoimien koulutusalan kehittämiseen.

Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitoksen kokoonpanoon kuuluvat laitoksen johtaja, johtamisen ja sotilaspedagogiikan professorit, opettajat, sotilaslakimies, tutkijaesiupseeri, kieliasiantuntija, ainelaitosupseeri, ainelaitossihteeri ja tutkimussihteeri. Lisäksi laitoksella työskentelee tutkijoita, ja opetuksessa ja tutkimuksessa hyödynnetään dosentteja ja johtamisen alan mentoreita.

Käyttätymistieteiden laitos

Käyttätymistieteiden laitos (KÄYTTL) on ensisijassa tutkimuslaitos, joka sijaitsee Tuusulassa. Käyttätymistieteiden laitoksessa tehdään psykologisia henkilöarviointeja sekä sotilaspsykologista, sotilassosiologista ja kasvatustieteellistä tutkimusta.

Sotilaspsykologisen tutkimuksen kohteena on muun muassa erilaisissa puolustusvoimien tehtävissä tarvittavien henkilöiden kompetenssi ja soveltuvuus, sotilaan toimintakyky psyykkisesti erityisen vaativissa olosuhteissa ja niin sanottu human factors -tutkimus, joka käsittelee ihmisen kyky- tai persoonallisuusvaatimuksia ja toimintaroja operoitaessa pitkälle teknistyneissä toimintaympäristöissä.

Sotilassosiologiassa tutkitaan erilaisia sotilasorganisaatioita, niiden rakennetta, dynamiikkaa ja ryhmänormeja. Kasvatustieteellinen tutkimus kohdistuu sotilasammattissa oppimiseen ja oppimisympäristöihin.

Käyttätymistieteiden laitoksessa työskentelee professorin johdolla psykologeja, tutkijoita sekä tukitehtävissä olevia henkilöitä.

Kielikeskus

Kielikeskus (KIEKE) toimii Maanpuolustuskorkeakoulun ja puolustusvoimien asiantuntijaorganisaationa vieraiden kielten ja ruotsin kielen koulutukseen, tulkkaukseen, kääntämiseen sekä muihin kieliasiantuntijapalveluihin liittyvissä asioissa. Kielikoulutuksen kokonaisuudessa otetaan huomioon tarpeellisin osin puolustushaarojen, aselajien ja toimialojen tarpeet kielitaidon kaikilla osa-alueilla ja kaikissa toimintaympäristöissä. Puolustusvoimien palkatun henkilöstön kielikoulutuksessa pyritään toteuttamaan Euroopan unionin suositus siitä, että jokaisella on hyvä toiminnallinen taitotaso yhdessä vieraassa kielessä ja toisen vieraan kielen passiivinen taitotaso. Lisäksi kielikoulutusjärjestelmäs-

sä turvataan julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain vaatimusten täyttyminen.

Kielikeskuksen henkilökuntaan kuuluu kielikeskuksen johtaja, kielipalvelut ja kielikoulutus- sektorien johtajat, kieliasiantuntijoita ja lehtoreita.

1.6 Puolustushaara-, aselaji- ja toimialakoulut

1.1.2009 voimaan tulleen lain myötä Maanpuolustuskorkeakoulu johtaa sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkinnoissa toteutettavia opintoja puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa (PAT-koulut). Puolustushaarat ja Rajavartiolaite- laitos (RVL) ohjaavat upseerin virkaan vaadittavia sotilasammattillisia opintoja.

Puolustushaarakouluja ovat Maasotakoulu, Merisotakoulu ja Ilmasotakoulu. Aselaji- ja toimialakouluja ovat Panssarikoulu, Tykistökoulu, Pioneeri- ja Suo- jelukoulu, Viestikoulu, Huoltokoulu, Ilmavoimien Teknillinen Koulu, Lentosota- koulu, Utin Jääkäriyrykmentin Helikopteripataljoona sekä Rajavartiolaitekseen kuuluva Raja- ja Merivartiokoulu Espoossa ja Imatralla.

Maasotakoulu

Maasotakoulu (MAASK) on maavoimien komentajan alainen Lappeenrannas- sa sijaitseva puolustushaarakoulu ja jalkaväen aselajikoulu. Maasotakoulu jär- jestää sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintoon kuuluvia opintoja, puolustusvoimien palkatun henkilöstön täydennyskoulutusta sekä kouluttaa varusmiehiä ja reserviläisiä. Sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkinto- jen maasotalinjan sekä jääkäri-, kranaatinheitin- ja tiedusteluopintosuuntien opetuksen järjestää Korkeakouluosasto.

Merisotakoulu

Merisotakoulu (MERISK) on merivoimien komentajan alainen sotilasopetus- laitos, joka sijaitsee Suomenlinnassa. Merisotakoulun tehtävänä on kouluttaa merisotalinjan kadetteja antamalla tutkintoihin sisältyvää sotatieteellistä kou- lutusta sekä upseerin virkaan vaadittavaa sotilasammattillista koulutusta. Me- risotalinjan kadetit opiskelevat puolustushaaraopintojen ajan Merisotakoulun Korkeakouluosastossa. Merivartiolinjalla opiskelevat suorittavat lisäksi rajatur- vailisuusalan opintoja Raja- ja merivartiokoulussa. Merisotakoulussa annetaan Maanpuolustuskorkeakoulun ainelaitosten ohjauksessa opetettavien sotatie- teellisten aineiden lisäksi merenkulun opetusta. Korkeakouluosasto ja Meri- sotakoulun koulutuskeskuksen opettajat vastaavat yhteistyössä opetuksesta.

Ilmasotakoulu

Ilmasotakoulu (ILMASK) on ilmavoimien komentajan alaisuudessa toimiva puo- lustushaarakoulu. Ilmasotakoulu vastaa ilmavoimien varusmiesten ja ilmapuo- lustuksen henkilöstön perus-, täydennys- ja jatkokoulutuksesta. Ilmasotakoulu vastaa puolustusvoimien ja Rajavartiolaiteksen ohjaajien alkeislentokoulutuk- sesta *Vinka*-kalustolla ja se on erikoistunut viesti-sähköteknillisen alan sekä ilmavalvonnan ja taistelujohdon koulutukseen. Ilmasotakoulun Elso-koulutus- keskus vastaa elektronisen sodankäynnin opetuksesta toisena valtakunnalli- sena koulutuskeskuksena.

Ilmasotakoulu on kehityshakuinen ja haluaa olla vahvasti mukana uusimpien menetelmien ja teknologioiden käyttöönotossa ja hyödyntämisessä niin ope-
tuksessa kuin niiden operatiivisessa käytössäkin.

Raja- ja merivartiokoulu

Raja- ja Merivartiokoulun (RMVK) opetusta annetaan Espoon ja Imatran kou-
lutuskeskuksissa sekä Erikoisrajajääkärikomppaniassa. Lisäksi koulutusta to-
teutetaan Rajavartiolaitoksen muissa hallintoyksiköissä.

Sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintoihin sisältyvästä rajaturvallisuus-
alan opetuksesta vastaa Raja- ja Merivartiokoulu Maanpuolustuskorkeakoulun
ja sen ainelaitosten ohjauksessa. Rajaturvallisuusalan oppiaines sisällytetään
perus-, aine- ja syventäviin opintoihin. Tutkintoihin kuuluvien akateemisten
opintojen lisäksi Raja- ja Merivartiokoulussa annetaan tutkintoihin kiinteästi
liittyvää ja upseerin virkaan kuuluvaa ja Rajavartiolaitoksen vaatimusten edel-
lyttämää ammatillista opetusta, johon sisältyy myös ammatilliseen pätevyys-
tään tähtäävä harjoittelu. Koulutusta voidaan hankkia myös muiden kotimaisten
tai ulkomaisten sisäisen turvallisuuden oppilaitosten tarjonnasta. Lisäksi Raja-
vartiolaitoksen opiskelijat voivat suorittaa sotatieteiden maisterin tutkintoon
johtavien opintojen aikana valinnaisia opintojaan Maanpuolustuskorkeakou-
lun ohella muissa yliopistoissa.

Huoltokoulu

Huoltokoulu (HUOLTOK) on Lahdessa sijaitseva, Hämeen Rykmenttiin kuuluva
joukkoyksikkö. Sen muodostavat neljä perusyksikköä, jotka ovat korkeakoulu-
ja kurssiosasto, asejärjestelmäosasto, ajoneuvojärjestelmä- ja kuljetusosasto
sekä tutkimus- ja kehittämisosasto.

Huoltokoulu antaa sotatieteellisiin perustutkintoihin kuuluvaa huollon ope-
tusta sekä upseerin virkaan vaadittavaa sotilasammatillista koulutusta. Lisäk-
si Huoltokoulu toteuttaa upseerien täydennyskoulutukseen kuuluvia erilaisia
huollon kursseja.

Ilmavoimien Teknillinen Koulu

Ilmavoimien Teknillinen Koulu (ILMAVTK) on ilmavoimien komentajan alainen
sotilasopetuslaitos, jonka päätehtävänä on huolehtia puolustusvoimien len-
toteknillisen henkilöstön koulutuksesta. Ilmavoimien Teknillisessä Koulussa
opetus painottuu pääasiassa lentoteknillisiin aineisiin sekä lentoteknilliseen
tukeutumiseen. Vuosittain koulussa suorittaa varusmiespalveluksensa noin 400
varusmiestä, joista lentoteknillisen aliupseerikurssin osuus on vähän yli 200.
Muita koulutettavia ovat reserviläiset, aliupseerit, opistoupseerit ja upseerit.
Palveluksessa olevalle henkilöstölle annetaan ilma-alusten typpikoulutusta
sekä lentoteknillisen toimintaympäristön täydennys- ja jatkokoulutusta. Op-
pilasmäärältään Ilmavoimien Teknillinen Koulu on Suomen suurin ilmailualan
oppilaitos. Koulu sijaitsee Jämsän Hallissa.

Lentosotakoulu

Lentosotakoulu (LENTOSK) on ilmavoimien komentajan alainen koulu, jonka
päätehtävänä on jatkolentokoulutuksen antaminen sotilaslentäjille. Lentosota-

koulu vastaa *HAWK*-lentokoulutuksen antamisesta kadettikursseille ja maisterikursseille. Lentosotakoulu sijaitsee Kauhavalla.

Panssarikoulu

Panssarikoulu (PSK) on jalkaväen toimialakoulu, joka sijaitsee Panssariprikaatissa 10 km pohjoiseen Hämeenlinnan keskustasta. Panssarikoulussa annetaan upseerin virkaan vaadittavaa sotilasammattillista koulutusta sekä myös sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintoihin sisältyvää sotatieteellistä opetusta. Panssarikoulun tehtäviin kuuluu kouluttaa panssarijoukkojen ja mekanisoitujen joukkojen palkattua henkilökuntaa, sodan ajan reservin upseereita ja toteuttaa käsketyt mekanisoituihin joukkoihin liittyvät tutkimus- ja kehittämistehtävät. Panssarikoulu toteuttaa lisäksi panssarialan perus-, jatko- ja täydennyskoulutukset.

Pioneeri- ja Suojelukoulu

Pioneeri- ja Suojelukoulu (PION- JA SLUK) on Pioneerirykmentin komentajan alainen Keuruulla sijaitseva joukkoyksikkö. Pioneeri- ja Suojelukoulun koulutus-, tutkimus- ja kehittämistoimintaa ohjaa pioneeri- ja suojelutarkastaja. Pioneeri- ja Suojelukoulu antaa sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintoihin kuuluvaa sotatieteellistä opetusta ja upseerin virkaan vaadittavaa sotilasammattillista koulutusta pioneeri- ja suojelualoilla sekä toteuttaa upseerikoulutukseen sisältyviä täydennyskoulutuskursseja ja -tilaisuuksia.

Tykistökoulu

Niinialossa sijaitseva Tykistökoulu (TYKK) on Tykistöprikaatin komentajan alainen joukkoyksikkö. Koulun aselajikoulutusta ja tutkimus- ja kehittämistoimintaa ohjaa tykistön tarkastaja. Tykistökouluun kuuluu toimisto, korkeakouluosasto, kurssiosasto sekä tutkimus- ja kehittämisosasto. Tärkeimmät tehtävät ovat upseerien perus- ja täydennyskoulutukseen kuuluva aselajikoulutus, tykistön tutkimus- ja kehittämistehtävät sekä aselajin valtakunnalliset tehtäväkohtaiset ja sotilasläänin joukkokohtaiset kertausharjoitukset.

Urheilukoulu

Urheilukoulu (URHK) antaa sotatieteiden kandidaatin tutkinnon sotilaspedagogiikan opintoihin kuuluvaa opetusta yhteistyössä Jyväskylän yliopiston kanssa. Urheilukoulu toteuttaa puolustusvoimien henkilöstön toimialakohtaiseen täydennyskoulutukseen sisältyviä liikunta-alan täydennys- ja jatkokursseja sekä -tilaisuuksia, tukee puolustusvoimien edustusurheilijoiden valmennusta ja toimii puolustusvoimien valmennuskeskuksena. Urheilukoulu sijaitsee Hämeen Rykmentissä Lahdessa.

Utin Jääkärirykmentti

Utin Jääkärirykmentti (UTJR), joka sijaitsee Kouvossa, antaa helikopteriopintosuunnan opiskelijoille toimialan omaa koulutusta. Siellä toteutetaan toimialan taktiikan opetus, helikopterilentokoulutus ja lentoteknisen linjan helikopterityypikoulutus.

Viestikoulu

Riihimäellä sijaitseva Viestikoulu (VIESTIK) on Viestirykmenttiin kuuluva jouk-

koyksikkö. Viestikoulun organisaatio muodostuu johto-osasta, toimistosta, korkeakouluosastosta, kurssiosastosta sekä tutkimus- ja kehittämisosastosta. Viestikoulun koulutus-, tutkimus- ja kehittämistoimintaa ohjaavat viestitarkastaja (kenttäviestitoiminta), Pääesikunnan johtamisjärjestelmäosaston päällikkö (johtamisjärjestelmä- ja tietotekniikka-ala) sekä huollon tarkastaja (elektroniikkahuolto).

Viestikoulu antaa sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintoihin kuuluvaa aselajiovetusta, toteuttaa upseeri- ja opistoupseerikoulutukseen sisältyviä täydennyskoulutustilaisuuksia ja -kursseja, osallistuu viesti-, tietotekniikka- ja elektroniikkahuoltoalan erikoisupseerien sekä sotilasammatti- ja siviilihenkilöstön koulutukseen.

1.7 Yhteystiedot

<http://www.mpk.fi>
<http://www.puolustusvoimat.fi>

Maanpuolustuskorkeakoulu

PL 7
 00861 Helsinki
 puh. 0299 800 (vaihte)

Ainelaitokset:

Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos, puh. 0299 530 405
 Käyttätymistieteiden laitos, puh. 0299 530 455
 Sotahistorian laitos, puh. 0299 530 376
 Sotatekniikan laitos, puh. 0299 530 482
 Strategian laitos, puh. 0299 530 632
 Taktiikan laitos, puh. 0299 530 501

Puolustushaara-, aselaji- ja toimialakoulut:

Maasotakoulu	Väinö Valveen katu 4 53900 Lappeenranta
Merisotakoulu	PL 5 00191 Helsinki
Ilmasotakoulu	PL 7 41161 Tikkakoski
Raja- ja Merivartiokoulu	PL 5 02150 Espoo
Raja- ja Merivartiokoulu/ Imatran koulutuskeskus	Niskapietiläntie 32 D 55910 Imatra
Huoltokoulu, Urheilukoulu	PL 5 15701 Lahti
Ilmavoimien Teknillinen Koulu	PL 5 35601 Halli

Lentosotakoulu	PL 5 62201 Kauhava
Panssarikoulu	PL 5 13701 Parolannummi
Pioneeri- ja Suojelukoulu	PL 5 42721 Keuruu
Tykistökoulu	PL 5 38841 Niinisalo
Viestikoulu	PL 5 11311 Riihimäki
Utin Jääkäriyrykmentti, Helikopteripataljoona	PL 5 45411 Utti

2 Perustietoa opinnoista ja opiskelusta

2.1 Maanpuolustuskorkeakoulussa suoritettavat tutkinnot

Maanpuolustuskorkeakoulussa suoritettavia perustutkintoja ovat sotatieteiden kandidaatin (SK) ja maisterin (SM) tutkinnot. Jatkotutkintoja ovat yleisesikuntaupseerin tutkinto (YE-tutkinto) ja sotatieteiden tohtorin (ST) tutkinto.

Sotatieteellisten perustutkintojen tavoitteena on, että opiskelija hankkii sotatieteiden kandidaatin ja sotatieteiden maisterin tutkintoihin liittyvät tiedolliset valmiudet ja osaamisen.

Sotatieteiden kandidaatin tutkinto, joka on alempi korkeakoulututkinto, on laajuudeltaan 180 opintopistettä ja se suoritetaan kolmessa vuodessa. Sotatieteiden maisterin tutkinto, joka on ylempi korkeakoulututkinto, on laajuudeltaan 120 opintopistettä ja se suoritetaan kahdessa vuodessa.

Sotatieteellisiä jatkotutkintoja Maanpuolustuskorkeakoulussa ovat yleisesikuntaupseerin tutkinto ja sotatieteiden tohtorin tutkinto.

Ammatillisesti orientoitunut yleisesikuntaupseerin tutkinto sisältää ensimmäisenä vaiheenaan esipuseerikurssin ja toisena yleisesikuntaupseerikurssin. Yleisesikuntaupseerin tutkinnon tavoitteena on, että opiskelijat saavuttavat ylimpiin upseerin tehtäviin vaadittavat tiedot ja taidot sekä tutkijavalmiudet.

Sotatieteiden tohtorin tutkinnon tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa sellaisen yleisen tieteen teorian ja tutkimusalaansa liittyvien muiden tieteenalojen tuntemuksen, joka mahdollistaa niiden kehityksen seuraamisen ja osallistumisen oman tutkimusalan saamiseen tieteelliseen keskusteluun.

Lisätietoa jatkotutkinnoista saa Maanpuolustuskorkeakoulun verkkosivuilta. Yleisesikuntaupseerin tutkinnosta vastaa Jatkotutkinto-osasto. Sotatieteiden tohtorikoulutuksesta lisätietoa antavat ainelaitokset sekä Opintoasiainosasto.

2.2 Opiskelu Maanpuolustuskorkeakoulussa

Kandidaattiopiskelijoiden oikeuksista ja velvollisuuksista kerrotaan *Kadetin op-paassa* ja maisteriopiskelijoiden oikeuksista ja velvollisuuksista *Koulutuspor-taalin Verkkosotakoulussa* maisteriopiskelijoiden työtilassa.

Lukuvuosi

Maanpuolustuskorkeakoulun lukuvuosi alkaa 1. päivänä syyskuuta ja päättyy 30. päivänä elokuuta. Perustutkinto-opiskelijoilla on lomaa noin kuusi viikkoa vuodessa.

Tutkintovaatimukset

Tutkintovaatimuksissa asetetaan tutkinnon, oppiaineen, opintokokonaisuuksien sekä opintojaksojen tavoitteet.

Tutkintovaatimukset esitellään opetusneuvostolle, jonka puoltamana tutkinto-osaston johtaja esittelee ne rehtorille hyväksyttäväksi. Lukuvuoden 2009-2010 sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintojen tutkintovaatimukset tulevat voimaan 31.8.2009.

Sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintojen tutkintovaatimukset julkaistaan tässä opinto-oppaassa. Opas julkaistaan kokonaisuudessaan myös Maanpuolustuskorkeakoulun verkkosivuilla.

JOO-opinnot (joustava opinto-oikeus)

Maanpuolustuskorkeakoulu on mukana valtakunnallisessa joustavan opinto-oikeuden sopimuksessa, joka antaa perus- ja jatkotutkinto-opiskelijoille mahdollisuuden sisällyttää tutkintoonsa opintoja muista suomalaisista yliopistoista. Ammattikorkeakoulut eivät kuulu JOO-sopimuksen piiriin.

Sopimuksen perusteella suoritettavat opinnot voivat olla yksittäisiä kursseja tai sivuainekokonaisuuksia. Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelija voi suorittaa JOO-opintoina esimerkiksi tutkielmaa tukevia kursseja, kielikursseja, joita ei ole Maanpuolustuskorkeakoulun omissa tarjonnassa, tai SM-tutkinnon pääaineen vapaavalintaisia opintoja.

Muiden yliopistojen opiskelijoille ovat tarjolla Maanpuolustuskorkeakoulun ainelaitosten erikseen määrittelemät opintojaksot.

JOO-sopimus koskee yliopistojen tutkinto-opiskelijoita ja opiskelu on opiskelijalle maksutonta. Lisätietoa joustavan opinto-oikeuden käytöstä saa internetistä osoitteesta www.joepas.fi sekä Maanpuolustuskorkeakoulun Opintoasiainosastolta ja *Torni-portaalista* sekä Maanpuolustuskorkeakoulun verkkosivuilta www.mpkk.fi.

Erilliset opinnot

Maanpuolustuskorkeakoulussa on mahdollista suorittaa erillisiä opintoja. Erillisten opintojen suorittaminen koskee henkilöitä, jotka eivät kuulu JOO-sopimuksen piiriin eivätkä ole puolustusvoimien henkilökuntaa. Erilliset opinnot ovat maksullisia.

Erillisiin opintoihin hakeudutaan lähettämällä Maanpuolustuskorkeakoulun Opintoasiainosastolle hakemus, jossa opintojaksot on yksilöity. Opinto-oikeuksien myöntämisessä käytetään tarveharkintaa. Opinto-oikeus erillisiin opintoihin voidaan myöntää lähinnä henkilölle, joka tarvitsee opintoja esimerkiksi ammatilliseen pätevöitymiseen. Opinto-oikeutta ei myönnetä harrastuksenomaiseen opiskeluun. Tarkempia tietoja erillisistä opinnoista on Maanpuolustuskorkeakoulun verkkosivuilta.

Opinto-oikeus

Tutkintoihin johtavat opinto-oikeudet myöntää Maanpuolustuskorkeakoulun rehtori. Kaikki Kadettikouluun hyväksytyt opiskelijat saavat oikeuden opiskella sekä sotatieteiden kandidaatin että maisterin tutkinnon.

Opetuksen maksuttomuus

Tutkintoihin johtava opetus on opiskelijalle maksutonta.

Opetus- ja tutkintokieli

Maanpuolustuskorkeakoulun opetus- ja tutkintokieli on suomi. Opiskelijalla on oikeus käyttää opiskelijavalinnassa ja kokeissa joko suomen tai ruotsin kieltä. Opinnäyte laaditaan joko suomen tai ruotsin kielellä. Maanpuolustuskorkeakoulu voi päättää, että opetusta voidaan antaa ja opinnäyte laatia myös muulla kielellä.

Opiskelijan ylläpito

Upseerin virkaan vaadittavia sotatieteiden kandidaatin tutkintoon johtavia ja sotilasammattillisia opintoja suorittavalle opiskelijalle annetaan opiskelun ajaksi maksutta majoitus, muonitus, vaatetus sekä opinto- ja harjoitusvälineet.

Upseerin virkaan vaadittavia sotatieteiden maisterin tutkintoon johtavia ja sotilasammattillisia opintoja suorittavalle opiskelijalle Maanpuolustuskorkeakoulu järjestää Santahaminassa suoritettavien lähijaksojen ajaksi majoituksen ja mahdollisuuden maksulliseen ruokailuun sekä maksaa kurssipäivärahat ja matkakustannusten korvaukset virkaehtosopimuksen mukaisesti.

Opiskeluaika

Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijan tulee suorittaa tutkintoon johtavat ja sotilasammattilliset opinnot opetussuunnitelmassa määritellyssä ajassa.

Sitoumusmenettely

Upseerin virkaan johtaviin sotatieteellisiin ja sotilasammattillisiin opintoihin hyväksytyt samoin kuin puolustusvoimien, Rajavartiolaitoksen tai puolustusministeriön virassa olevat on annettava kirjallinen sitoumus siitä, että hän palvelee koulutustaan vastaavassa virassa tietyn vähimmäisajan. Sitoumusajan pituus on sotatieteiden kandidaatin tutkinnon suorittamisesta enintään kolme vuotta ja sotatieteiden maisterin tutkinnon suorittamisesta lukien enintään neljä vuotta.

Jos asianomainen ei ota vastaan koulutustaan vastaavaa virkaa, irtisanoutuu tai irtisanotaan palvelussitoumusaikanaan itsestään johtuvasta muusta kuin sairauden aiheuttamasta syystä, hänen on korvattava opiskelustaan valtiolle aiheutuneet kustannukset niin kuin siitä erikseen asetuksesta määrätään.

Sitoumusmenettelystä ja siihen liittyvistä toimenpiteistä säädetään tarkemmin laissa Maanpuolustuskorkeakoulusta (Liite 3).

Opintojen arviointi

Sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintojen ja opintojen arviointi sekä väli- ja loppuarviointimenettely määritetään erikseen arviointiohjeessa, joka ilmestyy syksyllä 2009.

Kuulusteluja koskevat yleiset ohjeet

Opintojen arvioinnissa opiskelijalle annettavat tehtävät on laadittava siten, että ne vastaavat opetussuunnitelmalle ja opintojaksolle määritettyjä tavoitteita, vaatimustasoa ja työmäärää sekä edistävät tavoitteiden mukaista oppimista. Tehtävät on voitava kohtuudella suorittaa niiden laatimiseen varatussa ajassa.

Opiskelijoita tulee kohdella tasa-arvoisesti kuulusteluissa. Kukaan opiskelija ei saa saada kohtuutonta etua muihin opiskelijoihin nähden, esimerkiksi näkemällä tehtävät ennakolta. Tarkemmat ohjeet kuulusteluista ja niiden järjestämisestä kerrotaan syksyllä julkaistavassa arviointiohjeessa.

2.3 Aikaisempien opintojen hyväksilukeminen

Tutkintoihin voidaan lukea hyväksi muualla kuin Maanpuolustuskorkeakoulussa suoritettuja korkeakouluopintoja sillä edellytyksellä, että koulutuksen tavoitteet saavutetaan. Hyväksilukeminen tapahtuu kahdella tavalla: tutkintoon kuuluvia pakollisia opintoja korvataan muualla suoritetuilla vastaavilla opinnoilla tai opintoihin sisällytetään muualla suoritettuja opintoja, esimerkiksi sivuaineita tai ulkomaisessa yliopistossa suoritettuja opintoja.

Opiskelijan tulee henkilökohtaista opetussuunnitelmaansa (HOPS) laatiessa pohtia omaa osaamistaan suhteessa tutkintojen tutkintovaatimuksiin. Mikäli opiskelija katsoo aiemmin hankitun osaamisensa vastaavan Maanpuolustuskorkeakoulun tutkintovaatimuksia, hänen tulee keskustella osaamisensa tunnustamisesta opinto-ohjaajansa kanssa. Hyväksilukemista on syytä hakea hyvissä ajoin ennen korvattavien opintojen alkamista. Käytännössä kaikki hyväksiluvut kannattaa hakea heti opintojen alkaessa. Erityistä määräaika hakemuksen jättämiselle ei kuitenkaan ole, vaan niitä käsitellään jatkuvasti.

Hyväksilukemista haetaan lomakkeella, jonka voi tulostaa Maanpuolustuskorkeakoulun verkkosivuilta. Lomakkeen mukaan on liitettävä alkuperäinen tai oikeaksi todistettu todistus ja/tai opintosuoritusote suoritetuista opinnoista sekä yksityiskohtaiset tiedot opintosuoritusten laajuudesta, sisällöstä ja vaatimustasosta (esimerkiksi kopio opinto-oppaassa olevista tiedoista). Hakemukset toimitetaan ainelaitokselle päätöksentekoa varten.

2.4 Opintorekisteri ja opiskelijan opintosuoritukset

Hyväksytty opintosuoritus kirjataan opintosuoritusrekisteriin Maanpuolustuskorkeakoulun arviointiohjeen mukaisesti. Yleensä opinnot kirjataan viimeistään kuuden viikon kuluttua kuulustelusta tai kirjallisten töiden palautuspäivämäärästä.

Kirjaamisesta vastaa opintojakson järjestävä ainelaitos tai puolustushaara, ase-laji- tai toimialakoulu. JOO-opintotietojen toimittaminen opintosuoritusrekisteriin on opiskelijan vastuulla: opiskelijan tulee toimittaa rekisteriote Opintoasiainosastoon. *WinhaPro*-opintosuoritusrekisterin hallinnoinnista vastaa Opintoasiainosasto.

Opiskelija on itse vastuussa opintoihin ilmoittautumisesta, opintojensa suunnittelusta, niiden edistymisen seuraamisesta sekä opintorekisterin ajantasaisuudesta. Opiskelijan tulee seurata opintorekisteriin merkittyjä opintoja ja tarkistaa rekisterissä olevat opintonsa säännöllisin väliajoin. Mahdollisista virheistä tai puutteista on ilmoitettava välittömästi joko opintojakson vastuupettajalle tai Opintoasiainosastoon.

Opiskelija voi pyytää opintosuoritusotteen Opintoasiainosaston *WinhaProsta* vastaavalta opintoasiainsihteeriltä. Opintosuoritusote on mahdollista saada myös englanninkielisenä.

2.5 Opinnäytteet ja niitä koskevat ohjeet ja määräykset

Sekä sotatieteiden kandidaatin että sotatieteiden maisterin tutkintoa varten opiskelijan on osoitettava saavuttaneensa tutkinnolle, opinnoille ja opinnäytteelle asetetut tavoitteet. Sotatieteiden kandidaatin ja sotatieteiden maisterin tutkintoon kuuluvat opinnäytetyöt ja kypsyysnäytteet sekä niiden arviointi ohjeistetaan tarkemmin asiakirjassa *Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä 2008*.

Kandidaatintutkielma

Sotatieteiden kandidaatin tutkinnon pääaineen aineopintoihin sisältyy opinnäyte, kandidaatintutkielma, jossa opiskelija esittää rajatun tutkimusongelman ja aiempaa tieteellistä tietoa soveltaen on käsittelee sitä. Tutkielmalta edellytetään noin 20–30 sivun laajuutta. Lähde- ja viiteluettelot sekä liitesivut eivät sisälly mainittuihin sivumääriin.

Sotatieteiden kandidaatin tutkielman tarkoituksena on harjaannuttaa opiskelijaa tutkimustyön suunnitteluun, lähteiden käyttöön, rationaaliseen päättelyyn ja tieteelliseen esitystapaan sekä kehittää opiskelijan suomen tai ruotsin kielen taitoa.

Kandidaatintutkielma arvioidaan numeraalisesti 1-5. Kandidaatintutkielman lisäksi alempaan korkeakoulututkintoon on suoritettava kypsyysnäyte.

Harjoitustyö

Harjoitustyö on työelämän käytäntöihin liittyvän opinnäytetyö, jossa opiskelija osoittaa ammatillista tietoa, taitoa ja ymmärrystä.

Harjoitustyö sisältyy pitkän sivuaineen aineopintoihin, ja se voidaan laatia joko sotatieteiden kandidaatin tai maisterin opintojen aikana. Harjoitustyön luonteen ja tarkoituksen takia se on mahdollista suorittaa myös varsinaisten opintojen välisen työelämäjakson aikana. Harjoitustyö kirjataan sotatieteiden maisterin tutkintoon.

Harjoitustyö on yleensä työelämään liittyvä kehittämistyö, jonka tavoitteena on käytännön toiminnan kehittäminen, ohjeistaminen tai järjestäminen. Harjoitustyö on kaksiosainen kokonaisuus, johon kuuluvat projekti ja raportti.

Projektin osat ovat suunnittelu ja toteutus. Raportti on kirjallinen esitys projektista. Harjoitustyö sisältää kaksi arvioitavaa kokonaisuutta: toiminnallisen osuuden tai tuotteen sekä harjoitustyöraportin.

Harjoitustyön arvioivat työn ohjaaja, mahdollinen projektin toimeksiantaja tai aiheohjaaja ja työn tekijä itse. Eri arviointien perusteella työn varsinainen ohjaaja arvioi työn joko hyväksytyksi tai hylätyksi. Tarkemmat tiedot ja ohjeet harjoitustyön laatimiseen kerrotaan asiakirjassa *Ohje sotatieteiden maisteri-opintojen yhteydessä laadittavasta harjoitustyöstä* (AF4659).

Pro gradu -tutkielma

Sotatieteiden maisterin tutkintoa varten laaditaan syventäviin opintoihin kuuluva pro gradu -tutkielma, joka osoittaa hyvää perehtyneisyyttä tutkielman aihepiiriin, tutkimusmenetelmien hallintaa ja valmiutta tieteelliseen ja hyvään kielelliseen ilmaisuun. Tutkielman rakenne ja laajuus voi vaihdella tutkimuksen aiheen ja tutkimusotteen mukaan. Tutkielma suosituslaajuus on 60–80 sivua. Työn lähde- ja viiteluettelo sekä liitesivut eivät sisälly mainittuihin sivumääriin. Työn tekemisen tarkoituksena on kehittää opiskelijan tieteellistä ajattelua, harjaannuttaa opiskelija itsenäiseen tutkimustyöhön, tieteenalalla käytettyjen tutkimusmenetelmien hallintaan, lähteiden käyttöön, tieteelliseen esitystapaan sekä suomen tai ruotsin kielen taitoa.

Pro gradu -tutkielma arvioidaan arvolauseilla. Arvolauseissa noudatetaan kahdeksanportaista asteikkoa *improbatur - laudatur*.

Sotatieteiden maisterin tutkinnon suorittaminen edellyttää lisäksi kypsyysnäytteen suorittamista.

Kypsyysnäyte

Maanpuolustuskorkeakoulusta annetun asetuksen (1124/2008) mukaan korkeakoulututkinnon suorittavan on osoitettava opinnoissaan vaadittavaa suomen tai ruotsin kielen taitoa. Käytännössä tätä koulusivistyskielen, yleensä opiskelijan äidinkielen, taitoa kontrolloidaan kypsyysnäytteen eli maturiteetin avulla.

Kypsyysnäyte on pakollinen kandidaatin- ja maisterintutkintoon kuuluva osaamisen näyttö, joka integroidaan opinnäytteeseen. Kypsyysnäyte suoritetaan erikseen sekä kandidaatin- että maisterintutkintoa varten: kandidaattivaiheessa opiskelijan tulee osoittaa riittävää ja maisterivaiheessa hyvää kielitaitoa sekä tutkielmansa tieteenalalla hallintaa. Kielitaitoa on tieteenalalla tekstikäytännön hallinta, tekstin tarkoituksenmukainen rakenne, käsitteiden johdonmukainen käyttö, pohtivan ja yhtenäisen tekstin laatimisen taito sekä kielenhuollon normien hallinta.

Kandidaattivaiheessa kypsyysnäytteen tarkastaa sekä kielen asiantuntija että tieteenalalla edustaja, yleensä tutkielman ohjaaja, ja maisterivaiheessa yleensä vain tieteenalalla edustaja. Jos opiskelija on osoittanut kielitaitonsa kandidaattivaiheessa, sitä ei tarvitse osoittaa kielen asiantuntijalle uudelleen maisterivaiheessa. Kypsyysnäyte arvioidaan joko hyväksytyksi tai hylätyksi.

Kandidaattivaiheessa kypsyysnäyte voi olla tieteenalan proseminaariin integroitu sisällön hallinnan ja kieli- ja tekstitaidon näyttö tai esseetyyppinen, tieteenalan edustajan antamasta aiheesta joko tekstinkäsittelyohjelmalla tai käsin laadittu kirjoitelma. Maisterivaiheessa kypsyysnäytteenä esitetään joko pro gradu -tutkielman tiivistelmä tai tieteenalan määrittämä essee- tai artikkelityyppinen kirjoitelma. Kypsyysnäytteen suoritustavan määrää tutkielman tieteenalaa edustava ainelaitos.

2.6 Tutkintotodistukset

Maanpuolustuskorkeakoulu antaa opiskelijalle hänen suorittamistaan sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkinnoista tutkintotodistukset, joista ilmenee:

- tutkintonimike
- puolustushaara, aselaji, toimiala
- tutkinnon pääaine ja arvosana
- muut oppiaineet ja arvosanat opintokokonaisuuksittain
- kandidaatintutkielman aihe, laajuus ja arvosana
- pro gradu -tutkielman aihe, laajuus ja sanallinen arvolaus
- toisen kotimaisen kielen kielitutkinnon tulos ja kypsyysnäytteen suorittaminen
- ensimmäisen vieraan kielen ja mahdollisen toisen vieraan kielen opinnot.

Opiskelijalle annetaan tutkintotodistuksen liitteenä

- opintosuoritusote, jossa näkyvät sekä sotatieteelliset että sotilasamatilliset opinnot
- sanallinen arvio johtajuuden kehittymisestä itsensä edelleen kehittämiseksi ja henkilötietojärjestelmään liitettäväksi
- englanninkielinen tutkintotodistuksen liite, *Diploma Supplement*.

Maanpuolustuskorkeakoulu antaa henkilölle, joka on suorittanut tutkinnon tai opintoja, tutkintotodistukseen tai todistukseen erityisesti kansainväliseen käyttöön tarkoitetun liitteen, Diploma Supplement (DS). Liitteessä annetaan riittävät tiedot Maanpuolustuskorkeakoulusta ja tutkintotodistuksessa tai todistuksessa tarkoitetuista opinnoista ja opintosuorituksista sekä niiden tasosta ja asemasta koulutusjärjestelmässä.

Tutkinnoista annettavan todistuksen allekirjoittaa rehtori ja varmentaa tutkinto-osaston johtaja.

3 Upseerikoulutuksen kokonaisuus: SK- ja SM-tutkintoihin johtavat ja sotilasammattilliset opinnot

3.1 Upseerin virkaan johtavien opintojen kokonaisuus

Sotatieteelliset perustutkinnot ja upseerin ammattiin valmistuminen muodostavat kokonaisuuden, joka rakenteellisesti jakaantuu kahteen erilliseen opintovaiheeseen ja muodostuu sisällöllisesti kolmesta osakokonaisuudesta.

Sotatieteellisen perustutkinnon ensimmäisessä vaiheessa suoritetaan sotatieteiden kandidaatin tutkinto. Sotatieteiden kandidaatin tutkinnon jälkeen opiskelija voidaan nimittää nuoremman upseerin määräaikaiseen virkaan ja hän syventää saamaansa opetusta vähintään neljän vuoden ajan työelämässä. Palvelusaika määräaikaisessa virassa on kymmenen vuotta, ja sitä voidaan jatkaa puolustusvoimien tarpeiden perusteella viidellä vuodella. Rajavartiolaitoksen linjoilla suoritettava sotatieteiden kandidaatin tutkinto antaa kelpoisuuden Rajavartiolaitoksen vakinaiseen nuoremman upseerin virkaan ja pääsääntöisesti kaikki halukkaat Rajavartiolaitoksessa palvelevat sotatieteiden kandidaattit koulutetaan maistereiksi.

Työelämävaiheen jälkeen kandidaateilla on mahdollisuus jatkaa opintojaan sotatieteiden maisteriksi. Sotatieteiden maisterin tutkinnon jälkeen opiskelija voidaan nimittää nuoremman upseerin vakinaiseen virkaan.

Puolustusvoimien tarpeiden perusteella voidaan erikseen nimettäville opiskelijoille antaa oikeus jatkaa sotatieteiden maisterin tutkintoon johtaviin opintoihin suoraan kandidaattiopintojen jälkeen. Periaatteena kuitenkin on, että kaikki valmistuvat upseerit suorittavat maisterivaiheen opinnot työelämäjakson jälkeen. Poikkeuksena tästä menettelystä ovat ohjaajaopintosuuntien opiskelijat, jotka jatkavat suoraan maisteriopintoihin kandidaattiopintojen suorittamisen jälkeen. Ohjaajaopintosuuntien maisteriopinnot kestävät kuusi vuotta.

Upseerin virkaan tähtäävä koulutuskokonaisuus muodostuu sotatieteellisistä opinnoista, sotilasammattillisista opinnoista ja upseerikasvatuksesta. Peruskoulutuksen tavoitteet johdetaan yleisistä akateemisista tutkintotavoitteista (sotatieteelliset tutkinnot) ja työelämän asettamista käytännön vaatimuksista (sotilasammattilliset opinnot).

Sotatieteellisten opintojen päämääränä on antaa opiskelijalle sotatieteiden kandidaatin ja sotatieteiden maisterin tutkintoon liittyvät tiedolliset valmiudet ja osaaminen.

Sotilasammattillisten opintojen päämääränä on antaa opiskelijalle upseerin virkatehtävissä tarvittavat ammatilliset pätevyudet ja osaaminen. Sotilasammattil-

listen opintojen jälkeen upseeri osaa käyttää ja kouluttaa tiettyjä ase- ja muita järjestelmiä ja hänellä on pätevyudet tiettyjen ammustojen johtamiseen tai muita omalla erikoisalallaan edellytettäviä sotilasammattillisia taitoja.

Upseerikasvatuksen päämääränä on antaa opiskelijalle perusteet ja valmiudet toimia upseerina erilaissa sodan, kriisin ja rauhan ajan toimintaympäristöissä kotimaassa ja ulkomailla. Upseerikasvatukseen kuuluu eettinen ja aatteellinen kehittyminen osaksi upseerien yhteisöä ja arvomaailmaa. Eri toimintaympäristöjen edellyttämät käyttäytymismormit ja perinteet ovat keskeinen osa upseerikasvatusta.

Maanpuolustuskorkeakoulu vastaa sotatieteellisestä tutkimuksesta ja siihen perustuvasta sotatieteellisestä opetuksesta sekä upseerikasvatuksesta. Puolustushaarat vastaavat sotilasammattillisista opinnoista.

3.2 Upseerin virkaan vaadittavat sotilasammattilliset opinnot

Puolustushaarat ja Rajavartiolaitos ohjaavat upseerin virkaan vaadittavia sotilasammattillisia opintoja. Sotilasammattillista opetusta annetaan puolustusvoimien puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa. Rajavartiolaitoksen opiskelijoille annetaan upseerin virkaan Rajavartiolaitoksessa kuuluvien oikeuksien ja pätevyysien edellyttämää rajaturvallisuusalan ammattillista opetusta Rajavartiolaitokseen kuuluvassa Raja- ja Merivartiokoulussa. Sotilasammattillisia opintoja voidaan järjestää myös Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkinnon lisäksi suoritettavat sotilasammattilliset opinnot tuottavat käytännön työnhallinnan kannalta oleellisia ammattillisen ytimen puolustushaara-, aselaji- ja toimialakompetensseja (tieto, taito, valmius, oikeus).

Sotatieteiden kandidaatin tutkinnon rinnalla suoritettavien sotilasammattillisten opintojen kaikille puolustushaaroille yhteisten tavoitteiden mukaan opiskelija:

- hankkii sodan ajan joukkojen perusyksikön päällikkötehtävän tai erikoisjoukon johtajan tarvitsemat käytännön sotilastaidot ja pätevyudet (luvat, oikeudet ja kelpuutukset)
- hankkii rauhan ajan perusyksikön kouluttaja- ja asiantuntijatehtävissä tarvittavat käytännön sotilastaidot ja pätevyudet ja kansainvälisissä perusyksikköpäällystön tehtävissä tarvittavat sotilastaidot ja pätevyudet
- hallitsee yleiset hyvät tavat, tuntee sotilaskulttuuria ja hallitsee upseerin peruskäyttämistavat
- tuntee upseerin arvoperustan ja upseerilta edellytettävät perusominaisuudet sekä haluaa ja kykenee kehittämään niitä itsessään
- sisäistää oman tehtävänsä osana puolustushaaransa ja aselajinsa sekä toimialansa toimintaa.

Pääosa perustutkintoihin sisältyvästä opetuksesta pyritään kytkemään työelä-

mään ja siihen liittyviin toimintaympäristöihin. Kolmen opiskeluvuoden aikana opiskelija suorittaa sotatieteiden kandidaatin tutkinnon sekä siihen kiinteästi liittyvät sotilasammattilliset opinnot. Sotilasammattillisille opinnoille on varattu aikaa sotatieteiden kandidaatin tutkinnon suorittamisen yhteydessä vähintään kuusi kuukautta.

Sotatieteiden maisterin tutkinnon rinnalla suoritettavien sotilasammattillisten opintojen tavoitteena on, että upseeriksi koulutettava hankkii sekä sodan että rauhan ajan tehtävissä tarvittavat sotataidot ja pätevyyydet. Maisterivaiheessa sotilasammattillisille opinnoille on varattu aikaa noin kaksi kuukautta.

Puolustushaaran, aselajin ja toimialan edellyttämät sotilasammattilliset valmiudet on saavutettava, jotta voi tulla nimitetyksi nuoremman upseerin virkaan. Sotilasammattillisten opintojen kokonaisuuden määrittämisestä tavoitteineen vastaavat puolustushaarat, aselajit tai toimialat kyseisen aselajin ydinainesanalyysiin perustuen. Sotilasammattilliset opintojaksot sekä niiden tuottamat oikeudet, pätevyyydet ja luvat kirjataan arvosanoineen *WinhaPro*-tietojärjestelmään.

Upseerin tehtävässä tarvittava sotilasammattillinen osaaminen ja sotilasammattillisten opintojen tavoitteet määritellään tarkemmin pääesikunnan antamissa normiasiakirjoissa ja puolustushaarakohtaisissa opetussuunnitelmissa.

4 Sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkinnot

4.1 Sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintojen tutkintorakenne

Sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintoihin johtava koulutus järjestetään oppiainepohjaisesti. Oppiainepohjaisessa järjestelmässä opiskelija suorittaa pääaineen ja sivuaineiden opintoja, yleisiä ja kieli- ja viestintäopintoja (ks. Liite 2).

Sotatieteiden pääainevaihtoehtoja ovat johtaminen, sotataito, sotilaspedagogiikka ja sotatekniikka. Maanpuolustuskorkeakoulun rehtori on hyväksynyt seuraavassa luvussa esitetyt kandidaatin- ja maisterintutkintojen rakenneraamit, joiden mukaisesti perustutkinnot suoritetaan.

Kandidaatintutkinnon rakenne

Sotatieteiden kandidaatin tutkintoa varten opiskelijan on suoritettava tutkintovaatimusten mukaisesti kieli- ja viestintäopinnot, yleiset opinnot, pääaineen perus- ja aineopinnot, pitkistä sivuaineesta perusopinnot ja aineopintoja (yhteensä vähintään 50 opintopistettä), kahdesta oppiaineesta perusopinnot sekä tarpeellinen määrä muita opintoja niin, että tutkintoon vaadittavat 180 opintopistettä (op.) täyttyy.

Pääaineen aineopintoihin sisältyy kandidaatintutkielma, jonka alalta on suoritettava kypsyysnäyte. Pitkän sivuaineen aineopintoihin kuuluva harjoitustyö voidaan tehdä joko kandidaattiopintojen aikana, työelämävaiheessa tai viimeistään maisterivaiheessa. Se kirjataan maisterin tutkintoon.

Sotatieteiden kandidaatin tutkinto (vähintään 180 op.) sisältää seuraavat pakolliset kokonaisuudet:

- Pääaineen opinnot (60 op.), jotka koostuvat johtamisen, sotataidon, sotatekniikan tai sotilaspedagogiikan perus- ja aineopinnoista (25 op. + 35 op.). Kandidaatin tutkielma (10 op.) sisältyy aineopintoihin.
- Pitkän sivuaineen perusopinnot ja aineopintoja (vähintään 50 op.).
- Oppiaineen perusopinnot (25 op.)
- Oppiaineen perusopinnot (25 op.)
- Kieli- ja viestintäopinnot (14 op.)
- Yleiset opinnot (6 op.).

Opetussuunnitelmamalli on perusrakenteeltaan yhtenäinen kandidaatintutkinnon kaikissa pääaineissa ja kaikilla opintolinjoilla. Poikkeuksena perusrakenteesta on lentoteknillinen opintosuunta, jonka opiskelijat Maanpuolustuskorkeakoulun rehtorin hyväksymänä suorittavat kandidaattivaiheessa pääaineen (sotatekniikka) opintoja 70 opintopistettä ja pitkän sivuaineen (sotataito) opintoja 40 opintopistettä.

Maisterin tutkinnon rakenne

Maisterin tutkintoon kuuluu tutkintovaatimusten mukaisesti pääaineen syventävät opinnot ja pro gradu -tutkielma seminaareineen, kaikille pakollisia opintoja, pitkän sivuaineen opintoja sekä kieli- ja viestintäopintoja. Pakollisten tutkintoon kuuluvien opintojen lisäksi opiskelija voi suorittaa valinnaisia lisäopintoja ylimääräisenä.

Sotatieteiden maisterin tutkinto (vähintään 120 op.) sisältää seuraavat pakolliset kokonaisuudet:

- Pääaineen syventävät opinnot ja pro gradu -tutkielma (yhteensä 80 op.)
- Kaikille pakolliset opinnot (yhteensä 25 op.)
- Pitkän sivuaineen harjoitustyö (10 op.)
- Kieli- ja viestintäopinnot (5 op.).

Opetussuunnitelmamalli on perusrakenteeltaan yhtenäinen maisterintutkinnon kaikissa pääaineissa ja kaikilla opintolinjoilla. Oppiaineiden yksityiskohtainen sisältö vaihtelee puolustushaarojen tarpeiden ja toimintaympäristön mukaisesti ja tukee myös opiskelijan osaamisen kehittymistä tietyllä erityisalalla. Lisäksi erityisalan, aselajin tai vastaavan, osaamista syvennetään puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa toisen opintovuoden syyskuusta joulukuuhun loppuun kestävän jakson aikana, jolloin opiskellaan myös upseerin koulutukseen kuuluvat sotilasammattilliset opinnot.

4.2 Sotatieteiden kandidaatin tutkinnon tavoitteet ja opintojen toteuttaminen

Kandidaatintutkinnon tavoitteet

Sotatieteiden kandidaatin tutkintoon johtavan koulutuksen tulee antaa opiskelijoille

- tutkintoon kuuluvien pää- ja sivuaineiden tai niihin rinnastettavien kokonaisuuksien perusteiden tuntemus sekä edellytykset alan kehityksen seuraamiseen
- valmiudet tieteelliseen ajatteluun ja tieteellisiin työskentelytapoihin
- edellytykset ylempään korkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen ja jatkuvaan oppimiseen
- edellytykset soveltaa hankkimaansa tietoa työelämässä
- riittävä viestintä- ja kielitaito.

Tavoitteet konkretisoituvat käytännön valmiutena toimia puolustusvoimien sodan ajan joukkojen perusyksikön päällikkötehtävissä ja rauhan ajan perusyksikön kouluttaja- ja asiantuntijatehtävissä sekä valmiutena toimia perusyksikköpäällystön kansainvälisissä tehtävissä.

Sotatieteiden kandidaatin tutkinnon lisäksi suoritettavat sotilasammattilliset opinnot täydentävät tutkintoon johtavaa koulutusta. Niiden tavoitteena on antaa käytännön työhallinnan kannalta oleellinen puolustushaara-, aselaji- ja toimialaosaaaminen ja toimeenpanokyky.

Kandidaattiopintojen vaiheet

Opiskelijat opiskelevat kandidaattiopintojen aikana maa-, meri- ja ilmasotalinjalla.

Sotatieteiden kandidaattiopinnot aloitetaan yhteisesti Maanpuolustuskorkeakoulussa yleisopinnoilla ja sotatieteiden oppiaineiden perusopinnoilla sekä kieli- ja viestintäopinnoilla. Opinnot jatkuvat ensimmäisen opiskeluvuoden huhtikuusta elokuuhun puolustushaarakouluissa. Tällöin jatketaan perusopintojen sekä puolustushaarakohtaisten sotilasammattillisten opintojen opiskelua.

Toinen opintovuosi aloitetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa Santahaminassa. Tuolloin jatketaan oppiaineiden perusopintojen opiskelua sekä valitaan pää- ja sivuaine. Toiseen opiskeluvuoteen kuuluu myös kieli- ja viestintäopintoja. Tässä vaiheessa opiskelija opiskelee loppuun kaikki tutkintoonsa kuuluvat perusopinnot ja aloittaa samalla aineopintojen opiskelun.

Kolmas opiskeluvuosi keskittyy aineopintoihin ja sotilasammattillisiin opintoihin. Opinnot järjestetään puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa. Kandidaattiopinnot päättyä kahden viikon mittainen yhteiskoulutusjakso Maanpuolustuskorkeakoulussa Santahaminassa. Eri opintovaiheista laaditaan toimeenpanokäskyt.

4.3 Sotatieteiden maisterin tutkinnon tavoitteet ja opintojen toteuttaminen

Maisterintutkinnon tavoitteet

Sotatieteiden maisterin tutkintoon johtava koulutus rakentuu kandidaatin tutkinnon antamalle pohjalle. Sotatieteiden maisterin tutkintoon johtavan koulutuksen tulee antaa opiskelijalle

- pääaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden hyvä tuntemus ja sivuaineiden perusteiden tuntemus
- valmiudet tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseen
- valmiudet toimia työelämässä oman alansa asiantuntijana ja kehittäjänä
- valmiudet tieteelliseen jatkokoulutukseen
- hyvä viestintä- ja kielitaito.

Sotatieteiden maisterin tutkintoon johtavat opinnot aloitetaan työelämäjakson jälkeen. Maisteriopinnoissa opiskellaan pääaineittain ja opinnot suoritetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa ja ne kestävät noin kaksi vuotta. Osa opinnoista suoritetaan puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa. Opinnoissa keskittyyään pääaineen syventäviin opintoihin ja pro gradu -tutkielmaan sekä kaikille pakollisiin opintoihin.

Maisterintutkinnon tavoitteena on syventää ja laajentaa sekä opiskelijoiden sotatieteellistä ymmärrystä että upseerin ammatissa tarvittavaa osaamista erityisesti opiskelijan valitsemassa pääaineessa ja ammatillisella erityisalalla. Ta-

voitteena on tuottaa osaavia upseereita sodan ja rauhan ajan tehtäviin ennistä monimuotoisemmassa ja jatkuvasti muuttuvassa toimintaympäristössä.

Sotatieteiden maisterin tutkintoon kuuluvien sotatieteellisten opintojen lisäksi suoritetaan sotilasammattilliset opinnot. Tutkinnon ja sotilasammattillisten opintojen tavoitteena on, että koulutuksen hyväksytysti suorittaneella on valmius toimia puolustusvoimien sodan ajan joukkojen joukkoyksikköpäällystätehtävissä ja rauhan ajan perusyksikön päällikkötehtävissä ja perusyksikköpäällystön kansainvälisissä tehtävissä.

Opintojen sisältö maisterintutkinnossa

Pääaineen opinnot muodostuvat pro gradu -tutkielmasta ja sen laatimista tukevista seminaareista, tutkimusmenetelmäopinnoista ja tieteenalakohtaisista pakollisista ja valinnaisista opinnoista. Tutkimustyön laajuus on seminaareineen 34 opintopistettä.

Kaikki maisterikurssin opiskelijat suorittavat pääaineesta riippumatta kaikille pakolliset opinnot. Pakollisten opintojen tarkoituksena on tarjota opiskelijalle rauhan ajan perusyksikön päällikön valmiudet sekä perusta joukkoyksikön taistelun suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Joukkoyksikön taistelun suunnitteluun ja toteuttamiseen liittyvä kokonaisuus (yhteensä 20 opintopistettä) muodostuu viidestä opintojaksosta. Perusteet opetetaan yhteisesti kaikille, minkä jälkeen opinnot eriytyvät puolustushaaroittain ja aselajeittain tai toimialoittain. Osa opinnoista järjestetään Maanpuolustuskorkeakoulussa ja osa puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa. Opinnot sisältävät sekä perusteiden opiskelua että käytännön harjoittelua.

Rauhan ajan perusyksikön päällikön valmiuksien kehittämiseen tähtäävät opintojaksot (yhteensä 5 opintopistettä) perusyksikön johtaminen ja hallinto sekä perusyksikön pedagoginen johtajuus, järjestetään opintojen lopussa.

Opiskelija voi valita pitkäksi sivuaineekseen jonkin neljästä oppiaineesta. Mikäli opiskelijan varsinainen pääaine on jokin muu kuin sotataito, hänen on valittava sivuaineekseen sotataito (pääsääntöisesti taktiikka ja operaatiotaito). Valinnalla taataan kaikkien opiskelijoiden sotataidon osaamisen kehittyminen.

Pitkän sivuaineen opinnot muodostuvat harjoitustyöstä, jonka tulee olla mahdollisimman käytännönläheinen kehittämistyö tai tuote. Kehittämistyön tai tuotteen lisäksi harjoitustyöhön kuuluu olennaisena osana kirjallinen raportti ja työn esittely seminaarissa. Harjoitustyö voidaan tehdä joko orientoivan vaiheen aikana tai varsinaisten opintojen yhteydessä joukko-osastossa tai vastaavassa. Kieli- ja viestintäopinnot on pääosin integroitu muuhun opetukseen, ja niiden tavoitteena on kehittää käytännön valmiuksia.

4.4 Tutkimusmenetelmäopinnot sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkinnoissa

Tutkimusmenetelmäopintojen kokonaisuus muodostuu seuraavasti:
Kandidaattiopinnoissa opiskellaan:

- Pääaineen menetelmäopinnot 5 op. aineopinnoissa,
- Pitkän sivuaineen menetelmäopinnot 5 op. aineopinnoissa.

Maisteriopinnoissa opiskellaan:

- 15 opintopistettä syventävissä opinnoissa (kaikille maisteriopiskelijoille yhteisiä opintoja 3 op. ja oppiaineittain eriytettyä 12 op.).

Menetelmäopinnot ovat laajuudeltaan yhdenmittaisia riippumatta oppiainevalinnoista. Opiskelija voi suorittaa menetelmäopintoina myös toisen kuin oman pääaineensa opetussuunnitelmaan kuuluvia opintoja. Menetelmäopinnot ja niiden tarkempi suorittaminen sovitaan opinnäytteen ohjaajan kanssa.

4.5 Kandidaatin- ja maisterintutkintoon vaadittavat kieli- ja viestintäopinnot

Kandidaatintutkintoon vaadittavat kieliopinnot

Opiskelijan tulee alempaan korkeakoulututkintoon (asetus yliopistojen tutkinnoista 794/2004 ja asetus Maanpuolustuskorkeakoulusta 1124/2008) sisältyvissä opinnoissa tai muulla tavalla osoittaa saavuttaneensa

- suomen ja ruotsin kielen taidon, joka julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain (424/2003) 6§:n 1 momentin mukaan vaaditaan valtion henkilöstöltä kaksikielisessä viranomaisessa ja joka on tarpeen oman alan kannalta
- vähintään yhden vieraan kielen sellaisen taidon, joka mahdollistaa oman alan kehityksen seuraamisen ja kansainvälisessä ympäristössä toimimisen.

Maisterintutkintoon vaadittavat kieliopinnot

Opiskelijan tulee ylempään korkeakoulututkintoon (asetus yliopistojen tutkinnoista 794/2004 ja asetus Maanpuolustuskorkeakoulusta 1124/2008) sisältyvissä opinnoissa tai muulla tavalla osoittaa saavuttaneensa

- vähintään yhden vieraan kielen sellaisen taidon, joka mahdollistaa oman alan kehityksen seuraamisen ja kansainvälisessä ympäristössä toimimisen.

Vieraan kielen opinnot

Vieraan kielen opintojen ja ruotsin kielen opintojen järjestämisestä vastaa Kielikeskus.

Vieraan kielen opinnot suoritetaan siinä vieraassa kielessä, jossa opiskelijalla on jo aikaisemmin hankitun osaamisen perusteella taitotasoa B2. Käytännössä se tarkoittaa esimerkiksi perusopetuksessa opiskellun pitkän oppimäärän mukaisen vieraan kielen taitotasoa (*Eurooppalaisen viitekehityksen* taitotasot A1–2 vastaavat aloittelijan, B1–2 edistyneen ja C1–2 asiantuntijan taitoja).

4.6 Sotatieteet ja oppiaineet

Sotatieteet

Maanpuolustuskorkeakoulun sotatieteiden alat ovat operaatiotaito ja taktiikka, strategia, sotahistoria, johtaminen, sotilaspedagogiikka, sotatekniikka, sotilaspsykologia ja sotilassosiologia.

Sotatieteet on laaja käsite ja monialainen kokonaisuus, jota sitovat yhteen sodat, kriisit ja niihin liittyvät turvallisuusuhkat sekä pyrkimykset niiden ehkäisemiseen. Maailman muuttuessa muiden muassa globalisaation, väestönkasvun ja luonnon kasvavan kuormituksen seurauksena mainittujen ilmiöiden ja toimintojen odotetaan jatkavan jo havaittua muutostaan jatkuvasti ja jopa voimistuen. Nykymaailmassa sotatieteet eivät voi rajoittua vain sotilaalliseen turvallisuuteen ja puolustukseen, vaan todellisuutta ja tulevaisuutta on kyettävä tarkastelemaan laaja-alaisemmassa turvallisuuden viitekehyksessä. Ilman tällaista viitekehystä on mahdotonta ymmärtää ja tutkia sotilaallista turvallisuutta ja puolustusta.

Sotatieteellisenä korkeakouluna Maanpuolustuskorkeakoulu vastaa osaltaan niihin tutkimus-, opetus- ja oppimishaasteisiin, joita seuraavan kymmenen vuoden aikana yhä kiihtyvä ja syvällisiä muutoksia sisältävä turvallisuusympäristöjen kehitys tulee asettamaan puolustusjärjestelmille, sotilaallisille laitoksille, päällystölle ja yksittäisille sotilaille sekä muille turvallisuutta tuottaville toimijoille. Maanpuolustuskorkeakoulu vastaa myös niihin kulttuurisiin, poliittisiin ja taloudellisiin haasteisiin, jotka vaikuttavat sekä kansallisen että kansainvälisen korkeakoulutuksen kehitykseen. Turvallisuuteen liittyy olennaisesti myös globalisaation myötä voimistunut työelämän voimakas muutos sekä informaatio- ja kommunikaatioteknologioiden valtaisa kehitys, jotka nekin ovat tuoneet tullessaan uusia turvallisuuteen liittyviä haasteita.

Operaatiotaito ja taktiikka

Operaatiotaito ja taktiikka on poikkitieteellinen sotatieteiden tieteenala, joka tutkii ja tuottaa valmiuksia sotatoimien, taistelun ja muun sotilaallisen toiminnan, operaation tai asevoimien käytön suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja johtamiseen.

Operaatiotaito on oppia ja taitoa suunnitella, valmistella ja johtaa taktisten taistelujen muodostama sarja. Operaatioon ja sen rinnakkaiskäsitteeseen sotatoimi sisältyy useimmiten eri taistelulajeihin (hyökkäys, puolustus ja viivytys) kuuluvia taisteluja. Operaatiotaitoa sovelletaan sekä maa-, meri- että ilma-puolustuksessa, jotka sovitetaan eri operaatioissa yhteen.

Taktiikka on tehtävän toteuttamiseen asetettujen resurssien ja keinojen optimaalista suunnittelua ja sovellettua käyttöä päämäärin saavuttamiseksi taistelussa. Taistelulajit, erilaiset taisteluihin liittyvät periaatteet, taistelutekniikka ja taistelukenttä ovat olennainen osa taktiikkaa. Taktiikka edellyttää taisteluun ja taistelutekniikkaan liittyvien tekijöiden ja keinojen tuntemista ja taitoa soveltaa niitä käytännössä. Puolustushaaroilla ja aselajeilla on operaatiotaidon ohella oma taktiikkansa.

Perinteisesti taistelu on ymmärretty yhden tai useamman yksilön tai joukon asevoiman tai muun voiman käytöksi vastustajaa vastaan tietyssä toimintaympäristössä. Tänäpäin taistelu ymmärretään laajemmin annetun tehtävän toteuttamisena, joko taistelutehtävänä tai esimerkiksi yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisena tai rauhanturvajoukon toimintana. Sama pätee myös operaatiotaitoon, joka voi olla esimerkiksi sotilaallisen voiman käytön suunnittelua ja käyttöä kansainvälisissä sotilaallisen kriisinhallinnan operaatioissa. Operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuskohteita ovat taisteluopit, yksittäisten sotilaiden ja sotilasjoukkojen toimintaperiaatteet, sotilasorganisaatiot, operaatiotaitoon ja taktiikkaan olennaisesti vaikuttavat ase-, johtamis-, tiedustelu- ja valvonta-, informaationsodankäynti-, suoja- ja liikkuvuus- sekä logistiikka- ja sotatalousjärjestelmät, sodan ajan esikuntapalvelu sekä näiden kaikkien vuorovaikutus.

Strategia

Strategia on tieteenala ja toimintalinja, joka kohdentuu valtioiden tai valtioiden muodostamien yhteisöjen turvallisuuspäämäärien tavoitteluun ensisijaisesti poliittisin, sotilaallisin tai taloudellisin keinoin. Maanpuolustuskorkeakoulussa strategiaan oppiaineena kuuluu laajemminkin valtio-opin ja kansainvälisten suhteiden oppisisältöjä. Strategian erityisenä osa-alueena on sotilasstrategia. Sillä tarkoitetaan tapaa, jolla asevoimia käytetään valtion tai liittouman poliittisen johdon määrittämien päämäärien saavuttamiseksi.

Sotahistoria

Sotahistoria on looginen osa sotataidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa sodankäynnin taktisen, operatiivisen ja strategisen tason analyysit täydentävät kuvaa menneestä sekä nykyisestä kansallisesta ja kansainvälisestä sotataidosta. Sotahistorian opetuksessa ja tutkimuksessa jäsennetään sotataidon historiaa historian tutkimuksen menetelmin. Samalla kehitetään metodisia välineitä menneen ja myös nykyisen sotataidon eri osa-alueiden muodostaman kokonaisuuden ymmärtämiseksi. Tämän vuoksi sotahistoriassa tutkitaan myös sodankäyntiin liittyviä teorioita, ajatuksia ja ilmiöitä, jotka ovat olleet leimallisia kunakin aikakauden sodankäynnille ja johtaneet asevoimien kehitystä uusille urille. Sotahistoriassa tutkitaan ja annetaan opetusta sotataidon historian lisäksi myös sotilasorganisaatioon ja yleisesti asevoimiin liittyvästä historiasta.

Johtaminen

Johtamisen tieteenalaan liittyvän tutkimuksen ja opetuksen kohteena ovat johtamisen kokonaisuuteen kuuluvat osa-alueet ja niihin liittyvät erilaiset ilmiöt. Johtamisen osa-alueet voidaan jakaa tieteellisesti esimerkiksi seuraavasti:

- johtaminen (Management)
- johtajuus (Leadership)
- organisaatorakenne (Organisation structure)
- organisaatiokulttuuri (Organisation culture).

Johtamisen osa-alueita voidaan pitää tieteellisesti melko pysyvinä ja ne ovat keskinäisessä riippuvuussuhteessa. Kunkin aikakauden vallitsevat trendit ja uudet tutkimustulokset muuttavat osa-alueiden painotuksia ja merkityksiä johtamisen kokonaisuudessa. Johtamisen eri osa-alueiden melko pysyvästä

luonteesta huolimatta niihin liittyviä johtamisen suuntauksia, malleja sekä ilmiöitä syntyy ja häviää.

Osa-alueiden keskinäisten riippuvuuksien lisäksi johtaminen on sidoksissa toimintaympäristöön ja tilanteeseen. Toimintaympäristö vaikuttaa tutkittavien osa-alueiden ja niihin liittyvien ilmiöiden esiintymiseen, painottumiseen ja ymmärtämiseen. Toimintaympäristön määrittely helpottaa tutkittavan aihekokonaisuuden rajaamista ja ilmiöiden merkityksen määrittelyä ja tukee tutkimuksen näkökulman täsmentämistä.

Toimintaympäristössä tehty ilmiöiden tarkastelun tulos vaikuttaa johtamisen nelikentän keskinäisriippuvuuksien painottumiseen. Juuri tämän dynamiikan hahmottaminen on johtamisen tutkimustoiminnan ja opetuksen päämääränä sekä opiskelijoiden opinnäytteissä että laitoksen perustutkimuksessa ja soveltavassa tutkimuksessa.

Johtamisen oppiaineen keskeisenä aineksena ja sisältönä ovat sellaiset johtamisen osa-alueisiin liittyvät tiedot ja taidot, joita sotilas tarvitsee toimiessaan sotilasorganisaation johtajana erilaisissa toimintaympäristöissä ja kehittäessään itseään johtajana.

Oppiaineen opetus kattaa kaikki johtamisen osa-alueet ja opetuksen näkökulmaa määrittävät sotilasjohtamisen eri toimintaympäristöt.

Vaikka johtaminen on itsenäinen tieteenala, on olennaista muistaa johtamisen yhteydet muihin tutkinnossa opetettaviin tieteenaloihin. Johtamisen opintojen sisältöjä on osattava soveltaa myös muiden oppiaineiden opiskelussa. Vasta sen myötä saavutetaan ne valmiudet, joita tarvitaan eri toimintaympäristöissä tapahtuvaan johtamiseen.

Sotilaspedagogiikka

Sotilaspedagogiikan keskeinen kohde on ihmisen toimintakyky ja sen edistäminen turvallisuuden, kriisien hallinnan ja sodankäynnin näkökulmista tarkasteltuna. Tutkimuksen viitekehyksen muodostavat kaikki sellaiset toimintaympäristöt, joissa sotilaat toimivat joko yksin tai yhteistoiminnassa muiden viranomaisten kanssa.

Tutkimuksen kohteena ovat inhimilliset kyvyt, valmiudet ja taidot sekä niiden kehittäminen suhteessa muuttuviin turvallisuus-, kriisi- ja konfliktiympäristöihin sekä turvallisuus- ja puolustusjärjestelmiin. Sotilaspedagogiikka hyödyntää kasvatuksen, koulutuksen ja oppimisen laaja-alaista tietoperustaa kehittäessään sodankäynnin, kriisienhallinnan ja kokonaisturvallisuuden koulutusta ja koulutusjärjestelmiä. Painopiste tieteenalan kehittämisessä on tulevaisuuden haasteisiin vastaamisessa.

Sotilaspedagogiikka tutkii opetuksen, kasvatuksen ja koulutuksen päämääriä, teorioita, menetelmiä ja välineitä sekä koulutusorganisaatioita ja -kulttuureja toimintakyvyn kannalta. Tavoitteena on tuottaa hyvin perusteltuja ehdotuksia tavoitteiden ja keinojen kehittämiseksi. Syvimmillään tavoitteena on luoda

kokonaan uusia näkökulmia, ajatusmalleja ja käsitteitä, jotka palvelevat ihmisarvon, turvallisuuden ja rauhan edistämistä. Tähän sisältyy sotilaspedagogiikan filosofian tutkimuskohde, sotiluus: kuka ja millainen on hyvä sotilas?

Sotilaspedagogiikan kokoava käsite, toimintakyky, tarkoittaa valmiuksia toimia vastuullisesti ja tehokkaasti epävarmoissa, muuttuvissa, monimutkaisissa, fyysisesti ja henkisesti kuormittavissa, usein moraalisia ja kulttuurisia ongelmia sisältävissä tilanteissa ja ympäristöissä. Toimintakyky on kokonaisuus, jonka keskeisiä osia ovat psyykkinen, fyysinen, sosiaalinen ja eettinen toimintakyky.

Sotilaspedagogiikka sisältää useita erityisaloja. Niitä ovat etenkin oppiminen ja opetus, koulutuspolitiikka, koulutussuunnittelu, pedagoginen johtaminen, turvallisuuskasvatus sekä toimintakyvyn psykologinen, biologinen, sosiologinen, kulttuurinen ja filosofinen tutkimus.

Sotatekniikka

Sotatekniikka soveltaa teknisten ja matemaattis-luonnontieteellisten tieteidен tuloksia sodankäynnin tarpeisiin. Sotatekniikkaan kuuluu sodankäynnin ja sotilasorganisaatioiden teknisten järjestelmien rakenteen, ominaisuuksien, toiminnan, käyttötekniikan, vaikutuksen ja suorituskyvyn sekä niiden käyttömahdollisuuksien ja -rajoitusten ymmärtäminen.

Sotatekniikan tutkimuskohteita ovat tekniset järjestelmät ja niiden väliset vuorovaikutukset. Sodankäynnissä tarvitaan paljon erilaisia teknisiä järjestelmiä, joista keskeisimpiä ovat asejärjestelmät, johtamisjärjestelmät, tiedustelu- ja valvontajärjestelmät, suojan ja liikkuvuuden järjestelmät, taistelukyvyn säilyttämisen järjestelmät sekä sotatalouden tekniset järjestelmät.

Sotatekniikan kannalta keskeisiin tutkimuskysymyksiin kuuluvat sotilasorganisaatioiden teknisten järjestelmien suorituskyvyn mallintaminen ja arviointi taistelukentän oloissa, sotilasorganisaation tai yhteiskunnan teknisten järjestelmien suorituskyvyn ja haavoittuvuuden analysointi tilanteissa, joissa niihin kohdistuu uhkia muista teknisistä järjestelmistä, parempien taistelujärjestelmien ja niiden toimintaperiaatteiden kehittäminen sekä teknisten järjestelmien vertailu ja sotilaallisen soveltuvuuden arviointi.

Sotatekniikan metodologien perusta muodostuu tekniikan, luonnontieteiden, matematiikan ja tietojenkäsittelytieteen tutkimusmenetelmistä.

4.7 Pää- ja sivuainevalinta

Sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkinnon oppiaineita ovat sotataito (operaatiotaito ja taktiikka, sotahistoria ja strategia), johtaminen, sotilaspedagogiikka ja sotatekniikka.

Jokaisesta oppiaineesta on mahdollista suorittaa pääaineopinnot. Pää- ja sivuaineen valinnassa otetaan huomioon opiskelijan oma halukkuus, ainelaitosten kannanotot opiskelijamääriin sekä aselajien ja puolustushaarojen erityisvaatimukset.

Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen tarpeista johtuen jokaisen opiskelijan tulee valita sotataito joko pääaineekseen tai pitkäksi sivuaineekseen.

Opintosuuntien osaamisvaatimusten takia pää- ja sivuainevalinnat ovat rajoitetut ilmasotalinjan lentoteknisellä opintosuunnalla, merisotalinjan laivasto-opintosuunnalla, rannikkojoukko-opintosuunnalla ja merisotalinjan johtamisjärjestelmäopintosuunnalla sekä rajavartiolinjan maisteriopinnoissa seuraavalla tavalla:

- lentoteknisellä opintosuunnalla opiskelevien tulee valita pääaineekseen sotatekniikka. Pitkäsi sivuaineeksi valitaan sotataito.
- laivasto-opintosuunnalla, mukaan luettuna merivartiolinja, pääaine ja pitkä sivuaine valitaan aineyhdistelmästä sotatekniikka ja sotataito.
- merisotalinjan johtamisjärjestelmäopintosuunnalla valitaan pääaine ja pitkä sivuaine aineyhdistelmästä sotatekniikka ja sotataito.
- rannikkojoukko-opintosuunnalla valitaan pääaine ja pitkä sivuaine aineyhdistelmästä sotilaspedagogiikka ja sotataito.
- rajavartiolinjalla opiskelevien tulee valita sotatieteiden maisterin tutkinnossa pääaineekseen johtaminen.

Maisterintutkinnon pääaine määräytyy yleensä sen oppiaineen mukaan, josta opiskelija on suorittanut aineopinnot kandidaattitutkinnossa. Pääainetta on mahdollista vaihtaa siirryttäessä suorittamaan maisterin tutkintoa. Tällöin opiskelijan tulee ilmoittaa halukkuudestaan vaihtaa pääainetta viimeistään yksi vuosi ennen opintojen aloittamista.

Sotatieteiden maisteriopinnoissa tarvittavien valmiuksien saavuttamiseksi pääainetta vaihtaneen opiskelijan voidaan edellyttää suorittavan täydentäviä opintoja pääaineessaan. Täydentävät opinnot eivät sisälly maisterintutkinnossa vaadittavaan 120 pakolliseen opintopisteeseen.

Maanpuolustuskorkeakoulussa sotatieteiden kandidaatin ja maisterin opintoja suorittavan tulee valita pää- ja sivuaineensa korkeakoulun omasta oppiaineainevalikoimasta. Muissa korkeakouluissa suoritettuja opintokokonaisuuksia voi sisällyttää ylimääräisinä opintoina tutkintoon, mutta niillä ei voida korvata tutkintovaatimusten mukaisia pakollisia opintoja.

4.8 Sotalinjat ja opintosuunnat

Sotatieteiden perustutkinnoissa opiskellaan puolustushaaralinjoilla: maasotalinjalla, merisotalinjalla ja ilmasotalinjalla. Rajavartiolaitoksen palvelukseen menevät opiskelijat muodostavat edellä mainittuihin puolustushaaralinjoihin rinnastettavan rajavartiolinjan.

Sotatieteiden kandidaattiopintojen toteuttaminen

Puolustushaaralinjojen jakauminen opintosuuntiin tapahtuu Meri- ja Ilma-voimien osalta jo opiskelijavalinnassa. Maasotalinjan osalta jakauminen tapahtuu 1. väliarvostelun jälkeen tehtävässä aselajivalinnassa, joka toteutetaan

puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen tarpeiden mukaisesti sekä opiskelijan opintomenestyksen ja oman halukkuuden mukaan väliarvostelussa muodostetun paremmuusjonon perusteella. Poikkeuksen tästä tekee ilmatorjuntaopintosuunta, joka muodostetaan jo ensimmäisen opiskeluvuoden kevään aikana. Maa- ja merisotalinjojen osalta rajavartiolinjan opiskelijat valitaan 1. väliarvostelun jälkeen. Edellä mainittujen valintojen perusteena ovat opiskelijoiden oma halukkuus, opintomenestyksen mukainen paremmuusjono 1. väliarvostelussa ja puolustusvoimien sekä Rajavartiolaitoksen tarve.

Maasotalinjalalla annettava opetus

Maasotalinjan ensimmäisen lukuvuoden kevätlukukauden puolustushaarakoulun opinnat toteutetaan Maasotakoulussa Lappeenrannassa. Poikkeuksen edelliseen tekevät helikopteri- ja ilmatorjuntaopintosuuntien opiskelijat, jotka suorittavat puolustushaarakoulujaksonsa Ilmasotakoulussa. Opinnat puolustushaarakoulussa kestävät noin viisi kuukautta ja tämän opintovaiheen jälkeen jatketaan toisen opintovuoden opintoja yhteisesti Maanpuolustuskorkeakoulussa Santahaminassa. Maasotalinjan opintosuuntien opinnat jatkuvat kolmannen opiskeluvuoden alussa seuraavissa aselaji- ja toimialakouluissa:

- Maasotakoulussa jalkaväkilinjan jääkäri-, kranaatinheitin- ja tiedusteluopintosuunnilla
- Panssarikoulussa panssariopintosuunnalla
- Tykistöskoulussa tykistöopintosuunnalla
- Ilmasotakoulussa ilmatorjuntaopintosuunnalla (ilmatorjuntaopintosuunnan opinnat ilmasotalinjan mukana myös ensimmäisen vuoden puolustushaarakoulujaksolla)
- Pioneerit- ja Suojelukoulussa pioneerit- ja suojeluopintosuunnalla
- Viestikoulussa viestiopintosuunnalla
- Huoltokoulussa huolto-opintosuunnalla sekä
- Utin Jääkärirykmentin Helikopteripataljoonassa helikopterio-pintosuunnalla (opinnat ilmasotalinjan mukana myös ensimmäisen vuoden puolustushaarakoulujaksolla)

Merisotalinjalalla annettava opetus

Merisotalinjan ensimmäisen lukuvuoden kevätlukukauden puolustushaarakoulun opinnat toteutetaan Merisotakoulussa Suomenlinnassa. Osa perusopinnoista toteutetaan Merisotakoulussa jo ennen varsinaisen puolustushaarakoulun alkamista. Opinnat puolustushaarakoulussa kestävät noin viisi kuukautta ja tämän opintovaiheen jälkeen jatketaan toisen opintovuoden opintoja yhteisesti Maanpuolustuskorkeakoulussa Santahaminassa. Merisotalinjan opintosuuntien opinnat jatkuvat kolmannen opiskeluvuoden alussa Merisotakoulussa Suomenlinnassa seuraavilla opintosuunnilla:

- laivasto-opintosuunnalla ja
- rannikkojoukko-opintosuunnalla tai
- johtamisjärjestelmäopintosuunnalla.

Merisotalinjalalla toimeenpannaan vuonna 2009 alkavalla kadettikurssilla laivasto- ja johtamisjärjestelmäopintosuunta. Merisotalinjan rannikkojoukko-opintosuuntaa ei toimeenpanna vuonna 2009.

Ilmasotalinjalalla annettava opetus

Ilmasotalinjan ensimmäisen lukuvuoden kevätlukukauden puolustushaaravaiheen opinnot toteutetaan Ilmasotakoulussa Tikkakoskella. Osa perusopinnoista toteutetaan Ilmasotakoulussa ensimmäisen vuoden syyslukukaudella ja kevätlukukaudella. Opinnot puolustushaaravaiheessa kestävät noin viisi kuukautta ja tämän opintovaiheen jälkeen jatketaan toisen opintovuoden opintoja yhteisesti Maanpuolustuskorkeakoulussa Santahaminassa.

Ilmasotalinjan opintolinjojen aineopinnot jatkuvat kolmannen vuoden alussa seuraavasti:

- Lentosotakoulussa Kauhavalla ohjaajaopintosuunnalla
- Ilmavoimien teknillisessä koulussa Jämsässä lentoteknisellä opintosuunnalla
- Ilmasotakoulussa johtamisjärjestelmäopintosuunnalla.

Vuonna 2009 alkavilla kadettikursseilla ei toimeenpanna johtamisjärjestelmäopintosuuntaa. Tämän lisäksi ilmatorjuntaopintosuunnan kolmannen vuoden opinnot toteutetaan Ilmasotakoulussa Tikkakoskella, vaikka se aselajina kuuluu maavoimiin.

Rajavartiolinjojen opinnot

Rajavartiolaitoksen sotatieteiden kandidaattiopinnot alkavat yhteisesti Maanpuolustuskorkeakoulussa. Osa opinnoista toteutetaan Maa-, Meri- ja Ilmasotakoulussa ensimmäisen opiskeluvuoden puolustushaaravaiheessa. Rajavartiolinjan opiskelijat maa- ja merisotalinjoilta valitaan aselajivalintojen yhteydessä ensimmäisen opintovuoden jälkeen ennen aineopintojen alkamista. Rajavartiolinjan toisen lukuvuoden opinnot alkavat Maapuolustuskorkeakoulussa Santahaminassa ja jatkuvat kolmannen opintovuoden aikana osin Raja- ja Merivartiokoulussa sekä maa-, meri- ja ilmasotalinjojen mukana PAT-kouluissa.

Rajavartiolaitokseen valmistuvat sotatieteiden kandidaatit koulutetaan rajavartio-, merivartio-, ohjaaja- ja lentoteknisillä opintosuunnilla.

Sotatieteiden maisteriopinnot

Opintojen eteneminen maisterin tutkinnossa

Maisteriopintojen suorittamiseen on luotu kaksi polkua. Pääosa opiskelijoista aloittaa maisteriopinnot neljän vuoden työelämävaiheen jälkeen ja varsinaiset opinnot kestävät kaksi vuotta. Ilma- ja Maavoimien ohjaajien maisteriopinnot alkavat välittömästi kandidaattiopintojen jälkeen, ja ne kestävät kuusi vuotta. Poikkeava järjestely johtuu siitä, että ohjaajien maisteriopinnot on sovittava yhteen lentokoulutusohjelmien kanssa.

Maisteriopinnot perustuvat tutkintovaatimusten ja muiden opetustavoitteiden pohjalta laadittuihin henkilökohtaisiin opintosuunnitelmiin (HOPS). Opinnot toteutetaan sekä etä- että lähiopiskeluna.

Opiskelu maisterikursseilla tapahtuu pääaineen mukaisesti, mutta kursseilla noudatetaan myös linjakokoa maasotalinja, merisotalinja, ilmasotalinja sekä rajavartiolinja. Sotilasammattilliset opinnot sekä osa kaikille pakollisista opinnois-

ta toteutetaan puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa opintolinjoittain toisen opiskeluvuoden alussa syyslukukaudella, ja opinnot kestävät yhteensä noin neljä kuukautta.

Maisterikursseilla opintojen suunnittelu ja ohjaus toteutuvat opiskelijälähtöisesti muiden yliopistojen tavoin. Päävastuu sotatieteiden maisteriopintojen yksityiskohtaisesta toteutuksesta, suunnittelusta ja seurannasta on jokaisella opiskelijalla itsellään. Perinteistä koko tutkintoa kattavaa viikko-ohjelmaa ei laadita, vaan henkilökohtaiset opintosuunnitelmat ja opintopolut suunnitellaan pääaineen ja oppiaineittain laaditun runkosuunnitelman pohjalta. Jokainen opiskelija laatii HOPSin, joka on pakollinen osa maisteritutkinnon opintoja.

Ensimmäisen uusimuotoisen sotatieteiden maisterikurssin varsinaiset opinnot alkavat 1.9.2009. Opintojen käynnistämiseen liittyvät asiat kerrotaan Maanpuolustuskorkeakoulun laatimassa kurssin toimeenpanokäskyssä.

4.9 Sotalinjojen opintosuuntakuvaukset

Maasotalinja

Jalkaväkilinja (pl. panssariopintosuunta): jääkäri-, kranaatinheitin- ja tiedusteluopintosuunta

Jalkaväen perusyksikkö eli komppania on toiminnallinen kokonaisuus. Sen toimintaympäristössä yhdistyvät taistelutekninen ja taktinen osaaminen, joukon erilaiset käyttöperiaatteet, aselajien, toimialojen ja koulutushaarojen yhteensovittaminen, kaluston ja välineistön oikea käyttö, ihmisten johtaminen ja joukon kouluttaminen.

Jääkäriopintosuunnalle on ominaista usean toimialan toimintaympäristöjen liittyminen sen opintoihin. Opinnot ovat yhdistelmä jääkärijoukkojen, mekanisoitujen joukkojen sekä jalkaväki-, tiedustelu-, sissi- ja erikoisjoukkojen toimintaympäristöistä.

Kranaatinheitinopintosuunnan koulutus keskittyy pääosin oman koulutushaaran toimintaympäristöihin.

Tiedusteluopintosuunnalla opiskellaan jalkaväen tiedustelujoukkojen kouluttamista, johtamista ja käyttöperiaatteita.

Panssariopintosuunta

Panssarikoulussa opetetaan kadeteille taistelu- ja rynnäkköpanssarivaunujen teknistä käyttöä, mekanisoitujen joukkojen taktiikkaa ja näiden joukkojen kouluttamisen perusteita. Tavoitteena on valmistuvan panssariupseerin sijoituskelppoisuus sodan ajan joukkoonsa sekä valmius toimia kouluttajana ja ammunnan johtajana mekanisoituja joukkoja kouluttavassa yksikössä.

Sotatieteiden maisteriopiskelijoille syvennetään ja laajennetaan kouluttamistaitoa ja taktista osaamista sekä annetaan valmiuksia johtaa rauhan ajan perusyksikön koulutuksen suunnittelua.

Tykistöopintosuunta

Tykistökoulussa opetetaan aselajin tekniset ja taktiset perusteet. Kenttätykistöopintosuunnan opintojen tavoitteena on antaa sellaiset valmiudet, että opiskelija kykenee toimimaan kenttätykistön tuliasema-, tulenjohto-, mittaus- ja viestikoulutushaaran mukaisissa johtajatehtävissä, kenttätykistöaselaajin asevelvollisten kouluttajana sekä kenttätykistön rauhan ajan perusyksikön varapäälikkänä.

Pioneeri- ja suojeluopintosuunta

Pioneeriaselaji sisältää pioneerialan ja suojelualan. Kumpaakin alaa kehitetään tasavertaisesti uhkakuvan edellyttämällä tavalla. Pioneerialan toimintaa on kaikkien puolustushaarojen ja aselajien sellaiset toimet, joiden tarkoituksena on pioneerivälinein hidastaa vastustajan liikettä ja tuottaa sille tappioita, edistää oman tulen käyttöä, vähentää vastustajan tulen käyttöä ja säään vaikutuksia sekä edistää omaa liikettä.

Suojelualalla ehkäistään ennalta onnettomuudet sekä joukkotuhoaseiden, vaarallisten aineiden ja polttoaseiden käyttö sotilaskohteita vastaan, minimoidaan niiden vaikutukset sekä palautetaan onnettomuuden tai hyökkäyksen kohteeksi joutuneen joukon toimintakyky.

Viestiopintosuunta

Viestiopintosuunnan opinnoissa opetetaan muun muassa viestiaselajin teknisiä ja taktisia perusteita, viestijoukkojen käyttöperiaatteita, viestikaluston ja -järjestelmien oikeaa käyttöä, ihmisten johtamista sekä viestijoukkojen kouluttamista.

Huolto-opintosuunta

Huollon tehtävänä on joukkojen taistelukelpoisuuden ja toimintakyvyn ylläpito sekä sen kehittäminen. Huoltoon kuuluu henkilöstön hoitoa, varustuksen kunnossapitoa, täydennystä ja kuljetuksia. Tulivoiman kasvu, sotavarustuksen teknistyminen, ase- ja johtamisjärjestelmien lisääntyminen sekä kuljetuskaluston monipuolistuminen ovat lisänneet huollon tarvetta.

Ilmatorjuntaopintosuunta

Ilmatorjunnan tehtävä on suojata taistelujoukkoja sekä sotilas- ja siviilikohteita ilmahyökkäyksiltä. Aselajina ilmatorjunta kuuluu maavoimiin ja toiminnallisesti ilmapuolustukseen. Nykyaikaisella taistelukentällä ilmatorjunnan merkitys on korostunut ja tämän vuoksi aselaji on voimakkaasti kehittyvä.

Helikopteriopintosuunta

Maasotalinjan helikopteriopintosuunnilla koulutetaan lentoupseereita ja lentotekniikkaupseereita Maavoimien käyttöön. Maavoimien ilmailun alkeislen tokoulutus annetaan potkurikonekalustolla Ilmasotakoulussa ja peruskoulutus helikopterikalustolla Utin Jääkärirykmentin Helikopteripataljoonassa. Helikopteripataljoonassa annetaan myös helikopterin lentotekniikan ja taktiikan koulutus.

Merisotalinja

Laivasto-opintosuunta

Merisotalinjan laivasto-opintosuunnalla opinnot keskittyvät merenkulkuun, taistelualusten taistelutekniikkaan sekä taktiikkaan. Laivasto-opintosuunnalla pääaineena ja pitkänä sivuaineena on vaihtoehtoisesti joko sotatekniikka tai sotataito. Merisotalinjan laivasto-opintosuunnalta valmistuu upseereita merivoimien laivastoyksiköihin. Upseerit toimivat valmistumisensa jälkeen taistelualuksilla aselajiuupseerin, merenkulku-upseerin, ykkösupseerin ja aluksen päällikön tehtävissä.

Merivartio-opintosuunta

Merivartio-opintosuunta opiskelee osan opinnoistaan laivasto-opintosuunnan mukana. Merivartio-opintosuunnan opiskelijat suorittavat lisäksi rajaturvallisuusalan opintoja Rajavartiolaitoksen oppimisympäristössä. Opinnot keskittyvät merenkulkuun, sotataitoon, sotatekniikkaan sekä rajaturvallisuusalan opintoihin. Merisotalinjan merivartio-opintosuunnalta valmistuu upseereita Rajavartiolaitoksen tehtäviin.

Rannikkojoukko-opintosuunta

Rannikkojoukko-opintosuunnalla opinnot keskittyvät rannikko- ja saaristo-olosuhteissa toimivien yksiköiden kuten rannikkojääkärikomppanian, meritiedustelukomppanian ja rannikko-ohjuskomppanian johtamiseen, kouluttamiseen, taistelutekniikkaan ja taktiikkaan. Rannikkojoukko-opintosuunnalla pääaineena ja pitkänä sivuaineena on vaihtoehtoisesti joko sotataito tai so-tilaspedagogiikka. Merisotalinjan rannikkojoukko-opintosuunnalta valmistuu upseereita merivoimien rannikkojoukkoihin. Valmistumisen jälkeen upseerit toimivat merivoimien varusmieskoulutusta antavissa perusyksiköissä kouluttajan, varapäällikön ja päällikön tehtävissä.

Johtamisjärjestelmäopintosuunta

Merisotalinjan johtamisjärjestelmäopintosuunnalla opinnot keskittyvät erilaisiin valvonta-, johtamis- ja asejärjestelmiin sekä merenkulkuun. Johtamisjärjestelmäopintosuunnalla pääaineena ja pitkänä sivuaineena voivat olla vaihtoehtoisesti joko sotatekniikka tai sotataito. Merisotalinjan johtamisjärjestelmäopintosuunnalta valmistuvat upseerit sijoittuvat merivoimien taistelualuksille, rannikkolinnakkeille, merivalvonta- ja tietotekniikkakeskuksiin. Upseerit toimivat tietojenkäsittely- ja tiedonsiirtotekniikkaan, sensori-, ja tutkatekniikkaan, elektroniseen sodankäyntiin, tiedusteluun ja valvontaan liittyvissä tehtävissä ja taistelualuksilla aselajiuupseerin tehtävissä.

Ilmasotalinja

Johtamisjärjestelmäopintosuunta

Ilmasotalinjan johtamisjärjestelmäopintosuunnalla koulutetaan upseereita johtamisjärjestelmien operatiiviseen käyttöön ja ylläpitoon sekä niitä tukeviin johto- ja asiantuntijatehtäviin. Johtamisjärjestelmäopintosuunnalta valmistuneet upseerit toimivat henkilökohtaisten opintojensa mukaan joko johtokeskuksissa taistelunjohtajina, viestialan esimies- ja kouluttajatehtävissä tai elektronisen sodankäynnin asiantuntija- ja kouluttajatehtävissä.

Johtamisjärjestelmäopintosuunnalla opiskelevat voivat valita pääaineensa oman mielenkiinnon mukaisesti. Ammatillista osaamistaan opiskelija lisää opintojen aikana henkilökohtaisen opintosuunnitelmansa ja työpaikan vaatimien tehtävien tarpeiden mukaisesti. Johtamisjärjestelmäopintosuunnalta valmistuneet upseerit työskentelevät erilaisissa tehtävissä lennostoissa, Ilmasotakoulussa, Lentosotakoulussa, Lentoteknisessä koulussa, Viestikoelaitoksessa ja Ilmavoimien materiaalilaitoksessa (1.1.2010 alkaen).

Ohjaajaopintosuunta

Ilmasotalinjan ohjaajaopintosuunnalla koulutetaan lentoupseereita ilmavoimiin, maavoimiin ja rajavartiolaitokseen ohjaajiksi. Maisteriopinnot alkavat suoraan kandidaattitutkinnon jälkeen, mikä mahdollistaa nousujohtaisen lentokoulutuksen etenemisen. Peruskoulutus potkurikonekalustolla annetaan Ilmasotakoulussa ja harjoitushävittäjäkalustolla Lentosotakoulussa. Maavoimien ja Rajavartiolaitoksen alkeislentokoulutus toteutetaan Ilmavoimien ohjaajien mukana Ilmasotakoulussa ja peruslentokoulutus helikopterikalustolla Utin Jääkäriyksen Helikopteripataljoonassa.

Ilmavoimien ohjaajaopintosuunnan mukana opiskelevat kahden ensimmäisen lukuvuoden aikana myös maavoimien helikopteriohjaajaopintosuunnan ja rajavartiolaitoksen ohjaajaopintosuunnan opiskelijat, joiden opinnot eriytyvät kolmantena vuonna. Ohjaajaopintosuunnalta valmistuneet Ilmavoimien upseerit toimivat lennostoissa hävittäjäohjaajina. Ohjaajaopintosuunnalla valmistuvat upseerit myös Maavoimien ja Rajavartiolaitoksen palvelukseen.

Lentoteknillinen opintosuunta

Ilmasotalinjan lentoteknisellä opintosuunnalla kadetit opiskelevat puolustusvoimien lentokaluston tekniikkaa operatiivisen käytön, ylläpidon, koulutuksen ja kehittämisen varmistamiseksi tukikohtaympäristössä. Lentotekniselle opintosuunnalle pääsyvaatimuksina ovat lentoteknillinen aliupseerikoulutus tai lentokoneasentajan tutkinto ja lentoteknillinen peruskurssi tai vastaava koulutus. Pääosa sotatekniikan aineopinnoista ja sotilasammatillisesta erikoistumiskoulutuksesta annetaan Ilmavoimien Teknisessä Koulussa.

Lentoteknisellä opintosuunnalla pääaineena on sotatekniikka ja pitkänä sivuaineena sotataito, koska alan tehtävät edellyttävät lentotekniikan laajoja opintoja ja erityisesti sotatekniikan osaamista. Muista opintolinjoista poiketen lentoteknillisen opintosuunnan opiskelijat suorittavat pääaineen kandidaattiopinnoissa noin 70 opintopisteen laajuiset aineopinnot ja 40 opintopisteen pitkän sivuaineen opinnot. Pitkän sivuaineen puuttuvat 10 opintopistettä tulee suorittaa ennen maisteriopintojen alkua.

Sotilasammatilliset opinnot painottuvat opintojen lopulle. Sotilasammatillisten opintojen tavoitteena on antaa valmiudet lentokaluston tyypikoulutukseen, lentoteknisissä tehtävissä tarvittavat ammatilliset pätevyudet sekä käytännön työnhallinnan kannalta oleellinen lentoteknillisen toimialan osaaminen ja toimeenpanokyky. Lentotekniseltä opintosuunnalta valmistuneet upseerit toimivat uran alkuvaiheessa lentokoneiden huoltoon ja kunnossapitoon liittyvissä tehtävissä.

4.10 Sotatieteiden maisteriopinnot siviileille

Laki Maanpuolustuskorkeakoulusta (1121/2008) mahdollisti sotatieteiden maisteritutkinnon avaamisen myös siviileille vuodesta 2009 lähtien. Sotatieteiden maisterin tutkintoa (120 opintopistettä) voivat hakeutua opiskelemaan soveltuvan vähintään alemman korkeakoulututkinnon suorittaneet. Siviilit eivät suorita sotilasammattillisia opintoja kuten sotilaat vaan ainoastaan sotatieteellisiä opintoja, eivätkä he siten saa kelpoisuutta upseerin virkaan. Koulutus tähtää asiantuntija- ja tutkijatehtäviin.

Siviilien tutkinto koostuu pääaineen syventävistä opinnoista (80 opintopistettä), sivuaineopinnoista (35 opintopistettä) sekä yleisistä opinnoista (5 opintopistettä). Mahdollisia pääaineita ovat johtaminen, sotilaspedagogiikka, sotatekniikka ja sotataito. Sotataidossa siviiliopiskelijoilla on kaksi suuntautumisvaihtoehtoa: sotahistoria ja strategia. Sivuaineopinnot valitaan ensisijaisesti Maanpuolustuskorkeakoulun ainevalikoimasta.

Opintokokonaisuudet noudattavat pääpiirteissään sotilasopiskelijoiden suorittamia. Kaikki opintojaksot eivät kuitenkaan ole mahdollisia siviiliopiskelijoille, tai niiden toteutustapa on poikkeava. Siviilien suorittamien opintojen poikkeavista yksityiskohdista julkaistaan erillinen opas.

Ennen tutkintoon johtavien opintojen aloittamista siviiliopiskelija voidaan velvoittaa suorittamaan täydentäviä opintoja, jotka antavat valmiudet pääaineen syventävien opintojen suorittamiseen. Lisäksi opiskelija voidaan aiempien opintojensa ja mahdollisen työkokemuksensa mukaan velvoittaa suorittamaan myös puolustushallinnon ja maanpuolustuksen toimintaympäristöön orientoivia opintoja. Täydentävien opintojen enimmäismäärä on 60 opintopistettä, ja ne määritellään aina yksilökohtaisesti.

5 Opiskelua tukevat palvelut

5.1 Opintojen ohjaus

Opintojen ohjauksen tavoitteet

Opintojen ohjauksen keskeinen periaate on, että opiskelijalla on oikeus saada ohjausta kaikissa opintopolkunsa vaiheissa. Opiskelijan kannalta toimiva ohjaus tarkoittaa sitä, että hänellä on käytettävissä riittävästi ohjauspalveluja tulevaisuuden suunnittelun ja päätöksenteon tueksi. Oleellista on myös se, että ohjauspalvelut sijoittuvat sopivasti opiskelijan opintopolun eri vaiheisiin. Opintojen ohjauksen tavoitteena on opiskelijan oppimisen ja opintojen edistymisen sekä hyvinvoinnin tukeminen. Olennaista ohjauksen onnistumisen kannalta on opiskelijan oma aktiivisuus, tavoitteellisuus sekä vastuu omien opintojen etenemisestä.

Maanpuolustuskorkeakoulussa ohjaus määritellään seuraavasti:

Tiedotus tarkoittaa esimerkiksi opinto-oppaissa, ilmoitustauluilla tai verkkosivuilla ja -työtiloissa olevia opiskelua koskevia ajantasaisia tietoja.

Neuvonnan avulla vastataan opiskelijan kysymyksiin. Vastauksia saa Opintoasiainosastosta, kurssinjohtajilta, opintojen ohjaajilta, opettajilta sekä kaikista muista yksiköistä, jotka liittyvät opintoihin tai niiden suorittamiseen eri kouluissa.

Ohjaus tarkoittaa edellisiä syvällisempää, henkilökohtaisempaa ja pitkäjänteisempää opiskelun suunnittelun ja toteuttamisen tukemista. Opintojen ohjausta saa esimerkiksi opintojen ohjaajilta sekä kurssinjohtajilta.

Opiskelijan tulee kuitenkin muistaa, että hän on itse vastuussa opinnoistaan ja niiden etenemisestä.

Opintojen ohjauksen toteutus

Opintojen ohjaaminen on olennainen osa uusien opiskelijoiden kotiutumista Maanpuolustuskorkeakouluun. Vuosittain opintonsa aloittavat opiskelijat muodostavat kadetti- tai maisterikurssin, jota johtaa kurssinjohtaja.

Ohjauksen tarkoituksena on ensinnäkin tutustuttaa ja johdattaa opiskelijat opiskeluun Maanpuolustuskorkeakoulussa. Ohjaaminen jatkuu koko opiskeluajan: alussa se painottuu siihen, mikä on uudelle opiskelijalle tärkeää yliopisto-opiskelun käynnistämiseksi, ja opintojen edetessä se muuttuu oppiaine- ja opintosuuntapainotteiseksi ohjaukseksi, johon kuuluu myös upseerikasvatus.

Opiskelijat laativat opiskelunsa tueksi henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS), jota käytetään opinto-ohjauksen välineenä. Opintosuunnitelmasta ilmenevät tutkinnon suorittamiseksi aiotut opinnot ja opintojen suunniteltu aikataulu. Kadetti- ja maisterikurssin johtajat antavat erikseen ohjeet opintosuunnitelman laatimisesta ja opintojen ohjauksesta.

Maanpuolustuskorkeakoulussa opintojen suorittamiseen liittyvissä yleisissä asioissa ohjausta antavat kurssinjohtaja ja Opintoasiainosaston koulutussuunnittelijat sekä oppiaineiden sisältöihin liittyvissä asioissa ainelaitoksen opettajat.

5.2 Kirjasto- ja tietopalvelut

Maanpuolustuskorkeakoulun pääkirjasto

Pääkirjasto on julkinen, kaikille avoin sotatieteellinen korkeakoulu- ja erikoiskirjasto, joka myös ohjaa puolustusvoimien kirjastotoimintaa. Pääkirjasto koostaa laajalti sotatieteellistä ja puolustusalan kirjallisuutta sekä keskeiset sotatieteelliset lehdet. Pääkirjastossa aineistoa on noin 4,4 hyllykilometriä. Kirjasto tarjoaa myös kaukopalvelua muista kirjastoista. Kirjastossa on sekä internet-että *Hallnet*-työasemat sekä langaton *WLAN*-verkko tiedonhakuja varten. Opimiskeskuksen käyttö on rajattu vain Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijoille ja puolustusvoimien henkilöstölle. Pääkirjaston kirjoja voi palauttaa myös kurssikirjastoon.

Pääkirjasto vastaa tiedonhankinnan koulutuksesta Maanpuolustuskorkeakoulussa, tekee tiedonhakuja sekä ohjaa ja neuvoo tietopalveluun liittyvissä asioissa.

Yhteystiedot:
Maurinkatu 1
PL 266
00171 Helsinki

Lainaamo (päivystys ja tiedustelut) puh. 0299 530 177
S-posti: kirjasto@mil.fi

Pääkirjasto on avoinna ma 10-16 ja ti-pe 9-16.

Maanpuolustuskorkeakoulun kurssikirjasto

Kurssikirjasto palvelee Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijoita sekä puolustusvoimien henkilökuntaa. Kurssikirjaston kokoelmissa on oppikirjoja, ohjesääntöjä, sotatieteen tutkielmia ja opinnäytteitä sekä sotatieteellisten lehtien kokoelma. Maanpuolustuskorkeakoulun JOO-opiskelijoilla on käyttöoikeus julkiseen aineistoon sekä internet-tiedonhakuun.

Kirjasto osallistuu tiedonhankinnan opetukseen Maanpuolustuskorkeakoulussa sekä tarjoaa puolustusvoimien henkilökunnalle tiedonhaunneuvontaa ja -koulutusta. Opiskelijoilla on mahdollisuus saada tiedonhankinnan opetusta pääkirjaston kirjastonhoitajilta ja informaattikolta.

Opiskelijoiden tarvitsemat ohjesäännöt sekä oppikirjat lainataan kurssikirjastosta. Maanpuolustuskorkeakoulussa laaditut tutkielmat säilytetään kurssikirjastossa. Aineistoa on noin kaksi hyllykilometriä.

Lehtisalissa on sekä internet-että *Hallnet*-työasemat tiedonhakuja varten. *Hall-*

net-työasemat ovat vain puolustusvoimien henkilökunnan ja kadettien käytössä. Tärkeimpien sotatieteellisten lehtien tuoreimmat vuosikerrat säilytetään kirjaston lehtisalissa. Lainaamo auttaa kirjaston käyttöä koskeissa kysymyksissä sekä tarjoaa opiskelijoille tiedonhaun neuvontaa.

Yhteystiedot:

MPKK päärakennus, Santahamina

PL 7

00861 Helsinki

Lainaamo (päivystys ja tiedustelut) puh. 0299 530 178

S-posti: kurssikirjasto@mil.fi

Kurssikirjasto palvelee puolustusvoimien henkilökuntaa ja Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijoita. Kurssikirjasto on avoinna ma-to 8.30-16 ja pe 8.30-12.

Täydennyskoulutus- ja kehittämiskeskuksen kirjasto

Täydennyskoulutus- ja kehittämiskeskuksen kirjasto palvelee ensisijaisesti Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijoita sekä puolustusvoimien henkilökuntaa. Kirjakokoelmat painottuvat TKKK:n koulutuksen painopisteisiin, eli henkilöstöalaa, tietotekniikkaa ja puolustusvoimien toimintaan.

Kirjasto sijaitsee TKKK:lla kurssirakennuksen ensimmäisessä kerroksessa. Kirjastossa on mahdollisuus lukea sähköpostia ja pääsy *Hallnet*-koneelle.

Yhteystiedot:

Rantatie 66, Tuusula

PL 5

04401 Järvenpää

Puh. 0299 530 175

Täydennyskoulutus- ja kehittämiskeskuksen kirjaston aukioloajat:

Ma-pe08:30 - 15:15

Kirjastoluettelot ja muut tiedonlähteet

Maanpuolustuskorkeakoulun ja Maasotakoulun yhteinen *Taisto*-kirjastoluettelo on selattavissa internetissä osoitteessa <https://taisto.linneanet.fi/>. Luettelossa on Maanpuolustuskorkeakoulun kurssikirjaston, Täydennyskoulutus- ja kehittämiskeskuksen kirjaston ja Maasotakoulun kirjaston aineisto. Pääkirjaston aineisto on luetteloitu järjestelmään pääosin 1970-luvulta alkaen. Pääkirjastossa vanhemman aineiston tiedot löytyvät kortistoista.

Kirjasto tarjoaa opiskelijoiden ja puolustusvoimien henkilökunnan käyttöön verkkokäyttöisiä sotatieteiden ja lähitieteiden tietokantoja. Tietokantojen käyttöliittymät aukeavat puolustusvoimien *Koulutusportaal*in <https://www.milnet.fi> lisäpalveluista. Käyttäjälle aukeavat vain ne tietokannat, joihin hänellä on käyttöoikeus. Tietokantoja voi käyttää myös kirjaston asiakaskoneilta. Käytössä ovat muun muassa

- sotilasalan uutispalvelu *Global Defence Information GDI* sekä kokotekstitietokannat *ProQuest Military Collection* ja *Ebsco Government and Military Collection*
- suomalaisia yhteistietokantoja kuten *LINDA* ja *ARTO*
- lääke- ja terveystieteiden *PsycArticles*, *SportDiscus* ja *Medline Rolling 6 years*
- teknisen alan *Tenttu*, *NTIS* ja *GPO*
- venäläiset sotilasalan lehdet *Eastview*
- Venäjä-tietokanta *Integrum*
- historiatieteiden *Historical Abstracts* sekä *Keesing's*
- yhteiskuntatieteet *Sage Political Science and International Relations* ja *JSTOR*
- *Jane'sin* tietokannat *Defence Equipment Library* ja *Defence Magazine Library*.

Kirjaston verkkosivuilla on tietoja sotatieteiden tietoineistoista. Kirjaston verkkosivujen osoite internetissä on <http://www.mpk.fi/fi/kirjasto>. Kirjasto on myös *Torni-portaalin* hakemistoissa.

Opiskelijoiden on hyvä muistaa myös *URHO*-yhteistietokanta.

5.3 ATK-palvelut

ATK-luokissa Maanpuolustuskorkeakoulussa opiskelijoiden (lukuun ottamatta JOO-opiskelijoita) käytössä on puolustusvoimien tietojärjestelmien palvelut, muun muassa opintohallinto- ja tiedonhakupalvelut sekä asianhallinta. Lisäksi käyttäjille tarjotaan sähköposti ja henkilökohtaista verkkolevytilaa. Tutkinto-opiskelijalle annetaan käyttöön kannettava tietokone opiskelun ajaksi.

Puolustusvoimien *Koulutusportaali*ssa opiskelija pääsee käyttämään verkko-opiskeluympäristöä, tietopankkia sekä eräiden erityisalojen ja suomen, ruotsin ja vieraiden kielten sanakirjoja. Verkko-opiskeluympäristö on käytössä internetverkossa. Käyttöön ovat oikeutettuja myös JOO-opiskelijat.

Käyttöoikeuksien saaminen Maanpuolustuskorkeakoulun tietojärjestelmiin edellyttää tietoturvakoulutusta ja tietoturvasitoumuksen allekirjoittamista. Koulutus järjestetään *TVT-ajokortti*-opintojakson yhteydessä opintojen alkuvaiheessa.

Työpyynnöt ja vikailmoitukset toimitetaan Tietohallintoalalle *CISSI*-järjestelmällä. Järjestelmän käyttöohjeet ja tietohallintoalan yhteystiedot ovat *Torni-portaali*ssa.

Opiskeluun liittyvien tietoteknisten sovellusten tarkoituksena on auttaa opiskelijoita, opettajia ja muita opetuksen suunnitteluun, kehittämiseen ja toteuttamiseen osallistuvia henkilöitä heidän omissa tehtävissään ja toimintaympäristöissään. Tavoitteena on myös varmistaa opiskeluun ja opintoihin liittyvän tiedon oikeellisuus ja saatavuus tuottamalla tieto vain yhteen paikkaan ja siirtämällä se sieltä oikea-aikaisesti ja muuttumattomana tarvittaviin paikkoihin.

5.4 Koulutusportaali

Koulutusportaali (KOPO) on avoin oppimis- ja työskentely-ympäristö. Se sijaitsee internetissä osoitteessa www.milnet.fi. *Koulutusportaalia* käytetään palkatun henkilöstön ja reserviläisten verkkotuettua ja monimuotoistettua koulutuksen ja opiskelun tukena sekä kokonaan verkossa tapahtuvien verkkokurssien mahdollistajana niin täydennyskoulutuksessa, kertausharjoituksissa kuin perus- ja jatkokutkinto-opinnoissakin. *Koulutusportaalia* käytetään myös hallinnon työkaluna esimerkiksi eri kadettikurssien tiedottamisen alustana sekä erilaisten projektien työtilana.

Koulutusportaali koostuu kirjautumissivusta ja seitsemästä osa-alueesta, jotka ovat etusivu, portaalitoiminnot, sähköposti, verkkosotakoulu, tietopankki, koulutustarjonta ja lisäpalvelut. *Verkkosotakoulu* on *KOPOn* tärkein osa. Siellä on mahdollista toteuttaa verkkotuettua monimuoto-opiskelua tai kokonaan itsenäistä verkko-opiskelua. Lisäksi jokaisella kadetti- ja maisterikurssilla on oma verkkotyötila, jossa tiedotetaan ajankohtaisista asioista ja säilytetään tärkeimmät opiskelumateriaalit. Jokaisella opiskelijalla ja henkilökuntaan kuuluvalla on mahdollisuus kirjautua verkko-oppimisalueelle. Kirjautumisen jälkeen käyttäjälle avautuu näkymä kursseille, joihin hänet on kutsuttu.

5.5 Opiskelijahallintojärjestelmä WinhaPro

Maanpuolustuskorkeakoulussa on käytössä opiskelijahallintojärjestelmä *WinhaPro*. Läsnäoleviksi merkittyjen opiskelijoiden käytettävissä on oma käyttöliittymä, *WinhaWille*, opiskelijan omiin opintotietoihin. Ohjelman kautta opiskelijan tulee tarkistaa opintojaksoilta saamansa arvioinnit ja muun muassa seurata henkilökohtaisen opintosuunnitelmansa sisältöä ja edistymistä. Käyttäminen edellyttää henkilökohtaista käyttäjätunnusta ja salasanaa, jotka saa Opintoasiainosastosta. Liittymä on Maanpuolustuskorkeakoulun verkkosivuilla puolustusvoimien sisäverkossa. Sen Opiskelijoille-sivulla on linkki *WinhaWilleen*.

WinhaWille- opiskelijaliittymän käyttöohje:

Aloitus

Kirjoita saamasi käyttäjätunnus ja salasana kirjautumissivuilla oleviin kenttiin ja paina kirjaudu. Huomaa, että salasanassa olevat isot ja pienet kirjaimet ovat eri merkkejä ja ne tulee kirjoittaa täsmälleen samalla tavoin. Kolme väärin annettua kirjoittautumisyritystä lukitsee tunnuksesi ja sinun tulee hakea salasanan vaihtoa Opintoasiainosastosta. (Ohjeet ovat kohdassa *Salasanan vaihtaminen*.) Hyväksytyn tunnusyhdistelmän jälkeen näet ruudulla tervetulotekstin ja vasemmassa reunassa opiskelijasivujen valikon. Valikko on näkyvissä koko käytön ajan ja voit valita siitä milloin tahansa haluamasi toiminnon. Pääset ohjelman kautta näkemään vain omia tietojasi.

Tietojen tulostaminen

Voit tulostaa minkä tahansa sivun selaimen *Print/Tulosta*-toiminnolla. Yhteiseltä kirjoittimelta tunnistat omat sivusi yläreunaan tulostuvan nimesi perusteella.

Henkilötietojen tarkistaminen

Valitse valikosta Henkilötiedot ja tarkista, että henkilö-, opiskelu-, osoite- ja huoltajatiedot ovat ajantasaiset. Muistathan ilmoittaa yhteystiedoissasi tapahtuvat muutokset aina Opintoasiainosaston opintotoimistoon osoitteenmuutoslomakkeella.

HOPSin seuraaminen

Henkilökohtainen opintosuunnitelma (HOPS) sisältää kaikki opintoihisi liittyvät opintojaksot. HOPSissa on aluksi vain noudattamasi opetussuunnitelman (OPS) pakolliset opintojaksot. Myöhemmin HOPSisi täydentyy ilmoittautuessasi opetussuunnitelman vaihtoehtoisille ja valinnaisille opintojaksoille. Tieto siitä, mitkä opintokokonaisuudet tai opintojaksot sinun tulee suorittaa, eli mitkä opinnot sinulta vaaditaan tutkintosi suorittamiseksi, ovat opinto-oppaassa.

Henkilökohtaisen opintosuunnitelman sisältämien opintojaksojen katselu tapahtuu kolmen eri näytön kautta. Valitse ensin mitä tietoa haluat katsella:

- **Suunnitellut opintojaksot** -sivulla näkyvät opintojaksot, jotka sinun tulee suorittaa.
- **Osallistumiset** -sivulla näkyvät opintojaksot, joilla olet osallistujana ja jotka ovat jo meneillään.
- **Suoritukset** -sivulla näkyvät opintojaksoista annetut arvioinnit, ja se sisältää myös vapautukset ja hyväksilukemiset. Opintojaksosuoritukset tulostuvat näytölle arviointipäivän mukaisessa järjestyksessä. Listan lopussa näet hyväksytyjen suoritusten kokonaislaajuuden.

Salasanan vaihtaminen

Voit vaihtaa sinulle annetun salasanan helpommin muistettavaksi. Salasana on myös syytä vaihtaa, jos epäilet jonkun toisen saaneen sen tietoonsa. Mikäli olet unohtanut salasanasi, voit pyytää Opintoasiainosaston opintotoimistosta uuden salasanan. Varaudu tällöin todistamaan henkilöllisyytesi. Vaihda salasanasi antamalla ensin nykyinen ja sen jälkeen uusi salasana. Salasanan pitää olla vähintään seitsemän merkkiä pitkä ja se saa sisältää vain alfanumeerisia kirjaimia (a–z, A–Z) ja numeroita (0–9). Sinun tulee antaa uusi salasana kaksi kertaa täsmälleen samalla tavoin kirjoitettuna (isot ja pienet kirjaimet ovat eri merkkejä). Paina lopuksi Tallenna.

Lopetus

Valitse valikosta *Lopetus*. Se purkaa yhteytesi tietokantaan ja hävittää tiedon käyttämästäsi tunnuksesta ja salasanasta.

Virhetilanteet ja ongelmat

Erilaisissa virhe- ja ongelmatilanteissa auttavat Opintoasiainosaston opintotoimisto sekä PAT-koulujen opintotoimistot.

5.6 Oppilaskunta

Maanpuolustuskorkeakoulussa on oppilaskunta, johon voivat kuulua Maanpuolustuskorkeakoulun päätoimiset opiskelijat. Oppilaskunta voi hyväksyä jäsenikseen myös muita Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijoita.

Oppilaskunnan tehtävänä on valita opiskelijoiden edustajat Maanpuolustuskorkeakoulun monijäsenisiin toimielimiin sekä osallistua Maanpuolustuskorkeakoulun muuhun toimintaan. Oppilaskunnan tehtävänä on myös toimia jäsentensä yhdyssiteenä ja edistää heidän yhteiskunnallisia, sosiaalisia ja henkisiä sekä opiskeluun ja opiskelijan asemaan yhteiskunnassa liittyviä pyrkimyksiään. Oppilaskunnan tehtävien toteuttamisesta aiheutuvat menot suoritetaan oppilaskunnan omaisuudesta ja toiminnasta saatavilla tuloilla sekä jäsenmaksuilla, joita oppilaskunnalla on oikeus määrätä jäsentensä suoritettaviksi.

Maanpuolustuskorkeakoulun oppilaskunnalla on itsehallinto. Oppilaskunnan hallintoa varten on edustajisto ja hallitus. Oppilaskunnan hallinnosta määrätään tarkemmin oppilaskunnan säännöissä, jotka vahvistaa Maanpuolustuskorkeakoulun rehtori.

6 Tutkintovaatimukset sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkinnoissa

Tutkintovaatimukset määrittelevät sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintoihin vaadittavat opinnot. Tutkintovaatimuksissa asetetaan tutkinnon, oppiaineen, opintokokonaisuuksien sekä opintojaksojen tavoitteet. Lisäksi niissä määritetään opintojaksokohtaisesti sisältö, opintojakson laajuus, vaadittava kirjallisuus sekä arviointitavat.

Maanpuolustuskorkeakoulun rehtori on vahvistanut luvuissa 6.2 ja 6.3 esiteltävät tutkintovaatimukset 3.6.2009. Uudet tutkintovaatimukset tulevat voimaan 31.8.2009 ja ne ovat voimassa lukuvuoden 2009-2010.

Seuraavassa on esitelty oppiaineiden yleiset tavoitteet sekä sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintojen tutkintovaatimukset. Tarkemmat opintojakso kuvaukset oppiaineittain löytyvät luvusta 7.

6.1 Oppiaineiden yleiset tavoitteet sotatieteellisissä perustutkinnoissa

Johtaminen

Johtamisen pääaineopintojen tavoitteena on, että opiskelijalle muodostuu syvälinen tietämys johtamisesta ja sitä tukevista tieteenaloista. Lisäksi pyritään siihen, että opiskelija saavuttaa valmiudet tieteellisen tiedon ja menetelmien soveltamiseen. Johtamisen oppiaineen keskeisenä aineksena ja sisältönä ovat sellaiset johtamisen osa-alueisiin liittyvät tiedot ja taidot, joita upseeri tarvitsee toimiessaan sotilasorganisaation johtajana erilaisissa toimintaympäristöissä ja kehittäessään itseään johtajana. Oppiaineen opetus kattaa kaikki johtamisen osa-alueet (johtaminen, johtajuus, organisaatorakenne ja organisaatiokulttuuri) ja opetuksen näkökulmaa määrittää sotilasjohtamisen toimintaympäristö. Oppiaineen opetuksen yleisenä tavoitteena on kehittää valmiuksia, joita upseeri tarvitsee oman puolustushaaran tai vastaavan ja tehtävätasonsa mukaisen organisaation johtamisessa. Johtamisen sivuaineopintojen tavoitteena on, että opiskelija perehtyy johtamisen perusteisiin ja kehittää valmiuksiaan toimia johtajana erilaisissa toimintaympäristöissä.

Sotataito

Sotataidon opintojen tavoitteena pääaineena on, että opiskelijalla on syvälinen tietämys sotataitoon liittyvistä tieteenaloista. Opiskelijalla on valmiudet tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseen. Opiskelija syventää sotataidollista ajatteluaan puolustushaaran ja aselajinsa joukkoyksikön tai vastaavan toiminnan suunnittelussa ja johtamisessa. Opiskelija perehtyy taktiikan soveltamiseen yhtymän viitekehityksessä. Opiskelija harjaantuu joukkoyksikkötason taistelun suunnitteluun ja johtamiseen. Opiskelija hankkii valmiudet toimia työelämässä oman alansa asiantuntijana ja kehittäjänä.

Sotataidon opintojen tavoitteena sivuaineena on, että opiskelija perehtyy taktiikan perusteisiin, historiaan ja kehitysnäkömiin. Opiskelija oppii yleiset taktiset periaatteet sekä tilanteenarvio-päätöksentekoprosessin joukkoyksikön puitteissa. Opiskelija saa riittävän perehtyneisyyden sotataidon tutkimusmenetelmiin. Opiskelija perehtyy taktiikan soveltamiseen omassa aselajissaan sotataidon osana. Opiskelija oppii aselajinsa taktiset käyttöperiaatteet sekä niiden soveltamisen käytännössä. Opiskelija harjaantuu tilanteenarvio-päätöksentekoprosessiin.

Sotilaspedagogiikka

Sotilaspedagogiikan opintojen tavoitteena on kattava näkemys sotilaiden osamisen ja toimintakyvyn luonteesta ja kehittämisestä osana maanpuolustuksen ja kestäväen kokonaisturvallisuuden edistämistä. Sitä varten opiskelija luo itselleen syvällisen tietämyksen sotilaspedagogiikasta tieteenalana, joka luo ja jatkuvasti kehittää teoriaa sotiluudesta, sotilaan identiteetistä ja ihmisen toimintakyvystä muuttuvassa yhteiskunnassa ja maailmassa.

Perus-, aine- ja syventävät opinnot suoritettuaan sekä sotilas- että siviiliopiskelijalla on teoreettiset ja käytännölliset valmiudet toimia koulutuksen suunnittelu-, johtamis- ja tutkimustehtävissä puolustusalaalla sekä yleinen valmius vastaaviin tehtäviin myös muilla turvallisuuteen ja kriisinhallintaan liittyvillä aloilla. Sotilasopiskelija saavuttaa lisäksi omassa puolustushaarassaan, aselajissaan tai toimialallaan sellaiset tiedot ja taidot, että hän kykenee toimimaan perusyksikön kouluttajan ja päällikön sekä joukkoyksikön ja -osaston esikunnan koulutusalan tehtävissä.

Sotatekniiikka

Sotatekniiikan pääaineen opintojen tavoitteena on, että opiskelija syventää tietämystään sotatekniiikasta ja siihen liittyvistä tieteenaloista. Opiskelijalla on valmiudet tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseen. Sotatekniiikkaan kuuluu sodankäynnin ja sotilasorganisaation teknisten järjestelmien rakenne, ominaisuudet, toiminta, käyttötekniikka, vaikutus ja suorituskky. Puolustushaarasta riippumatta keskeisiä sotatekniiikan aiheita ovat asejärjestelmät, johtamisjärjestelmät, tiedustelu- ja valvontajärjestelmät, suojan ja liikkuvuuden, taistelukyvyyn säilyttämisen sekä sotatalouden tekniset järjestelmät. Sotatekniiikka nojautuu matematiikan ja tietojenkäsittelytieteen, luonnontieteiden, teknisten tieteiden ja taloustieteiden teorioihin ja menetelmiin. Tämän vuoksi sotatekniiikkaan oppiaineena sisältyy myös osia näistä sotatekniiikan kannalta tärkeistä tieteen aloista. Sotatekniiikka oppiaineena tukee muita sotatieteiden oppiaineita, erityisesti sotataittoa (operaatiotaito ja taktiikka). Sotatekniiikka pyrkii edistämään kaikessa opetuksessa ja tutkimuksessa analyttistä ja kvantitatiivista tarkastelutapaa. Sotatekniiikan sivuaineen opintojen tavoitteena on, että opiskelija perehtyy tekniikan perusteisiin, historiaan ja kehitysnäkömiin.

6.2 Sotatieteiden kandidaatin tutkinto

6.2.1 Yleiset opinnot

Yleiset opinnot (6 op.) opiskellaan ensimmäisen opiskeluvuoden syyslukukauden aikana Maanpuolustuskorkeakoulussa Santahaminassa. Yleisiin opintoihin kuuluvat opintojaksot ovat kaikille yhteisiä ja niihin kuuluvat seuraavat opintojaksot:

Y01B	Johdatus yliopisto-opiskeluun 3 op.
Y07A	TVT-ajokortti 3 op.

6.2.2 Kieli- ja viestintäopinnot

Kieli- ja viestintäopinnot opiskellaan pääsääntöisesti ensimmäisen ja toisen opiskeluvuoden aikana ja niihin kuuluu kaikille yhteisinä opintojaksoina:

Y02	Tieteellisen tutkimuksen perusteet 3 op.
Y03A	Kirjoitusviestintä 2 op. tai vaihtoehtoisesti Y03B
Y03B	Skriftlig kommunikation 2 sp.
Y04A	Ruotsi toisena kotimaisena kielenä 3 op. tai vaihtoehtoisesti Y04B
Y04B	Suomi toisena kotimaisena kielenä 3 op.
Y05	Ensimmäinen vieras kieli 4 op. Y05A Ensimmäinen vieras kieli, sotilasammattiviestinnän perusteet 2 op. Y05B Ensimmäinen vieras kieli, sotilasammattiviestinnän jatkokurssi 2 op.
Y06	Sotilasenglanti (puolustushaarakoulut) 2 op.

Vieraan kielen opinnot

Vieraan kielen opinnot suoritetaan siinä vieraassa kielessä, jossa opiskelijalla on jo aikaisemmin hankitun osaamisen perusteella taitotaso B2. Käytännössä se tarkoittaa esimerkiksi perusopetuksessa opiskellun pitkän oppimäärän mukaisen vieraan kielen taitotasoa (*Eurooppalaisen viitekehyksen* taitotasot A1–2 vastaavat aloittelijan taitoja, B1–2 edistyneen ja C1–2 asiantuntijan).

Vieraan kielen opinnot (yhteensä 6 op.) suoritetaan osana sotatieteiden kandidaatin tutkintoa seuraavasti:

Ensimmäisen opiskeluvuoden syyslukukaudella opintojakso:

Y05A	Ensimmäinen vieras kieli, sotilasammattiviestinnän perusteet 2 op.
-------------	--

Ensimmäisen opiskeluvuoden kevätlukukauden puolustushaarajaksolla opintojakso:

Y06

Sotilasenglanti (puolustushaarakoulut) 2 op.

Toisen opiskeluvuoden kevätlukukaudella opintojakso:

Y05B

Ensimmäinen vieras kieli, sotilasammattiviestinnän jatkokurssi 2 op.

Lisäksi opiskelija voi suorittaa kandidaatti- tai maisteriopintojensa kuluessa *Valtion yleisen kielitutkinnon (YKI)* englannin tai ranskan kielessä (kansainvälisen yhteistoiminnan kieliä ovat käytännössä englanti ja ranska). YKI-tutkimaksun korvataan tositetta vastaan niiden opiskelijoiden kohdalla, joiden lähtötason Kielikeskus on etukäteen arvioinut sellaiseksi, että keskitason tutkinto (YKI-taso 4/6 on yhtä kuin 1. asteen kansainvälisten tehtävien edellyttämä taito) kyseessä olevassa kielessä tulee suoritetuksi.

Valinnaiset kieliopinnot

Valinnaisia kieliopintoja opiskelija voi sisällyttää kandidaatin tutkintoonsa, eikä näiden yli 180 opintopisteen menevien ylimääräisten opintojen määrää ole rajattu.

Valinnaiset kieliopinnot on hyvä aloittaa ensimmäisenä syyslukukautena, jotta esimerkiksi aloitettavassa uudessa kielessä ehtii etenemään opinnoissa, mikä edesauttaa kieliopintojen jatkamista joukko-osastoissa ja myöhemmin osana maisterivaiheen opintoja sekä jatkokoulutusta.

Vapaaehtoisia vieraiden kielten opintojaksoja ovat:

Y08V

Englanninkielisen viestinnän tehokertaus, vapaaehtoinen 2 op.

Y09V

Vieras kieli, vapaaehtoinen 6 op.

Y10V

Englanninkielisen ammattiviestinnän täydennyskurssi, vapaaehtoinen 3 op.

Toisen kotimaisen kielen (ruotsi) opinnot

Ruotsin kielen opintojaksona suoritetaan:

Y04A

Ruotsi toisena kotimaisena kielenä 3 op.

- Ensimmäisen vuoden syyslukukaudella osio, jonka aikana suoritetaan itseopiskelumoduuli Koulutusportaalissa, 1 op.
- Ensimmäisen vuoden kevätlukukaudella osiot, joiden aikana opiskellaan suullinen taito, 1 op ja kirjallinen taito, 1 op.

Vapaaehtoisia ruotsin kieliopintoja ovat:

Y11V

Ruotsi toisena kotimaisena kielenä, perusrakenteiden tehokertaus, vapaaehtoinen, 2 op.

Y12V

Ruotsi toisena kotimaisena kielenä, Aktiv svenska, vapaaehtoinen, 2 op.

Jos opiskelijan äidinkieli on ruotsi, niin toisen kotimaisen kielen opintojaksona suoritetaan:

Y04B

Suomi toisena kotimaisena kielenä 3 op.

6.2.3 Oppiaineiden perusopinnot

Pääsääntöisesti ensimmäisen ja toisen opiskeluvuoden aikana opiskelijat opiskelevat kaikkien oppiaineiden (johtaminen, sotataito, sotilaspedagogiikka ja sotatekniikka) perusopinnot Maanpuolustuskorkeakoulussa Santahaminassa sekä puolustushaarakouluissa.

Johtamisen perusopinnot 25 op

Perusopintojen tavoitteena on, että opiskelija hankkii riittävän käsityksen johtamisesta tieteenalana. Opiskelijan tulee perehtyä johtamisen osa-alueita koskeviin keskeisiin teorioihin sekä niihin liittyviin käsitteisiin ja tutkimusmenetelmiin. Opiskelijan tulee ymmärtää johtajan arvojen, asenteiden ja ihmiskäsityksen merkityksen johtajuudessa. Lisäksi hän perehtyy toimintaympäristön ja organisaation muutosten johtajuudelle tuomiin haasteisiin sekä johtajana toimimisen vastuullisuuteen.

Opiskelijan tulee myös perehtyä oman puolustushaaran rauhan ja sodan ajan perusyksikön johtamisympäristöjen erityispiirteisiin sekä tuntea puolustusvoimien johtajakoulutusohjelman rakenne ja keskeiset sisällöt. Opintojen aikana opiskelijaa ohjataan pitkäkestoisesti kehittämään omaa johtamiskäytäytymistään.

Johtamisen perusopinnot ovat kaikille yhteiset ja niihin kuuluu seuraavat opintojaksot:

1A01	Johtamisen perusteet 8 op.
1A02	Johtaminen, johtajuus ja toimintaympäristöjen asettamat vaatimukset 4 op.
1A03	Teoriasta käytäntöön: Toiminnan suunnittelu ja johtaminen 3 op.
1A04	Johtajuuden kehittämisen perusteet 3 op.
1A05	Sodan ajan perusyksikkö johtamisympäristönä 3 op.
1A06	Rauhan ajan perusyksikkö johtamisympäristönä ja hallinnollisena kokonaisuutena 4 op.

Sotataidon perusopinnot 25 op

Tavoitteena on, että opiskelija hankkii riittävän käsityksen sotataidosta tieteenalana, sekä siihen liittyvistä suuntautumisvaihtoehdoista (strategia, sotahistoria sekä operaatiotaito ja taktiikka). Opiskelija ymmärtää sodankäynnin ja sotataidon historiallisen kehityskulun sekä tulevaisuuden kehityksen. Hän oppii näkemään sotataidon merkityksen sodankäynnissä ja Suomen puolustusrat-

kaisussa. Opiskelija perehtyy taistelun periaatteisiin omassa puolustushaaras-
saan. Opiskelija oppii taistelutekniikan perusteet perusyksikön viitekehityksessä.

Sotataidon perusopinnot ovat kaikille yhteiset ja niihin kuuluu seuraavat opin-
tojakset:

2A01	Sotataidon perusteet 9 op.
2A02	Taistelun perusteet (1) 5 op.
2A03	Taistelun perusteet (2) 5 op.
2A04	Suomen sotilaallisen maanpuolustuksen perusteet 3 op.
2A05	Taktiikan perusteet (1) 3 op.

Sotilaspedagogiikan perusopinnot 25 op

Sotilaspedagogiikan perusopintojen tavoitteena on sotilaspedagogiikan tunte-
minen tieteenalan sekä ihmisen toimintakyvyn ja sotilasorganisaation suoritus-
kyvyn ymmärtäminen niiden koulutuksellisin keinoin tapahtuvan kehittämisen
näkökulmasta. Perusopinnot tuottavat asiantuntijuutta sotilasorganisaatioiden
vastuullisiin kouluttajatehtäviin. Tavoitteena oleva asiantuntijuus edellyttää,
että opiskelija ymmärtää oppimisen, henkisen kasvun ja fyysisen kunnon ke-
hittämisen teoriaperusteita sekä ymmärtää kulttuurisen ja eettisen näkökul-
man merkityksen sotilaskoulutuksessa.

Sotilaspedagogiikan perusopinnoissa opiskelija valitsee kaikki perusopintojen
opintojaksot, pois lukien seuraavat poikkeukset:

- Maasotalinjojen opiskelijat ja merisotalinjan rannikkojoukko-opinto-
suunnan opiskelijat valitsevat opintojakson **3A05A** Aseiden käytön
koulutus 2,
- Ilmasotalinjan ohjaajaopintosuunnan opiskelijat valitsevat opintojak-
son **3A05B** –Synteettinen oppimisympäristö - Simulaattorikoulutus,
- Merisotalinjan laivasto- ja johtamisjärjestelmäopintosuunnan opiske-
lijat valitsevat opintojakson **3A05C** Synteettinen oppimisympäristö -
Simulaattorikoulutus Merivoimissa.

3A01	Sotilaspedagogiikka tieteenalana 2 op.
3A02	Ihminen toimijana ja oppijana 4 op.
3A03	Aseiden käytön koulutus (1) 3 op.
3A04	Koulutustaidon erikoistavat opinnot 8 op.
3A05A	Aseiden käytön koulutus (2) 3 op.
3A05B	Synteettinen oppimisympäristö - Simulaattorikoulutus 3 op. (opintojakso suoritetaan ilmasotalinjan ohjaajalinjalla 3A05A AKK 2 -opintojakson asemesta)
3A05C	Synteettinen oppimisympäristö- Simulaattorikoulutus merivoi- missa 3 op. (opintojakso suoritetaan merisotalinjan laivasto- ja johtamisjärjestelmälinjalla 3A05A AKK 2 -opintojakson asemes- ta)
3A06	Liikuntakasvatus 5 op.

Sotatekniikan perusopinnot 25 op

Perusopintojen tavoitteena on, että opiskelija tutustuu sotatekniikkaan tie-teenalana sekä nykyaikaisen taistelukentän tärkeimpiin teknisiin järjestelmiin, sotavarustukseen ja taistelujärjestelmien tekniseen rakenteeseen. Opiskelija tutustuu matematiikan ja tietojenkäsittelytieteen sekä luonnontieteiden merkitykseen sotatekniikalle ja muille sotatieteille. Opiskelija ymmärtää sotatekniikan historiallisen kehityskulun sekä tulevaisuuden kehityksen suunnan. Hän oppii näkemään sotatekniikan merkityksen sodankäynnissä.

Sotatekniikan perusopinnoissa opiskelija valitsee kaikki perusopintojen opintojaksot, pois lukien alla olevat poikkeukset:

- Sotatekniikan pääaineeksi tai pitkäksi sivuaineeksi valitsee opiskelijan tulee valita sotatekniikan perusopinnoista opintojaksot **4A01 - 4A02A**. Opiskelijat, jotka eivät lue sotatekniikkaa pääaineena tai pitkänä sivuaineena, valitsevat perusopinnoista opintojakson **4A03A** edellä mainittujen kurssien sijasta.
- Merivoimien laivasto-opintosuunnan opiskelijoilla on mahdollisuus valita kumpi tahansa edellä mainituista opintojaksoista. Heille kuitenkin suositellaan valittavaksi opintojaksoja **4A01 - 4A02A**.
- Lentoteknillisen opintosuunnan opiskelijat valitsevat opintojaksojen **4A09 - 4A10** sijasta opintojaksot **4A11LEKO - 4A13LEKO**.
- Ilmavoimien ohjaajaopintosuunnan opiskelijat valitsevat opintojaksojen **4A05 - 4A07** ja **4A09 - 4A10** sijasta opintojaksot **4A14OHJ - 4A16OHJ**.

4A01	Matematiikan luonnontieteelliset perusteet 3 op. (sotatekniikkaa pääaineena tai pitkänä sivuaineena opiskelevat)
4A02A	Aseiden ja asejärjestelmien fysiikka 3 op. (sotatekniikkaa pääaineena tai pitkänä sivuaineena opiskelevat)
4A03A	Tekniset ilmiöt taistelukentällä 6 op. (sotatekniikkaa perusopintoina opiskeleville)
4A05	Soveltavan matematiikan perusteet 3 op. (ei ohjaajalinjan opiskelijoille)
4A06	Soveltavan fysiikan perusteet 3 op. (ei ohjaajalinjan opiskelijoille)
4A07	Paikkatietotekniikan perusteet 3 op. (ei ohjaajalinjan opiskelijoille)
4A08	Ase- ja ampumaopin perusteet 3 op.
4A09	Johtamisjärjestelmä- ja tiedonsiirtotekniikan perusteet 3 op. (ei lentoteknillisen tai ohjaajalinjan opiskelijoille)
4A10	Tiedustelu- ja valvontatekniikan perusteet 4 op. (ei lentoteknillisen tai ohjaajalinjan opiskelijoille)
4A11LEKO	Lentokoneopin ja -rakenteiden perusteet 2 op. (vain lentoteknillisen linjan opiskelijoille)
4A12LEKO	Lentovoimailaitetekniikka 3 op. (vain lentoteknillisen linjan opiskelijoille)
4A13LEKO	Lentokonejärjestelmätekniikka 2 op. (vain lentoteknillisen linjan opiskelijoille)

4A14OHJ	Lennonteoria, aerodynamiikka ja suorituskyyteoria 6 op. (vain ohjaajalinjan opiskelijoille)
4A15OHJ	Ilma-aluksen yleistuntemus 5 op. (vain ohjaajalinjan opiskelijoille)
4A16OHJ	Ilmailunavigoinnin perusteet 5 op. (vain ohjaajalinjan opiskelijoille)

6.2.4 Pääaineen aineopinnot

Opiskelija opiskelee sotatieteiden kandidaatin tutkinnossa pääaineesta perusopintojen lisäksi aineopinnot (35 op), jotka ovat laajuudeltaan perusopintojen kanssa yhteensä 60 opintopistettä (25 op + 35 op). Pääaineen opintoihin kuuluu kandidaatintutkielma seminaareineen (10 op).

Pääaineen aineopintoja opiskellaan sekä Maanpuolustuskorkeakoulussa Sastahaminassa että puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa toisen ja kolmannen opiskeluvuoden aikana.

Seuraavassa on kootusti kaikkien oppiaineiden aineopintojen yleiset tavoitteet ja aineopintojen opintojaksotarjonta, joista opiskelija opiskelee pääaineeksi valitsemansa oppiaineen opinnot.

Johtamisen aineopinnot 35 op

Aineopintojen tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää johtamisen teoreettisen perustan ja tuntee erilaisten mallien soveltamisen erilaisissa toimintaympäristöissä. Opiskelija tulee ymmärtää myös etiikan ja eettisten toimintatapojen merkityksen johtajana toimimisen näkökulmasta. Opiskelijan tulee osoittaa tutkimustyöllään riittävä perehtyneisyys johtamisen tutkimusmenetelmiin. Näin hän samalla kehittää valmiuksiaan tieteelliseen ajatteluun sekä johtamiseen liittyvien alojen kehityksen seuraamiseen. Opiskelija syventää tietämystä rauhan ajan perusyksiköstä (vast.) johtamisympäristönä ja hallinnollisena kokonaisuutena joukkueen kouluttajan ja varapäällikön näkökulmasta. Opiskelija tulee ymmärtää sodan ja rauhan ajan yksikön johtamisen perusteet varapäällikön (vast.) tehtävän näkökulmasta. Perusopinnoissa aloitettua johtajuuden kehittämistä jatketaan kehittämällä opiskelijan itsetuntemusta ja johtajuutta palautteeseen ja itsearviointiin perustuen.

Johtamisen aineopintotarjontaan kuuluu seuraavat opintojaksot, joista opiskelija valitsee kaikki opintojaksot, pois lukien seuraavat poikkeukset:

- Johtamisen pääaineopiskelijat valitsevat **1B06A** Tutkimusmenetelmät johtamisessa sekä **1B07** Johtamisen kandidaatintutkielma seminaareineen,
- Johtamista pitkänä sivuaineena opiskelevat valitsevat **1B06B** Johdatus johtamisen harjoitustyöhön. Opintojakso **1B09** Johtamisen harjoitustyö kirjataan osaksi sotatieteiden maisterin tutkintoa.

1B01	Sodan ajan joukkojen johtamisen sotilassosiologinen ja eettinen perusta 3 op.
1B02	Kriisinhallinnan toimintaympäristö (kansainvälinen harjoitus 1) 3 op.
1B03	Turvallisuustoiminta ja sen johtaminen kokonaisuutena puolustuksen toimintaympäristössä 3 op.
1B04	Viestintä, esiintymistaito ja neuvottelutaito johtamisen keinoina 5 op.
1B05	Johtajuuden kehittämisen jatkokurssi 6 op.
1B06A	Tutkimusmenetelmät johtamisessa 5 op. (pääaineen opiskelijat)
1B06B	Johdatus johtamisen harjoitustyöhön 5 op. (pitkän sivuaineen opiskelijat)
1B07	Johtamisen kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op.
1B09	Johtamisen harjoitustyö 10 op. (pitkä sivuaine)

Sotataidon aineopinnot 35 op

Sotataidon aineopintojen tavoitteena pääaineena on, että opiskelijalla on hyvä tietämys sotataitoon liittyvistä tieteenaloista. Opiskelijalla on valmiudet tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseen. Opiskelija syventää sotataidollista ajatteluaan puolustushaaran ja aselajinsa perusyksikön (vast) toiminnan suunnitteluun ja johtamiseen liittyen. Opiskelija perehtyy taktiikan soveltamiseen joukkoyksikön viitekehyksessä. Opiskelija harjaantuu perusyksikkötason taistelun suunnitteluun ja johtamiseen.

Sotataidon aineopintojen tavoitteena sivuaineena on, että opiskelija perehtyy taktiikan perusteisiin sen historiaan ja kehitysnäkömiin. Opiskelija oppii yleiset taktiset periaatteet sekä tilanteenarvio-päätöksenteko -prosessin perusyksikön puitteissa. Opiskelija saa riittävän perehtyneisyyden sotataidon tutkimusmenetelmiin. Opiskelija perehtyy taktiikan soveltamiseen omassa aselajissaan sotataidon osana. Opiskelija oppii aselajinsa taktiset käyttöperiaatteet sekä niiden soveltamisen käytännössä. Opiskelija harjaantuu tilanteenarvio -päätöksenteko prosessiin.

Sotataidon aineopinnoissa on kaikille yhteisiä opintojaksoja sekä sotataidon suuntautumisvaihtoehtojen mukaan eriytyviä opintojaksoja seuraavasti:

- Opintojaksot **2B01** ja **2B02** ovat sotataittoa pääaineena ja pitkänä sivuaineena opiskeleville pakollisia, pois lukien lentoteknillisen opintosuunnan opiskelijat, jotka suorittavat muista poiketen **2B02** Taktiikan soveltaminen opintojakson 6 opintopisteen laajuksena.
- Sotataittoa pääaineena opiskelevat opiskelijat valitsevat **2B03A** Tutkimusmenetelmät 5 op-opintokokonaisuuden, joka pitää sisällään opintojaksot **2B03AA** Tieteellisen tutkimuksen perusteet 1 op, joka on kaikille sotataidon pääaineopiskelijoille yhteinen. Loput 4 opintopistettä eriytyy suuntautumisvaihtoehtojen mukaan (taktiikka, strategia, sotahistoria). Myös opintojakso **2B04** Kandidaatintutkielma seminaareineen eriytyy suuntautumisvaihtoehtojen mukaan.
- Sotataittoa pitkänä sivuaineena opiskelevat valitsevat opintokokonaisuuden Johdatus harjoitustyöhön ja siellä olevan opintojakson suun-

tautumisvaihtoehdon mukaisesti (**2B03BA, 2B03BB tai 2B03BC**).

- Opintojakso **2B06** Harjoitustyö suoritetaan osana sotatieteiden maisterin tutkintoa.

2B01	Taktiikan perusteet (2) 4 op.
2B02	Taktiikan soveltaminen 16 op.
2B03A	Tutkimusmenetelmäopinnot 5 op. (pääaineen opiskelijat)
	2B03AA Tieteellisen tutkimuksen tekemisen perusteet 1 op. (kaikille sotataidon opiskelijoille pakollinen)
	2B03AB Taktiikan tutkimusmenetelmät 4 op.
	2B03AC Strategian tutkimusmenetelmät 4 op.
	2B03AD Sotahistorian tutkimusmenetelmät 4 op.
2B03B	Johdatus harjoitustyöhön (pitkän sivuaineen opiskelijat)
	2B03BA Johdatus taktiikan harjoitustyöhön 5 op.
	2B03BB Johdatus strategian harjoitustyöhön 5 op.
	2B03BC Johdatus sotahistorian harjoitustyöhön 5 op.
2B04	Kandidaatintutkielma seminaareineen
	2B04A Taktiikan kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op.
	2B04B Strategian kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op.
	2B04C Sotahistorian kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op.
2B06	Harjoitustyö (pitkä sivuaine)
	2B06A Taktiikan harjoitustyö 10 op.
	2B06B Strategian harjoitustyö 10 op.
	2B06C Sotahistorian harjoitustyö 10 op.

Sotilaspedagogiikan aineopinnot 35 op

Aineopintojen tavoitteena on kehittää opiskelijan taitoa ymmärtää ja tarkastella kriittisesti ihmisen toimintakykyä ja sotilasorganisaation suorituskykyä niiden koulutuksellisen kehittämisen näkökulmasta rauhanajan, kriisien ja sotien ympäristössä. Aineopinnot kehittävät asiantuntijuutta vastuullisiin koulutuksen suunnittelu-, toteutus- ja johtamistehtäviin sotilasorganisaation perustasolla. Opiskelija ymmärtää sotilaallisten koulutusorganisaatioiden luonteen suhteessa turvallisuus- ja puolustusjärjestelmiin sekä yhteiskunnan kehitykseen. Opiskelija hallitsee sotilaspedagogisen tutkimuksen tekemisen perusteet.

Sotilaspedagogiikan aineopintojaksot ovat yhteisiä kaikille opiskelijoille, pois lukien seuraavat poikkeukset:

- Sotilaspedagogiikkaa pääaineena opiskelevat valitsevat opintojakson **3B02A** Tutkimusmenetelmät sotilaspedagogiikassa sekä **3B05** Sotilaspedagogiikan kandidaatintutkielma seminaareineen.
- Pitkän sivuaineen opiskelijat valitsevat opintojakson **3B02B** Johdatus sotilaspedagogiikan harjoitustyöhön. **3B07** Sotilaspedagogiikan harjoitustyö suoritetaan sotatieteiden maisterin tutkinnossa.
- **3B08FT** Fyysisen toimintakykyyn erikoistavat opinnot voi valita vain kyseisiin opintoihin erikoistuva sotilaspedagogiikan pääaineopiskelija. Kyseinen opiskelija valitsee **3B01** ja **3B04** opintojaksojen sijasta **3B08FT** opintokokonaisuuden opinnot.

3B01	Toimintakyky ja sen kehittäminen 6 op.
3B02A	Tutkimusmenetelmät sotilaspedagogiikassa 5 op. (pääaineen opiskelijat)
3B02B	Johdatus sotilaspedagogiikan harjoitustyöhön 5 op. (pitkän sivuaineen opiskelijat)
3B03	Koulutussuunnittelu 3 op.
3B04	Koulutustaito ammatillisena osaamisena 11 op.
3B05	Sotilaspedagogiikan kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op.
3B07	Sotilaspedagogiikan harjoitustyö 10 op. (pitkä sivuaine)
3B08FT	Fyysiseen toimintakykyyn erikoistava opintokokonaisuus 17 op. (vain kyseisiin opintoihin erikoistuville opiskelijoille)
	3B08FT1 Ihmisen anatomia ja fysiologia 3 op.
	3B08FT2 Kuormitusfysiologia 12 op.
	3B08FT3 Liikuntabiologiset sovellukset 2 op.

Sotatekniikan aineopinnot 35 op

Aineopintojen tavoitteena on, että opiskelija perehtyy sotatekniikkaan tieteenalana, sekä sotatekniikan kehitysnäkömiin. Opiskelija ymmärtää erityisesti oman puolustushaaran tai aselajinsa sotavarustuksen teknisen rakenteen, suorituskyvyn, vaikutuksen ja toiminnan sekä osaa sen käytön. Opiskelija ymmärtää matematiikan ja tietojenkäsittelytieteen, luonnontieteiden ja teknisten tieteiden teorioiden merkityksen sotatekniikan ja muiden sotatieteiden perustana. Opiskelija hankkii riittävän perehtyneisyyden sotatekniikan tutkimusmenetelmiin.

Sotatekniikan aineopinnoissa opiskelija valitsee pääsääntöisesti opintojaksot **4B01 – 04A, 4B06, 4B10 – 11A, 4B19V tai 4B20V**, yhteensä 35 opintopistettä. Poikkeuksen tästä muodostavat:

- Lentoteknillisen opintosuunnan opiskelijat, jotka valitsevat opintojaksot **4B01 – 04A, 4B06 sekä 4B13LEKO - 18LEKO**. Lentoteknillisen opintosuunnan opiskelijat opiskelevat muista poiketen sotatekniikan aineopintoja yhteensä 45 opintopisteen verran.
- Merivoimien laivasto-opintosuunnan opiskelijat, jotka valitsevat opintojaksot **4B04A, 4B06, 4B10, 4B21LAI – 23LAI**.
- Sotatekniikkaa pitkänä sivuaineena opiskelevat valitsevat **4B04A** opintojakson sijasta **4B04B** Johdatus sotatekniikan harjoitustyöhön -opintojakson. **4B08** Sotatekniikan harjoitustyö suoritetaan osana maisterin tutkintoa.

Sotatekniikan aineopintoihin kuuluu seuraavat opintojaksot:

4B01	Matematiikan ja fysiikan soveltaminen sotatekniikassa 4 op. (ei laivastolinjan opiskelijoille)
4B02	Soveltavan sähkötekniikan perusteet 3 op. (ei laivastolinjan opiskelijoille)
4B03	Tietojenkäsittelytieteen perusteet 3 op. (ei laivastolinjan opiskelijoille)
4B04A	Johdanto sotatekniikan tutkimusmenetelmiin 5 op. (pääaineen opiskelijat)

4B04B	Johdatus sotatekniikan harjoitustyöhön 5 op. (pitkän sivuaineen opiskelijat)
4B06	Sotatekniikan kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op.
4B08	Sotatekniikan harjoitustyö 10 op. (pitkä sivuaine)
4B10	Asejärjestelmärakenteet 4 op. (ei lentoteknillisen linjan opiskelijoille)
4B11A	Tietoverkot 3 op. (ei laivastolinjan tai lentoteknillisen linjan opiskelijoille)
4B13LEKO	Lentokonemateriaalitekniikka 3 op. (vain lentoteknillisen linjan opiskelijat)
4B14LEKO	Lentokonerakenteiden suunnittelu 3 op. (vain lentoteknillisen linjan opiskelijat)
4B15LEKO	Lentokonesähköjärjestelmäteknikka ja avioniikka 3 op. (vain lentoteknillisen linjan opiskelijat)
4B16LEKO	Lentokoneopin ja helikopteritekniikan sovellukset 4 op. (vain lentoteknillisen linjan opiskelijat)
4B17LEKO	Mittaus ja säätötekniikka 4 op. (vain lentoteknillisen linjan opiskelijat)
4B18LEKO	Lentokonetaisteluvälinetekniikka 3 op. (vain lentoteknillisen linjan opiskelijat)
4B19V	Puolustushaaran ja aselajin taistelujärjestelmien sotatekniikka I 3 op., valinnainen (opiskelijan tulee valita vähintään toinen valinnaisista opinnoista 4B19V tai 4B20V, paitsi laivastolinjalla ja lentoteknillisellä opintolinjalla)
4B20V	Puolustushaaran ja aselajin taistelujärjestelmien sotatekniikka II 3 op., valinnainen (opiskelijan tulee valita vähintään toinen valinnaisista opinnoista 4B19V tai 4B20V, paitsi laivastolinjalla ja lentoteknillisellä opintolinjalla)
4B21LAI	Meritekniikka 8 op. (laivastolinjan opiskelijat)
4B22LAI	Geofysiikka ja meteorologia 5 op. (laivastolinjan opiskelijat)
4B23LAI	Sovellettu pallotrigonometria 3 op. (laivastolinjan opiskelijat)

6.2.5 Pitkän sivuaineen aineopinnot

Opiskelija jatkaa aineopinnoissa pitkän sivuaineen opintoja vähintään 25 opintopisteen verran. Pitkän sivuaineen aineopintoihin kuuluvan harjoitustyön tekeminen voidaan aloittaa jo kandidaatin opintojen aikana tai työelämävaiheessa, mutta se tulee tehdä viimeistään maisteriopinnoton aikana. Harjoitustyö (10 op.) kirjataan maisterin tutkintoon, joten pitkän sivuaineen aineopinnot opiskellaan kokonaisuudessaan kokoon (60 op.) maisteriopinnoton aikana.

Pitkän sivuaineen aineopinnot opiskellaan sekä Maanpuolustuskorkeakoulussa Santahaminassa että puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa.

Pitkän sivuaineen aineopinnot koostuvat samoista opintojaksoista kuin edellä luetellut pääaineen aineopinnot, poikkeuksena tutkimusmenetelmäopinnot, jotka ovat pääaineessa ja pitkässä sivuaineessa eriytyvät opintojaksot sekä kandidaatintutkielma seminaareineen, joka tehdään pääaineeseen.

6.3 Sotatieteiden maisterin tutkinto

6.3.1 Kieli- ja viestintäopinnot

Sotatieteiden maisterin tutkintoon vaadittavien kieli- ja viestintäopintojen laajuus on 5 opintopistettä. Pakolliset kieli- ja viestintäopinnot ovat kaikille yhteisiä ja muodostuvat seuraavista opintojaksoista:

YM01A	Tieteellinen kirjoittaminen 2 op. tai vaihtoehtoisesti YM01B
YM01B	Vetenskapligt skrivande 2 sp.
YM02	Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot 3 op.

Vieraan kielen opinnot

Vieraan kielen opinnot suoritetaan siinä vieraassa kielessä, jossa opiskelijalla on jo aikaisemmin hankitun osaamisen perusteella taitotaso B2. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi perusopetuksessa opiskellun pitkän oppimäärän mukaisen vieraan kielen taitotasoa (*Eurooppalaisen viitekehyksen* taitotasot A1-2 vastaavat aloittelijan, B1-2 edistyneen ja C1-2 asiantuntijan taitoja).

Vieraan kielen opinnot, YM02 (3 op.) suoritetaan osana sotatieteiden maisterin tutkintoa seuraavasti:

- Ensimmäisen vuoden syyslukukaudella lähiopetus sekä omatoiminen työskentely ja hyväksytysti suoritettu loppukoe (2 op.)
- tai todennetun aikaisemmin hankitun osaamisen perusteella (esimerkiksi YKI 5/6) pelkkä hyväksytysti suoritettu loppukoe (2 op.)
- ja lisäksi integroitu vieraan kielen opiskelu, 1 op., joka korvataan, kun opiskelija on suorittanut yhden seuraavista:
 - A. osallistunut pääaineopintoihinsa liittyvälle englannin kielellä (osittain) toteutetulle kurssille
Esimerkiksi Raja- ja merivartiokoulu: IBM Integrated Border Management -kurssi tai STRATL 2C02BV Strategian ja kansainvälisen turvallisuuden erityiskysymyksiä
 - B. lukenut 100 s oman alansa englanninkielisiä tai muita vieraskielisiä ammattitekstejä tutkimustyöhönsä liittyen
Esimerkiksi STEKNL 4C03 Soveltava tiedustelu- ja valvontatekniikka (kurssikirjallisuus englanniksi)
 - C. tehnyt lopputyönsä englanniksi tai muulla vieraalla kielellä

Kielikeskus vastaa opintojakson loppusuoritusmerkinnöistä.

Lisäksi opiskelija voi suorittaa maisteriopintojensa kuluessa Valtion yleisen kielitutkinnon (YKI) englannin tai ranskan kielessä (kansainvälisen yhteistöiminnan kieliä käytännössä englanti ja ranska). YKI-tutkintomaksu korvataan tositetta vastaan niiden opiskelijoiden kohdalla, joiden lähtötason Kielikeskus on etukäteen arvioinut sellaiseksi, että keskitason tutkinto (YKI-taso 4/6 on sama kuin 1. asteen kansainvälisten tehtävien edellyttämä taito) kyseisessä kielessä tulee suoritetuksi.

Valinnaiset kieliopinnot

Opiskelijalla on mahdollisuus suorittaa kaksi vapaaehtoista englannin ammattiviestinnän kurssia ja niiden lisäksi alkeis- ja jatkotason kurssit valitsemassaan vieraassa kielessä (vaihtoehtoina venäjä, ranska ja saksa):

YM03V	Vieras kieli, vapaaehtoinen englanti 2 op.: Communication Strategies for Crisis Management Contexts
YM04V	Vieras kieli, vapaaehtoinen englanti, 2 op.: Advanced Writing
YM05V	Vieras kieli, vapaaehtoinen (venäjä, ranska, saksa), 2 op., alkeistaso
YM06V	Vieras kieli, vapaaehtoinen (venäjä, ranska, saksa), 2 op., jatkotaso

Myös kaikki muut MPKK:n opetusohjelmassa olevat vieraan kielen kurssit ovat opiskelijoille avoimia. Vapaaehtoisia vieraiden kielten opintojaksoja ovat:

Y08V	Englanninkielisen viestinnän tehokertaus, vapaaehtoinen 2 op.
Y09V	Vieras kieli, vapaaehtoinen 6 op.
Y10V	Englanninkielisen ammattiviestinnän täydennyskurssi, vapaaehtoinen 3 op.
Y11V	Ruotsi toisena kotimaisena kielenä, perusrakenteiden tehokertaus, vapaaehtoinen, 2 op.
Y12V	Ruotsi toisena kotimaisena kielenä, Aktiv svenska, vapaaehtoinen, 2 op.

Lisäksi Kadettikoulun kurssinjohtoon ja Kielikeskuksen harkinnan mukaan opiskelija voi osallistua myös Kielikeskuksen järjestämiin venäjän, ranskan, englannin ja ruotsin jatko-opetustilaisuuksiin sekä venäjän erikoiskurssille.

Vapaaehtoisilla vieraan kielen lisäopinnoilla ei lähtökohtaisesti voi korvata SM-tutkinnon pakollisia opintopisteitä.

6.3.2 Kaikille pakolliset opinnot

Sotatieteiden maisterin tutkintoon sisältyy kaikille maisteriopiskelijoille pakollisia opintoja 25 opintopistettä pääaineesta riippumatta.

Kaikille pakollisiin opintoihin kuuluvat seuraavat opintojaksot ja ne ovat kaikille opiskelijoille yhteisiä, pois lukien seuraavat poikkeukset:

- Rajavartiolaitoksen opiskelijat valitsevat opintojaksojen **5C03** Joukkoyksikön taistelu ja **5C04** Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet sijasta opintojaksot **RM03** Hallintoyksikön rajaturvallisuustoiminnan johtaminen ja erityispiirteet, **RM04** Euroopan Unionin rajaturvallisuus ja Eurooppaoikeus sekä **RM11** Rajajoukkojen taistelun suunnittelu ja johtaminen.

5C01	Johdatus joukkoyksikön taisteluun 3 op.
5C02	Joukkoyksikön taistelu (1) 4 op.

5C03	Joukkoyksikön taistelu (2) 4 op. (ei RVL:n opiskelijoille)
5C04	Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet 6 op. (ei RVL:n opiskelijoille)
5C05	Yhtymän taistelu 3 op.
5C06	Rauhan ajan perusyksikön johtaminen ja hallinto 3 op.
5C07	Rauhan ajan perusyksikön pedagoginen johtajuus 2 op.
RM03	Hallintoyksikön rajaturvallisuustoiminnan johtaminen ja erityispiirteet 3 op. (vain RVL:n opiskelijoille)
RM04	Euroopan Unionin rajaturvallisuus ja Eurooppaoikeus 3 op. (vain RVL:n opiskelijoille)
RM11	Rajajoukkojen taistelun suunnittelu ja johtaminen 4 op. (vain RVL:n opiskelijoille)

Rauhan ajan perusyksikön johtaminen ja hallinto sekä pedagoginen johtajuus-opintojaksojen tarkoituksena on tarjota opiskelijalle rauhan ajan perusyksikön päällikön valmiudet.

Joukkoyksikön taistelua käsittelevät opintojaksot (**5C01-5C05**) antavat sotatieteiden maistereille tarvittavan perustan joukkoyksikön toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen. Joukkoyksikön taistelun erityispiirteet opintojaksolla syvennetään sotataidollista osaamista oman puolustushaaran ja aselajin joukkoyksikön/vast toiminnan suunnittelussa ja johtamisessa. Yhtymän ja joukkoyksikön taistelu on kaikille pakollinen puolustushaarojen yhteisharjoitus.

6.3.3 Pääaineen syventävät opinnot

Sotatieteiden maisterin tutkinnossa opiskellaan pääaineen syventävät opinnot (80 op.), joihin kuuluu pro gradu -tutkielma seminaareineen.

Seuraavassa on esitelty kootusti eri oppiaineiden tarjoamat syventävät opintojaksot tavoitteineen:

Johtamisen syventävät opinnot 80 op

Johtamisen syventävien opintojen tavoitteena on, että opiskelija syventää tietämystään monipuolisesti johtamisen osa-alueista ja johtamisesta erilaisissa toimintaympäristöissä. Opiskelijan tulee omata valmiudet tieteenalansa johtamiskäytäntöjen kehittämiseen ja johtamisteorioiden soveltamiseen käytännössä.

Opiskelija laati tieteellisen tutkimustyön syventäen tietämystään johtamiseen liittyvistä tieteenaloista ja osoittaen hallitsevansa tieteelliset kriteerit täyttävän tutkimuksen laatimisen. Opiskelija saavuttaa valmiudet puolustushaaran ja aselajinsa rauhan ajan perusyksikön (vast.) johtamiseen. Opiskelija ymmärtää sodan ajan joukkoyksikön (vast.) taistelun johtamisen perusteet. Opiskelija osaa arvioida suorittamiinsa tehtäviin liittyen oman johtamiskäyttäytymisensä kehittymistä ja vaikutusta edelleen kehittään itsetuntemustaan ja johtajuuttaan palautteeseen ja itsearviointiin perustuen. Näin opiskelija pyrkii saavuttamaan valmiudet toimia työelämässä oman alansa asiantuntijana ja kehittäjänä.

Syventävissä opinnoissa korostuu henkilökohtaisen opintosuunnitelman merkitys, koska syventävien opintojen kokonaisuutta tarkastellaan valitun tutkimusaiheen näkökulmasta. Syventäviksi opinnoiksi valittavien opintojaksojen tulee tukea opintojen aikana laadittavaa opinnäytettä. Näin jo alusta alkaen korostetaan opiskelijan aktiivista otetta omaan oppimiseensa johtamisen tieteenalan ohjauksessa.

Johtamisen syventävät opinnot koostuvat kaikille opiskelijoille yhteisistä opinnoista, pakollisista ja valinnaisista tutkimusmenetelmäopinnoista, valinnaisista sisältöopinnoista sekä pro gradu -tutkielmasta seminaareineen.

- Kaikille pääaineopiskelijoille yhteisiä sisältöopintoja ovat opintojaksot **1C01-1C04**, pois lukien rajavartiolaitoksen opiskelijat, joille opintojakso **1C02** on valinnainen.
- Johtamisen tutkimusmenetelmäopinnot (yhteensä 15 op.) koostuvat kaikille pakollisista opintojaksoista sekä valinnaisista opintojaksoista seuraavalla tavalla: pakollisia opintoja ovat opintojaksot **YTUTKMN1** Sotatieteet tieteiden kentässä 1 op. ja **YTUTKMN2** Metodiiikan kurssi 2 op. sekä **1C05A** Johtamisen pakolliset tutkimusmenetelmäopinnot 5 op. Johtamisen pääaineopiskelijan tulee valita lisäksi 7 opintopisteen verran valinnaisia tutkimusmenetelmäopintoja joko johtamisen laitoksen omasta opintotarjonnasta 7 op. (**1C05BV** Lähteiden käyttö kriisinhallinnan toimintaympäristössä 2 op., **1C05CV** Johtamisen valinnaiset tutkimusmenetelmäopinnot 2 op., **1C05DV** Strategisen johtamisen tutkiminen 3 op.) tai vaihtoehtoisesti muiden ainelaitosten tutkimusmenetelmäopinnoista yhteensä 7 op.
- Valinnaisissa opinnoissa (yhteensä 15 op.) opiskelija valitsee tutkimusaihetta, -aluetta ja sen metodisia valintoja tukevia opintoja sekä omasta että muiden ainelaitosten tarjonnasta. Vähintään 6 opintopistettä tulee valita johtamisen omasta opintotarjonnasta.
- Rajavartiolaitoksen opiskelijat suorittavat valinnaisten opintojen tilalla seuraavat opintojaksot pakollisina (yhteensä 15 op.): **1C08AV** Strateginen johtaminen osana kokonaismaanpuolustusta 3 op., **1C08CV** Toimintaympäristöissä vaikuttavat ilmiöt 1 opintopisteen laajuusena, **1C08DV** Johtamisen kriisinhallinnan toimintaympäristössä 2 opintopisteen laajuusena ja **RM01** Rajavartiolaitoksen strateginen toimintaympäristö sekä rajaturvallisuuden ja meripelastuksen kehitysnäkymät 3 op., **RM02** Rajavartiolaitoksen perusyksikön hallinto ja johtaminen 3 op. sekä **RM05** Rajaturvallisuuden ja meripelastuksen kansainvälinen yhteistyö sekä siviilikriisinhallinta 3 op. Rajavartiolaitoksen opiskelija valitsee lisäksi **1C03** Johtamiseen harjaantuminen opintojakson tilalla yhden seuraavista opintojaksoista: **RM06-RM10**.

1C01	Johtanto syventäviin opintoihin 3 op.
1C02	Joukkoyksikön johtaminen sodan ajan toimintaympäristössä 7 op. (RVL:n opiskelijoille valinnainen)
1C03	Johtamiseen harjaantuminen 3 op.

1C04	Kehittyjästä valmentajaksi 3 op.
1C05	Johtamisen tutkimusmenetelmäopinnot 15 op.
	1C05A Johtamisen pakolliset tutkimusmenetelmäopinnot 5 op.
	1C05BV Lähteiden käyttö kriisinhallinnan toimintaympäristössä 2 op.(valinnainen)
	1C05CV Johtamisen valinnaiset tutkimusmenetelmäopinnot 2 op.(valinnainen)
	1C05DV Strategisen johtamisen tutkiminen 3 op. (valinnainen)
1C06	Johtamisen pro gradu -tutkielma seminaareineen 34 op.
1C08	Valinnaiset opinnot 15 op.
	1C08AV Strateginen johtaminen osana kokonaismaanpuolustusta 3 op. (RVL:n opiskelijoille pakollinen)
	1C08BV Johtamisopinnot Suomessa ja puolustusvoimissa 3 op.
	1C08CV Toimintaympäristöissä vaikuttavat ilmiöt 3 op. (RVL:n opiskelijoille pakollinen 1 op:n kokonaisuus)
	1C08DV Johtaminen kriisinhallinnan toimintaympäristössä 3 op. (RVL:n opiskelijoille pakollinen 2 op:n kokonaisuus)
	1C08EV Rauhan ajan toimintaympäristö 3 op.
RM01	Rajavartiolaitoksen strateginen toimintaympäristö sekä rajaturvallisuuden ja meripelastuksen kehitysnäkymät 3 op (vain RVL:n opiskelijat)
RM02	Rajavartiolaitoksen perusyksikön johtaminen ja hallinto 3 op.(vain RVL:n opiskelijat)
RM05	Rajaturvallisuuden ja meripelastuksen kansainvälinen yhteistyö sekä siviilikriisinhallinta 3 op. (vain RVL:n opiskelijat)
RM06	Operatiivinen riskianalyysi 3 op., valinnainen (vain RVL:n opiskelijat)
RM07	Tutkinnan johtamisen valmiudet 3 op., valinnainen (vain RVL:n opiskelijat)
RM08	Tilanteiden hallinnan johtaminen 3 op., valinnainen (vain RVL:n opiskelijat)
RM09	Meripelastustoimen johtaminen 3 op., valinnainen (vain RVL:n opiskelijat)
RM10	Lentotoiminnan johtaminen 3 op., valinnainen (vain RVL:n opiskelijat)
YTUTKMEN1	Sotatieteet tieteidен kentässä 1 op. (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)
YTUTKMEN2	Metodiikan kurssi 2 op. (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)

Sotataidon syventävät opinnot 80 op

Sotataidon syventävien opintojen tavoitteena on, että opiskelija syventää tietämystään sotataitoon liittyvistä tieteenaloista. Opiskelija hankkii valmiudet tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseen. Opiskelija syventää sotataidollista ajatteluaan puolustushaaran ja aselajinsa joukkoyksikön tai vastaavan toiminnan suunnitteluun ja johtamiseen liittyen. Opiskelija perehtyy taktiikan soveltamiseen yhtymän viitekehyksessä. Opiskelija perehtyy joukkoyksikkötason taistelun suunnitteluun ja johtamiseen. Opiskelija hankkii valmiudet toimia työelämässä oman alansa asiantuntijana ja kehittäjänä.

Sotataidon syventävät opinnot koostuvat kaikille sotataidon opiskelijoille pakollisista yhteisistä opinnoista, sotataidon suuntautumisvaihtoehtojen opinnoista, valinnaisista opinnoista sekä tutkimusmenetelmäopinnoista.

- Kaikille sotataidon opiskelijoille pakollinen opintojakso **2C01** Sotataidon kehittyminen 6 op. aloittaa syventävät opinnot. Opintojaksolla käsitellään nykyaikaisen sotataidon kehittymistä ja sodan kuvan muutosta.
- Sotataidon suuntautumisvaihtoehtojen opinnot (15 op.) jakaantuvat taktiikan ja operaatiotaidon, strategian ja historian opintoihin. Taktiikan ja operaatiotaidon pääaineopiskelijat valitsevat suuntautumisvaihtoehtojen opinnoiksi **2C02DV**, **2C02EV**, **2C02FV** sekä näiden lisäksi johtamiseen syventäviin opintoihin kuuluvan opintojakson **1C02**. Strategian pääaineopiskelijat valitsevat opintojaksot **2C02AV**, **2C02BV** sekä **2C02CV**. Sotahistorian pääaineopiskelijat valitsevat opintojaksot **2C02GV**, **2C02HV** sekä **2C02IV**.
- Valinnaiset opinnot (10 op.) on tarkoitettu tukemaan opinnäytetyötä sekä antamaan laaja-alaisempaa ymmärrystä sotatieteiden kokonaisuudesta sekä eri oppiaineiden liityntäopinnoista. Valinnaiset opinnot sovitaan erikseen opinnäytetyön ohjaajan kanssa, ja ne voivat olla esimerkiksi muiden ainelaitosten syventävien opintojen valinnaisia jaksoja, teemaseminaareja tai muiden yliopistojen vastaavia kursseja. Vaihtoehtoisesti valinnaisista opinnoista osan voi suorittaa erikseen sovitulla opinnäytetyöhön liittyvällä esseellä.
- Menetelmäopintojen kokonaisuus (15 op.) muodostuu kaikille sotataidon opiskelijoille yhteisistä opintojaksoista **YTUTKMEN1** Sotatieteiden tieteiden kentässä ja **YTUTKMEN2** Metodiikan kurssi sekä sotataidon suuntautumisvaihtoehtojen omista menetelmäopinnoista (12 op.). Seminaarien ja pro gradu -tutkielman laatimisen osuus on 34 op.

1C02	Joukkoyksikön johtaminen sodan ajan toimintaympäristössä 7 op.(osa 2C02 kokonaisuutta taktiikan pääaineopiskelijoilla)
2C01	Sotataidon kehittyminen 6 op.(kaikille sotataitoa pääaineena opiskeleville pakollinen)
2C02	Sotataidon suuntautumisvaihtoehdot 15 op. (taktiikka ja operaatiotaito, sotahistoria, strategia)
	2C02AV Turvallisuus ja turvallisuuspolitiikka 5 op. (Strategia)
	2C02BV Strategian ja kansainvälisen turvallisuuden erityiskysymyksiä 7 op. (Strategia)
	2C02CV Analyysi- ja suunnitteluharjoitus 3 op. (Strategia)
	2C02DV Asutuskeskustaistelun erityispiirteet 3 op. (Taktiikka ja operaatiotaito)
	2C02EV Joukkoyksikön puolustustaistelu laajalla alueella 3 op. (Taktiikka ja operaatiotaito)
	2C02FV Valmiusyhtymän taistelu 2 op. (Taktiikka ja operaatiotaito)
	2C02GV Sotataidon teoriat 6 op. (Sotahistoria)
	2C02HV Liikesodankäynnin 1900-luvun sovellukset 6 op. (Sotahistoria)
	2C02IV Epäsymmetrinen sota historiassa 3 op. (Sotahistoria)

2C03	Valinnaiset opinnot 10 op.
2C04	Pro gradu -tutkielma seminaareineen 2C04A Taktiikan pro gradu -tutkielma seminaareineen 34 op. 2C04B Strategian pro gradu -tutkielma seminaareineen 34 op. 2C04C Sotahistorian pro gradu -tutkielma seminaareineen 34 op.
2C05	Sotataidon tutkimusmenetelmäopinnot 15 op.
2C05A	Taktiikan tutkimus 12 op.
2C05B	Strategian tutkimus 12 op.
2C05C	Sotahistorian tutkimus 12 op.
YTUTKMEN1	Sotatieteet tieteiden kentässä 1 op. (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)
YTUTKMEN2	Metodiikan kurssi 2 op. (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)

Sotilaspedagogiikan syventävät opinnot 80 op

Sotilaspedagogiikan syventävien opintojen tavoitteena on hyvä perehtyneisyys kansallisen, kansainvälisen ja inhimillisen turvallisuuden näkökulmista asevoimien koulutusjärjestelmiin ja -periaatteisiin sekä niiden suhteisiin yhteiskuntiin ja kulttuureihin. Syventävät opinnot antavat hyvät valmiudet toimia opetuksen, kasvatuksen ja koulutuksen asiantuntijana, kehittämis- ja tutkimustehtävissä sotilasalalla ja myös laajemmin turvallisuuteen liittyvillä aloilla. Sotilasopiskelijan erityisenä tavoitteena on saavuttaa omalla alallaan (puolustushaara, aselaji, toimiala) sellaiset tiedot ja taidot, että hän pystyy vastaamaan rauhan ajan perusyksikön koulutustoiminnan johtamisesta ja kehittämisestä sekä toimimaan joukkoyksikön ja -osaston sekä sotilaslaitosten koulutuksen suunnittelu-, tutkimus- ja kehittämistehtävissä. Opiskelija hankkii hyvät valmiudet tieteellisen ajattelun ja tiedon sekä tieteellisten menetelmien soveltamiseen sekä valmiudet tieteelliseen jatkokoulutukseen.

Sotilaspedagogiikan syventäviin opintoihin kuuluu kaikille pääaineopiskelijoille yhteisiä sekä valinnaisia opintoja seuraavalla tavalla:

- **3C01-3C03** opintojaksot ovat kaikille yhteisiä sisältöopintoja.
- **3C08** Valinnaisissa sisältöopinnoissa (10 op.) opiskelija syventää tietojan yhdeltä sotilaspedagogisesti keskeiseltä alueelta siten, että opinnot tukevat hänen pro gradu-tutkimustaan. Opiskelija tulee valita yksi seuraavista aloista: oppiminen, ohjaus ja oppimisympäristöjen kehittäminen; koulutussosiologia, koulutuksen sosiaalipsykologia tai organisaatiopsykologia; etiikka, kulttuurit ja uskonnot; asevoimat ja yhteiskunta tai fyysinen toimintakyky (fyysiseen toimintakykyyn syventävät opinnot voi valita vain opiskelija, joka on suorittanut SK-tutkinnon tiedustelu- ja liikuntalinjalla).
- Pro gradu -tutkielman osuus seminaareineen on 34 opintopistettä.
- Tutkimusmenetelmäopinnot kokonaisuus koostuu kaikille maisteriopiskelijoille yhteisistä opintojaksoista **YTUTKMEN1** ja **YTUTKMEN2** sekä sotilaspedagogiikan pääaineopiskelijoille yhteisistä **3C05-3C07** menetelmäopintojaksoista. Tutkimusmenetelmäopintoihin kuuluu myös valinnainen opintojakso **3C09**.

3C01	Pedagoginen johtaminen 6 op.
3C02	Vertaileva koulutustutkimus 5 op.
3C03	Turvallisuuden ja kriisinhallinnan koulutus 5 op.
3C04	Sotilaspedagogiikan pro gradu -tutkielma seminaareineen 34 op.
3C05	Tieteenfilosofia ja metodologia 5 op.
3C06	Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät 5 op.
3C07	Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät 5 op.
3C08	Valinnaiset sisältöopinnot 10 op.
3C09	Valinnaiset menetelmäopinnot 2 op.
YTUTKMEN1	Sotatieteet tieteiden kentässä 1 op. (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)
YTUTKMEN2	Metodiikan kurssi 2 op. (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)

Sotatekniikan syventävät opinnot 80 op

Syventävien opintojen tavoitteena on, että opiskelija oppii hallitsemaan sotatekniikan keskeisiä teorioita ja menetelmiä sekä hankkii perusteet osallistua oman puolustushaaran teknisten järjestelmien suunnitteluun ja kehittämiseen. Syventävissä opinnoissa opiskelija syventää tietämystään sotatekniikan teknis-tieteellisiin teorioihin, menetelmiin ja tuloksiin sekä hankkii valmiudet tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseen. Opiskelija perehtyy puolustushaaran teknisten järjestelmien sotatieteellisiin teorioihin ja hankkii perusteet osallistua aselajinsa tai puolustushaaran asiantuntija-, tutkimus- ja kehitystehtäviin.

Sotatekniikan syventävät opinnot koostuvat seuraavista opinnoista:

- Sotatekniikan laitoksen opettamissa syventävissä opinnoissa opiskelija valitsee pakolliset opintojaksot **4C01 – 05, 4C07, 4C08A – D sekä YTUTKMEN1-2**, yhteensä 69 opintopistettä.
- Lisäksi opiskelija valitsee opintojaksoista **4C06AV - 4C06DV**, 11 opintopisteen verran opintojaksoja. Valinnaisina opintoina opiskelija voi valita myös opintojaksoja muista yliopistoista tai muiden laitosten opintotarjonnasta. Valittujen opintojaksojen tulee tukea opiskelijan omaa pro gradu -tutkielmaa. Valinta tulee hyväksyttää ainelaitoksella.

4C01	Paikkatiedon jatkokurssi 3 op.
4C02	Elektronisen sodankäynnin seminaari 3 op.
4C03	Soveltava tiedustelu- ja valvontatekniikka 4 op.
4C04	Taistelujärjestelmät 6 op.
4C05	Sotatalouden peruskurssi 4 op.
4C06	Sotatekniikan valinnaiset opinnot 11 op.
	4C06AV Täsmäasetekniikka 4 op. (valinnainen)
	4C06BV Tieto- ja tietoliikennejärjestelmät 3op. (valinnainen)
	4C06CV Aselavettien rakenne ja järjestelmätutkimus 4 op. (valinnainen)
	4C06DV Sotatekniikan erikoiskurssi 4 op. (valinnainen)

4C07	Sotatekniikan pro gradu -tutkielma seminaareineen 34 op.
4C08	Sotatekniikan tutkimusmenetelmäopinnot 15 op.
	4C08A Sotatekniikan tutkimusmenetelmät 3 op.
	4C08B Matemaattiset ohjelmistot 3 op.
	4C08C Simulointi ja simulaatio-ohjelmien käyttö 3 op.
	4C08D Tekniikan ajankohtaiset tutkimusmenetelmät 3 op.
YTUTKMEN1	Sotatieteet tieteiden kentässä 1 op. (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)
YTUTKMEN2	Metodiikan kurssi 2 op. (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)

6.3.4 Harjoitustyö

Pitkän sivuaineen aineopintoihin kuuluva harjoitustyö (10 op.) kirjataan maisterin tutkintoon.

7 Opintojaksokuvaukset oppiaineittain

Johtamisen perusopinnot	
1A01	Johtamisen perusteet 8 op
1A02	Johtaminen, johtajuus ja toimintaympäristöjen asettamat vaatimukset 4 op
1A03	Teoriasta käytäntöön: Toiminnan suunnittelu ja johtaminen 3 op
1A04	Johtajuuden kehittämisen perusteet 3 op
1A05	Sodan ajan perusyksikkö johtamisympäristönä 3 op
1A06	Rauhan ajan perusyksikkö johtamisympäristönä ja hallinnollisena kokonaisuutena 4 op
Johtamisen aineopinnot	
1B01	Sodan ajan joukkojen johtamisen sotilassosiologinen ja eettinen perusta 3 op
1B02	Kriisinhallinnan toimintaympäristö (kansainvälinen harjoitus 1) 3 op
1B03	Turvallisuustoiminta ja sen johtaminen kokonaisuutensa puolustuksen toimintaympäristössä 3 op
1B04	Viestintä, esiintymistaito ja neuvottelutaito johtamisen keinoina 5 op
1B05	Johtajuuden kehittämisen jatkokurssi 6 op
1B06A	Tutkimusmenetelmät johtamisessa 5 op (pääaineen opiskelijat)
1B06B	Johdatus johtamisen harjoitustyöhön 5 op (pitkän sivuaineen opiskelijat)
1B07	Johtamisen kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op
1B09	Johtamisen harjoitustyö 10 op (pitkä sivuaine)
Johtamisen syventävät opinnot	
1C01	Johdanto syventäviin opintoihin 3 op
1C02	Joukkoyksikön johtaminen sodan ajan toimintaympäristössä 7 op (RVL:n opiskelijoille valinnainen)
1C03	Johtamiseen harjaantuminen 3 op
1C04	Kehittyjästä valmentajaksi 3 op
1C05	Johtamisen tutkimusmenetelmäopinnot 15 op
	1C05A Johtamisen pakolliset tutkimusmenetelmäopinnot 5 op
	1C05BV Lähteiden käyttö kriisinhallinnan toimintaympäristössä 2 op (valinnainen)
	1C05CV Johtamisen valinnaiset tutkimusmenetelmäopinnot 2 op (valinnainen)
	1C05DV Strategisen johtamisen tutkiminen 3 op (valinnainen)
1C06	Johtamisen pro gradu -tutkielma seminaareineen 34 op

1C08	Valinnaiset opinnot 15 op
	1C08AV Strateginen johtaminen osana kokonaisuomaanpuolustusta 3 op (RVL:n opiskelijoille pakollinen)
	1C08BV Johtamisopit Suomessa ja puolustusvoimissa 3 op
	1C08CV Toimintaympäristöissä vaikuttavat ilmiöt 3 op (RVL:n opiskelijoille pakollinen 1 op:n kokonaisuus)
	1C08DV Johtaminen kriisinhallinnan toimintaympäristössä 3 op (RVL:n opiskelijoille pakollinen 2 op:n kokonaisuus)
	1C08EV Rauhan ajan toimintaympäristö 3 op
RM01	Rajavartiolaitoksen strateginen toimintaympäristö sekä rajaturvallisuuden ja meripelastuksen kehitysnäkymät 3 op (vain RVL:n opiskelijat)
RM02	Rajavartiolaitoksen perusyksikön johtaminen ja hallinto 3 op (vain RVL:n opiskelijat)
RM05	Rajaturvallisuuden ja meripelastuksen kansainvälinen yhteistyö sekä siviilikriisinhallinta 3 op (vain RVL:n opiskelijat)
RM06	Operatiivinen riskianalyysi 3 op, valinnainen (vain RVL:n opiskelijat)
RM07	Tutkinnan johtamisen valmiudet 3 op, valinnainen (vain RVL:n opiskelijat)
RM08	Tilanteiden hallinnan johtaminen 3 op, valinnainen (vain RVL:n opiskelijat)
RM09	Meripelastustoimen johtaminen 3 op, valinnainen (vain RVL:n opiskelijat)
RM10	Lentotoiminnan johtaminen 3 op, valinnainen (vain RVL:n opiskelijat)
YTUTKMEN1	Sotatieteet tieteiden kentässä 1 op (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)
YTUTKMEN2	Metodiikan kurssi 2 op (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)
Sotataidon perusopinnot	
2A01	Sotataidon perusteet 9 op
2A02	Taistelun perusteet (1) 5 op
2A03	Taistelun perusteet (2) 5 op
2A04	Suomen sotilaallisen maanpuolustuksen perusteet 3 op
2A05	Taktiikan perusteet (1) 3 op
Sotataidon aineopinnot	
2B01	Taktiikan perusteet (2) 4 op
2B02	Taktiikan soveltaminen 16 op
2B03A	Tutkimusmenetelmäopinnot 5 op (pääaineen opiskelijat)
	2B03AA Tieteellisen tutkimuksen tekemisen perusteet 1 op (kaikille sotataidon opiskelijoille pakollinen)
	2B03AB Taktiikan tutkimusmenetelmät 4 op
	2B03AC Strategian tutkimusmenetelmät 4 op
	2B03AD Sotahistorian tutkimusmenetelmät 4 op

2B03B	Johdatus harjoitustyöhön (pitkän sivuaineen opiskelijat)
	2B03BA Johdatus taktiikan harjoitustyöhön 5 op (pitkän sivuaineen opiskelijat)
	2B03BB Johdatus strategian harjoitustyöhön 5 op (pitkän sivuaineen opiskelijat)
	2B03BC Johdatus sotahistorian harjoitustyöhön 5 op (pitkän sivuaineen opiskelijat)
2B04	Kandidaatintutkielma seminaareineen
	2B04A Taktiikan kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op
	2B04B Strategian kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op
	2B04C Sotahistorian kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op
2B06	Harjoitustyö (pitkä sivuaine)
	2B06A Taktiikan harjoitustyö 10 op
	2B06B Strategian harjoitustyö 10 op
	2B06C Sotahistorian harjoitustyö 10 op
Sotataidon syventävät opinnot	
1C02	Joukkoyksikön johtaminen sodan ajan toimintaympäristössä 7 op (osa 2C02 kokonaisuutta taktiikan pääaineopiskelijoilla)
2C01	Sotataidon kehittyminen 6 op (kaikille sotataitoa pääaineena opiskeleville pakollinen)
2C02	Sotataidon suuntautumisvaihtoehdot 15 op (Taktiikka ja operaatiotaito, sotahistoria, strategia)
	2C02AV Turvallisuus ja turvallisuuspolitiikka 5 op (Strategia)
	2C02BV Strategian ja kansainvälisen turvallisuuden erityiskysymyksiä 7 op (Strategia)
	2C02CV Analyysi- ja suunnitteluharjoitus 3 op (Strategia)
	2C02DV Asutuskustaistelun erityispiirteet 3 op (Taktiikka ja operaatiotaito)
	2C02EV Joukkoyksikön puolustustaistelu laajalla alueella 3 op (Taktiikka ja operaatiotaito)
	2C02FV Valmiusyhtymän taistelu 2 op (Taktiikka ja operaatiotaito)
	2C02GV Sotataidon teoriat 6 op (Sotahistoria)
	2C02HV Liikesodankäynnin 1900-luvun sovellukset 6 op (Sotahistoria)
2C03	2C02IV Epäsymmetrinen sota historiassa 3 op (Sotahistoria)
2C03	Valinnaiset opinnot 10 op
2C04	Pro gradu -tutkielma seminaareineen
	2C04A Taktiikan pro gradu -tutkielma seminaareineen 34 op
	2C04B Strategian pro gradu -tutkielma seminaareineen 34 op
	2C04C Sotahistorian pro gradu -tutkielma seminaareineen 34 op
2C05	Sotataidon tutkimusmenetelmäopinnot 15 op

	2C05A Taktiikan tutkimus 12 op
	2C05B Strategian tutkimus 12 op
	2C05C Sotahistorian tutkimus 12 op
	YTUTKMEN1 Sotatieteet tieteiden kentässä 1 op (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)
	YTUTKMEN2 Metodiikan kurssi 2 op (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)
Sotilaspedagogiikan perusopinnot	
3A01	Sotilaspedagogiikka tieteenalana 2 op
3A02	Ihminen toimijana ja oppijana 4 op
3A03	Aseiden käytön koulutus (1) 3 op
3A04	Koulutustaidon erikoistavat opinnot 8 op
3A05A	Aseiden käytön koulutus (2) 3 op
3A05B	Synteettinen oppimisympäristö - Simulaattorikoulutus 3 op (opintojakso suoritetaan ilmasotalinjan ohjaajalinjalla 3A05A AKK 2 -opintojakson asemesta)
3A05C	Synteettinen oppimisympäristö- Simulaattorikoulutus merivoimissa 3 op (opintojakso suoritetaan merisotalinjan laivasto- ja johtamisjärjestelmälinjalla 3A05A AKK 2 -opintojakson asemesta)
3A06	Liikuntakasvatus 5 op
Sotilaspedagogiikan aineopinnot	
3B01	Toimintakyky ja sen kehittäminen 6 op
3B02A	Tutkimusmenetelmät sotilaspedagogiikassa 5 op (pääaineen opiskelijat)
3B02B	Johdatus sotilaspedagogiikan harjoitustyöhön 5 op (pitkän sivuaineen opiskelijat)
3B03	Koulutussuunnittelu 3 op
3B04	Koulutustaito ammatillisena osaamisena 11 op
3B05	Sotilaspedagogiikan kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op
3B07	Sotilaspedagogiikan harjoitustyö 10 op (pitkä sivuaine)
3B08FT	Fyysiseen toimintakykyyn erikoistava opintokokonaisuus 17 op (vain kyseisiin opintoihin erikoistuville opiskelijoille)
	3B08FT1 Ihmisen anatomia ja fysiologia 3 op
	3B08FT2 Kuormitusfysiologia 12 op
	3B08FT3 Liikuntabiologiset sovellukset 2 op
Sotilaspedagogiikan syventävät opinnot	
3C01	Pedagoginen johtaminen 6 op
3C02	Vertaileva koulutustutkimus 5 op
3C03	Turvallisuuden ja kriisinhallinnan koulutus 5 op
3C04	Sotilaspedagogiikan pro gradu -tutkielma seminaareineen 34 op
3C05	Tieteenfilosofia ja metodologia 5 op
3C06	Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät 5 op
3C07	Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät 5 op
3C08	Valinnaiset sisältöopinnot 10 op
3C09	Valinnaiset menetelmäopinnot 2 op

YTUTKMEN1	Sotatieteet tieteiden kentässä 1 op (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)
YTUTKMEN2	Metodiikan kurssi 2 op (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)
Sotatekniikan perusopinnot	
4A01	Matematiikan luonnontieteelliset perusteet 3 op (sotatekniikkaa pääaineena tai pitkänä sivuaineena opiskelevat)
4A02A	Aseiden ja asejärjestelmien fysiikka 3 op (sotatekniikkaa pääaineena tai pitkänä sivuaineena opiskelevat)
4A03A	Tekniset ilmiöt taistelukentällä 6 op (sotatekniikkaa perusopintoina opiskeleville)
4A05	Soveltavan matematiikan perusteet 3 op (ei ohjaajalinjan opiskelijoille)
4A06	Soveltavan fysiikan perusteet 3 op (ei ohjaajalinjan opiskelijoille)
4A07	Paikkatietotekniikan perusteet 3 op (ei ohjaajalinjan opiskelijoille)
4A08	Ase- ja ampumaopin perusteet 3 op
4A09	Johtamisjärjestelmä- ja tiedonsiirtotekniikan perusteet 3 op (ei lentoteknillisen tai ohjaajalinjan opiskelijoille)
4A10	Tiedustelu- ja valvontatekniikan perusteet 4 op (ei lentoteknillisen tai ohjaajalinjan opiskelijoille)
4A11LEKO	Lentokoneopin ja -rakenteiden perusteet 2 op (vain lentoteknillisen linjan opiskelijoille)
4A12LEKO	Lentovoimailutekniikka 3 op (vain lentoteknillisen linjan opiskelijoille)
4A13LEKO	Lentokonejärjestelmäteknikka 2 op (vain lentoteknillisen linjan opiskelijoille)
4A14OHJ	Lennonteoria, aerodynamiikka ja suorituskyyteoria 6 op (vain ohjaajalinjan opiskelijoille)
4A15OHJ	Ilma-aluksen yleistuntemus 5 op (vain ohjaajalinjan opiskelijoille)
4A16OHJ	Ilmailunavigoinnin perusteet 5 op (vain ohjaajalinjan opiskelijoille)
Sotatekniikan aineopinnot	
4B01	Matematiikan ja fysiikan soveltaminen sotatekniikassa 4 op (ei laivastolinjan opiskelijoille)
4B02	Soveltavan sähkötekniikan perusteet 3 op (ei laivastolinjan opiskelijoille)
4B03	Tietojenkäsittelytieteen perusteet 3 op (ei laivastolinjan opiskelijoille)
4B04A	Johdanto sotatekniikan tutkimusmenetelmiin 5 op (pääaineen opiskelijat)
4B04B	Johdatus sotatekniikan harjoitustyöhön 5 op (pitkän sivuaineen opiskelijat)
4B06	Sotatekniikan kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op
4B08	Sotatekniikan harjoitustyö 10 op (pitkä sivuaine)
4B10	Asejärjestelmärakenteet 4 op (ei lentoteknillisen linjan opiskelijoille)
4B11A	Tietoverkot 3 op (ei laivastolinjan tai lentoteknillisen linjan opiskelijoille)
4B13LEKO	Lentokonemateriaalitekniikka 3 op (vain lentoteknillisen linjan opiskelijat)
4B14LEKO	Lentokonerakenteiden suunnittelu 3 op (vain lentoteknillisen linjan opiskelijat)
4B15LEKO	Lentokonesähköjärjestelmäteknikka ja avioniikka 3 op (vain lentoteknillisen linjan opiskelijat)
4B16LEKO	Lentokoneopin ja helikopteritekniikan sovellukset 4 op (vain lentoteknillisen linjan opiskelijat)

4B17LEKO	Mittaus ja säätötekniikka 4 op (vain lentoteknillisen linjan opiskelijat)
4B18LEKO	Lentokonetaisteluvälinetekniikka 3 op (vain lentoteknillisen linjan opiskelijat)
4B19V	Puolustushaaran ja aselajin taistelujärjestelmien sotatekniikka I 3 op, valinnainen (opiskelijan tulee valita vähintään toinen valinnaisista opinnoista 4B19V tai 4B20V, paitsi laivastolinjalla ja lentoteknillisellä opintolinjalla)
4B20V	Puolustushaaran ja aselajin taistelujärjestelmien sotatekniikka II 3 op, valinnainen (opiskelijan tulee valita vähintään toinen valinnaisista opinnoista 4B19V tai 4B20V, paitsi laivastolinjalla ja lentoteknillisellä opintolinjalla)
4B21LAI	Meritekniikka 8 op (laivastolinjan opiskelijat)
4B22LAI	Geofysiikka ja meteorologia 5 op (laivastolinjan opiskelijat)
4B23LAI	Sovellettu pallotrigonometria 3 op (laivastolinjan opiskelijat)
Sotatekniikan syventävät opinnot	
4C01	Paikkatiedon jatkokurssi 3 op
4C02	Elektronisen sodankäynnin seminaari 3 op
4C03	Soveltava tiedustelu- ja valvontatekniikka 4 op
4C04	Taistelujärjestelmät 6 op
4C05	Sotatalouden peruskurssi 4 op
4C06	Sotatekniikan valinnaiset opinnot 11 op
	4C06AV Täsmäasetekniikka 4 op (valinnainen)
	4C06BV Tieto- ja tietoliikennejärjestelmät 3op (valinnainen)
	4C06CV Aselavettien rakenne ja järjestelmätutkimus 4 op (valinnainen)
	4C06DV Sotatekniikan erikoiskurssi 4 op (valinnainen)
4C07	Sotatekniikan pro gradu -tutkielma seminaareineen 34 op
4C08	Sotatekniikan tutkimusmenetelmäopinnot 15 op
	4C08A Sotatekniikan tutkimusmenetelmät 3 op
	4C08B Matemaattiset ohjelmistot 3 op
	4C08C Simulointi ja simulaatio-ohjelmien käyttö 3 op
	4C08D Tekniikan ajankohtaiset tutkimusmenetelmät 3 op
	YTUTKMEN1Sotatieteet tieteiden kentässä 1 op (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)
	YTUTKMEN2Metodiikan kurssi 2 op (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)
Kaikille pakolliset opinnot (SM): Rauhan ajan päällikön valmiudet sekä Joukkoyksikön taistelu	
5C01	Johdatus joukkoyksikön taisteluun 3 op
5C02	Joukkoyksikön taistelu (1) 4 op
5C03	Joukkoyksikön taistelu (2) 4 op (ei RVL:n opiskelijoille)
5C04	Nykykaikaisen taistelun erityispiirteet 6 op (ei RVL:n opiskelijoille)
5C05	Yhtymän taistelu 3 op
5C06	Rauhan ajan perusyksikön johtaminen ja hallinto 3 op
5C07	Rauhan ajan perusyksikön pedagoginen johtajuus 2 op
RM03	Hallintoyksikön rajaturvallisuustoiminnan johtaminen ja erityispiirteet 3 op (vain RVL:n opiskelijoille)

RM04	Euroopan Unionin rajaturvallisuus ja Eurooppaoikeus 3 op (vain RVL:n opiskelijoille)
RM11	Rajajoukkojen taistelun suunnittelu ja johtaminen 4 op (vain RVL:n opiskelijoille)
Yleiset opinnot (SK)	
Y01B	Johdatus yliopisto-opiskeluun 3 op
Y07A	TVT-ajokortti 3 op
Kieli- ja viestintäopinnot (SK)	
Y02	Tieteellisen tutkimuksen perusteet 3 op
Y03A	Kirjoitusviestintä 2 op
Y03B	Skriftlig kommunikation 2 sp
Y04A	Ruotsi toisena kotimaisena kielenä 3 op
Y04B	Suomi toisena kotimaisena kielenä 3 op
Y05	Ensimmäinen vieras kieli 4 op Y05A Ensimmäinen vieras kieli, sotilasammattiviestinnän perusteet 2 op Y05B Ensimmäinen vieras kieli, sotilasammattiviestinnän jatkokurssi 2 op
Y06	Sotilasenglanti (puolustushaarakoulut) 2 op
Y08V	Englanninkielisen viestinnän tehokertaus, vapaaehtoinen 2 op
Y09V	Vieras kieli, vapaaehtoinen 6 op
Y10V	Englanninkielisen ammattiviestinnän täydennyskurssi, vapaaehtoinen 3 op
Y11V	Ruotsi toisena kotimaisena kielenä, perusrakenteiden tehokertaus, vapaaehtoinen, 2 op
Y12V	Ruotsi toisena kotimaisena kielenä, Aktiv svenska, vapaaehtoinen, 2 op
Kieli- ja viestintäopinnot (SM)	
Y08V	Englanninkielisen viestinnän tehokertaus, vapaaehtoinen 2 op
Y09V	Vieras kieli, vapaaehtoinen 6 op
Y10V	Englanninkielisen ammattiviestinnän täydennyskurssi, vapaaehtoinen 3 op
YM01A	Tieteellinen kirjoittaminen 2 op
YM01B	Vetenskapligt skrivande 2 sp
YM02	Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, 3 op
YM03V	Vieras kieli, vapaaehtoinen englanti 2op: Communication Strategies for Crisis Management Contexts
YM04V	Vieras kieli, vapaaehtoinen englanti, 2op: Advanced Writing
YM05V	Vieras kieli, vapaaehtoinen (venäjä, ranska, saksa), 2 op, alkeistaso
YM06V	Vieras kieli, vapaaehtoinen (venäjä, ranska, saksa), 2 op, jatkotaso

7.1 Johtaminen

Johtamisen perusopinnot

Koodi	1A01
Opintojakson nimi	Johtamisen perusteet 8 op
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	perusopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	johtaminen@mil.fi kaptil Jukka Kiuru
Tavoite	Opiskelija hankkii riittävän käsityksen johtamisesta tieteenalana. Opiskelija perehtyy johtamisen osa-alueita koskeviin keskeisiin käsitteisiin, teorioihin ja malleihin. Opiskelija tutustuu johtamisen ja johtamisen kannalta olennaisten tieteenalojen (psykologia, sosiaalipsykologia, sosiologia ja etiikka) välisiin yhteyksiin. Opiskelija tutustuu sotilasjohtamisen klassikoihin.
Sisältö	- Johtaminen tieteenalana, johdatus johtamisen opintoihin ja tutkimus. - Johtamista, johtajuutta, organisaatioita ja organisaatiokulttuuria koskevat teoriat, mallit, käsitteet, johtamisen filosofia ja etiikka.- Sotilasjohtamisen klassikot
Suoritustapa	Kadettikurssin läpiviennistä tälle opintojaksolle varatusta ajasta (noin 135 tuntia) on luentoja noin 40 %, ryhmätyöskentelyä noin 35 % ja itsenäistä työskentelyä noin 25 %.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	- Huhtinen, A-M. 2005. Sanasota johdatus sodan ja sodanjohtamisen filosofiaan. Lahti: Elan Vital; Helsinki: Maanpuolustuskorkeakoulu, Johtamisen laitos. - Huhtinen, A (toim.). 2006. Sotilasjohtamisen tiedon kohteet. Helsinki: Maanpuolustuskorkeakoulu. - Juuti, P. 2006. Organisaatiokäyttäytyminen. Helsinki: Otava. - Seeck, H. 2008. Johtamisopit Suomessa. Helsinki: Gaudeamus. Kirjallisuusluetteloa voidaan tarkentaa opintojakson alussa. Mikäli opintojaksoon sisällytetään tentti, tarkennetaan kirjallisuudesta tentittävät osat opintojakson alussa.
Oheiskirjallisuus	Opiskelijoille jaetaan luettelo oppimista tukevasta kirjallisuudesta opintojakson alussa.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti Harjoitustyöt - Essee-tyypinen oppimistehtävä tai tentti. Numeerinen arviointi 0-5.

Koodi	1A02
Opintojakson nimi	Johtaminen, johtajuus ja toimintaympäristöjen asettamat vaatimukset 4 op
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	perusopinnot

Opintojakson alkamis- ajankohta	2. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	johtaminen@mil.fi kaplt Jukka Kiuru
Tavoite	Opiskelija ymmärtää toimintaympäristön vaikutuksen johtamiseen. Opiskelija syventää ymmärrystään johtamisen ja johtamisen kannalta olennaisien tieteenalojen (psykologia, sosiaalipsykologia, sosiologia ja etiikka) välisistä yhteyksistä. Opiskelija ymmärtää johtajan arvojen, asenteiden ja ihmiskäsityksen merkityksen johtajuudessa.
Sisältö	- Toimintaympäristöjen (SA, RA, KRIHA, KMP) asettamat vaatimukset ja johtamisen kokonaisuus (johtaminen, johtajuus, organisaatiot, ja organisaatiokulttuuri). - Johtamisen psykologia, sosiaalipsykologia ja sosiologia. -Johtajan arvot, asenteet ja ihmiskäsitys. - Johtajan asema, vastuu, toiminnan oikeutus ja laillisuus.
Suoritustapa	Kadettikurssin läpiviennistä tälle opintojaksolle varatusta ajasta (n. 75 tuntia) on luentoja n.30 %, ryhmätyöskentelyä 30 % ja itsenäistä työskentelyä n. 40 %.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitietovaatimukset	1A01 Johtamisen perusteet 8 op
Kirjallisuus	- Helkama, K. Myllyniemi, R. & Liebkind, K. 2001. Johdatus sosiaalipsykologiaan. Helsinki: Edita. - Hersey, P. & Blanchard, K.H. 1990 (tai uudempi). Tilannejohtaminen. Tuloksiin ihmisten avulla. Yritysvalmennus Oy, Jyväskylä: Gummerus. - Schein, E. 1985. Organisaatiokulttuuri ja johtaminen. W&G. - Valtanen, M (toim.). 2008. Johtamisen sosiaalipsykologia - Käsitteitä ja käytäntöjä sotilasyhteisössä. Helsinki: Maanpuolustuskorkeakoulu, Johtamisen laitos. - Yukl, G.1998. Leadership in organizations. Prentice Hall. Kirjallisuusluetteloa voidaan tarkentaa opintojakson alussa. Mikäli opintojaksoon sisällytetään tentti, tarkennetaan kirjallisuudesta tentittävät osat opintojakson alussa.
Oheiskirjallisuus	Opiskelijoille jaetaan luettelo oppimista tukevasta kirjallisuudesta opintojakson alussa.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti Harjoitustyöt - Essee-tyyppinen oppimistehtävä tai tentti. Numeerinen arviointi 0-5.

Koodi	1A03
Opintojakson nimi	Teoriasta käytäntöön: Toiminnan suunnittelu ja johtaminen 3 op
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	perusopinnot
Opintojakson alkamis- ajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	johtaminen@mil.fi kaplt Jukka Kiuru
Tavoite	Opiskelija kehittyi johtamisen havainnoinnissa sekä palautteen muodostamisessa ja antamisessa. Opiskelija kehittyi johtamistehtävän ja johtamisen analysoimisessa sekä palautteen käsittelyssä. Opiskelija harjaantuu johtamisessa.

Sisältö	- Toiminnan suunnittelu - Toiminnan johtaminen - Johtamisen havainnointi - Palautteen muodostaminen ja antaminen - Palautteen käsittely
Suoritustapa	Opintojakson toteutus on kytketty Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitoksen toimeenpanemaan ampumaharjoitukseen, johon opiskelijat osallistuvat ensimmäisenä ja toisena opiskeluvuotenaan. Opiskelijat, jotka eivät osallistu ampumaharjoituksiin, suorittavat opintojakson samantyyppisen tehtävänannon mukaisesti kuin ampumaharjoitukseen osallistuvat opiskelijat. Kadettikurssin läpiviennistä tälle opintojaksolle varatusta ajasta (noin 8 tuntia ja ampumaharjoitus) on luentoja noin 10 %, harjoituksia (ammuntojen suunnittelu ja johtaminen sekä palautteen antaminen) noin 80 %, itsenäistä opiskelua noin 10 %.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu sekä puolustushaarakoulut
Kirjallisuus	- Nissinen, V. 2000 (tai uudempi). Puolustusvoimien johtajakoulutus. Helsinki: Pääesikunta, koulutusosasto; Maanpuolustuskorkeakoulu, Johtamisen laitos. - Nissinen, V. 2001. Military Leadership. Helsinki: Maanpuolustuskorkeakoulu, Johtamisen laitos. - Nissinen, V. 2004 (tai uudempi). Syväjohtaminen. Helsinki: Talentum.
Oheiskirjallisuus	Opiskelijan valitsema kirjallisuus. Opiskelijoille jaetaan oppimista tukeva kirjallisuusluettelo opintojakson alussa.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Opintojakson aikana laaditaan kirjallinen palaute ja kehittämismuisto. Ei numeerista arviointia.

Koodi	1A04
Opintojakson nimi	Johtajuuden kehittämisen perusteet 3 op
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	perusopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	johtaminen@mil.fi Kaptl Jukka Kiuru
Tavoite	Opiskelija kehittää johtajuuttaan. Opiskelija ymmärtää itsearviointin, ihmis- ja itsetuntemuksen merkityksen johtajuuden sekä johtajana kehittymisen edellytyksenä. Opiskelija ymmärtää johtajuuden kehittämisen prosessin sellaisella tasolla, että hänellä on valmiudet ohjata muiden ihmisten johtajuuden kehittämistä.
Sisältö	- Itsetuntemus ja realistinen minäkuva johtajuuden kehittämisen perustana. - Palautteen kerääminen ja hyödyntäminen kehittymisen välineenä. - Kausikeskustelut, vertaispalaute, vuorovaikutus- ja johtajaprofiili. - Kehittämistarpeiden määrittely ja henkilökohtainen kehittämissuunnitelma.

Suoritustapa	Opintojakso alkaa 1. vuoden syyslukukaudella ja päättyy sotatieteiden kandidaatin opintojen päättyessä. Opintojakso käynnistetään 1. vuoden syyslukukaudella pidettävillä luennoilla. Opintojakson aikana tuotetaan opiskelijalle johtajuuden kehittämistä tukevaa tietoa mm. vertaispalautteen, johtamissuorituksista annettavan palautteen, vuorovaikutus- ja johtajaprofiilien sekä kausikeskustelujen avulla. Opintojakso kiteytyy kausittain tehtävään kehittämissuunnitelmaan. Opintojakson toteutusta ohjataan erikseen päivitettävällä asiakirjalla, jossa kuvataan johtajuuden kehittämisen ohjaus ja arviointi sotatieteiden kandidaatin ja sotatieteiden maisterin tutkinnoissa
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu sekä PAT-koulut
Kirjallisuus	- Nissinen, V. 2000 (tai uudempi). Puolustusvoimien johtajakoulutus. Helsinki: Pääesikunta, koulutusosasto; Maanpuolustuskorkeakoulu, Johtamisen laitos. - Nissinen, V. 2001. Military Leadership. Helsinki: Maanpuolustuskorkeakoulu, Johtamisen laitos. - Nissinen, V. 2004 (tai uudempi). Syväjohtaminen. Helsinki: Talentum.
Oheiskirjallisuus	Opiskelijan valitsema kirjallisuus. Opiskelijoille jaetaan luettelo oppimista tukevasta kirjallisuudesta opintojakson alussa.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Jatkuva arviointi - Ei numeerista arviointia.

Koodi	1A05
Opintojakson nimi	Sodan ajan perusyksikkö johtamisympäristönä 3 op
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	perusopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	johtaminen@mil.fi kaptl Jukka Kiuru
Tavoite	Opiskelija perehtyy oman puolustushaaransa sodan ajan perusyksikön johtamisympäristöjen erityispiirteisiin.
Sisältö	- Perusteet komppanian taistelun johtamiselle (pääll:n johtamistoiminta, tilanteenarviointi, johtamisprosessi). - Johtaminen komppanian puolustuksessa. - Johtaminen komppanian hyökkäyksessä.
Suoritustapa	Opintojakso suoritetaan Taktiikan laitoksen toimeenpanemien sotataidon opintojaksojen 2A05 ja 2B01 yhteydessä. Opintojakso sisältää luennot, joissa alustetaan essee-tyyppisen tehtävän tekeminen sekä kaksi johtamisharjoitusta: komppanian puolustusharjoituksen ja hyökkäysharjoituksen.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu sekä puolustushaarakoulut
Esitietovaatimukset	1A02 Johtaminen, johtajuus ja toimintaympäristöjen asettamat vaatimukset 4 op 2A05 ja 2B01 (Em. opintojaksot toteutetaan yhtenä moduulina tämän opintojakson kanssa.)
Kirjallisuus	- Mielonen, E. 1968. Pelko ja pakokauhu. Helsinki: Kauppiattien Kustannus Oy; Sanomapaino. - Sotilasjohtaja I-II - Voimassa olevat perusyksikön taisteluun liittyvät ohjesäännöt ja oppaat.

Oheiskirjallisuus	Opiskelijoille jaetaan luettelo oppimista tukevasta kirjallisuudesta opintojakson alussa.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Essee-tyypinen oppimistehtävä. Ei numeerista arviointia. Jatkuva arviointi - Johtamissuoritukset johtamisharjoituksissa. Ei numeerista arviointia.

Koodi	1A06
Opintojakson nimi	Rauhan ajan perusyksikkö johtamisympäristönä ja hallinnollisena kokonaisuutena 4 op
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	perusopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	johtaminen@mil.fi kaptl Jukka Kiuru, OTL Kari Takamaa
Tavoite	Opiskelija ymmärtää rauhan ajan perusyksikön johtamisympäristönä ja hallinnollisena kokonaisuutena.
Sisältö	- Puolustusvoimien toiminnan oikeudellinen perusta.- Perusyksikön tehtävät osana joukkoyksikköä ja joukko-osastoa (vast).- Rauhan ajan perusyksikkö sosiaalisena järjestelmänä. - Yksikön hallintoprosessit ja oikeuden hoito. - Yksikön henkilöstöjohtaminen, johtamisprosessit ja työkalut (järjestelmät).- Varusmiesten johtaja- ja kouluttajakoulutus.
Suoritustapa	Kadettikurssin läpiviennistä tälle opintojaksolle varatusta ajasta (noin 85 tuntia) on luentoja noin 50 %, ryhmätyöskentelyä 20 % ja itsenäistä työskentelyä n. 30 %. Rajavartiolinjan opiskelijat suorittavat opintojakson Raja- ja merivartiokoulussa. Opintojakson sisältö mukailee tässä esitettyä, mutta on kuitenkin sidottu ja tarvittavilta osin myös sovitettu rajavartiolaitoksen toimintaympäristöön. Raja- ja merivartiokoulu tarkoittaa suoritustavan opiskelijoille. Ilmavoimien ohjaajalinja suorittaa opintojakson monimuoto-opiskeluna. Ohjaajalinjan osalta opintojakso alkaa 1. vuoden kevätlukukaudella. Opintojakson sisältö mukailee tässä esitettyä, mutta on kuitenkin sidottu ja tarvittavilta osin myös sovitettu ilmavoimien lentäjien toimintaympäristöön. Opintojakson tarkempi toteutus ja sisältö kerrotaan ohjaajalinjan osalta Ilmasotakoulun pedagogisessa käsikirjoituksessa.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu, Ilmasotakoulu, Raja- ja Merivartiokoulu
Esitietovaatimukset	1A01 Johtamisen perusteet 8 op 1A02 Johtaminen, johtajuus ja toimintaympäristöjen asettamat vaatimukset 4 op

Kirjallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - Viitala, R. Henkilöstöjohtaminen. Edita- Sarala, U & Sarala, A: 1996. Oppiva organisaatio. Oppimisen laadun ja tuottavuuden yhdistäminen. - Valtanen, M. 2008. Johtamisen sosiaalipsykologia. Käsitteitä ja käytäntöjä sotilasyhteisössä. Helsinki: Maanpuolustuskorkeakoulu, Johtamisen laitos. - Perusyksikön toimintaa velvoittava ja ohjaava oikeudellinen normisto. Kirjallisuusluetteloa voidaan tarkentaa opintojakson alussa. Kirjallisuudesta tentittävät osat tarkennetaan opintojakson alussa.
Oheiskirjallisuus	Opiskelijoille jaetaan luettelo oppimista tukevista kirjallisuudesta opintojakson alussa.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Tentti</p> <p>Harjoitustyöt</p> <p>- Essee-tyyppinen oppimistehtävä ja tentti. Numeerinen arviointi 0-5.</p>

Johtamisen aineopinnot

Koodi	1B01
Opintojakson nimi	Sodan ajan joukkojen johtamisen sotilassosiologinen ja eettinen perusta 3 op
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevätlukukausi (touko-kesäkuu)
Vastuuhenkilö	johtaminen@mil.fi Kaptl Jukka Kiuru
Tavoite	Opiskelija ymmärtää sodan ajan perusyksikön johtamisympäristönä. Opintojaksolla opiskelijat syventävät tietoaan psykologisista, sosiaali-psykologisista ja sosiologisista ilmiöistä sekä eettisistä kysymyksistä sodan ajan toimintaympäristössä johtamisen viitekehyksessä.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Sodan ajan johtamisen kokonaisuus. - Sodan ajan johtajuus ja etiikka. - Sodan ajan joukkojen johtaminen ja sosiologia. - Taistelustressi, paniikki- ja kriisireaktiot sekä ryhmäkäyttäytyminen.
Suoritustapa	Opintojaksolla käytetään opetusmenetelminä luentoja, ryhmätöitä, essee-tyyppistä oppimistehtävää ja opintomatkaa. Kadettikurssin läpiviennistä tälle opintojaksolle varatusta ajasta (noin 70 tuntia) on luentoja noin 45 % ja itsenäistä työskentelyä noin 30 %. Opintomatkan osuus on noin 25 %.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - Glover, J. 2003 (tai uudempi). Ihmisyyys. 1900-luvun moraalihistoria. Helsinki: Like; Suomen rauhanpuolustajat. - Pipping, K. 1978. Komppania pienoisysteikuntana. Helsinki: Otava. - Valtanen, M. (toim.). 2008. Johtamisen sosiaalipsykologia - Käsitteitä ja käytäntöjä sotilasyhteisössä. Helsinki: Maanpuolustuskorkeakoulu, Johtamisen laitos. - Lindgren, G (toim.). 2008. Viipurin taistelu 1944. Helsinki: Maanpuolustuskorkeakoulu, Johtamisen laitos. - Harinen, O. 1992 (tai uudempi). Sotilasjoukon kiinteys ja sotilasorganisaatio. Helsinki: Maanpuolustuskorkeakoulu, Käyttäytymistieteiden laitos. Kirjallisuusluetteloa voidaan tarkentaa opintojakson alussa. Mikäli opintojaksoon sisällytetään tentti, tarkennetaan kirjallisuudesta tentittävät osat opintojakson alussa.

Oheiskirjallisuus	Opiskelijoille jaetaan luettelo oppimista tukevasta kirjallisuudesta opintojakson alussa.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti Harjoitustyöt - Essee-tyyppinen tehtävä tai tentti.Numeerinen arviointi 0-5.

Koodi	1B02
Opintojakson nimi	Kriisinhallinnan toimintaympäristö (kansainvälinen harjoitus 1) 3 op
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Kapt Matti Kemppilä Ylii Tuomo Rusila
Tavoite	Opiskelija perehtyy puolustusvoimien kansainvälisen toiminnan perusteisiin sekä kansainvälisten operaatioiden erityispiirteisiin. Lisäksi opiskelija perehtyy kansainväliseen oikeuteen.
Sisältö	- Puolustusvoimien kansainvälisen toiminnan perusteet. - Operaatioiden erityispiirteet ja johtaminen. - Johtaminen vieraassa kulttuurissa. - Kansainvälinen oikeus ja sodan lait.
Suoritustapa	Luennot (15h), ryhmätyöt (6h), kirjallisuus, kansainvälinen harjoitus (45h), case-harjoitukset (14h)
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitietovaatimukset	1A02 Johtaminen, johtajuus ja toimintaympäristöjen asettamat vaatimukset 4 op Johtamisen perusopintojen suorittaminen.
Kirjallisuus	- Roden,G & Parkkari,J. 2004. Sodan lait -käsikirja. Edita - Hakapää,K. 2003. Uusi kansainvälinen oikeus. Talentum (osoitetuin osin) - Rauhanturvalaki ja asetukset - Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirja ja Kansainvälisen tuomioistuinten perussääntö (SopS 1/1956) myöhemmin tehtyine muutoksineen (SopS 69/1965, 43/1968 sekä 73/1973)
Oheiskirjallisuus	Opetuksen aikana jaettavat opetusmonisteet, pysyväisasiakirjat sekä ohjeet.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - Numeerinen arviointi 0-5. Harjoitustyöt

Koodi	1B03
Opintojakson nimi	Turvallisuustoiminta ja sen johtaminen kokonaismaanpuolustus- sen toimintaympäristössä 3 op
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamis- ajankohta	2. vuoden kevätlukukausi (touko-kesäkuu)
Vastuuhenkilö	johtaminen@mil.fi kaptl Jukka Kiuru
Tavoite	Opiskelija perehtyy kokonaismaanpuolustukseen ja puolustusvoimien turvallisuusympäristöön. Opiskelija oppii riskianalyysin laatimisen perusteet ja tutustuu uhkien määrittelyyn. Opiskelija hahmottaa viranomaisyhteistyön merkityksen.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Toimintaympäristö ja turvallisuuden käsite. - Uhkien määrittely ja riskianalyysi. - Turvallisuuden osa-alueet, keinot ja johtamisprosessi. - Turvallisuusorganisaatiot, asiantuntijuus ja johtaminen.
Suoritustapa	Kadettikurssin läpiviennistä tälle opintojaksolle varatusta ajasta (noin 70 tuntia) on luentoja noin 60 % ja itsenäistä työskentelyä noin 40 %.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Lisätietoa opintojak- sosta	Opintojakso saattaa sisältää luentoja, joihin JOO-opiskelijat eivät voi osallistua.
Kirjallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - PETURVOS PAK "Puolustusvoimien turvallisuustoiminnan strategia- Suominen, A. 2003. Riskienhallinta. Helsinki: WSOY - Kluwer-Harrap Handbooks. Handbook of Security I,II. - Miettinen, J. 2002. Yritysturvallisuuden käsikirja. Helsinki: Satku- Kauppakaari. - Kerkko, P. 2001. Turvallisuusjohtaminen. PS-kustannus: Aavaranta-sarja <p>Kirjallisuusluetteloa voidaan tarkentaa opintojakson alussa.</p> <p>Mikäli opintojaksoon sisällytetään tentti, tarkennetaan kirjallisuudesta tentittävät osat opintojakson alussa.</p>
Oheiskirjallisuus	Opiskelijoille jaetaan luettelo oppimista tukevista kirjallisuudesta opintojakson alussa.
Opintojaksolla käytet- tävät arviointimene- telmät	<p>Tentti</p> <p>Harjoitustyöt</p> <p>- Essee-tyyppinen oppimistehtävä tai tentti. Numeerinen arviointi 0-5.</p>

Koodi	1B04
Opintojakson nimi	Viestintä, esiintymistaito ja neuvottelutaito johtamisen keinoina 5 op
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamis- ajankohta	2. vuoden kevätlukukausi (touko-elokuu)
Vastuuhenkilö	johtaminen@mil.fi Kaptl Jukka Kiuru

Tavoite	Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija kehittää vuorovaikutus-, puheviestintä- ja esiintymistaitojaan sekä ymmärtää näiden taitojen merkityksen johtamisessa.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Viestintä ja tiedottaminen erilaisissa toimintaympäristöissä. - Puheviestintä. - Neuvottelutaito. - Kokoustaito. - Esiintymistilanteiden harjoittelu ja analysointi. - Esiintymistaidon kehittäminen osana johtajuutta ja johtamista.
Suoritustapa	Kadettikurssin läpiviennistä tälle opintojaksolle varatusta ajasta (noin 70 tuntia) on luentoja noin 30 %, esiintymisharjoituksia noin 50 % ja itsenäistä työskentelyä (esiintymistilanteisiin valmistautumista) noin 20 %. Opintojaksoon kuuluu myös PAT-kouluvaiheessa ryhmätyönä tehtävä oppimistehtävä.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu sekä PAT-koulut
Kirjallisuus	<p>Opintojaksolla ei tentitä kirjallisuutta. Oppimista tukevaa kirjallisuutta ovat mm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Shell, Richard. 2001. Neuvottele onnistuneesti. Helsinki: WSOY. - Henriksson, Arto; Karhu, Matti. 2002. Kriisit ja viestintä. - Torkki, Juhana. 2006. Puhevalta: kuinka kuulijat vakuutetaan. Helsinki, Otava. - Routarinne, Simo. 2007. Valta ja vuorovaikutus: statusilmaisun perusteet. - Kansanen, Anneli. 2000. Puheviestinnän perusteet. - Puro, J-P. 2002. Esimiehen viestintätaidot. Helsinki: WSOY. - Muu puheviestintää sekä neuvottelu- ja kokoustaitoa käsittelevä kirjallisuus.
Oheiskirjallisuus	Opiskelijoille jaetaan luettelo oppimista tukevasta kirjallisuudesta opintojakson alussa.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Tentti</p> <p>Harjoitustyöt</p> <p>- Lähtökohtana on, että opintojaksoa ei arvioida numeerisesti. Opintojaksoon voidaan kuitenkin sisällyttää numeerisesti arvioitava essee-tyyppinen oppimistehtävä tai tentti. Arviointi tarkennetaan opintojakson käskyssä.</p>

Koodi	1B05
Opintojakson nimi	Johtajuuden kehittämisen jatkokurssi 6 op
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	3. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	johtaminen@mil.fi kaptl Jukka Kiuru
Tavoite	Opiskelija harjaantuu ympäristön ja oman toimintansa havainnoinnissa; harjaantuu puolustushaaran ja aselajinsa johtajatehtäviin käytännön harjoituksissa; syventää ymmärrystään syväjohtamisen teoreettisista perusteista, syventyy yhden syväjohtamisen ulottuvuuden (kulmakiven) tieteellisiin ja käytännöllisiin yhteyksiin sekä harjaantuu raportin kirjoittamisessa.

Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Johtamisen ja ympäristön havainnointi. - Johtamistehtävän analysointi ja johtamiskokemuksen reflektointi. - Johtamissuoritus. - Kohdistetun palautteen kerääminen ja käsittely.
Suoritustapa	<p>Opintojakso suoritetaan PAT-kouluissa 3. opiskeluvuoden aikana. Opintojakson oppimistehtävät alustetaan ja ohjeistetaan ennen opiskelijoiden siirtymistä PAT-kouluille. Opintojaksoon kuuluu kaksi oppimistehtävää:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Toiminnan havainnointi yhden syväjohtamisen ulottuvuuden näkökulmasta ja raportin kirjoittaminen. 2) Puolustushaaran tai aselajin kannalta olennaisen johtajatehtävän analysointi, tehtävässä toimiminen ja raportin kirjoittaminen.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu sekä PAT-koulut
Kirjallisuus	<p>Opintojaksolla ei tentitä kirjallisuutta. Oppimista tukevaa kirjallisuutta ovat mm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nissinen, Vesa. 2000. Puolustusvoimien johtajakoulutus. - Nissinen, Vesa. 2004. Syväjohtaminen. - Muu syväjohtamista käsittelevä kirjallisuus ja materiaali. - Havainnointia aineistonkeruumentelmänä käsittelevä kirjallisuus.
Oheiskirjallisuus	Opiskelijoille jaetaan luettelo oppimista tukevasta kirjallisuudesta opintojakson alussa.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opintojakson oppimistehtävät arvioidaan numeerisesti 0-5.

Koodi	1B06A
Opintojakson nimi	Tutkimusmenetelmät johtamisessa 5 op (pääaineen opiskelijat)
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevtlukukausi
Vastuuhenkilö	Evl Torsti Sirén
Tavoite	<p>Sotatieteiden kandidaatin tutkielman tarkoituksena on harjaannuttaa opiskelijaa tutkielman tekemisen suunnitteluun, kriittiseen lähteiden käyttöön, ymmärrettävään ja perusteltuun päättelyyn sekä tieteelliseen esittämiseen ja kirjoittamiseen. Tutkielmassaan opiskelijan tulee osoittaa kykyä ymmärtää tutkimuksen tekemisen peruslähtökohdat, oman tutkielman kannalta tarkoituksenmukaiset teoriat ja olemassa oleva tutkimustieto sekä taitoa soveltaa niitä. Kandidaatin tutkielman laatijalta ei edellytetä kykyä luoda itsenäisesti uutta tietoa tutkimuksen keinoin</p>
Sisältö	Opiskelija kehittää teoreettisia, metodologisia ja tutkimusteknisiä valmiuksiaan johtamisen alalla. Opiskelija perehtyy johtamisen tutkimuksen ajankohtaisiin teemoihin ja tutkimusmenetelmiin.
Suoritustapa	Luennot, oppimistehtävät ja seminaarit.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu

Esitietovaatimukset	<p>1A01 Johtamisen perusteet 8 op</p> <p>1A02 Johtaminen, johtajuus ja toimintaympäristöjen asettamat vaatimukset 4 op</p> <p>Y01B Johdatus yliopisto-opiskeluun 3 op</p> <p>Y02 Tieteellisen tutkimuksen perusteet 3 op</p>
Kirjallisuus	Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä (2008) Virta, Jami. Johtamisen laitoksen tutkimusohje.2008. Johtamisen laitoksen opinnäyteohje
Oheiskirjallisuus	Hirsjärvi ym; Tutki ja kirjoita. Uusin painos.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <p>- Seminaarityöt. Hyväksytty/hylätty.</p>

Koodi	1B06B
Opintojakson nimi	Johdatus johtamisen harjoitustyyöhön 5 op (pitkän sivuaineen opiskelijat)
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevätlukausi
Vastuuhenkilö	Evl Torsti Sirén
Tavoite	Tavoitteena on, että opiskelija saa riittävän perustan harjoitustyön laatimiseksi oppiaineen teoriasta, metodologiasta ja tutkimusteknisestä toteutuksesta.
Sisältö	Opintojakson aikana pyritään antamaan teoriasisällön lisäksi toteutusesimerkkejä harjoitustyön tekemiseen kyseisessä oppiaineessa. Niiden avulla opiskelijan tulisi kyetä aloittamaan tarvittaessa itsenäisesti harjoitustyön laatiminen omaan ammatilliseen oppimiseen liittyen.
Suoritustapa	Lähiopetuksena perusteet ja etätehtävänä kirjoitelma.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Erikseen jaettava kirjallisuus
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <p>- Hyväksytty - täydennettävä - hylätty.</p>

Koodi	1B07
Opintojakson nimi	Johtamisen kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevätlukausi
Vastuuhenkilö	Evl Torsti Sirén Ainelaitoksen tutkimusryhmän johtaja

Tavoite	Opiskelija tutustuu kokonaisvaltaiseen tutkimusprosessiin perehtymällä johtamisen alan tutkimuksiin ja menetelmiin, tekemällä pienimuotoisen tutkimuksen, kirjoittamalla tutkimusraportin (7 op) sekä seminaarityökentelyyn osallistumalla (3 op). Opintojakson tavoitteena on integroida ja syventää aiemmin opittua tietoa sekä harjoitella tieteellistä argumentointia. Kandidaatin tutkielma on proseminaarissa tai vastaavissa opinnoissa valmistumisvaiheissaan käsitelty pienimuotoinen tutkimusraportti. Proseminarien tavoitteena on harjoitella tieteellisen tutkimuksen tekemistä ja perehtyä yleisesti tutkimuksen rakenteeseen, tieteelliseen kirjoittamiseen sekä lähdeaineiston ja tutkimuskirjallisuuden hakuun, valintaan ja käyttöön.
Sisältö	Proseminaarit koostuvat kolmesta periodista. Ensimmäisessä periodissa perehdytään tiedonhakuun ja tehdään tutkimussuunnitelma. Toisessa periodissa harjaannutaan tieteelliseen kirjoittamiseen ja lähdekritiikkiin sekä työtetään seminaarityö. Kolmannen periodin aikana työt esitellään ja opponoidaan. Seminaarityöstä saadun palautteen avulla viimeistellään kandidaatin tutkielma.
Suoritustapa	Proseminarien hyväksytty suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista sekä seminaaritöiden hyväksyttyä suorittamista. Opiskelija kirjoittaa noin 20-30 sivun mittaisen tutkielman, minkä edistymistä seurataan kolmessa proseminaarissa. Opiskelijan tulee suorittaa tutkielmaan kuuluvaa kypsyysnäyte sekä äidinkielen että sisällön osalta ennen tutkielman lopullista hyväksyntää.
Esitietovaatimukset	1A01 Johtamisen perusteet 8 op 1A02 Johtaminen, johtajuus ja toimintaympäristöjen asettamat vaatimukset 4 op Y01B Johdatus yliopisto-opiskeluun 3 op Y02 Tieteellisen tutkimuksen perusteet 3 op Oppiaineen perusopinnot sekä menetelmäopinnot. Suositeltavaa on, että myös pääosa aineopinnot sisältyvät opinnoista on suoritettu tai meneillään.
Kirjallisuus	Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa tehtävistä oppinnäytetoista (2008). Johtamisen laitoksen oppinnäyteohje
Oheiskirjallisuus	Hirsjärvi ym.; Tutki ja kirjoita.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Tutkielma arvioidaan numeerisesti.

Koodi	1B09
Opintojakson nimi	Johtamisen harjoitustyö 10 op (pitkä sivuaine)
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	aineopinnot

Vastuuhenkilö	johtaminen@mil.fi
Tavoite	Harjoitustyön tavoitteena on osoittaa valmiutta soveltaa tietojaan ja taitojaan työelämälähtöisen aiheen tutkimisessa ja kehittämisessä. Se lisää valmiuksia itsenäiseen ja suunnitelmalliseen työskentelyyn ja tiedonhakuun, kriittiseen tiedon arviointiin sekä käytännönläheisten ongelmien ratkaisuun. Aiheen valinnassa on suositeltavaa, että harjoitustyölle saa toimeksiantajan. Vain sivuaineopiskelijat laativat harjoitustyön.
Sisältö	- produkti - loppuraportti - seminaarit (vast.) - itsearviointi
Suoritustapa	Harjoitustyö koostuu kolmesta osasta; toiminnan, tuotteen tai tapahtuman suunnittelusta, toteuttamisesta sekä loppuraportista. Huom. harjoitustyön voi tehdä joko kandidaatin opintojen aikana, työelämävaiheessa tai maisterin tutkinnon aikana, mutta harjoitustyö kirjataan sotatieteiden maisterin tutkinnon opintoihin.
Esitietovaatimukset	1B06A Tutkimusmenetelmät johtamisessa 5 op (pääaineen opiskelijat)
Kirjallisuus	Vilkka, H. & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen oppinnytö. Helsinki: Tammi
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Arvioidaan hyväksytty/hylätty

Johtamisen syventävät opinnot

Koodi	1C01
Opintojakson nimi	Johdanto syventäviin opintoihin 3 op
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	johtaminen@mil.fi evl. KTM Juha Tikka
Tavoite	Opiskelija syventää tietämystään johtamisen teorioista ja malleista, hän perehtyy johtamisen etiikkaan, filosofiaan ja ajankohtaisiin johtamisen trendeihin. Reflektoidaan työelämäjaksolla saatuja johtamis- ja johtajuuskokemuksia.
Sisältö	- Johtamisen etiikka, filosofia, käsitteet, teoriat, trendit ja mallit.
Suoritustapa	Luennot, kirjallisuus harjoitustyöt, tentti
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	- Kernberg, O F. Ideology, Conflict and Leadership in Groups Organizations - Weber, M. On Charisma and Institution Building - Kauhanen, J. Henkilöstövoimavarojen johtaminen Oheista kirjallisuutta ei tentitä kokonaisuudessaan, vaan kurssin vastuullinen opettaja / professori määrittää kyseisistä teoksista kurssin alkaessa tentittävän alueen. Alue voi painottua eri tavalla eri vuosina. Samoin kirjallisuusluetteloon voi tulla tarkennuksia, jotka ilmoitetaan kurssin alussa.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Opintojakso toteutetaan yhtäaikaaisesti tutkimusmenetelmäopintojen kanssa. Opiskelija tarkastelee oppimistehtävien kautta kokonaisuutta. Max 3 oppimistehtävää. Numeerinen arviointi

Koodi	1C02
Opintojakson nimi	Joukkoyksikön johtaminen sodan ajan toimintaympäristössä 7 op (RVL:n opiskelijalle valinnainen)
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamis-ajankohta	1. vuoden kevätlukukausi ja 2.vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	johtaminen@mil.fi Kapt Teemu Saresalo
Tavoite	Opiskelija syventää tietämystään sodan ajan johtamisen toimintaympäristöstä. Opiskelija ymmärtää <ul style="list-style-type: none"> - informaationsodankäynnin - median- lainsäädännön - sotilassosiologian asettamat vaatimukset johtamiselle.
Sisältö	- Sodan aika johtamisympäristönä ja sodan ajan johtaminen. <p>Lisäksi opiskelija</p> <ul style="list-style-type: none"> - tietää informaationsodankäynnin keskeiset käsitteet, - tietää informaationsodankäynnin osa-alueet, periaatteet ja menetelmät, - tietää sotilaallisen tiedon hankinnan periaatteet ja merkityksen informaationsodankäynnin näkökulmasta, - tuntee informaationsodankäynnin liittyvän tilanteen arvioinnin perusteet ja uhka-arvion laatimisen, - tuntee informaationsodankäyntiin liittyvät aikatekijät, psykologiset ja fyysiset vaikutukset ja tietää niiden huomioinnin johtamisen suojaamisen suunnittelussa ja toimeenpanossa.
Suoritustapa	Luennot, harjoitustyöt, kirjallisuus, vierailut. <p>Huom1. opintojakso toteutetaan kolmessa eri vaiheessa: 1.vuoden kevätlukukaudella (3 op), 2.vuoden syyslukukaudella (3 op) sekä oppimistehtävä (1 op), joka toteutetaan opintojaksoihin 5C01, 5C02 ja 5C03 liittyen.</p> <p>Huom2. RVL:n opiskelijat eivät suorita kyseistä opintojaksoa pakollisena, vaan he suorittavat 7 op valinnaisina opintoina, joiden tulee tukea pro gradu -tutkielman tekemistä. Kyseiset valinnaiset opinnot voivat koostua joko MPKK:ssa tai muussa yliopistossa suoritettavista opinnoista. Opiskelija esittelee 7 op:n kokonaisuuden ainelaitoksensa professorille, joka hyväksyy suunnitelman. Opiskelija voi kuitenkin valita myös kyseessä olevan opintojakson 1C02 valinnaisena.</p>
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitietovaatimukset	1A05 Sodan ajan perusyksikkö johtamisympäristönä 3 op <p>1B01 Sodan ajan joukkojen johtamisen sotilassosiologinen ja eettinen perusta 3 op</p>

Kirjallisuus	<p>Informaatioidankäyntiin liittyvä ajankohtainen kirjallisuus ja ohjeet.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Buure-Häggglund, K. 2002. Suomen kriisilainsäädäntö WSOY - Perustuslaki - Pelustuslaki ja laki puolustusvoimain poliisille antamasta virka-avusta - Valmiuslaki ja asetus, TPA poikkeusoloihin varautumista koskevien tehtävien hoitamisesta Ahvenanmaan maakunnassa (900/2000) - Puolustustilalaki - Aluevalvontalaki ja asetus - Ilmailulaki <p>Oheista kirjallisuutta ei tentitä kokonaisuudessaan, vaan kurssin vastuullinen opettaja / professori määrittää kyseisistä teoksista kurssin alkaessa tentittävän alueen. Alue voi painottua eri tavalla eri vuosina. Samoin kirjallisuusluetteloon voi tulla tarkennuksia, jotka ilmoitetaan kurssin alussa.</p>
Oheiskirjallisuus	Voimassa olevat puolustusvoimien ohjesäännöt ja oppaat.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Tentti</p> <p>- Opetusjakso toteutetaan teemoittain useammassa osassa. Kurssin suorittaminen edellyttää kirjallisuuskuulustelun lisäksi annettujen tehtävien suorittamista ja lähiopetukseen osallistumista. Numeerinen arviointi.</p> <p>Harjoitustyöt</p>

Koodi	1C03
Opintojakson nimi	Johtamiseen harjaantuminen 3 op
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	johtaminen@mil.fi kapt Teemu Saresalo
Tavoite	Opiskelija syventää omaa johtamistaitojaan ja toimeenpanokykyään.
Sisältö	- Puolustushaara / aselajikohtaisissa johtamisharjoituksissa tapahtuva toimeenpano ja käskytykset.
Suoritustapa	Yksilö- ja ryhmätyöt, soveltavat harjoitustyöt. Kurssi toteutetaan PAT-kouluissa integroituna harjoituksiin. RVL:n opiskelijat suorittavat Johtamiseen harjaantuminen -opintojakson asemesta yhden seuraavista RMVK:n valinnaisista opintojaksoista: RM06, RM07, RM08, RM09 tai RM10.
Toteutuspaikka	PAT-koulu
Esitietovaatimukset	1B05 Johtajuuden kehittämisen jatkokurssi 6 op
Kirjallisuus	Puolustushaara ja aselajikohtaiset lähteet.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Jatkuva arviointi</p> <p>- Harjoituksista (vast.) saatu palaute ja palautekeskustelut opintojen ohjaajien kanssa. (Arviointi: alaiset, vertaiset ja esimiehet.) Arvioidaan hyväksytty/hylätty.</p>

Koodi	1C04
Opintojakson nimi	Kehittyjästä valmentajaksi 3 op
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamis-ajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	johtaminen@mil.fi kapt Janne Viitasalo
Tavoite	Opiskelija syventää oman johtamiskäyttäytymisen kehittämistä sekä ymmärtää prosessin kokonaisuuden ja saa perusteet johtajuuden kehittämisen ohjaamiseen. Lisäksi opiskelija perehtyy kehittämiskeskusteluprosessiin.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Palautteen kerääminen ja hyödyntäminen kehittymisen välineenä. - Kehittämistarpeiden määrittely ja henkilökohtainen kehityssuunnitelma. - Kehittämiskeskustelu.
Suoritustapa	Jatkuva johtamiskäyttäytymisen kehittämisprosessi, luennot, harjoitus, kirjallisuus, yksilö ja ryhmätyöt.
Lisätietoa opintojaksosta	Huom. Opintojakso kestää koko maisterivaiheen ajan.
Esitietovaatimukset	1B05 Johtajuuden kehittämisen jatkokurssi 6 op
Kirjallisuus	- Pirnes, U. Kehittyvä johtajuus. Otava
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Johtajuuden kehittämisen prosessi. Kehittymisraportti. Arvioidaan hyväksytty/hylätty.

Koodi	1C05
Opintojakson nimi	Johtamisen tutkimusmenetelmäopinnot 15 op
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamis-ajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Evl Torsti Sirén Prof Aki-Mauri Huhtinen
Tavoite	Opiskelija kehittää teoreettisia, metodologisia ja tutkimusteknisiä valmiuksiaan johtamisen alalla. Opiskelija perehtyy johtamisen tutkimuksen ajankohtaisiin teemoihin ja tutkimusmenetelmiin.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Tieteenfilosofiset suuntaukset. - Tutkimusmenetelmät ja niiden filosofiset perusteet. - Metodologia.

Suoritustapa	<p>Luennot, oppimistehtävät ja essee.</p> <p>Johtamisen tutkimusmenetelmäopinnot 15 op koostuvat 2-5 opintopisteen kokonaisuuksista.</p> <p>Opintokokonaisuuteen kuuluu pakollisina opintoina kaikille yhteisiä opintoja 3 op (opintojaksot YTUTKMEN1 Sotatieteet tieteiden kentässä 1 op ja YTUTKMEN2 Metodiikan kurssi 2 op) sekä 1C05A Johtamisen pakolliset tutkimusmenetelmäopinnot 5 op.</p> <p>Lisäksi johtamisen pääaineopiskelijan tulee valita 7 op:n verran valinnaisia tutkimusmenetelmäopintoja joko johtamisen laitoksen omasta opintotarjonnasta 7 op (1C05BV Lähteiden käyttö kriisinhallinnan toimintaympäristössä 2 op, 1C05CV Johtamisen valinnaiset tutkimusmenetelmäopinnot 2 op, 1C05DV Strategisen johtamisen tutkiminen 3 op) tai vaihtoehtoisesti muiden ainelaitosten tutkimusmenetelmäopinnoista 7 op.</p>
Esitietovaatimukset	<p>1B06A</p> <p>Tutkimusmenetelmät johtamisessa 5 op (pääaineen opiskelijat)</p>
Kirjallisuus	<p>- Niiniluoto, I. 1983. Tieteellinen päättely ja selittäminen. Otava</p> <p>- Järvinen, P & A. 1996. Tutkimustyön metodeista. Tampere: Opinpaja Oy.</p> <p>- Muu kurssilla käytettävä kirjallisuus määritetään myöhemmin.</p>
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt

Koodi	1C05A
Opintojakson nimi	Johtamisen pakolliset tutkimusmenetelmäopinnot 5 op
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Evl Torsti Sirén
Tavoite	Opiskelija kehittää teoreettisia, metodologisia ja tutkimusteknisiä valmiuksiaan johtamisen alalla. Opiskelija perehtyy johtamisen tutkimuksen ajankohtaisiin teemoihin ja tutkimusmenetelmiin.
Sisältö	<p>- tieteenfilosofiset suuntaukset,</p> <p>- tutkimusmenetelmät ja niiden filosofiset perusteet,</p> <p>- metodologia</p>
Suoritustapa	Luennot, oppimistehtävät ja essee. Johtamisen pakollisiin tutkimusmenetelmäopintoihin kuuluu lisäksi kaikille yhteisiä opintoja 3 op (opintojaksot YTUTKMEN 1 Sotatieteet tieteiden kentässä 1 op sekä YTUTKMEN 2 Metodiikan kurssi 2 op).
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitietovaatimukset	<p>1B06A</p> <p>Tutkimusmenetelmät johtamisessa 5 op (pääaineen opiskelijat)</p> <p>1B07</p> <p>Johtamisen kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op</p>

Kirjallisuus	- Niiniluoto, I. 1983. Tieteellinen päättely ja selittäminen. Otava. - Järvinen, P&A. 1996. Tutkimustyö metodeista. Tampere, Opinpaja Oy. - Muu kurssilla käytettävä kirjallisuus määritetään myöhemmi.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Hyväksytty/hylätty

Koodi	1C05BV
Opintojakson nimi	Lähteiden käyttö kriisinhallinnan toimintaympäristössä 2 op (valinnainen)
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Evl Torsti Sirén
Tavoite	Opiskelija osaa hyödyntää avoimia lähteitä maa-analyysien laadinnassa.
Sisältö	Tutkimusmenetelmät
Suoritustapa	Opintokokonaisuus on integroitu suoritettavaksi opintojakson 1C08DV (Johtaminen kriisinhallinnan toimintaympäristössä) yhteydessä.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Erikseen käskettävä kirjallisuus.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Arvioidaan hyväksytty - hylätty.

Koodi	1C05CV
Opintojakson nimi	Johtamisen valinnaiset tutkimusmenetelmäopinnot 2 op (valinnainen)
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Evl Torsti Sirén
Tavoite	Syventää oman aihealueensa metodologista lähestymistä.
Sisältö	Voidaan suorittaa laatimalla joko essee oman tutkimuksen aihealueeseen liittyvistä metodologisista orientaatioista, tai osallistumalla sotilaspedagogiikan metodologisiin opintoihin kuuluvien kvantitatiivisten menetelmäopintojen (opintojakso 3C07) yleisiin osuuksiin.
Suoritustapa	Essee, luennot
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Määritetty pro gradu -tutkielman aihealueen mukaan
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Hyväksytty/hylätty

Koodi	1C05DV
Opintojakson nimi	Strategisen johtamisen tutkiminen 3 op (valinnainen)
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Evl Torsti Sirén
Tavoite	Tavoitteena sisäistää strategiseen johtamiseen liittyviä kokonaisuuksia kirjoittamalla erikseen annettavasta aiheesta essee. Opintojakso on integroitu opintojaksoon 1C08AV (Strateginen johtaminen osana kokonaismaanpuolustusta).
Sisältö	Strateginen johtaminen osana kokonaismaanpuolustusta -opintojakso ja siihen liittyvä metodologinen essee.
Suoritustapa	Essee
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Lisätietoa opintojaksosta	Kyseinen opintojakso voidaan sisällyttää johtamisen tutkimusmenetelmä-opintoihin (1C05)
Kirjallisuus	Terho, Sampo (2009): Strategian jäljillä. Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos, julkaisusarja 2, no 1.
Oheiskirjallisuus	Muu opintojaksolla 1C08AV jaettava kirjallisuus.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Hyväksytty/hylätty

Koodi	1C06
Opintojakson nimi	Johtamisen pro gradu - tutkielma seminaareineen 34 op
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Evl Torsti Sirén
Tavoite	Pro gradu - tutkielman tavoitteena on kehittää opiskelijan tieteellistä ajattelua. Tutkielman tulee osoittaa perehtyneisyyttä tutkielman aihepiiriin ja valitun tutkimusmenetelmän hallintaa sekä kykyä raportoida tutkimus itsenäisesti tieteellisen argumentoinnin periaatteita noudattaen. Tutkielman aihe voi olla itse valittu tai osa jotain laajempaa tutkimusprojektia. Opiskelija osallistuu opinnäytetyötä tukevaan seminaarityöskentelyyn sekä harjaantuu tieteelliseen keskusteluun opponentin ja respondentin rooleissa.

Suoritustapa	<p>Aktiivinen osallistuminen seminaarityöskentelyyn sekä pro gradu - työn tekeminen. Seminaarityöskentely toteutetaan seuraavalla tavalla kuu- dessa seminaarissa, joihin integroidaan 1 op opintojaksosta YM 01 (Tieteellinen kirjoittaminen/suomen kielen tekstin ja kielenhuolto) sekä 1 op opintojaksosta YM 02 (Vieras kieli/englanti):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pro gradun tutkimussuunnitelman laatiminen (3 op); 1. vuosi loka-jou- luku - Seminaari 1 (3 op); Tutkimussuunnitelman esittely; 1. vuosi jouluku - Seminaari 2 (3 op); Tutkimuksen näkökulman ja menetelmän esittely; 1. vuosi helmi-maaliskuu - Seminaari 3 (3 op); Teemaseminaari = teoreettinen lähestyminen tutki- musaiheeseen; 1. vuosi huhtikuu - Seminaari 4 (3 op); Kielihuolto = "Tekstipaja", jossa äidinkielen opetta- jan johdolla tarkastellaan pro gradujen teoreettista taustaa tai opiskelijan työstään valitseman osuuden kieliasua; 1. vuosi elokuu - Seminaari 5 (3 op); yhden luvun tai tutkimusasetelman esittely englan- niksi; 2. vuosi syyskuu - Seminaari 6 (3 op); artikkeliseminaari; 2. vuosi helmikuu; huom. Seminaari 5:n ja 6:n välisenä aikana (2. vuoden syys-helmikuu) opiskelijat lähettävät noin 4 sivua valitsemaansa tekstiä (esim. tiivistelmä, johdanto tai yhdistelmä)äidinkielen opettajan arvioitavaksi - Opinnäytteen laatiminen (11 op)- Opinnäytteiden esittely (2 op); 2. vuo- si elokuu, juuri ennen valmistumista
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitietovaatimukset	<p>1A03 Teoriasta käytäntöön: Toiminnan suunnittelu ja johtaminen 3 op</p> <p>1C01 Johdanto syventäviin opintoihin 3 op</p> <p>Oppiaineen perus- ja aineopinnot.</p>
Kirjallisuus	- Hakala, J.T. 1999. Graduopas. Melkein maisterin käsikirja. Helsinki: Gaudeamus
Opintojaksolla käytet- tävät arviointimene- telmät	<p>Harjoitustyöt</p> <p>- Arvioidaan arvolauseella Approbatur-Laudatur</p>

Koodi	1C08
Opintojakson nimi	Valinnaiset opinnot 15 op
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	syventävät opinnot
Tavoite	Opiskelija valitsee tutkimusaihetta, -aluetta ja sen metodisia valinto- ja tukevia opintoja sekä omasta että muiden ainelaitosten tarjonnasta. Tavoitteena on syventää oman tutkimusaiheen sisältöä sekä poikkitieteel- listä tutkimusotetta. Pääaineopiskelijan tulee valita vähintään 6 op laitok- sen omasta tarjonnasta.
Suoritustapa	Opiskelija esittelee opetustarjonnasta kokoamansa 15 op:n kokonaisuu- den ainelaitoksensa professorille, joka hyväksyy suunnitelman.

Lisätietoa opintojaksosta	<p>Huom. RVL:n opiskelijat suorittavat valinnaisten opintojen tilalla seuraavat opintojaksot pakollisina (yht. 15 op):</p> <ul style="list-style-type: none"> -1C08AV Strateginen johtaminen osana kokonaismaanpuolustusta 3 op, -1C08CV Toimintaympäristöissä vaikuttavat ilmiöt 1 opintopisteen laajuuisena, -1C08DV Johtamisen kriisinhallinnan toimintaympäristössä 2 opintopisteen laajuuisena sekä -RM01 Rajavartiolaitoksen strateginen toimintaympäristö sekä rajaturvallisuuden ja meripelastuksen kehitysnäkymät 3 op, -RM02 Rajavartiolaitoksen perusyksikön hallinto ja johtaminen 3 op sekä -RM05 Rajaturvallisuuden ja meripelastuksen kansainvälinen yhteistyö sekä siviilikriisinhallinta 3 op.
----------------------------------	---

Koodi	1C08AV
Opintojakson nimi	Strateginen johtaminen osana kokonaismaanpuolustusta 3 op (RVL:n opiskelijoille pakollinen)
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Kapt Jami Virta FM Sampo Terho
Tavoite	Opiskelija perehtyy strategiseen johtamiseen kokonaismaanpuolustukseen liittyen.- tuntee strategisen johtamisen perusteet ja tärkeimmät käsitteet- tietää strategisen suunnittelun perusteet ja tuntee tärkeimmät päätöksenteon apuvälineet
Sisältö	- Strateginen suunnittelu ja johtaminen.
Suorustustapa	Luennot, ryhmätyöt, kirjallisuus. Opintojaksoon integroidaan valinnaisena opintojakso 1C08BV (Johtamisen tutkimussuunnaukset; 3 op)Huom. tämä opintojakso on pakollinen RVL:n opiskelijoille.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitietovaatimukset	1C01 Johdanto syventäviin opintoihin 3 op Johtamisen aineopinnot
Kirjallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - Voimassa oleva valtioneuvoston puolustuspoliittinen selonteko. - Minzberg,H, Ahlstrand,B & Lampel,J. 1998. Strategy Safari. Prentice Hall Europe - Scholes,K & Johnson,G. Exploring Public Sector Strategy - Keskinen,A. 2002. Systeeminen ajattelu ja menetelmät tulevaisuuden tutkimuksessa. Turku - Aalto,H-K & toim. 2003. Tulevaisuuden tutkimuksen tieteelliset menetelmät. Turku:TVAKäytettävät osiot näistä kirjoista tarkentuvat myöhemmin.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - Numeerinen arviointi.

Koodi	1C08BV
Opintojakson nimi	Johtamisopit Suomessa ja puolustusvoimissa 3 op
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamis-ajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Evl Juha Tikka Kapt Janne Viitasalo
Tavoite	Tavoitteena ymmärtää johtamisoppien yleisen kehityksen ja pv:ssa vallitsevien johtamisoppien/-suuntausten välistä yhteyttä.
Sisältö	- Johtamisopit
Suoritustapa	Essee
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Lisätietoa opintojaksoista	Toteutus ohjeistetaan 1C01 Johdanto syventäviin opintoihin -opintojakson alkaessa.
Kirjallisuus	- Seeck, Hannele, 2008: Johtamisopit Suomessa.
Oheiskirjallisuus	Opiskelija valitsee
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Essee. Numeerinen arviointi.

Koodi	1C08CV
Opintojakson nimi	Toimintaympäristöissä vaikuttavat ilmiöt 3 op (RVL:n opiskelijoille pakollinen 1 op:n kokonaisuus)
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamis-ajankohta	1. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	johtaminen@mil.fi kapt Janne Viitasalo
Tavoite	Opiskelija ymmärtää toimintaympäristöissä vaikuttavien ilmiöiden vaikutuksen johtamiseen.
Sisältö	- Käsitteet - Ilmiöt esim. informaati-osodankäynti, terrorismi ja kokonaismaanpuolustus. - Ilmiön merkitys johtamisen näkökulmasta.
Suoritustapa	Luennot, ryhmätyöt, kirjallisuus, harjoitustyötKurssilla käsiteltävät ilmiöt vaihtuvat vuosittain.Huom. RVL:n opiskelijat suorittavat kyseisen opintojakson 1 opintopisteen laajuisena.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitietovaatimukset	1C01 Johdanto syventäviin opintoihin 3 op
Kirjallisuus	Tarkasteltavaan ilmiöön liittyvä ajankohtainen kirjallisuus (käytettävä kirjallisuus käsketään kurssin toimeenpanokäskyssä), esimerkiksi: - Libicki, M C. May 1995. What is Information Warfare? National Defence University Strategic Forum Report Number 28, May 1995- - Toffler, A. 1980. The Third Wave. New York: Bantam Books - Toffler, A & Toffler, H. 1993. War and Anti-War: Survival at the Dawn of the 21st Century. Boston MA Little, Brown & Co

Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Essee, jossa reflektoidaan kandidaiheen opintojen sisältöjä, käytäntöä ja lähiopetuksessa esille tulevia asioita. Numeerinen arviointi.
---	--

Koodi	1C08DV
Opintojakson nimi	Johtaminen kriisinhallinnan toimintaympäristössä 3 op (RVL:n opiskelijoille pakollinen 2 op:n kokonaisuus)
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1 .vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	johtaminen@mil.fi kapt Teemu Saresalo
Tavoite	Opiskelija syventää tietämystään puolustusvoimien kansainvälisten operaatioiden erityispiirteistä ja johtamisesta.
Sisältö	- Operaatioiden erityispiirteet ja johtaminen. - Harjaantuminen perus- ja joukkoyksikötason tehtävissä. - Kansainvälinen harjoitus 2
Suoritustapa	Luennot, ryhmätyöt, kirjallisuus, harjoitukset, opetus osin vieraalla kielellä Huom1. Osajakson laajuus kriisinhallinnan osalta 3op, mutta kokonaisuuteen liitetään tutkivan työotteen kautta valinnaisena 2 op:n opinto-kokonaisuus ”1C05B Lähteiden käyttö kriisinhallinnan toimintaympäristössä” (= voimien lähteet/maa-esittelyt). Näin ollen 2op kokonaisuuteen tulee Johtamisen valinnaisista metodiopinnoista.Huom2. RVL:n opiskelijat suorittavat kyseisen opintojakson 2 opintopisteen laajuisena (ei KV-harjoitusta).
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitetovaatimukset	1C01 Johdanto syventäviin opintoihin 3 op
Kirjallisuus	- Hofstede,G. Uudistettu painos 1997. Cultures and Organizations: Software of the mind.Intercultural CO-operation and Its Importance for Survival - Takamaa,K. 2003. Sotilaan moraaliset valinnat ja oikeus kansainvälistyvässä maailmassa. julkaisussa Tiede ja Ase n:o 65 - Puolustusvoimien voimassa olevat pysyväisasiakirjat - Rosen,G & Parkkari,J. 2004. Sodan lait-käsikirja (sivut 1-358). Edita - Hakapää,K. 2003, 2. painos. Uusi kansainvälinen oikeus (osoitettu osin). Talentum - Rauhanturvalaki ja asetusYhdistyneiden kansakuntien peruskirja ja Kansainvälisen tuomioistuimen perussääntö (SopS 1/1956) myöhemmin tehtyine muutoksineen (SopS 69/1965, 43/1968 sekä 73/1973)
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Arvioidaan hyväksytty/hylätty.

Koodi	1C08EV
Opintojakson nimi	Rauhan ajan toimintaympäristö 3 op
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	syventävät opinnot

Opintojakson alkamis-ajankohta	1. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	johtaminen@mil.fi kapt Janne Viitasalo
Tavoite	Opiskelija ymmärtää rauhan ajan johtamisympäristön erityisosaamista vaativien alojen johtamisen.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Turvallisuusorganisaatio asiantuntijaorganisaationa - pykspääll henkilöstönsä johtajakoulutuksen suunnittelijana ja johtajana - pykspääll henkilöstönsä johtajana - pykspääll välineet yksikön hallinnossa - pyks osana resurssien suunnittelua
Suoritustapa	Luennot, ryhmätyöt, kirjallisuus, soveltavat harjoitustyöt.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitietovaatimukset	1C01 Johdanto syventäviin opintoihin 3 op
Kirjallisuus	- Sipilä,J. Uusin painos. Asiantuntija ja johtaja. W&G
Oheiskirjallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - PETurv-os PAK "Puolustusvoimien turvallisuustoiminnan strategia" - Suominen,A. 2003. Riskienhallinta. WSOY - Handbook of Security I,II, Kluwer-Harrap Handbooks - Miettinen,J. 2002. Yritysturvallisuuden käsikirja. Kauppakari - Kerko,P. 2001. Turvallisuusjohtaminen. PS-kustannus: Aavaranta-sarja
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Arvioidaan hyväksytty/hylätty.

Koodi	RM01
Opintojakson nimi	Rajavartiolaitoksen strateginen toimintaympäristö sekä rajaturvallisuuden ja meripelastuksen kehitysnäkömät 3 op (vain RVL:n opiskelijat)
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamis-ajankohta	1. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	RMVK, Korkeakouluosasto, maisterikurssin johtaja
Tavoite	Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää Rajavartiolaitoksen strategisen toimintaympäristön perusteet ja valtion hallinnon vaatimukset sekä niiden merkityksen ja vaikutukset Rajavartiolaitoksen toimintaan. Opiskelija syventää tietämystään rajaturvallisuuden eri toimialoista, meripelastuksesta ja muusta Rajavartiolaitoksen operatiivisesta toiminnasta sekä niihin liittyvästä viranomaisyhteistyöstä. Opiskelija perehtyy keskeisiin ajankohtaisiin rajaturvallisuuden ja meripelastuksen kehityshankkeisiin sekä tulevaisuuden näkömiin. Opiskelija syventää tietämystään rajaturvallisuuden eri toimialoista, meripelastuksesta ja muusta rajavartiolaitoksen operatiivisesta toiminnasta sekä niihin liittyvästä viranomaisyhteistyöstä. Opiskelija perehtyy keskeisiin ajankohtaisiin rajaturvallisuuden ja meripelastuksen kehityshankkeisiin sekä tulevaisuuden näkömiin.

Sisältö	<p>Suomen ulkoinen strateginen toimintaympäristö</p> <ul style="list-style-type: none"> - EU, Venäjä, lähialueet ym. - historia, nykytilanne, tulevaisuus - merkitys ja vaikutukset RVL:n toimintaan <p>Suomen ja RVL:n sisäinen strateginen toimintaympäristö</p> <ul style="list-style-type: none"> - valtionhallinnon ja SM:n tuottavuusohjelmat - yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen strategia - sisäisen turvallisuuden ohjelma - RVL:n strategia ja henkilöstöstrategia - merkitys ja vaikutukset RVL:n toimintaan <p>RVL:n toiminta, viranomaisyhteistyö ja kehitysnäkymät</p> <ul style="list-style-type: none"> - rajojen valvonta ja rajatarkastukset - meripelastus - rikosrintajärjestelmä - tilanteenseuranta - ja riskianalysijärjestelmä - rajavartiolaitosten hallinta - muu ajankohtainen ja keskeinen RVL:n operatiivinen toiminta - rajatilannekatsaus
Suoritus tapa	Opiskelijat perehtyvät opintojakson aihealueisiin omatoimisen opiskelun keinoin. Aiheita syventävien luentojen osuus on noin 30 %. Opinnot koostuvat lisäksi opiskelijoiden laatimista kohdennetuista raporteista ja niiden esittelyistä
Toteutuspaikka	Raja- ja Merivartiokoulu
Lisätietoa opintojaksosta	Opintojakso järjestetään MPKK:n (Jospel) opintojakson "1C08CV Toimintaympäristöissä vaikuttavat ilmiöt 3 op" yhteydessä, josta RVL:n opiskelijat suorittavat 1 op:n laajuiset opinnot. Opintojaksolle voi erikseen sovitessa osallistua myös muita kuin RVL:n opiskelijoita.
Kirjallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - Valtionhallinnon ja SM:n tuottavuusohjelmat - Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen strategia - Sisäisen turvallisuuden ohjelma - RVL:n strategia 2019- RVL:n henkilöstöstrategia - RVL:n tulossuunnitelma sekä toiminta- ja taloussuunnitelma - Ajankohtainen EU-/Frontex-materiaali <p>Lisäksi erikseen jaettava luentomateriaali. Kirjallisuutta tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.</p>
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opintojakso arvioidaan arvosanoin "Hyväksytty"/"Hylätty". <p>Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista opetukseen sekä rajaturvallisuuden oppimistehtävän suorittamista, joka arvioidaan numeerisesti. Lisäksi oppimistehtävän esittelyn yhteydessä järjestettävässä seminaarissa arvioidaan opiskelijoiden osaamisen tasoa.</p>

Koodi	RM02
Opintojakson nimi	Rajavartiolaitoksen perusyksikön johtaminen ja hallinto 3 op (vain RVL:n opiskelijat)
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamis-ajankohta	1. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	RMVK, Espoon oppiaineryhmä (meriturvallisuus ja muut aineet), johtamisen oppiainevastaava
Tavoite	Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää Rajavartiolaitoksen hallinnon ja sen kehittymisen osana valtion hallintoa sekä Rajavartiolaitoksen toiminnan ja talouden suunnitteluprosessin ja henkilöstövoimavarojen johtamisjärjestelmän erityisesti perusyksikön (vast.) johtamisen kannalta tarkasteltuna. Opiskelija syventää tietämystään Rajavartiolaitoksen sisäisestä hallinnosta ja turvallisuusjohtamisesta.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Valtionhallinnon ja SM:n tuottavuusohjelmat - RVL:n strategia, henkilöstöstrategia ja viestintästrategia - Turvallisuusjohtaminen ja sen merkitys perusyksikössä (vast.) - RVL:n henkilöstövoimavarojen johtamisjärjestelmä - Henkilöstötilinpäätöksen rakenne ja merkitys johtamisessa - RVL:n toiminnan ja talouden suunnittelu osana valtionhallintoa - Hallintoyksikön toiminnan ja talouden johtamisprosessi - Tulostavoitteet ja niiden mittaaminen sekä kustannusten muodostumisen merkitys - Virkamiesoikeus - RVL:n virkaehtosopimusjärjestelmä - Hallintoyksikön ja perusyksikön (vast.) johtamisen kannalta keskeiset työ- ja virkaehdot - Tavoite- ja kehityskeskustelut sekä RVL:n palkkausjärjestelmä - Hankintatoimen kulku ja hankintojen suorittaminen sekä materiaalihallinto- Palvelukeskusten toiminta osana hallintoa
Suoritustapa	Opintojakso koostuu aihealueita koskevista luennoista, joiden osuus on noin 30 %. Omatoimisen verkkotuetun etäopiskelun ja itseopiskelutehtävien avulla opiskelija syventää aihealueiden lähiopetusta. Opintojaksoon sisältyy osallistuvaan havainnointiin perustuvaa raportointia ja seminaarityöskentelyä osana rajaturvallisuuden oppimisteh-tävää. Osa opinnoista suoritetaan toteuttamalla opintomatka erikseen nimettäviin raja- ja merivartiostoihin sekä tutustumalla johonkin sisäasiainministeriön palvelukeskukseen.
Toteutuspaikka	Raja- ja Merivartiokoulu
Lisätietoa opintojaksosta	Opintojakso liittyy kiinteästi RMVK:n opintojaksoon "RM03 Hallintoyksikön rajaturvallisuustoiminnan johtaminen ja erityispiirteet 3 op". Opintojakso toteutetaan MPKK:n (Jospel) opintojakson "1C08EV Rauhan ajan toimintaympäristö 3 op" tilalla. Opintojaksolle voi erikseen sovittaessa osallistua myös muita kuin RVL:n opiskelijoita.

Kirjallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - Valtionhallinnon ja SM:n tuottavuusohjelmat - RVL:n strategia 2019 - RVL:n henkilöstöstrategia - RVL:n viestintästrategia - Salminen Matti; Tulosoikeuden käsikirja, Valtiovarainministeriö 2005, Julkaisuja - SM:n taloussääntö - RVLPAK A.9; RVL:n toiminnan ja tulosten seurantarjestelmä - RVLPAK A.20; RVL:n talousmääräys - RVLPAK A.21; Sisäinen valvonta ja riskienhallinta RVL:ssä - RVLPAK A.22; Operatiivinen laillisuusvalvonta RVL:ssä - RVL:n tulossuunnitelma sekä toiminta- ja taloussuunnitelma - Hanén, Tom: Turvallisuusjohtaminen ja rajavartiolaitos. MPKK:n johtamisen laitoksen julkaisu, julkaisusarja 1, tutkimuksia N:o 30, Helsinki 2005. - Valtion virkaehtosopimus ja RVL:n tarkentava virkaehtosopimus <p>Säädökset:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hallintolaki 434/2003 - Talousarviolaki 423/1998 - Talousarvioasetus 1243/1992 - Valtion virkamieslaki ja -asetus - RVL:n hallintolaki 577/2005 <p>Lisäksi erikseen jaettava luentomateriaali. Kirjallisuutta tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.</p>
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opintojakso arvioidaan arvosanoin ”Hyväksytty”/”Hylätty”. <p>Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista opetukseen sekä annettujen tehtävien ja rajaturvallisuuden oppimistehdävän suorittamista, joka arvioidaan numeerisesti. Lisäksi oppimistehdävän esittelyn yhteydessä järjestettävässä seminaarissa arvioidaan opiskelijoiden osaamisen tasoa.</p>

Koodi	RM05
Opintojakson nimi	Rajaturvallisuuden ja meripelastuksen kansainvälinen yhteistyö sekä siviilikriisinhallinta 3 op (vain RVL:n opiskelijat)
Oppiaine	johtaminen
Opinnoin asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	RMVK, Korkeakouluosasto, maisterikurssin johtaja
Tavoite	<p>Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää rajaturvallisuuden, meripelastuksen ja siviilikriisinhallinnan kansainvälisen toimintaympäristön ja toiminnan perusteet, Rajavartiolaitoksen kansainvälisen toiminnan laajuuden sekä kansainvälisen viranomaisyhteistyön ja siviilikriisinhallinnan merkityksen. Opiskelija syventää tietämystään rajaturvallisuuden ja meripelastuksen kansainvälisestä viranomaisyhteistyöstä, Rajavartiolaitoksen kansainvälisistä toimintamuodoista sekä naapurimaiden rajavalvonnan järjestelyistä. Opiskelija perehtyy siviilikriisinhallintaan ja Rajavartiolaitoksen osuuteen siinä.</p>

Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Rajaturvallisuuden, meripelastuksen ja siviilikriisinhallinnan kansainvälinen toimintaympäristö - Rajaturvallisuuden ja meripelastuksen kansainvälisen viranomaisyhteistyön merkitys ja keskeiset sopimukset - Naapurimaiden rajavalvonnan järjestelyt- Itämeriyhteistyö - Kahdenvälinen yhteistyö - Rajavaltuutettutoiminnan järjestelyt - Suomen ja Itämeren meripelastusjärjestelmät - Meripelastusviranomaiset ja niiden tehtävät - IMO -työskentely - Meripelastuksen kansainvälinen yhteistyöverkosto - RVL:n henkilöstön kansainväliset tehtävät ja niiden vaatimukset - Siviilikriisinhallintajärjestelmä - RVL:n osallistuminen siviilikriisinhallintaan
Suoritustapa	<p>Opiskelijat perehtyvät opintojakson aihealueisiin omatoimisen opiskelun keinoin. Aiheita syventävien luentojen osuus on noin 30 %. Aihealueita voidaan käsitellä opintojaksolla RM04 järjestettävässä seminaarissa. Seminaarin perusteella opiskelijat laativat raportin osana rajaturvallisuuden oppimistehtävää.</p> <p>Osa opinnoista suoritetaan osallistuvaan havainnointiin perustuvan raportoinnin keinoin osallistumalla kansainväliseen harjoitukseen, rajavaltuutettujen tapaamiseen (vast.) tai vastaavaan RVL:n kansainvälistä toimintaa koskevaan tapahtumaan. Tapahtuma voi olla sama kuin opintojakson RM04 yhteydessä mainittu opintomatka/harjoittelu.</p> <p>Lisäksi opintojakson aikana toteutetaan opintomatka Kriisinhallintakeskukseen.</p>
Toteutuspaikka	Raja- ja merivartiokoulu
Lisätietoa opintojaksosta	<p>Opintojakso toteutetaan yhdessä RMVK:n opintojakson ”RM04 Euroopan Unionin rajaturvallisuus ja Eurooppaoikeus 3 op” kanssa.</p> <p>Opintojakso järjestetään MPKK:n (Jospel) opintojakson ”1C08DV Johtaminen kriisinhallinnan toimintaympäristössä 3 op” yhteydessä, josta RVL:n opiskelijat suorittavat 2 op:n laajuiset opinnot (ei kv-harjoitusta, jonka aikana toteutetaan RMVK:n opintoja).</p> <p>Opintojaksolle voi erikseen sovittaessa osallistua myös muita kuin RVL:n opiskelijoita.</p>
Kirjallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - Meripelastuslaki ja -asetus - Hampurin sopimus - Kahden väliset sopimukset (Suomi - Viro, Suomi - Ruotsi, Suomi - Venäjä) ja niitä täydentävät pöytäkirjat - Luentomateriaali. <p>Kirjallisuutta tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.</p>
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opintojakso arvioidaan arvosanoin ”Hyväksytty”/”Hylätty”. <p>Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista opetukseen ja seminaarityöskentelyyn (RM04) sekä seminaari- ja kansainvälisen harjoitteluraporttien laatimista. Opintojakso edellyttää myös rajaturvallisuuden oppimistehtävän suorittamista, joka arvioidaan numeerisesti. Lisäksi oppimistehtävän esittelyn yhteydessä järjestettävässä seminaarissa arvioidaan opiskelijoiden osaamisen tasoa.</p>

Koodi	RM06
Opintojakson nimi	Operatiivinen riskianalyysi 3 op, valinnainen (vain RVL:n opiskelijat)
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	RMVK, Korkeakouluosasto, maisterikurssin johtaja
Tavoite	Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää Rajavartiolaitoksen riskianalyysointijärjestelmän rakenteen sekä operatiivisen riskianalyysin merkityksen vartioston rajavartiotoiminnan johtamisen osana. Opiskelija ymmärtää rajavartiotoimintaan ja sen johtamiseen liittyvän operatiivisen informaatiovirran kulun, operatiivisen riskianalyysin rakenteen ja osaa tehdä analyysoituja johtopäätöksiä riskianalyyssiin liittyen. Opiskelija osaa hallintoyksikkötason riskianalyysin laadinnan perusteet. Opiskelija syventää tietoaan taktisen tason riskianalyyseistä. Opiskelija perehtyy riskianalyyssiin osana Euroopan Unionin rajaturvallisuusjärjestelmää.
Sisältö	Rajavartiolaitoksen riskianalyysointijärjestelmä: - strateginen riskianalyysi- operatiivinen riskianalyysi - taktinen riskianalyysi (profilointi) Riskianalyysi johtamisen välineenä Riskianalyysointijärjestelmän tuotteet (analyysit ja raportit) Rajavartiolaitoksen rikostorjuntajärjestelmä (rikostiedustelu- ja analyysi) EU:n rajaturvallisuusjärjestelmä sekä rajavalvonnan järjestelyt Kansainvälinen yhteistyö riskianalyyssiin liittyen EU:n rajaturvallisuusviraston (Frontex) riskianalyysointiyksikön toiminta
Suoritustapa	Opiskelijat perehtyvät opintojakson aihealueisiin omatoimisen opiskelun keinoin, joita syvennetään luentojen avulla. Osa opinnoista suoritetaan toteuttamalla opintomatka Rajavartiolaitoksen esikuntaan ja erikseen nimettävään vartiostoon sekä sen yhteydessä tehtävien harjoitustehtävien ja osallistuvaan havainnointiin perustuvan raportoinnin avulla.
Toteutuspaikka	Raja- ja merivartiokoulu
Lisätietoa opintojaksosta	RVL:n opiskelijoiden on suoritettava yksi (1) opintojakso RMVK:n valinnaisista opintojaksoista RM06-RM10. Opintojakso toteutetaan MPKK:n (Jospel) opintojakson ”1C03 Johtamiseen harjaantuminen 3 op” asemesta. Opintojaksolle voi erikseen sovittaessa osallistua myös muita kuin RVL:n opiskelijoita (rajoitetusti).

Kirjallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - Savolainen, Jukka: Risk Analysis for Border Guards - a tool for a knowledge based Border Management. Opintomoniste, Finnish Border and Coast Guard Academy, Espoo 2007. - Savolainen, Jukka: Rajavalvonnan riskianalyysi. Raja- ja merivartiokoulu, Julkaisu numero 1, Espoo 2000 (Turvaluokiteltu III). - RVLPAK C.12; RVL:n tilanteenseuranta- ja riskianalysijärjestelmä (luotamuksellinen) - Opintomatkan kohteena olevan vartioston opintovuotta koskevat riskianalyysitLisäksi erikseen jaettava luentomateriaali. Kirjallisuutta tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Tentti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opintojaksosta järjestetään sovellettu tentti, joka arvioidaan numeerisesti. <p>Harjoitustyöt</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää lisäksi aktiivista osallistumista opetukseen sekä annettujen harjoitustehtävien suorittamista ja raportin laatimista hyväksytysti.

Koodi	RM07
Opintojakson nimi	Tutkinnan johtamisen valmiudet 3 op, valinnainen (vain RVL:n opiskelijat)
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	RMVK, Imatran oppiaineryhmä (rajaturvallisuus), rikostorjunnan oppiainevastaava
Tavoite	Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää rikostorjuntaketjun prosessina tiedonhankinnasta rikosseuraamukseen. Opiskelija perehtyy tutkinnan johtamiseen liittyvään lainsäädäntöön ja RVL:n tutkinnanjohtajan toimintaan sekä syventää tietämystään RVL:n rikostorjuntajärjestelmästä
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Esitutkintaa ja pakkokeinoja koskevat säädökset - Rikosoikeus ja rikosprosessioikeus (yleiset periaatteet) - Tunnusmerkistöseikat - Oikeudenkäyntimenettely - Rajavartiolaitoksen rikostorjunnan järjestelyt ja ohjeistus (rikos-tiedustelu, tarkkailu ja tekninen tarkkailu sekä esitutkinta) - RVL:n tutkinnanjohtajan tehtävät, toimivaltuudet ja rooli - RVL:n suorittaman esitutkinnan erityisohjeistus

Suoritustapa	<p>Opinnot koostuvat etäopinnoista ja lähiopinnoista. Etäopinnot käsittävät säädösaineiston ja rikostorjunnan yleiset periaatteet. Lähiopinnot käsittävät säädöspohjaisen opetuksen tutkinnan johtajan tehtävistä, toimivallasta ja roolista.</p> <p>Opintojakso sisältää myös perehtymisen tutkinnan johtajan tehtäviin, joka voidaan toteuttaa myös työssäoppimisena hallintoyksiköiden tutkintayksiköissä/-ryhmissä.</p> <p>Lähiopetus toteutetaan mahdollisuuksien mukaan RVL:n tutkinnan-johdajakurssin yhteydessä (2 ov).</p>
Toteutuspaikka	Raja- ja merivartiokoulu
Lisätietoa opintojaksosta	<p>RVL:n opiskelijoiden on suoritettava yksi (1) opintojakso RMVK:n valinnaisista opintojaksoista RM06-RM10.</p> <p>Opintojakso suoritetaan valinnaisena "Johtamiseen harjaantuminen" (3 op) opintojakson asemesta.</p> <p>Opintojaksolle voi erikseen sovittaessa osallistua myös muita kuin RVL:n opiskelijoita (rajoitetusti).</p>
Kirjallisuus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Helminen-Lehtola-Virolainen: Esitutkinta ja pakkokeinot (Talentum 2005) 2. Rikosoikeus 2009 (Tallentum Media OY, Helsinki) 3. Rajavartiolain (578/2005) 6 luku sekä hallituksen esityksen yksityiskohdalliset perustelut 4. Keskeiset rikostorjuntaa ja esitutkintaa koskevat RVL:n pysyväisasiakirjat, määräykset ja ohjeet <p>Säädökset:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rikoslaki (19.12.1889), Ri 101 - Esitutkintalaki (30.4.1987/449), Ri 301 - Pakkokeinolaki (30.4.1987/450), Ri 302 - A esitutkinnasta ja pakkokeinoista (17.6.1988/575), Ri 303 - Poliisilaki (493/1995) - L oikeudenkäynnistä rikosasioissa (11.7.1997/689), Pr 102 - L rangaistusmääräysmenettelystä (26.7.1993/692), Pr 211 - A rangaistusmääräysmenettelystä (26.11.1993/1026), Pr 212 - L rikesakkomenettelystä (21.1.1983/66), Pr 213 - Rikesakkoasetus (29.6.1983/606), Pr 214. <p>Lisäksi erikseen jaettava luentomateriaali. Kirjallisuutta tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.</p>
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Tentti</p> <p>- Opintojaksosta järjestetään esseemuotoinen tentti, joka arvioidaan numeerisesti.</p> <p>Harjoitustyöt</p> <p>- Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää lisäksi aktiivista osallistumista opetukseen sekä annettujen harjoitustehtävien suorittamista hyväksytysti.</p>

Koodi	RM08
Opintojakson nimi	Tilanteiden hallinnan johtaminen 3 op, valinnainen (vain RVL:n opiskelijat)
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamis- ajankohta	2. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	RMVK, Imatran oppiaineryhmä (rajaturvallisuus), rajavartiolaitosten hallinnan oppiainevastaava
Tavoite	Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija syventää tietojaan ja taitojaan vaativien ja erityistilanteiden hallinnasta osana Rajavartiolaitoksen toimintaa. Opiskelija perehtyy yleisjohtajan tehtäviin ja toimintamalleihin, tilanteiden hallinnan edellyttämään varautumiseen sekä tilanteisiin liittyvien jälkitoimenpiteiden hoitoon. Opiskelija syventää tietämystään eri viranomaisten välisistä johtosuhteista sekä rikostorjunnan menetelmien liittämistä vaativien ja erityistilanteiden hallintaan. Opiskelija ymmärtää linjaorganisaation mukaisen esimiehen roolin ja vastuun rajavartiolaitosten hallinnan kokonaisuudessa.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Yleisjohtajan tehtävät - Tilanteiden hallinnan edellyttämä varautuminen, erityisesti suunnittel-mavalmius - Viranomaisten väliset johtosuhteet - Tarkkailun, rikostiedustelun ja -tutkinnan hyödyntäminen vaativien ja erityistilanteiden hallinnassa - Erityisyksiköiden käyttö tilanneorganisaatiossa - Traumaattisten tilanteiden jälkihoito - Vaativien ja erityistilanteiden edellyttämä taktinen jälkiarviointi - Varautuminen tilanteen jälkeiseen tutkintaan
Suoritustapa	Opintojakso koostuu omatoimisesta verkkotuetusta etäopiskelusta teh-tävineen, luennoista sekä suunnitteluharjoituksista.
Toteutuspaikka	Raja- ja merivartiokoulu
Lisätietoa opintojak- sosta	RVL:n opiskelijoiden on suoritettava yksi (1) opintojakso RMVK:n va-linnaisista opintojaksoista RM06-RM10. Opintojakso suoritetaan valin-naisena ”Johtamiseen harjaantuminen” (3 op) opintojakson asemesta. Opintojaksolle voi erikseen sovittaessa osallistua myös muita kuin RVL:n opiskelijoita (rajoitetusti).
Kirjallisuus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hämeenaho, Kari, ym: Rajavartiolaitosten hallinnan opas (Raja- ja merivartiokoulu 2008) 2. Hakala, Kauko & Penttilä, Pekka: Kenttätoiminnan yleisjohtaminen (Edita 2003) 3. Kaukonen, Esko (toim.): Pelastustoiminnan johtaminen. Pelastusopisto, tutkimus- ja kehittämissyksikkö, Kuopio 2006 4. Nurmi, Lasse: Kriisi, pelko, pakokauhu (Edita Prima 2006) Lisäksi erik-seen määritettävät RVL:n ja poliisin hallinnolliset määräykset ja säädök-set sekä jaettava luentomateriaali. Kirjallisuutta tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.
Opintojaksolla käytet- tävät arviointimenet- elmät	<p>Harjoitustyöt</p> <p>- Opintojaksolta laaditaan oppimispäiväkirja, joka arvioidaan numeeri-sesti. Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää lisäksi aktiivista osallistumista opetukseen sekä annettujen tehtävien suorittamista hyväk-sytysti.</p>

Koodi	RM09
Opintojakson nimi	Meripelastustoimen johtaminen 3 op, valinnainen (vain RVL:n opiskelijat)
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamis- ajankohta	2. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	RMVK, Espoon oppiaineryhmä (meriturvallisuus ja muut aineet), meripelastuksen oppiainevastaava
Tavoite	Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija hallitsee meripelastustilanteessa onnettomuuspaikan johtajalta vaadittavat tiedot ja taidot. Opiskelija osaa suunnitella ja johtaa meripelastustilanteiden etsintätehtävät sekä tuntee etsintäalueen suunnitteluun ja etsintätehtävään liittyvät teoriat.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Suomen meripelastusjärjestelmä - Meripelastuslainsäädäntö, ohjeet ja määräykset - Meripelastuspalvelun kansainväliset sopimukset- Meripelastusjohtaminen - Meripelastusviranomaisten rooli merionnettomuuksissa - Suuronnettomuuden, monialaonnettomuuden ja monipotilastilanteen erityispiirteet - Materiaalin pelastaminen ja ympäristöonnettomuudet - Salvage / SAR - Onnettomuustutkinta - OSC:n tehtävät, oikeudet ja velvollisuudet - Meripelastustoiminnan viestiliikenne - Tiedottaminen - Kauppa-aluksen turvallisuusjärjestelyt - Työturvallisuus ja riskien arviointi - Inhimilliset tekijät (kriisikäyttäytyminen ja -johtaminen) - Yhteistoiminta ilma-alusten kanssa - Lääkintä (potilaslajittelu, sairaskuljetukset, tyypillisimmät vammat) - Etsinnän suunnittelu ja johtaminen - Ryhmätyöskentely, ryhmädynamiikka - Tilanteenarviointi - Kohteen liikkumiseen vaikuttavat voimat (virta, tuuli jne.) - Etsintäalueen määrittäminen eri menetelmin - Etsintätehtävän suunnittelu, käskytykset ja johtaminen - Etsinnän peitto, etsintäkaistat ja -linjat sekä löytymistodennäköisyys - Yksiköiden etsintäalueiden optimointi (effort allocation)
Suoritustapa	Opintojakso sisältää pääosin johtamis- ja laivasimulaattoriopetusta, missä korostetaan ongelmakeskeistä oppimiskäsitystä tukevaa työskentelyä. Opintojen lähiopetuksen osuus on noin 75 %. Opintojakson jälkeen opiskelija saa onnettomuuspaikan johtajan (OSC) pätevyuden.
Toteutuspaikka	Raja- ja merivartiokoulu

Lisätietoa opintojaksoista	<p>RVL:n opiskelijoiden on suoritettava yksi (1) opintojakso RMVK:n valinnaisista opintojaksoista RM06-RM10.</p> <p>Opintojakso toteutetaan MPKK:n (Jospel) opintojakson "1C03 Johtamiseen harjaantuminen 3 op" asemesta.</p> <p>Opintojaksolle voi erikseen sovittaessa osallistua myös muita kuin RVL:n opiskelijoita. Opintojakson jälkeen opiskelija saa onnettomuuspaikan johtajan (OSC) pätevyyden.</p>
Kirjallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - Meripelastuslaki - Meripelastusohje - RVL:n meripelastusopas 2006 - Meripelastuspalvelun kansainväliset sopimukset - RVLPAK C19; RVL:n meriturvallisuusjärjestelmä - Luentomateriaali. Kirjallisuutta tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Tentti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opintojaksosta järjestetään sovellettu tentti, joka arvioidaan numeerisesti. Tentti sisältää teoriaosuuksia ja käytännön näyttökokeita. <p>Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää lisäksi aktiivista osallistumista opetukseen. Lisäksi opintojen aikana arvioidaan opiskelijoiden osaamisen tasoa.</p> <p>Jatkuva arviointi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää lisäksi aktiivista osallistumista opetukseen. Lisäksi opintojen aikana arvioidaan opiskelijoiden osaamisen tasoa.

Koodi	RM10
Opintojakson nimi	Lentotoiminnan johtaminen 3 op, valinnainen (vain RVL:n opiskelijat)
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisaikakohta	2. vuoden syksy
Vastuuhenkilö	Vartiolentolaivue, lentotoimisto
Tavoite	Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää Rajavartiolaitoksen lentotoiminnan roolin ja merkityksen sisäisen turvallisuuden ja rajaturvallisuuden osana Suomessa ja kansainvälisissä tehtävissä. Opiskelija syventää tietämystään RVL:n lentotoimintaan vaikuttavista siviili-ilmailua koskevista säädöksistä, lentotoimintaan liittyvästä viranomaisyhteistyöstä, VLLV:n hallinnosta sekä toiminnan ja talouden suunnitteluprosessista erityisesti lentotoiminnan näkökulmasta.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Yleiseurooppalaiset (JAR) ja kansalliset ilmailumääräykset - RVL:n Lentotoimintakäsikirja - Yhteistoiminta kansallisten ilmailuviranomaisten kanssa - (RVL:n ja) VLLV:n toiminnan ja talouden suunnittelu - Lentotoiminnan johtamisen kannalta keskeiset työ- ja virkaehdot

Suoritustapa	Opintojakso suoritetaan pääosin omatoimisen opiskelun keinoin. Aiheita syvennetään luennoilla. Osa opinnoista toteutetaan raportoimalla.
Toteutuspaikka	Vartiolentolaivue (VLLV)
Lisätietoa opintojaksosta	<p>RVL:n opiskelijoiden on suoritettava yksi (1) opintojakso RMVK:n valinnaisista opintojaksoista RM06-RM10.</p> <p>Opintojakso suoritetaan valinnaisena ”Johtamiseen harjaantuminen” (3 op) opintojakson asemesta. Opintojakso on lähtökohtaisesti tarkoitettu vain RVL:n opiskelijoille.</p> <p>Opintojaksoa ei järjestetä sotatieteiden maisterikurssi 1:llä.</p>
Kirjallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - JAR -määräykset - Ilmailulaki - RVL:n Lentotoimintakäsikirja - RVL:n ja VLLV:n toiminta- ja taloussuunnitelma - Valtion virkaehtosopimus ja RVL:n tarkentava virkaehtosopimus - Keskeiset lentotoimintaa koskevat RVL:n pysyväisasiakirjat ja määräykset - Luentomateriaali. Kirjallisuutta tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää lisäksi aktiivista osallistumista opetukseen sekä annettujen tehtävien suorittamista ja raportin laatimista hyväksytysti <p>Tentti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opintojaksosta järjestetään tentti, joka arvioidaan numeerisesti.

Koodi	YTUTKMEN1
Opintojakson nimi	Sotatieteet tieteiden kentässä 1 op (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Professori Hannu Kari Majuri Teuvo Jaskari
Tavoite	Laajentaa opiskelijoiden tietämystä sotatieteistä ja niiden liittymisestä muihin tieteenaloihin.
Sisältö	Sotatieteet tieteiden kentässä; sotatieteet ja yleiset tieteet, sotatieteellinen tutkimus puolustusvoimissa. Opintojakson aikana käsitellään yleisesti tieteenfilosofiaa, tutkimusetiikkaa, tutkimusprosessia ja tiedonhankintaa.
Suoritustapa	Luennot ja ryhmätyöt. Toteutetaan integroituna opintojakson YTUTKMEN 2 kanssa.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Ilmoitetaan erikseen.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hyväksytty - täydennettävä - hylätty.

Koodi	YTUTKMEN2
Opintojakson nimi	Metodiikan kurssi 2 op (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamis- ajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Professori Hannu Kari Majuri Teuvo Jaskari
Tavoite	Opiskelijalle annetaan tietämys Maanpuolustuskorkeakoulun eri tieteenalojen tutkimusmenetelmistä ja niiden käytännön sovellutuksista.
Sisältö	Sisältää seuraavien tieteenalojen tutkimusmenetelmiä: Operaatiotaito ja taktiikka, sotahistoria, strategia, johtaminen, sotilaspedagogiikka, sotatekniikka ja sotilaspsykologia ja tulevaisuuden tutkimus.
Suoritustapa	Luennot ja ryhmätyöt. Opintojakso toteutetaan integroituna opintojakson YTUTKMEN1 kanssa.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - Iskanius (1997): Operaatiotaidon ja taktiikan tutkimus sekä tutkimusmenetelmät. ISBN 951-25-0972 - Huttunen Mika (Toim): Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksessa. 2008. - Metteri Jussi: Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksessa. ISBN 951-25-1713-2. - Jospel: Mäkinen & Toiskallio: Johdatus sotilaspedagogiikkaan. - Niiniluoto: Johdatus tieteenfilosofiaan: käsitteen- ja teorianmuodostus. - SotahL, StratL, SotaTeknL, KäyttL, ilmoittavat oman kirjallisuutensa erikseen.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Hyväksytty - täydennettävä - hylätty.

7.2 Sotataito

Sotataidon perusopinnot

Koodi	2A01
Opintojakson nimi	Sotataidon perusteet 9 op
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	perusopinnot
Opintojakson alkamis- ajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Ohto Manninen Maj Janne Mäkitalo
Tavoite	Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija saa käsityksen sotataitoon liittyvistä tieteenaloista (operaatiotaito ja taktiikka, strategia ja sotahistoria) sotatieteiden kentässä. Opiskelija ymmärtää sotataidon ja erityisesti sodan kuvan historiallisen kehityskulun, sen nykyisyyden ja mahdollisen tulevaisuuden. Lisäksi perehdytään sotataidon peruskäsitteisiin ja kansallisen sotilaallisen maanpuolustuksen yleisiin periaatteisiin.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - osaa sotataidon peruskäsitteet ja määritelmät, sekä niiden väliset suhteet eri oppiaineiden kannalta. - ymmärtää taistelukentän muutoksen osaksi jatkuvaa muutosprosessia. - ymmärtää nykyaikaisten sotataidollisten ajatusten historialliset juuret. - mieltää sotataidon, puolustushaarojen keskinäisten suhteiden ja taistelukentän ilmiöiden nykypäivään johtaneet kehityspolut sekä ymmärtää tähän liittyvät tulevaisuuden visiot ja niiden perustelut. - hyväksyy sotilasorganisaatioiden, tekniikan ja sotataidon jatkuva muuttumisen ja muutoksen osaksi yhteiskunnallista muutosta. - ymmärtää länsimaisen sotataidon ja erityisesti suomalaisen sotataidon historiallisten juuret osaksi nykypäivän sotataidollista ajattelua.
Suoritustapa	Luennot, ryhmätyöt, oppimispäiväkirja, perehtyminen jaettuun materiaaliin ja kirjallisuuteen.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Lisätietoa opintojak- sosta	2A01 Sotataidon perusteet (9 op) on sotataidon (pääoppiaine) opintojakso, joka koostuu alaoppiaineiden (strategia, taktiikka ja sotahistoria) osajaksoista. Kukin osajakso on kolmen opintopisteen laajuinen. Sotahistorian laitos johtaa ja koordinoi koko opintojakson ja kunkin alaoppiaineen mukainen ainelaitos toteuttaa oman osajaksonsa opetuksen.
Kirjallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - Malkki, Janne, Marjomaa, Risto, Raitasalo Jyri, Karasjärvi Tero ja Sipilä, Joonas: Sodan historia. Kustannusosakeyhtiö Otava, 2008. - Rekkedal, Nils Marius: Nykyaikainen sotataito. - Visuri, Pekka: Turvallisuuspolitiikka ja Strategia (erikseen määrittävä sivualue). - Huttunen, Mika: Näkökulmia taktikkaan (TaktL: julkaisu 1/2005), s. 6 - 9 ja 26 - 46. - Kulomaa, Jukka: Syvään taisteluun. Johdatus Neuvostoliiton maavoimien sotataitoon 1917-1991. Maanpuolustuskorkeakoulu, Sotahistorian laitos. Helsinki 2007. - Visuri, Pekka: Suomi kylmässä sodassa. Otava, Keuruu 2007. - Koulutusportaaliin taltioidava kurssimateriaali.

Oheiskirjallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - Kemppi, Jarkko: Suomalaisen sotataidon kehittyminen vuosina 1918-1924. Maanpuolustuskorkeakoulu, Sotahistorian laitos. Helsinki 2004. - Raunio, Ari (toim.), Jouko, Petteri, Kesseli, Pasi ja Kulomaa, Jukka: Suursotien vuosisata. Sodan ja taistelun kuva 1900-luvulla. MPKK, Sotahistorian laitos. Hakapaino Oy, Helsinki 2002. - Koulutusportaaliin taltioitava oheismateriaali. -Oppiaine-esittelyyn liittyvä materiaali.
Opetuksen korvaava kirjallisuus	Taistelun kuvaan liittyvä materiaali ajankohtaisesta kriisistä.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <p>- Oppimispäiväkirja, kirjallisuusessee, numeerinen arvostelu</p> <p>Jatkuva arviointi</p>

Koodi	2A02
Opintojakson nimi	Taistelun perusteet (1) 5 op
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	perusopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Pasi Kesseli Maj Kari Nisula
Tavoite	Opiskelija perehtyy taistelun lainalaisuuksiin joukkueen/vast johtajan näkökulmasta perusyksikön/vast toimintaympäristössä omassa puolustushaarassaan. Opintojakson jälkeen opiskelija hallitsee perusteet joukkueen/vast taistelusta sotataidon periaatteiden mukaisesti ja ymmärtää oman joukkueen/vast käyttöön ja suorituskyyyn vaikuttavat tekijät komppanian osana
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Opintojaksolla käsitellään sodan ajan joukkueen/vast toimintaa ja taistelua valmiuden kohottamisesta taistelutehtäviin. - Opintojaksolla käsitellään myös vastustajan toimintaa ja sen vaikutusta perusyksikön taisteluun. Keskeinen sisältö: Tilanteenarviointi, päätös, joukkueen toimintavalmius ja suorituskyyky. Joukkueen hyökkäys ja puolustustaistelun perusteet
Suoritustapa	Opintojakso sisältää luentoja, oppimiskeskusteluja, ryhmätöitä, opiskelijaharjoituksia sekä kirjallisia tehtäviä. Kokonaisuudessaan jakso on käytäntöpainotteiden sisältäen taisteluteknisiä harjoituksia. Käytettävät opetusmuodot ja tuntijaksotus vaihtelee puolustushaaraopintoittain.
Toteutuspaikka	MAASK, ILMASK, MERISK
Lisätietoa opintojaksosta	Opintojakso toteutetaan puolustushaarakouluissa. Opintojakso muodostaa 5 opintopisteen kokonaisuuden. Toteutustapa ja opetusmenetelmät vaihtelevat puolustushaarakouluittain. Opintojen tarkempi toteutus on luettavissa pedagogista käsikirjoituksista sekä opintojaksojen toteutuksesta laadittavista käskyistä.
Esitietovaatimukset	2A01 Sotataidon perusteet 9 op

Kirjallisuus	Huttunen, Mika: Näkökulmia taktikkaan. Taktiikan käsite ja taktiikan keinot tutkinnan kohteena. (Taktiikan laitoksen julkaisusarja 3 No 1), s. 47 - 67. Benson, Nicholas: Rats' Tales. The Staffordshire Regiment at War in the Gulf, s. 91 - 112.
Oheiskirjallisuus	Opintojaksolla käytettävä kirjallisuus määritetään opintojakson käskyssä.
Opetuksen korvaava kirjallisuus	Puolustushaara- ja aselajikoulut määrittävät ne opintojakson sisällä olevat osat, jotka voidaan korvata
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Tentti</p> <p>- Opintojaksoon voidaan sisällyttää useita tenttejä ja arvosteltavia suorituksia. Kurssi arvioidaan arvosteluohjeen mukaisesti numeerisella arvostamalla. HYLÄTTYJEN arvosanojen osalta menettellään MPKK:n arviointiohjeiden mukaisesti.</p> <p>Harjoitustyöt</p> <p>- Opintojaksoon kuuluvat oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.</p> <p>Jatkuva arviointi</p> <p>- Jatkuvan arviointi korostuu erityisesti opintojakson harjoituksissa.</p>

Koodi	2A03
Opintojakson nimi	Taistelun perusteet (2) 5 op
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	perusopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden kevätlukausi
Vastuuhenkilö	Prof Pasi Kesseli Maj Kari Nisula
Tavoite	Opiskelija syventää tietämystään taistelun lainalaisuuksista erilaisissa toimintaympäristöissä omassa puolustushaarassaan. Opiskelija perehtyy joukkueen taisteluun vaikuttaviin keskeisimpiin aselajitoimintoihin sekä yhteistoimintaan erilaisten vahvennusten kanssa. Opintojakso muodostaa edellisen opintojakson (2A02) kanssa kokonaisuuden.
Sisältö	Opinnoissa keskitytään erilaisiin toimintaympäristöihin ja tilanteisiin, joissa joukkue ja perusyksikkö/vastaavan tasan puolustushaarakoukoot taistelevat.
Suoritus tapa	<p>Huom. Opintojakso järjestetään puolustushaara- ja aselajikouluissa.</p> <p>Opiskelu sisältää luentoja, oppimiskeskusteluja ja ryhmätöitä, harjoituksia sekä kirjallisia tehtäviä. Kokonaisuudessaan jakso on käytäntöpainotteen.</p> <p>Käytettävät opetusmenetelmät vaihtelevat puolustushaaroittain.</p>
Toteutuspaikka	MAASK, ILMASK, MERISK
Lisätietoa opintojaksosta	Opintojakso toteutetaan puolustushaarakouluissa. Opintojakso muodostaa 5 opintopisteen kokonaisuuden. Toteutustapa ja opetusmenetelmät vaihtelevat puolustushaarakouluittain. Opintojen tarkempi toteutus on luettavissa pedagogista käsikirjoituksista sekä opintojaksojen toteutuksesta laadittavista käskyistä.

Esitietovaatimukset	2A02 Taistelun perusteet (1) 5 op
Kirjallisuus	Smedberg, Marco: Om stridens grunder, s. 9 - 17 ja 102 - 133. Thomas, Timothy L: The Battle of Grozny: Deadly Classroom for Urban Combat, Parameters, kesä 1999, s. 1 – 14.
Oheiskirjallisuus	Määritetään opintojakson alussa. Opintomonisteet ja ohjesäännöt
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - Opintojaksoon voidaan sisällyttää useita tenttejä ja arvosteltavia suorituksia, joista osa voi olla harjoitusten yhteydessä pidettäviä ns. sovellettuja koulutöitä. Kurssi arvioidaan arvosteluohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla. HYLÄTTYJEN arvosanojen osalta menettellään MPKK:n arviointiohjeiden mukaisesti. Harjoitustyöt - Opintojakson oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti. Jatkuva arviointi - Opintojakson harjoitus luo ympäristön oppilaiden johtamiskäyttäytymisen seurannalle.

Koodi	2A04
Opintojakson nimi	Suomen sotilaallisen maanpuolustuksen perusteet 3 op
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	perusopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Evl Mika Kerttunen Maj Juha Mäkelä
Tavoite	Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija perehtyy Suomen turvallisuuspoliittiseen asemaan vaikuttaviin sotilaallisiin tekijöihin ja oppii ymmärtämään Suomen turvallisuuspoliittisia ratkaisuja sekä analysoimaan niiden välistä suhdetta. Lisäksi opintojakson tavoitteena on totuttaa opiskelijoita maanpuolustukseen liittyvien asioiden suulliseen esittämiseen ja mielipiteidensä perustelemiseen.
Sisältö	Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan tavoitteet, käytettävät voimavarat ja keinot, ml. maanpuolustuksen johtosuhteet ja sen toteutus; Puolustusvoimien asema ja toiminta maamme turvallisuuspolitiikassa; Euroopan Unionin ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikan perustavoitteet ja keinot; kansainvälisen politiikan teoriakoulukunnista klassisen realismin ja liberalismien perusolettamukset
Suoritusstapa	Luennot, pienryhmätyöt ja tentti.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitietovaatimukset	2A01 Sotataidon perusteet 9 op

Kirjallisuus	Visuri, P.1997. Turvallisuuspolitiikka ja strategia. Juva: WSOY. Tietoa maanpuolustuksesta, uusin laitos Helsinki: Maanpuolustuskorkeakoulu Valtioneuvoston turvallisuus- ja puolustuspoliittinen selonteko 2004 ja 2008. Helsinki: Valtioneuvosto Valtioneuvoston selonteko: Suomen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka.Muu opetusmateriaali ilmoitetaan kursilla
Oheiskirjallisuus	Luentorungot ja luennoilla jaettava ajankohtaismateriaali
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - numeerinen arviointi hyl, 1-5.

Koodi	2A05
Opintojakson nimi	Taktiikan perusteet (1) 3 op
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	perusopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Pasi Kesseli Maj Kari Nisula
Tavoite	Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija saa käsityksen komppanian taisteluun vaikuttavista tekijöistä sekä komppanian taistelun merkityksestä osana laajempaa nykyaikaista ja tulevaisuuden taistelukenttää. Opintojakso auttaa opiskelijaa ymmärtämään komppanian toimintaympäristöä. Opintojakso antaa perusteet taktiikan aineopinnoille.
Sisältö	- Opintojakso rakentuu osakokonaisuuksista, joita opiskelijan on ymmärrettävä ennen perusyksikön puolustus- ja hyökkäysharjoituksia. - Opintojaksolla perehdytään komppanian suunnitteluprosessiin, komppaniaan vaikuttavan vastustajan toimintaan, aselajien toimintaan sekä komppanian suorituskykyyn ja käyttöperiaatteisiin erilaisissa olosuhteissa (ml keskittäminen taisteluun).
Suoritustapa	Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoululla määriteltyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, ryhmätöin sekä laatimalla eri aihepiireihin liittyvät oppimistehtävät, joiden pohjalta käydään opetuskeskusteluita. Opintojakson toimeenpanokäskyssä määritellään hyvissä ajoin (min 1 kk) lukualueet, joihin on omatoimisesti perehdyttävä ennen luentoja. Lukualueista voidaan järjestää pienimuotoinen tasokoe, jolla varmistetaan opiskelijoiden lähtötasosta. sLuentojen/lähiopetuksen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähdetekoksen (teosten) tarjoamaa tietoa. Lähiopetuksessa käynnistetään oppimistehtävien tehtävien laadinta sekä ohjataan töiden tekoa ja opiskelijoiden oppimista. Luennoilla on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Lisätietoa opintojaksosta	Opintojakso toteutetaan kaikille puolustushaaroille yhteisenä opintojaksosona Maanpuolustuskorkeakoululla.

Esitietovaatimukset	<p>2A02 Taistelun perusteet (1) 5 op</p> <p>2A03 Taistelun perusteet (2) 5 op</p>
Kirjallisuus	<p>Tarkennetut lukuvaatimukset (ml opetusmonisteet) sekä perusteet sota- taidon perusteet –kurssin oppisisällön kertaamisesta käsketään kurssin toimeenpanokäskyssä.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Huttunen, M. 2005. Näkökulmia taktikkaan – taktiikan käsite ja tak- tiikan keinot tulkinnan kohteena. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitoksen julkaisusarja 3 No 1. - Rekkedal, Nils Marius: Nykyaikainen sotataito – Sotilaallinen voima muutoksessa ISBN: 951-25-1733-7. - A2 Mekanisoitu pataljoona taistelussa (2005). - Jalkaväen taisteluohjesääntö (JVO). - Venäläisen moottoroidun jalkaväkipataljoonan taisteluohjesääntö (TaktL:n julkaisu 1/2001). - Muut ohjesäännöt, oppaat ja opetusmonisteet määritetään opintojak- son alussa.
Oheiskirjallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - U.S Army Field Manuals (FM) 7-10: Infantry Company. - David Glantz: The Soviet Conduct of Tactical Maneuver. Spearhead of the Offensive. ISBN 0-7146-3373-9 - Vesa Tynkkynen: Hyökkäyksestä puolustukseen. Taktiikan kehittymisen ensimmäiset vuosikymmenet Suomessa. ISBN 951-25-0820-6
Opintojaksolla käytet- tävät arviointimene- telmät	<p>Tentti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kurssi arvioidaan arvosteluohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla. HYLÄTTYJEN arvosanojen osalta menetellään MPKK:n arviointiohjeiden mukaisesti. <p>Harjoitustyöt</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opintojakson aikana laaditaan kolme laajempaa oppimistehtävää seu- raavista aihepiireistä: <ol style="list-style-type: none"> 1) Suunnitteluprosessi, tehtävän erittely 2) Arvio vihollisen toiminnasta 3) Marssisuunnitelma.

Sotataidon aineopinnot

Koodi	2B01
Opintojakson nimi	Taktiikan perusteet (2) 4 op
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamis- ajankohta	2. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Pasi Kesseli Maj Kari Nisula

Tavoite	Opiskelija oppii yleiset taktiset periaatteet ja suunnitteluprosessin perusyksikön puolustuksessa ja hyökkäyksessä. Opiskelija osaa yhdistää aikaisempien taktiikan ja taistelutekniikan opintojen asiakokonaisuuksia komppanian toimintaympäristöön puolustus- ja hyökkäystehtävissä. Lisäksi opiskelija oppii hyödyntämään sotahistorian kokemukset nykypäivän ja tulevaisuuden taistelukentällä komppanian toimintaa suunniteltaessa ja toteutettaessa. Opintojaksolla luodaan jokaiselle opiskelijalle näkemys komppanian toiminnasta puolustuksessa ja hyökkäyksessä. Teoriaa sovelletaan käytäntöön maastoharjoituksissa ja myöhemmissä puolustushaaran tai aselajin eriytyvissä opinnoissa
Sisältö	Yleisen taktiikan ja aselajitaktiikan luennot muodostavat perustan, jonka avulla opiskelija oppii ymmärtämään perusyksikön taistelun rakenteen lisäksi eri aselajien yhteistoiminnan merkityksen. Ajattelun syvyyttä luodaan teettämällä opetukseen liittyviä oppimistehtäviä, joiden avulla opiskelijat oppivat soveltamaan yleisiä taktisia periaatteita ja suunnitteluprosessia. Opintojakso sisältää myös perustiedot joukkoyksikön taistelun perusteista siten, että opiskelija ymmärtää persuyksikön taistelun merkityksen osana ylemmän johtoportaan toimintaa. Komppanian päällikön johtamistoimintaa harjoitellaan opintojaksoon liittyvissä johtamisharjoituksissa. Harjoituksessa keskitytään erityisesti komppanian päällikön päätöksien ja suunnitelmien toimeenpanoon sekä yleisten taktisten periaatteiden toteutumiseen.
Suoritustapa	Luennot, lähiopetus (karttaharjoitus), itseopiskelu, harjoitustehtävien tarkastelut ja tentit. Komppanian puolustus- ja hyökkäysharjoituksiin liittyvät sovelletut harjoitukset (3 op, yt JohtL). Osa opintojakson meri- ja ilmasotalinjan opetuksesta tapahtuu puolustushaarakoulujen toteuttamana
Toteutuspaikka	MPKK, ILMASK, MERISK
Lisätietoa opintojaksosta	Opintojakso aloitetaan yhteisenä Maanpuolustuskorkeakoululla. Yhteisen aloituksen jälkeen meri- ja ilmasotalinja jatkaa opintojakson erityissisältöjen tarkastelua omissa kouluissaan. Vaihtoehtoisesti opintojakson opetus voidaan toteuttaa kokonaisuudessaan Maanpuolustuskorkeakoululla.
Esitietovaatimukset	2A05 Taktiikan perusteet (1) 3 op
Kirjallisuus	Tynkkynen, Vesa: Hyökkäyksestä puolustukseen. Taktiikan kehittymisen ensimmäiset vuosikymmenet Suomessa (ISBN 951-25-0820-6), s. 283 - 305 ja 316 - 342. Kulomaa, Jukka: Syvään taisteluun. Johdatus Neuvostoliiton maavoimien sotataitoon 1917 – 1991 (ISBN 951-25-1552-0), s. 189 - 228). Saarelainen, Jorma (toim.), Seppälä, Helena (toim.), Nieminen Erkki (käänt.): Venäjä (SNTL) paikallisissa sodissa ja aseellisissa konflikteissa XX vuosisadan toisella puoliskolla, s. 85 - 103). Higgins, G. A: German and US Operational Art: A Contrast in Maneuver, Military Review, lokakuu 1985, s. 22 - 29). Dick, C: Soviet Operational Concepts, Military Review, syyskuu 1985, koko artikkeli. Gay, M: Soviet and U.S. Styles of War, Military Review, syyskuu 1985, s. 46 - 53.
Oheiskirjallisuus	Muut ohjesäännöt, oppaat ja opetusmonisteet määritetään opintojakson alussa.

Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti
	- Opintojaksoon voidaan sisällyttää useita tenttejä ja arvosteltavia suorituksia. Kurssi arvioidaan arvosteluohjeen mukaisesti numeerisella arvostamalla. HYLÄTTYJEN arvosanojen osalta menetellään MPKK:n arviointiohjeiden mukaisesti.
	Harjoitustyöt
	- Opintojakson oppimistehtävät on suoritettava hyväksyttävästi.
	Jatkuva arviointi
	- Opintojaksoon kiinteästi kuuluvat opintojakson sodan ajan perusyksikö johtamisympäristönä harjoitukset luovat ympäristön johtamiskäyttämisen arvioinnille.

Koodi	2B02
Opintojakson nimi	Taktiikan soveltaminen 16 op
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	3. vuoden syys- ja kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Pasi Kesseli Maj Kari Nisula
Tavoite	Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija perehtyy oppimansa taktiikan soveltamiseen omassa puolustushaarassaan ja aselajissaan. Opiskelija oppii puolustushaaranasa/aselajinsa taktiset käyttöperiaatteet sekä niiden soveltamisen käytännössä erilaisissa tilanteissa ja olosuhteissa. Opiskelija harjaantuu tilanteenarvio-päätöksenteko -prosessiin ja päätöksen toimeenpanoon
Sisältö	- Opintojakson ydinaineksen muodostavat aselajin ja puolustushaaran taistelun ja toiminnan perusteet sekä maavoimien perusyksikkö- ja joukkoyksikkötasaa vastaavan tasan aselajitaktiikka ja sen soveltaminen omassa puolustushaarassa.
Suoritustapa	Opintojakso toteutetaan määriteltäviin lähteisiin tutustuen, luennoin, ryhmätöin sekä laatimalla eri aihepiireihin liittyvät oppimistehtävät, joiden pohjalta käydään opetuskeskusteluja. Opintojakson toimeenpanokäskyssä/vast määritellään hyvissä ajoin (min 1 kk) lukualueet, joihin on omatoimisesti perehdyttävä ennen luentoja. Lukualueista voidaan järjestää pienimuotoinen tasokoe, jolla varmistetaan opiskelijoiden lähtötasosta. Luentojen/lähiopetuksen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähdetekoksen (teosten) tarjoamaa tietoa. Lähiopetuksessa käynnistetään oppimistehtävien laatimista sekä ohjataan töiden tekoa ja opiskelijoiden oppimista. Luennoilla ja lähiopetuksen aikana on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä aihealueesta. Harjaantuminen tapahtuu järjestettävissä maastoharjoituksissa/ vastavassa oppimisympäristössä.

Toteutuspaikka	Puolustushaara-, aselaji- ja toimialakoulut
Lisätietoa opintojak- sosta	<p>Opintojakso järjestetään puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa. Opintojakso voi sisältää useita osajaksoja. Opetusmenetelmät vaihtelevat puolustushaara- ja aselajikohtaisesti opintolinjoittain.</p> <p>Huom. lentoteknillisen opintolinjan opiskelijat suorittavat poikkeuksellisesti Taktiikan soveltaminen -opintojakson 6 opintopisteen laajuisena.</p>
Esitietovaatimukset	<p>2B01</p> <p>Taktiikan perusteet (2) 4 op</p>
Kirjallisuus	<p>Tarkennetut lukuvaatimukset (ml opetusmonisteet) sekä perusteet aikaisempien kurssin oppisisällön kertaamisesta käsketään kurssin toimeenpanokäskyssä/ vastaavassa suunnitelmassa.</p> <p>Kukin puolustushaara, aselaji ja toimiala määrittävät yksityiskohtaisen opintojakssossa ja sen osassa käytettävän kirjallisuuden.</p> <p>Kirjallisuutena voidaan käyttää alla mainittuja kokonaisuuksia. Cordesman, A. H. & Wagner, A. R. The Lessons of Modern War, osa I: The Arab-Israeli Conflicts, 1973 – 1989 (ISBN 0-7201-2045-4), kukin aselaji ja puolustushaara oman alan toimintaa käsittelevät sivut.</p> <p>Cordesman, A. H. & Wagner, A. R. The Lessons of Modern War osa III: The Afghan and Falklands conflicts (ISBN 0-7201-2043-8), kukin aselaji ja puolustushaara oman alan toimintaa käsittelevät sivut.</p> <p>Cordesman, Anthony: Lessons of Modern War, osa IV. The Gulf War, Boulder, Colorado : Westview Press, 1996, kukin aselaji ja puolustushaara omaa toimintaa koskevat sivut.</p> <p>Cordesman, Anthony: The Iraq War Strategy, Tactics and Military Lessons, Westport, Conn. & London : Praeger, 2003, kukin aselaji ja puolustushaara oman alan toimintaa koskevat sivut.</p> <p>Cordesman, Anthony: The Lessons and Non-Lessons Of the Air and Missile Campaign in Kosovo, Washington, DC : Center for Strategic and International Studies, 1999, kukin aselaji ja puolustushaara omaa toimintaa koskevat sivut.</p>
Oheiskirjallisuus	Määritetään opintojakson alussa.
Opetuksen korvaava kirjallisuus	Opintojaksolla on pääsääntöisesti luento- ja läsnäolopakko. Erityisesti harjoituksissa(vastaavassa mahdollisimman oikeanlaisessa taistelutapahtuman ympäristössä) tapahtuvia oppimistehtäviä on vaikea korvata. Puolustushaara-, aselaji- ja toimialakoulut voivat määrittää opintojakson sisällä osakokonaisuuksia ja oppisisältöjä, jotka tenttimällä voidaan osoittaa joidenkin oppisisältöjen hallintaa ja korvata osa opintojaksosta

Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti
	- Opintojaksoon voidaan sisällyttää useita tenttejä ja arvosteltavia suorituksia. Kurssi arvioidaan arvosteluohjeen mukaisesti numeerisella arvostamalla. HYLÄTTYJEN arvosanojen osalta menetellään MPKK:n arviointiohjeiden mukaisesti.
	Harjoitustyöt
	- Opintojakson aikana laadittavat oppimistehtävät liittyvät oman aselajin taktisten käyttöperiaatteiden lisäksi seuraaviin opintojakson ta-voitteisiin: 1) Suunnitteluprosessi, tilanteenarviointi, päätös 2) Arvio vihollisen toiminnasta (tai vastaava PAT-osuus kuten uhka-arvio jne..) 3) Päätöksen toimeenpano

Koodi	2B03A
Opintojakson nimi	Tutkimusmenetelmäopinnot 5 op (pääaineen opiskelijat)
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Ainelaitosten professorit
Tavoite	Opiskelija kehittää teoreettisia, metodologisia ja tutkimusteknisiä valmiuksiaan sotataidon alalla. Opiskelija perehtyy sotataidon tutkimuksen ajankohtaisiin teemoihin ja tutkimusmenetelmiin.
Suoritustapa	Monimuoto-opetus
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Lisätietoa opintojaksosta	Huom. Tutkimusmenetelmät 5 op koostuu kaikille sotataitoa opiskeleville yhteisistä Tieteellisen tutkimuksen tekemisen perusteista (1 op) sekä suuntautumisvaihtoehtoittain eriytyvistä tutkimusopinnoista (4 op).
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Essee ja ryhmätyöt hyväksytty/uusittava periaatteella

Koodi	2B03AA
Opintojakson nimi	Tieteellisen tutkimuksen tekemisen perusteet 1 op (kaikille sotataidon opiskelijoille pakollinen)
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Professori Hannu Kari Majuri Teuvo Jaskari
Tavoite	Opiskelija saa perusteet sotatieteellisestä tutkimuksesta Maanpuolustuskorkeakoulussa.
Sisältö	Johdatus sotatieteisiin, tutkimus MpKK:ssa, ohje opinnäytetöistä, lähdekritiikki, tutkimussuunnitelma ja edellisiin liittyvä harjoitustyö.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu

Kirjallisuus	Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä 2008. Hirsjärvi et. al (1997): Tutki ja kirjoita. Kyrö, Paula: Tutkimusprosessi valintojen polkuna, Saarijärven Offset Oy, 2004.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Hyväksytty/hylätty

Koodi	2B03AB
Opintojakson nimi	Taktiikan tutkimusmenetelmät 4 op
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Tutkimusvastaava/kurssi/KADOPR Tutkimuksen pääopettaja/TAKTL
Tavoite	Opiskelija perehtyy taktiikan tutkimusmenetelmien käyttöön ja soveltamiseen.
Sisältö	Tutkimusmenetelmät ja niiden käyttö. Näyttöön perustuvan taktiikan periaatteet ja esimerkki käytännön koulutuksena.
Suoritustapa	1. Luennot 2. Ohjatut harjoitustyöt 3. Tenti 4. Näyttöön perustuvan taktiikan kurssi.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitietovaatimukset	2B03AA Tieteellisen tutkimuksen tekemisen perusteet 1 op (kaikille sotataidon opiskelijoille pakollinen)
Kirjallisuus	Lappalainen J.T: Haluatko historiankirjoittajaksi? ISBN 951-746-410-x. Huttunen Mika (Toim): Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksessa. 2008. Metteri Jussi: Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksessa. ISBN 951-25-1713-2, Taktiikan laitoksen tutkimustyöohje (2009) ja Taktiikan laitoksen tutkimustyön ohjaajan opas (2009).
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tenti - Hyväksytty / hylätty -periaatteella. Harjoitustyöt - Hyväksytty / hylätty -periaatteella.

Koodi	2B03AC
Opintojakson nimi	Strategian tutkimusmenetelmät 4 op
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Pekka Sivonen Eriktutk Tommi Koivula

Tavoite	Opiskelija tietää strategian tutkimuksen peruslähtökohdat ja kykenee soveltamaan niitä omassa tutkimuksessaan.
Sisältö	Strategia tieteenalana, teorioiden asema strategian tutkimuksessa, tutkimusasetelman rakentaminen, strategian lähdeaineisto ja sen käyttö
Suoritustapa	Luennot, itsenäisesti tai pienryhmätyönä laaditut paperit, seminaarit.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Raimo Lintonen, Johdatus kansainvälisen politiikan tutkimukseen (STRATL Js. 2, n:o 9, 1996); Robert Jackson & Georg Sörensén, Introduction to International Relations, 3. tai uudempi laitos, Oxford: Oxford University Press.
Oheiskirjallisuus	Luennoilla jaettava materiaali.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Arviointi perustuu annettujen itsenäisesti tai pienryhmätyönä laadittuihin papereihin ja keskusteluun. Arviointimenetelmä hyväksytty - hylätty.

Koodi	2B03AD
Opintojakson nimi	Sotahistorian tutkimusmenetelmät 4 op
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Ohto Manninen Dos Martti Turtola
Tavoite	Opiskelija tietää sotahistorian tutkimuksen peruslähtökohdat ja kykenee soveltamaan niitä omassa tutkimuksessaan.
Sisältö	Tutkimusmenetelmät ja niiden käyttö.
Suoritustapa	Monimuoto-opetuksena (lähiopetus, omatoiminen opiskelu, ryhmätyöt ja yksilötyöt).
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Lisätietoa opintojaksosta	Tutkimusprosessi kokonaisuus, joka koostuu historian tutkimusmenetelmien opiskelusta, tutkielmaseminaareista ja tutkimustyöjaksoista. Tutkimusmenetelmien lähiopetuksessa ohjataan opiskelija tutkimusprosessin äärelle ja esitellään sotahistorian tutkimuksen keskeiset metodit. Itseopiskelussa annetaan opiskelijalle mahdollisuus sisäistää prosessin kulku ja perusluonne. Tutkimustyöseminaareissa varmistetaan opiskelijan oppiminen metodien käytön sekä respondenttina ja opponenttina toimimisen suhteen. Keskeinen opetusmenetelmä ovat oman tutkimustyön ohjaajan, opiskelijatovereiden, oman työn opponijien ja tutkimusseminaareissa käyty yleinen opetuskeskustelu historian tutkimusmenetelmistä. Opiskelijan oman panoksen ja itsenäisen pohdinnan rooli on keskeinen historian tutkimusmenetelmän luonteen vuoksi (jatkuvaa, automaattista ja omajohtoista lähdekritiikkiä, analyysiä, asioiden yhdistelyä, päättelyä ja synteesiä). Historian tutkimusmenetelmät sisäistetään tutkimustyöjaksojen kuluessa - ei lähiopetuksen aikana.

Kirjallisuus	Jussi T. Lappalainen: Haluatko historiankirjoittajaksi ? ISBN 951-756-410X. Turtola, Martti: Henkilöhistoria sotahistorian tutkimusmenetelmä. Teoksessa Maanpuolustuskorkeakoulu - kehittyvä sotatieteellinen yliopisto. Professori Mikko Viitasalon juhla kirja. Toim. Aki-Mauri Huhtinen ja Jarmo Toiskallio.
Oheiskirjallisuus	Renvall, Pentti: Nykyajan historiantutkimus, 2. painos, (WSOY Juva 1983). Rolf Torstendahl: Historia som vetenskap. Introduktion till historieforskningen (1966, 1971).
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Arvostelumenetelmänä hyväksytty-hylätty. Jatkuva arviointi

Koodi	2B03B
Opintojakson nimi	Johdatus harjoitustyöhön (pitkän sivuaineen opiskelijat)

Koodi	2B03BA
Opintojakson nimi	Johdatus taktiikan harjoitustyöhön 5 op (pitkän sivuaineen opiskelijat)
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevätlukukausi
Tavoite	Tavoitteena on, että opiskelija saa riittävän perustan harjoitustyön laatimiseksi oppiaineen teoriasta, metodologiasta ja tutkimusteknisestä to- teutuksesta.
Sisältö	Opintojakson aikana pyritään antamaan teoriasisällön lisäksi toteutusesi- merkkejä harjoitustyön tekemiseen kyseisessä oppiaineessa. Niiden avulla opiskelijan tulisi kyetä aloittamaan tarvittaessa itsenäisesti harjoitustyön laatiminen omaan ammatilliseen oppimiseen liittyen.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Hyväksytty - täydennettävä - hylätty

Koodi	2B03BB
Opintojakson nimi	Johdatus strategian harjoitustyöhön 5 op (pitkän sivuaineen opiskelijat)
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevätlukukausi
Tavoite	Tavoitteena on, että opiskelija saa riittävän perustan harjoitustyön laatimiseksi oppiaineen teoriasta, metodologiasta ja tutkimusteknisestä to- teutuksesta.

Sisältö	Opintojakson aikana pyritään antamaan teoriasisällön lisäksi toteutusesimerkkejä harjoitustyön tekemiseen kyseisessä oppiaineessa. Niiden avulla opiskelijan tulisi kyetä aloittamaan tarvittaessa itsenäisesti harjoitustyön laatiminen omaan ammatilliseen oppimiseen liittyen.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Hyväksytty - täydennettävä - hylätty

Koodi	2B03BC
Opintojakson nimi	Johdatus sotahistorian harjoitustyöhön 5 op (pitkän aivuaineen opiskelijat)
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevätlukukausi
Tavoite	Tavoitteena on, että opiskelija saa riittävän perustan harjoitustyön laatimiseksi oppiaineen teoriasta, metodologiasta ja tutkimusteknisestä toteutuksesta.
Sisältö	Opintojakson aikana pyritään antamaan teoriasisällön lisäksi toteutusesimerkkejä harjoitustyön tekemiseen kyseisessä oppiaineessa. Niiden avulla opiskelijan tulisi kyetä aloittamaan tarvittaessa itsenäisesti harjoitustyön laatiminen omaan ammatilliseen oppimiseen liittyen.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu

Koodi	2B04
Opintojakson nimi	Kandidaatintutkielma seminaareineen
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	aineopinnot

Koodi	2B04A
Opintojakson nimi	Taktiikan kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Tutkimusvastaava/kurssi/KADOPR Tutkimuskoulutuksen pääopettaja/TAKTL
Tavoite	Opiskelija tutustuu kokonaisvaltaiseen tutkimusprosessiin perehtymällä alan tutkimuksiin ja menetelmiin, tekemällä pienimuotoisen tutkimuksen, kirjoittamalla tutkimusraportin sekä seminaarityöskentelyyn osallistumalla. Opintojakson tavoitteena on integroida ja syventää aiemmin opittua tietoa sekä harjoitella tieteellistä argumentointia. Kandidaatin tutkielma on proseminaarissa tai vastaavissa opinnoissa valmistumisvaiheissaan käsitelty pienimuotoinen tutkimusraportti. Proseminaarin tavoitteena on harjoitella tieteellisen tutkimuksen tekemistä ja perehtyä yleisesti tutkimuksen rakenteeseen, tieteelliseen kirjoittamiseen sekä lähdeaineiston ja tutkimuskirjallisuuden hakuun, valintaan ja käyttöön. Samalla opiskelijat oppivat tieteellisen seminaarikäytännön.

Sisältö	Opintojaksoon kuuluu kolme proseminaria. Ensimmäisessä esitellään tutkimussuunnitelma. Toisessa esitellään yksi pääluke ja muut luvut luettelomaviivoina. Kolmannessa esitellään valmis tai lähes valmis työ. Seminaaritäistä saadun palautteen avulla viimeistellään kandidaatintutkielma.
Suoritustapa	Opiskelija kirjoittaa noin 20-30 sivun mittaisen tutkielman. Opiskelijan tulee suorittaa tutkielmaan kuuluva kypsyysnäyte sekä äidinkielen että sisällön osalta ennen tutkielman lopullista hyväksyntää.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu ja etätöön toteutuspaikat.
Esitietovaatimukset	2B03AA Tieteellisen tutkimuksen tekemisen perusteet 1 op (kaikille sotataidon opiskelijoille pakollinen) 2B03AB Taktiikan tutkimusmenetelmät 4 op Oppiaineen perusopinnot sekä menetelmäopinnot. Suositeltavaa on, että myös pääosa aineopintojen sisältöopinnoista on suoritettu tai meneillään.
Kirjallisuus	Opiskelija valitsee työhönsä lähteet.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Tutkielma arvioidaan numeerisesti. Proseminarin hyväksytty suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista seminaareihin sekä seminaaritöiden hyväksyttyä suorittamista.

Koodi	2B04B
Opintojakson nimi	Strategian kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevtlukukausi
Vastuuhenkilö	Strategian professori Pääopettaja
Tavoite	Tavoitteena on tutustua kokonaisvaltaisesti tutkimusprosessiin, harjoitella tieteellisen tutkimuksen tekemistä, lähdeaineiston ja tutkimuskirjallisuuden hakua, valintaa ja käyttöä sekä erityisesti harjoitella tieteellistä argumentointia. Samalla opiskelijat oppivat tieteellisen seminaarikäytännön. Lopputuloksena syntyvä kandidaatintutkielma on pienimuotoinen tieteellinen tutkimusraportti.
Sisältö	Opintojaksoon kuuluu neljä seminaaria. Ensimmäisessä käsitellään tutkimussuunnitelmia ja toisessa tutkimusmenetelmiä. Kolmannessa esitellään käsikirjoitusta ja sen vaihetta, ainakin yhden pääluvun tulee olla valmiina. Neljännessä seminaarissa opiskelija esittelee koko käsikirjoituksensa pääpainon ollessa pääluvuissa sekä saavutetuissa tuloksissa. Kandidaatintutkielma viimeistellään viimeisen seminaarin jälkeen nojautuen siinä saatuun palautteeseen.
Suoritustapa	Opiskelija kirjoittaa noin 20-30 sivuisen tutkielman. Opiskelijan tulee suorittaa kandidaatintutkielmaan kuuluva kypsyysnäyte ennen tutkielman lopullista hyväksymistä.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu ja valitut etätöpaikat

Esitietovaatimukset	2B03AA Tieteellisen tutkimuksen tekemisen perusteet 1 op (kaikille sotataidon opiskelijoille pakollinen) 2B03AC Strategian tutkimusmenetelmät 4 op
Kirjallisuus	Opiskelija valitsee työhönsä lähteet
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Tutkielma arvioidaan numeerisesti. Hyväksytty suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista seminaareihin.

Koodi	2B04C
Opintojakson nimi	Sotahistorian kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Professori Pääopettaja
Tavoite	Opiskelija tutustuu kokonaisvaltaiseen tutkimusprosessiin perehtymällä alan tutkimuksiin ja menetelmiin, tekemällä pienimuotoisen tutkimuksen, kirjoittamalla tutkimusraportin sekä seminaarityöskentelyyn osallistumalla. Opintojakson tavoitteena on integroida ja syventää aiemmin opittua tietoa sekä harjoitella tieteellistä argumentointia. Kandidaatin tutkielma on proseminaarissa tai vastaavissa opinnoissa valmistumisvaiheissaan käsitelty pienimuotoinen tutkimusraportti.
Suoritustapa	Opiskelija kirjoittaa noin 20-30 sivuinen tutkielman. Opiskelijan tulee suorittaa kandidaatintutkielmaan kuuluva kypsyysnäyte ennen tutkielman lopullista hyväksymistä.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu ja valitut etätyöskentelypaikat
Esitietovaatimukset	2B03AA Tieteellisen tutkimuksen tekemisen perusteet 1 op (kaikille sotataidon opiskelijoille pakollinen) 2B03AD Sotahistorian tutkimusmenetelmät 4 op Oppiaineen perusopinnot ja menetelmäopinnot.
Kirjallisuus	Tutkija valitsee työhönsä lähteet.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Tutkielma arvioidaan numeerisesti. Kypsyysnäyte arvioidaan joko hyväksytyksi tai hylätyksi.

Koodi	2B06
Opintojakson nimi	Harjoitustyö (pitkä sivuaine)
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	aineopinnot

Koodi	2B06A
Opintojakson nimi	Taktiikan harjoitustyö 10 op
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamis- ajankohta	3.vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Tutkimusvastaava/kurssi/KADOPR Tutkimuskoulutuksen pääopettaja/ TAKTL
Tavoite	Harjoitustyön tavoitteena on osoittaa valmiutta soveltaa tietoa ja taitojaan työelämälähtöisen aiheen tutkimisessa ja kehittämisessä. Harjoitustyö tehdään sivuaineesta. Se lisää valmiuksia itsenäiseen ja suunnitelmalliseen työskentelyyn ja tiedonhakuun, kriittiseen tiedon arviointiin sekä käytännönläheisten ongelmien ratkaisuun. Aiheen valinnassa on suositeltavaa, että harjoitustyölle saa toimeksiantajan.
Sisältö	Kehittämishanke - tuote - tapahtuma. Yksilötyönä tehtävä kirjallinen raportti.
Suoritus tapa	Harjoitustyö koostuu kolmesta osasta: Toiminnan, tuotteen tai tapahtuman suunnittelusta, toteuttamisesta sekä loppuraportista. Raportin laajuus 15-20 sivua. Harjoitustyössä tarvittava metodiohjaus toteutetaan harjoitustyöjakson aikana. Ohjauksesta vastaa sivuainetta ohjaava ainelaitos. Huom. Harjoitustyön voi tehdä joko kandidaatin opintojen aikana, työelämävaiheessa tai maisterin tutkinnon aikana, mutta harjoitustyö kirjataan sotatieteiden maisterin tutkinnon opintoihin (pitkä sivuaine).
Lisätietoa opintojak- sosta	Huom. Harjoitustyön voi tehdä joko kandidaatin opintojen aikana, työelämävaiheessa tai maisterin tutkinnon aikana, mutta harjoitustyö kirjataan sotatieteiden maisterin tutkinnon opintoihin.
Esitietovaatimukset	2B03AB Taktiikan tutkimusmenetelmät 4 op YTUTKMEN1 Sotatieteet tieteiden kentässä 1 op (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen) Lisämääränä; Taistelun perusteet 1 (2A02) ja Taistelun perusteet 2 (2A03)
Kirjallisuus	Vilkka, H. & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen oppinätetyö. Helsinki: Tammi
Opintojaksolla käytet- tävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Arvioidaan hyväksytty / hylätty.

Koodi	2B06B
Opintojakson nimi	Strategian harjoitustyö 10 op
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamis- ajankohta	3. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Strategian professori Pääopettaja

Tavoite	Strategian harjoitustyö perehdyttää strategian tieteenalan ja oppiaineen sisältökyksymyksiin ja tieteenalan käytäntöihin sekä niiden soveltamiseen.
Sisältö	Harjoitustyö käsittää työn suunnittelun, kirjallisen suunnitelman, itse harjoitustyön tapahtuman (vast.) pitämisen tai laatimisen, kirjallisen raportoinnin laatimisen sekä työn arviointiin osallistumisen.
Suoritustapa	Kyseeseen voi tulla esimerkiksi strategiaa, kansainvälisiä suhteita tai turvallisuuspolitiikkaa käsittelevän: seminaarin tai paneelin (keskustelutilaisuuden) järjestäminen, kurssin tai muun opetustapahtuman suunnittelun ja pitämisen osallistuminen tai pienimuotoisen julkaisun toimittaminen tai sivuston kehittämiseen osallistuminen. Harjoitustyöstä laaditaan raportti.
Toteutuspaikka	MpKK tai j-os
Lisätietoa opintojaksoista	Huom. Harjoitustyön voi tehdä joko kandidaatin opintojen aikana, työelämävaiheessa tai maisterin tutkinnon aikana, mutta harjoitustyö kirjataan sotatieteiden maisterin tutkinnon opintoihin.
Kirjallisuus	Määrittyy opiskelijan aiheen mukaisesti
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Arvioidaan hyväksytty - hylätty.

Koodi	2B06C
Opintojakson nimi	Sotahistorian harjoitustyö 10 op
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	SK-tutkintovaihe
Vastuuhenkilö	Pääopettaja Opettaja
Tavoite	Sotahistorian pitkän sivuaineen harjoitustyön tavoitteena on perehdyttää opiskelija historian tutkimusmenetelmien käyttämiseen perustuvan tieteellisen artikkelin, suppean tutkielman tai opetuspaketin laatimisprosessiin. Metodisena opetustavoitteena on harjaantuminen erityisesti lähdekritiikin käyttöön.
Sisältö	<p>Sotahistorian harjoitustyöprosessi koostuu seuraavista osista:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sotahistoriallisen artikkelin kirjoittamisen perusteet - Sotahistorian tutkimusmenetelmien käyttö artikkelitutkimuksessa - Aihealueen valinta ja siihen perehtyminen - Aiheen tarkentaminen, kirjoitussuunnitelman laatiminen ja lähteistön kokoaminen - Tutkimusraportin (artikkelin) kirjoittaminen - Tutkimustulosten esittäminen seminaarissa. <p>Sotahistorian harjoitustyön suunnittelu koostuu aiheen valinnasta, rajaamisesta ja tavoitteiden määrittelystä sekä työsuunnitelman laatimisesta. Harjoitustyön toteutus, eli työn toiminnallinen osuus, koostuu aiheeseen liittyvästä arkisto- ja kirjallisuuden tutkimuksesta, sen tuloksena syntyvästä esim. opetusmateriaalista tai operaatiotarkastelusta karttoineen sekä toisaalta myös itse tuloksen esittelystä, esim. maastotarkasteluna tai opitunteina.</p>

Sisältö	Harjoitustyön raportointivaihe koostuu harjoitustyön saattamisesta kirjalliseen, taltioitavaan ja yleensä myös julkaistavaan muotoon. Sotahistorian harjoitustyön seminaarivaihe pyritään toteuttamaan kootusti liitettyä SOTAH:n järjestämän valtakunnallisen sotahistorian jatko-opiskelijaseminaarin yhteydessä (yleensä huhtikuussa tai marraskuussa).
Suoritus tapa	Opiskelija laatii esim. sotahistorian opetuspaketin, tapahtuma- tai henkilöhistoriallisen esityksen tai historiikin.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu tai j-os
Lisätietoa opintojaksosta	Opiskelijalla on lisäksi mahdollisuus osallistua pääaineenaan sotahistoriaa opiskeleville tai jollekin muulle kurssille järjestettävään tutkimusmenetelmäopetukseen täydentääkseen metodiset valmiutensa harjoitustyön edellyttämälle tasolle. Pitkän sivuaineen aineopintoihin kuuluva harjoitustyö on voitu tehdä jo kandidaatin opintojen aikana tai työelämävaiheessa. Se on laadittava kuitenkin viimeistään maisteriopintojen aikana. Harjoitustyö kirjataan maisterin tutkintoon.
Kirjallisuus	Opiskelija valitsee työhönsä lähteet.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Harjoitustyö arvioidaan joko hyväksytyksi tai hylätyksi.

Sotataidon syventävät opinnot

Koodi	1C02
Opintojakson nimi	Joukkoyksikön johtaminen sodan ajan toimintaympäristössä 7 op (osa 2C02 kokonaisuutta taktiikan pääaineopiskelijoilla)
Oppiaine	johtaminen
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden kevätlukukausi ja 2.vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	johtaminen@mil.fi Kapt Teemu Saresalo
Tavoite	Opiskelija syventää tietämystään sodan ajan johtamisen toimintaympäristöstä. Opiskelija ymmärtää - informaationsodankäynnin - median- lainsäädännön - sotilassosiologian asettamat vaatimukset johtamiselle.
Sisältö	- Sodan aika johtamisympäristönä ja sodan ajan johtaminen. Lisäksi opiskelija - tietää informaationsodankäynnin keskeiset käsitteet, - tietää informaationsodankäynnin osa-alueet, periaatteet ja menetelmät, - tietää sotilaallisen tiedon hankinnan periaatteet ja merkityksen informaationsodankäynnin näkökulmasta, - tuntee informaationsodankäynnin liittyvän tilanteen arvioinnin perusteet ja uhka-arvion laatimisen, - tuntee informaationsodankäyntiin liittyvät aikatekijät, psykologiset ja fyysiset vaikutukset ja tietää niiden huomioinnin johtamisen suojaamisen suunnittelussa ja toimeenpanossa.

Suoritustapa	Luennot, harjoitustyöt, kirjallisuus, vierailut. Huom1. opintojakso toteutetaan kolmessa eri vaiheessa: 1.vuoden kevätlukukaudella (3 op), 2.vuoden syyslukukaudella (3 op) sekä oppimistehtävä (1 op), joka toteutetaan opintojaksoihin 5C01, 5C02 ja 5C03 liittyen.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitietovaatimukset	1A05 Sodan ajan perusyksikkö johtamisympäristönä 3 op
Kirjallisuus	<p>Informaatio- ja sotatieteiden liittyvä ajankohtainen kirjallisuus ja ohjeet.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Buure-Hägglund, K. 2002. Suomen kriisilainsäädäntö WSOY - Perustuslaki - Pelastuslaki ja laki puolustusvoimain poliisille antamasta virka-avusta - Valmiuslaki ja asetus, TPA poikkeusoloihin varautumista koskevien tehtävien hoitamisesta Ahvenanmaan maakunnassa (900/2000) - Puolustustilalaki - Aluevalvontalaki ja asetus - Ilmailulaki <p>Oheista kirjallisuutta ei tentitä kokonaisuudessaan, vaan kurssin vastuullinen opettaja / professori määrittää kyseisistä teoksista kurssin alkaessa tentittävän alueen. Alue voi painottua eri tavalla eri vuosina. Samoin kirjallisuusluetteloon voi tulla tarkennuksia, jotka ilmoitetaan kurssin alussa.</p>
Oheiskirjallisuus	Voimassa olevat puolustusvoimien ohjesäännöt ja oppaat.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Tentti</p> <p>- Opetusjakso toteutetaan teemoittain useammassa osassa. Kurssin suorittaminen edellyttää kirjallisuuskäytösten lisäksi annettujen tehtävien suorittamista ja lähiopetukseen osallistumista. Numeerinen arviointi.</p> <p>Harjoitustyöt</p>

Koodi	2C01
Opintojakson nimi	Sotataidon kehittyminen 6 op (kaikille sotataittoa pääaineena opiskeleville pakollinen)
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Pasi Kesseli Maj Janne Mäkitalo
Tavoite	<p>Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija perehtyy nykyaikaisen taistelutaktikan olemukseen ja sen kehittymiseen, sodan kuvan muutokseen ja oman puolustusjärjestelmän kehitykseen ja tulevaisuuteen sekä sotataidon kehittymiseen Suomessa ja ulkomailla.</p> <p>Opiskelija syventää tietämystään sotataidon teorioista ja malleista, hän perehtyy sotataidon ajankohtaisiin haasteisiin.</p> <p>Opintojakso toimii osiltaan reflektioivana jaksena mm. sotatieteiden kandidaattiohjelmien aikana suoritettuihin opintoihin. Opintojakson aikana johdatetaan opiskelijat strategian, operaatiotaiton ja taktiikan sekä sotahistorian opintoihin. Oppimistehtävien kautta opiskelija syventää aikaisemmin saatua käsitystä sotataidon tieteenaloista (operaatiotaito ja taktiikka, strategia ja historia) sotatieteiden kentässä.</p>

Sisältö	<p>Opintojakson sisältönä ovat taistelukenttä, sodan kuva, puolustusjärjestelmä sekä sotataidon teorit. Tarkasteltavana on taistelututustuksen ja sodan kuva menneisyydessä, nykyisyydessä ja tulevaisuudessa. Tarkastelunäkökulma on sekä kansallinen että kansainvälinen.</p> <p>Keskeisenä sisältönä on puolustusjärjestelmän rakenne ja alueellisen taistelun periaate. Tähän liittyy perusteet eri puolustushaarojen taistelusta. Määritettävien oppimistehtävien tulee tukea ennen kaikkea puolustusjärjestelmä-kokonaisuuden ymmärtämistä.</p> <p>Opintojakson aikana oppilaat tutustuvat myös sotataidon käsitteisiin sekä lähdeaineistoihin ja niiden käyttöön.</p>
Suoritustapa	<p>Sotataidon kehittyminen -opintojakso toteutetaan luennoin, kirjallisuuteen tutustuen ja ryhmittäin. Opetus on luonteeltaan harjoittavaa, SK-tutkinnossa jo opeteltujen valmiuksien syventämistä ja tietojen päivittämistä.</p> <p>Opintojakson luentojen tarkoituksena on johdattaa opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähdetekstien (teosten) tarjoamaa tietoa. Luennoilla on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta.</p> <p>Limittään luentojen kanssa tai niiden jälkeen oppimistehtävät teetetään yksilö- tai pienryhmittäin. Osa oppimistehtävistä voidaan tehdä verkko-ohjaisesti.</p>
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitietovaatimukset	<p>2A01</p> <p>Sotataidon perusteet 9 op</p>
Kirjallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - Glantz, David: Soviet Military Operational Art. In Pursuit of Deep Battle. - Huttunen, Mika: Näkökulmia taktikkaan. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos, julkaisu 1/2005. (s. 6 - 9 ja 26 - 46). - Kesseli, Pasi: In Pursuit of Mobility. The Birth and Development of Israeli Operational Art. From Theory to Practice. - Kolstela, Risto: Clausewitz ja Yhdysvaltain sotatieto. - Kulomaa, Jukka: Syvään taisteluun. Johdatus Neuvostoliiton maavoimien sotatietoon 1917 - 1991. Maanpuolustuskorkeakoulu, Sotahistorian laitos. Helsinki 2007. - Malkki, Janne, Marjomaa, Risto, Raitasalo Jyri, Karasjärvi Tero ja Sipilä, Joonas: Sodan historia. Kustannusosakeyhtiö Otava, 2008. - Raunio, Ari (toim.), Jouko, Petteri, Kesseli, Pasi ja Kulomaa, Jukka: Suursotien vuosisata. Sodan ja taistelun kuva 1900 –luvulla. MPKK, Sotahistorian laitos. Hakapaino Oy, Helsinki 2002. - Rekkedal, Nils Marius: Nykyaikainen sotatieto. Sotilaallinen voima muutoksessa. Maanpuolustuskorkeakoulu, Helsinki 2006. - Visuri, Pekka: Suomi kylmässä sodassa. Kustannusosakeyhtiö Otava, Keuruu 2007. - Visuri, Pekka: Turvallisuuspolitiikka ja Strategia. Werner Söderström Osakeyhtiö, Juva 2007. - Koulutusportaaliin taltioitava kurssimateriaali.(Kirjallisuuden lukualueet määritetään opintojakson alkaessa.)

Oheiskirjallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - von Clausewitz, Carl : Sodankäynnistä. - Foertsch, Herman: Nykyinen ja tuleva sotataito. - Fuller, J.F.C.: The Foundations of the Science of War. - Jomini, Henri: Art of War. - Kemppi, Jarkko: Suomalaisen sotataidon kehittyminen vuosina 1918 - 1924. Maanpuolustuskorkeakoulu, Sotahistorian laitos. Helsinki 2006. - Liddell-Hart, Basil Henry: The Tanks. - Miksche, F.O.: Blitzkrieg. - Sun Tsu: Sodankäynnin taito. - Koulutusportaaliin taltioitava oheismateriaali.(Kirjallisuuden lukualueet määritetään opintojakson alkaessa.)
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <p>- Hyväksytty-hylätty arvioitavat essee, harjoitustyöt ja ryhmätyöt.</p> <p>Tentti</p> <p>- Numeerisesti arvioitava oppimispäiväkirja.</p>

Koodi	2C02
Opintojakson nimi	Sotataidon suuntautumisvaihtoehtot 15 op (Taktiikka ja operaatiotaito, sotahistoria, strategia)
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden kevätlukukausi ja 2. vuoden syys- ja kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Pasi Kesseli Maj Kari Nisula
Tavoite	<p>Taktiikka ja operaatiotaito:</p> <p>Opiskelija syventää taktillista ajatteluaan joukkoyksikön (vast) toiminnan suunnittelussa ja johtamisessa. Opiskelija perehtyy joukkoyksikön taisteluun erilaisissa toimintaympäristöissä. Opiskelija perehtyy nykyisen sodankuvan ja uusien uhkakuvien lähtökohtiin. Opiskelija ymmärtää muuttuvien uhkakuvien merkityksen ja niiden aiheuttamat haasteet puolustusjärjestelmille. Opiskelija syvennyy oman pro gradu -tutkielmansa kannalta keskeisiin tutkimussuuntauksiin.</p> <p>Sotahistoria:</p> <p>Opiskelija ymmärtää miten sotataidollinen keskustelu liittyy osaksi historiantutkimuksen viitekehystä ja kansainvälistä keskustelua. Opiskelija oppii ymmärtämään puolustushaarojen nykyaikaisen taistelun historialliset taustat ja teoreettiset lähtökohdat. Opiskelija osaa liittää suomalaisen sotataidon osaksi eurooppalaista sotataitoa.</p> <p>Strategia:</p> <p>Opiskelija syventää tietämystään Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikasta ja EU:n kehityssuuntauksista. Opiskelija ymmärtää Venäjän sotilasstrategian pääkohdat ja tuntee klassisen realismin ja liberalismien sekä geopolitiikan perusolettamukset. Opiskelija syvennyy oman pro gradu -tutkielmansa kannalta keskeisiin tutkimussuuntauksiin</p>

Sisältö	Taktiikka ja operaatiotaito: Sotataidon suuntautumisvaihtoehdot 15 op koostuvat seuraavista opintojaksoista: 2C02DV Asutuskeskustaistelun erityispiirteet (3op), 2C02EV Joukkoyksikön puolustustaistelu laajalla alueella (3op), 2C02FV Valmiusyhtymän taistelu (2op) sekä 1C02 Joukkoyksikön johtaminen sodan ajan toimintaympäristössä (7op).
Suoritustapa	Luennot, karttarajoitukset, essee, ryhmätyöt ja harjoitukset.
Toteutuspaikka	MPKK, ILMASK, MERISK
Lisätietoa opintojaksosta	Yksityiskohtaisemmat tiedot kunkin suuntautumisvaihtoehdon opintojaksoista löytyvät ko opintojaksokuvauksista.
Esitietovaatimukset	5C01 Johdatus joukkoyksikön taisteluun 3 op 5C02 Joukkoyksikön taistelu (1) 4 op 5C03 Joukkoyksikön taistelu (2) 4 op (ei RVL:n opiskelijoille)
Kirjallisuus	Kirjallisuus kuvattu tarkemmin ko opintojaksojen kuvauksissa
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt Tentti

Koodi	2C02AV
Opintojakson nimi	Turvallisuus ja turvallisuuspolitiikka 5 op (Strategia)
Oppiaine	sotataito
Opinno asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Evl Mika Kerttunen Prof Pekka Sivonen
Tavoite	Opiskelija syventää aiemmissa opinnoissa saatua käsitystä kansallisen ja kansainvälisen turvallisuuden ja turvallisuuspolitiikan käsitteistä ja kysymyksistä.
Sisältö	Laaja turvallisuuskäsite; kansainvälisten suhteiden teoriakoulukuntien perusoleukset
Suoritustapa	Luennot, pienryhmätyöt, kirjallinen tentti
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitietovaatimukset	2A04 Suomen sotilaallisen maanpuolustuksen perusteet 3 op
Kirjallisuus	Robert Jackson & Georg Sörensens, Introduction to International Relations, 3. tai uudempi laitos, Oxford: Oxford University Press. Alan Collins, Contemporary Security Studies, Oxford: Oxford University Press, 2007. Barry Buzan et al, Security A New Framework for Analysis, Lontoo: Lynne Rienner 1998. Jyri Raitasalo, Turvallisuusympäristön muutos ja Suomen puolustus, Strategian laitos, Js 1, n:o 23, Helsinki: Maanpuolustuskorkeakoulu 2008.

Oheiskirjallisuus	Kenneth Waltz, Theory of International Politics, Boston: McGraw 1979. Alexander Wendt, Social Theory of International Politics, Cambridge: Cambridge University Press 2002. Hedley Bull, The Anarchical Society, Palgrave, 3. tai uudempi laitos. Johanna Kantola & Johanna Valenius (toim.), Toinen maailmanpolitiikka, Tampere: Vastapaino 2007. Harto Hakovirta, Maailmanpolitiikka. Teoria ja todellisuus, Tampere: Kustannus 54, 2002. Amartya Sen, Identity and Violence, Lontoo: Penguin 2006.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - numeerinen arviointi hyl, 1-5 Harjoitustyöt - hyväksytty/hylätty

Koodi	2C02BV
Opintojakson nimi	Strategian ja kansainvälisen turvallisuuden erityiskysymyksiä 7 op (Strategia)
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden kevtlukukausi
Vastuuhenkilö	Evl Mika Kerttunen Prof Pekka Sivonen
Tavoite	Laajentaa aiemmissa opinnoissa saatua strategian ja turvallisuuden tietämystä eräiden kansainvälisen turvallisuuden erityiskysymyksiä avulla. Opintojakson aikana on mahdollisuus syventyä joihinkin valinnaisiin turvallisuuskysymyksiin. Syventäminen voi tapahtua kirjallisuuteen perehtymällä, harjoitustöiden avulla tai erikseen järjestettävällä lähiopetuksella.
Sisältö	Sodan muutos ja strategioiden kehitys; kriisinhallinnan kehitys ja yleiset konfliktien ja kriisien kärjistymiseen vaikuttaneet lähtökohdat ja tyypilliset tunnuspiirteet
Suoritustapa	Luennot, pienryhmätyöt ja tentti.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitietovaatimukset	2A04 Suomen sotilaallisen maanpuolustuksen perusteet 3 op 2C02AV Turvallisuus ja turvallisuuspolitiikka 5 op (Strategia)
Kirjallisuus	Mary Kaldor, New and Old War, Cambridge: Polity, 2002. Kalevi Holsti, The State, War and the State of War, Cambridge: Cambridge University Press, 1994. Colin S. Gray, Modern Strategy, Oxford: Oxford University Press, 1999. David N. Balaam & Michael Veseth, Introduction to International Political Economy, Pearson Prentice Hall, 3. tai uudempi painos.
Oheiskirjallisuus	Graham Allison, Nuclear Terrorism, New York. Times Books, 2004. Peter Paret, Makers of Modern Strategy, Oxford: Oxford University Press. André Beaufre, Modern strategi för fred och krig, Göteborg: Prisma, 2002.

Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti
	- numeerinen arviointi hyl, 1-5
	Harjoitustyöt - hyväksytty/hylätty

Koodi	2C02CV
Opintojakson nimi	Analyysi- ja suunnitteluharjoitus 3 op (Strategia)
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Evl Mika Kerttunen Prof Pekka Sivonen
Tavoite	Syventää ja harjaannuttaa aiemmissa opinnoissa saavutettuja tiedollisia ja taidollisia valmiuksia analysoida kansainvälisen ja kansallisen turvallisuuden kysymyksiä sekä valmentaa työskentelemään monikansallisessa suunnitteluorganisaatiossa tai toimintaympäristössä.
Sisältö	Kansainvälisten toimijoiden poliittisten, taloudellisten, sotilaallisten ja humanitaaristen tavoitteiden, tarkoituksien ja voimavarojen analysointi. Toimintavaihtoehtojen suunnittelu ja kriisinhallintakonseptin valmistelu.
Suoritustapa	Yksittäiset luennot, omatoiminen työskentely, pienryhmä- ja työryhmätyöskentely, neuvottelut.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitietovaatimukset	2A04 Suomen sotilaallisen maanpuolustuksen perusteet 3 op 2C02AV Turvallisuus ja turvallisuuspolitiikka 5 op (Strategia) 2C02BV Strategian ja kansainvälisen turvallisuuden erityiskysymyksiä 7 op (Strategia)
Kirjallisuus	Harjoitusasiakirjat, maatietokannat, esikuntatyöskentelyn ohjeet.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Hyväksytty/hylätty Jatkuva arviointi - Henkilökohtainen palaute harjoituksen aikaisesta toiminnasta (analyytinen kyky, esikuntapalvelu (vast.), esittämistaito, neuvottelutaito, vieraan kielen kirjallinen ja suullinen taito), ei numeerista arviointia

Koodi	2C02DV
Opintojakson nimi	Asutuskeskustaistelun erityispiirteet 3 op (Taktiikka ja operaatiotaito)
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2.vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Pasi Kesseli Maj Kari Nisula
Tavoite	Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija osaa yhdistää aiempia sota-aidon, taktiikan ja taistelutekniikan opintojen asiakokonaisuuksia joukkoyksikön toimintaympäristöön asutuskeskuksessa. Opiskelija harjaantuu pataljoonan komentajan tilanteenarvio- ja päätöksentekoprosessissa ja pystyy soveltamaan aikaisemmin oppimaansa tietoa suunniteltaessa ja johdettaessa taistelua rakennetulla alueella.
Sisältö	-Joukkoyksikön valmiuden kohottaminen -Joukkoyksikön taistelun suunnittelu toteutus ja johtaminen rakennetulla alueella -Taisteluosaston esikunnan toiminta.
Suoritus tapa	Luennot, ryhmätyöt, sovellettu karttatarjoitus ja sotapeli. Opiskelijoista osa opiskelee opintojakson puolustushaarakouluissa. Opetusmenetelmät vaihtelevat puolustushaarojen vastaavuuden mukaisesti.
Toteutuspaikka	MPKK, ILMASK, MERISK
Lisätietoa opintojaksosta	Opintojakson toteutus vaihtelee puolustushaarakouluittain. Opintojaksoon MPKK:lla sisältyy noin viikon mittainen teoriaopetusvaihe jonka jälkeen järjestetään 5 päivää kestävä sovellettu karttatarjoitus ja sotapeli.
Esitietovaatimukset	5C01 Johdatus joukkoyksikön taisteluun 3 op 5C02 Joukkoyksikön taistelu (1) 4 op 5C03 Joukkoyksikön taistelu (2) 4 op (ei RVL:n opiskelijoille)
Kirjallisuus	Kirjallisuus määritetään opintojaksokohtaisesti.
Oheiskirjallisuus	Joukkoyksikötason ohjesäännöt ja oppaat.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Opintojakso arvioidaan suoritettu/ ei suoritettu periaatteella. Opintojakson hyväksytty suoritus edellyttää että opintojakson ryhmätyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti. Jatkuva arviointi

Koodi	2C02EV
Opintojakson nimi	Joukkoyksikön puolustustaistelu laajalla alueella 3 op (Taktiikka ja operaatiotaito)
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2.vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Pasi Kesseli Maj Kari Nisula
Tavoite	<p>Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija osaa yhdistää aiemmissa sotataidon, taktiikan ja taistelutekniikan opintojen asiakokonaisuuksia pataljoonan toimintaympäristöön viivytyksessä tai vastaavaan puolustushaaran ja aselajin viitekehykseen.</p> <p>Opiskelija harjaantuu joukkoyksikön komentajan tilanteenarvio-päätöksentekö -prosessissa ja pystyy soveltamaan aikaisemmin oppimaansa tietoa viivytyksen tai vastaavan taistelulajin puolustushaaran erityisolosuhteissa.</p> <p>Opintojaksolla luodaan jokaiselle opiskelijalle selkeä näkemys joukkoyksikön toiminnasta ko erityisolosuhteissa (viivytyksessä). Lisäksi opiskelijat perehtyvät puolustushaaran erityis (Pohjois-Suomen) olosuhteisiin sekä harjaantuvat joukkoyksikön alajohtoportaiden toiminnan suunnittelussa ja johtamisessa.</p>
Sisältö	- Joukkoyksikön puolustustaistelun suunnittelu ja johtaminen, toimintaympäristö
Suoritus tapa	<p>Osa oppilaista opiskelee opintojakson puolustushaara- ja aselajikouluissa. Opetusmenetelmät vaihtelevat puolustushaaroittain ja opintolinjoittain.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Luennot ja alustukset, - Ohjattu harjoitus (Soveltava karttarajoitus), - Ryhmytyöt, - Sotapeli,- <p>Toiminta-alueeseen tutustuminen.</p> <p>- Oppimistehtävinä joukkoyksikön taistelusuunnitelma osineen.</p>
Toteutuspaikka	MPKK, ILMASK, MERISK
Esitietovaatimukset	<p>5C01 Johdatus joukkoyksikön taisteluun 3 op</p> <p>5C02 Joukkoyksikön taistelu (1) 4 op</p> <p>5C03 Joukkoyksikön taistelu (2) 4 op (ei RVL:n opiskelijoille)</p>
Kirjallisuus	<p>Puolustushaara- ja aselajikoulut määrittävät käytettävän yksityiskohtaisen kirjallisuuden.</p> <p>Aiheeseen perehtymiseen voidaan käyttää seuraavaa kirjallisuutta: Lasse Laaksonen: Todellisuus ja harhat. Kannaksen taistelut ja suomalaisten joukkojen tila talvisodan lopussa 1940. ISBN 951-570-449-9. Pasi Kesseli: In Pursuit of Mobility. The Birth and Development of Israeli Operational Art. From Theory to Practice. ISBN-951-25-1271-8.</p>
Oheiskirjallisuus	Ohjesäännöt ja oppaat määritetään opintojakson alussa.

Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Tentti</p> <p>- Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää osallistumista opintojaksoon oppimistehtävien ja opintojakson tentin hyväksyttyä suorittamista</p> <p>Harjoitustyöt</p> <p>- Oppimistehtävinä joukkoyksikön taistelusuunnitelma osineen.</p>
---	--

Koodi	2C02FV
Opintojakson nimi	Valmiusyhtymän taistelu 2 op (Taktiikka ja operaatiotaito)
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2.vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Pasi Kesseli Maj Kari Nisula
Tavoite	<p>Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija oppii valmiusyhtymän taistelun periaatteet ja osaa valmiusyhtymän osana taistelevan joukkoyksikön taistelun suunnittelun ja johtamisen.</p> <p>Opintojakso toteutetaan rauhan ajan operatiivisen suunnittelun periaatteella. Opiskelijoiden on pystyttävä soveltamaan aikaisemmin oppimaansa tietoa.</p>
Sisältö	- Joukkoyksikön taistelun suunnittelu osana valmiusyhtymän taistelua
Suoritustapa	<p>Sovellettu karttaharjoitus, esikuntasimulaattoreiden käyttö suunnitelmien testaamisessa ja toimeenpanoon ja päätöksentekoon harjaantumisessa.</p> <p>Osa opiskelijoista opiskelee opintojakson puolustushaara- ja aselajikouluissa. Opintojakson opetusmenetelmät ja niihin käytettävä aika vaihtelevat puolustushaaroittain.</p>
Toteutuspaikka	MAASK, ILMASK, MERISK
Lisätietoa opintojaksosta	<p>Maa- ja merisotalinjan osalta opintojakso toteutetaan puolustushaarakouluissa.</p> <p>MPKK:lla toteutettava opintojakso sisältää noin 4 päivän mittaisen teoria- ja suunnittelujakson sekä 5 päivän aikana toteutettavan suunnitelman testaamisen sotapelina.</p>
Esitietovaatimukset	<p>2C02DV Asutuskeskustaistelun erityispiirteet 3 op (Taktiikka ja operaatiotaito)</p> <p>2C02EV Joukkoyksikön puolustustaistelu laajalla alueella 3 op (Taktiikka ja operaatiotaito)</p> <p>5C02 Joukkoyksikön taistelu (1) 4 op</p> <p>5C03 Joukkoyksikön taistelu (2) 4 op (ei RVL:n opiskelijoille)</p>

Kirjallisuus	Opintojakson kirjallisuus vaihtelee puolustushaaroittain. Tarkennetut lukuvaatimukset (ml opetusmonisteet) sekä perusteet aikaisempien kurssin oppisisällön kertaamisesta käsketään kurssin toimeenpanokäskyssä/ vastaavassa suunnitelmassa. Opintojakson opiskelupakettiin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia liittyen esimerkiksi viimeisimpiin kokemuksiin puolustushaarojen, yhtymän ja joukkoyksikön taistelusta. Kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - Opintojakson aikana järjestetään syventäviä opintoja kokonaisuudessaan reflektoiva sovellettu taktiikan koulutyo. Harjoitustyöt - Opintojaksoon kuuluvat oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti

Koodi	2C02GV
Opintojakson nimi	Sotataidon teoriat 6 op (Sotahistoria)
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden kevtlukukausi
Vastuuhenkilö	Professori Ohto Manninen Maj Janne Mäkitalo
Tavoite	Sotataidon teoriat –opintojakson tavoitteena on perehdyttää opiskelijat tunnetuimpiin klassisiin ja nykypäivää lähellä oleviin sodankäynnin teorioihin ja teoreettikkoihin. Painopiste on länsimaiseen sotataidolliseen ajatteluun liittyvissä teorioissa sekä niiden vaikuttavuudessa nykyajatteluun ja erityisesti suomalaiseen ajatteluun. Opetustavoitteeseen pyritään pääosin teorioiden itsensä ja teoreetikkojen kautta, koska niiden käytännön sovelluksiin palataan tulevissa opintojaksoissa. Opintojakso luo siten pohjan tuleville, sodankäynnin teorioiden käytännön sovelluksiin yksityiskohtaisemmin kohdistuville opintojaksoille ja sen suorittaminen on edellytys tulevien opintojaksojen aloittamiselle.
Sisältö	Opintojakson oppisisältönä on: -länsimaisen sotataidon teoreettiset perusteet antiikista nykypäivään (painopiste) -muu sotataito ja ”tuntemattomat” teoreetikot -oleellista on osata liittää ajatukset aikakausien kontekstiin, yhteiskuntaan ja ajan kuvaan.
Suoritustapa	Opetus rakentuu ongelmalähtöiseen oppimiseen. Kurssi sisältää alustuksia, aivoriihiä, oppimistavoitteiden muodostamista ja ryhmätöitä huipentuen väittelyyn (draama-menetelmä). Lähiopetus 27h, omatoiminen opiskelu 27h, harjoitus- ja ryhmätyöt 27h, seminaarit 27h, artikkelin tai kirja-arvioinnin laatiminen 54h.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu

Esitietovaatimukset	<p>2A01 Sotataidon perusteet 9 op</p> <p>2C01 Sotataidon kehittyminen 6 op (kaikille sotataitoa pääaineena opiskele-ville pakollinen)</p>
Kirjallisuus	<p>-Clausewitz: Sodankäynnistä.</p> <p>-Sun Tzu: Sodankäynnin taito.</p> <p>-Liddell Hart: Strategy</p> <p>-Malkki, Marjomaa, Raitasalo, Karasjärvi ja Sipilä: Sodan historia. Kustannusyhtiö Otava, 2008.</p> <p>-Rekkedal, Nils: Nykyaikainen sotataito. Sotilaallinen voima muutoksessa. Maanpuolustuskorkeakoulu, Edita Prima Oy, Helsinki 2006.</p> <p>-Sivualueet ilmoitetaan toimeenpanokäskyssä.</p>
Oheiskirjallisuus	<p>-Verkkosivuilta: Giulio Douhetin ja Billy Mitchelin ilmasota-ajatuksia sekä Alfred Mahanin merisota-ajatuksia.</p> <p>-Hannula, Joose: Sotataidon historia I-II. Vanhan ajan taktiikan ja strategi-an pääpiirteet. Kustannusosakeyhtiö Otava, Helsinki 1930, 1931 ja 1933.</p> <p>-Kulomaa, Jukka: Syvään taisteluun. Johdatus Neuvostoliiton maavoimien sotataitoon 1917 – 1991. MPKK, Sotahistorian laitos. Gummerus kirjapaino, Jyväskylä 2007.</p> <p>-Raunio, Ari (toim.), Jouko, Petteri, Kesseli, Pasi ja Kulomaa, Jukka: Suursotien vuosisata. Sodan ja taistelun kuva 1900 –luvulla. MPKK, Sotahistorian laitos. Hakapaino Oy, Helsinki 2002.</p> <p>-Visuri, Pekka: Suomi kylmässä sodassa. Otava, Keuruu 2006.</p> <p>-Åselius, Gunnar: Krigen under kalla kriget. Medströms bokförlag. Fälth & Hässler, Värnamo Sverige 2007.</p> <p>-Koulutusportaaliin talletettu materiaali-Jaettava lisämateriaali</p> <p>-Oheislukemistoksi suositeltavien kirjojen sivualueet mainitaan opintojakson toimeenpanokäskyssä.</p>
Opetuksen korvaava kirjallisuus	-Paret: Makers of Modern Strategy. From Machiavelli to the Nuclear Age.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Jatkuva arviointi</p> <p>Harjoitustyöt</p> <p>- Oppimispäiväkirja (Numeerinen arvostelu). Artikkelit, esseet, kirja-arvioinnit, harjoitustyöt ja ryhmätyöt (Arvostelu hyväksytty/hylätty).</p>

Koodi	2C02HV
Opintojakson nimi	Liikesodankäynnin 1900-luvun sovellukset 6 op (Sotahistoria)
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Professori Ohto Manninen Maj Janne Mäkitalo
Tavoite	Liikesodankäynnin 1900 –luvun sovellukset - opintojakson tavoitteena on, että opiskelijan tietämystä eri puolustushaarojen II maailmansodan ja kylmän sodan aikaisista liikesodan teoreettisista lähtökohdista aina 1990-luvun sovelluksiin.

Tavoite	Opiskelija syventyy samalla puolustusratkaisujen ja doktriinien muotoutumiseen erilaisissa yhteiskunnallisissa tilanteissa ja historian vaiheissa. Jaksolla tarkastellaan myös venäläistä syvän taistelun konseptia liikesodankäynnin teoriana.
Sisältö	Opintojakson oppisisältönä on: <ul style="list-style-type: none"> - symmetrinen sota - liikesota, - liikesota ajattelutapana, - salamasota, - syvän taistelun konsepti, - AirLandBattle ja Follow-on-Forces Attack, - tehtävä- ja käskytystaktiikka ja - kylmän sodan jälkeiset sodat ja uudet teoreettiset haasteet.
Suoritustapa	Opintojakso rakentuu ongelmälähtöisen oppimisen ja monimuoto-opetuksen periaatteelle, jossa opiskelijalla itsellään on merkittävä rooli oppimisen toteutumisessa. Lähiopetus keskittyy lähinnä liikesodan teorioiden ja teoreetikkojen pääperiaatteiden ja ajattelun "avaamiseen" sekä liikesodankäynnin käytännön esimerkkien esittelyyn. Opetus sisältää alustuksia, itseopiskelumateriaaliin perehtymistä, ryhmäkeskusteluja, suppeita ryhmätöitä sekä tärkeimpänä tuotteena itsenäisiä harjoitustöitä. Opinnot huipentuvat liikesodankäynnin kehittymisen kannalta keskeiseen sotahistorialliseen kohteeseen tehtävään teemaseminaarimatkaan ja sen tuloksena toteutettavaan seminaariin.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitietovaatimukset	2A01 Sotataidon perusteet 9 op 2C01 Sotataidon kehittyminen 6 op (kaikille sotataitoa pääaineena opiskeleville pakollinen) 2C02GV Sotataidon teoriat 6 op (Sotahistoria) 2A01 on korvattavissa aiemmin hankitun osaamisen tunnistamisen kautta omaan SK-tutkintoon sisältyneillä sotahistorian opinnoilla.
Kirjallisuus	-Olsen: From Manoeuvre Warfare to Kosovo? The Royal Norwegian Air Force Academy. - Kesseli, Pasi: In Pursuit of Mobility. The Birth and Development of Israeli Operational Art. From Theory to Practice. MPKK 2002. - Kulomaa, Jukka: Syvään taisteluun. Johdatus Neuvostoliiton maavoimien sotataitoon 1917 – 1991. MPKK, Sotahistorian laitos. Gummerus kirjapaino, Jyväskylä 2007. - Raunio, Ari (toim.), Jouko, Petteri, Kesseli, Pasi ja Kulomaa, Jukka: Suursotien vuosisata. Sodan ja taistelun kuva 1900 –luvulla. MPKK, Sotahistorian laitos. Hakapaino Oy, Helsinki 2002. - Rekkedal, Nils Marius: Nykyaikainen sotataito. Sotilaallinen voima muutoksessa. Maanpuolustuskorkeakoulu, Edita Prima Oy, Helsinki 2006. - Sivualueet eri kirjoihin ilmoitetaan opintojakson toimeenpanokäskyssä.

Oheiskirjallisuus	<ul style="list-style-type: none"> -Kesseli: In Pursuit of Mobility. The Birth and Development of Israeli Operational Art. From Theory to Practice. -Hannula, Joose: Sotataidon historia I-II. Vanhan ajan taktiikan ja strategian pääpiirteet. Kustannusosakeyhtiö Otava, Helsinki 1930, 1931 ja 1933. -Liddell Hart, Basil Henry: Strategy Malkki, Janne, Marjomaa, Risto, Raitasalo Jyri, Karasjärvi Tero ja Sipilä, Joonas: Sodan historia. Kustannusosakeyhtiö Otava, 2008. -Visuri, Pekka: Suomi kylmässä sodassa. Otava, Keuruu 2006. -Åselius, Gunnar: Krigen under kalla kriget. Medströms bokförlag. Fälth & Hässler, Värnamo Sverige 2007. -Koulutusportaaliin talletettu materiaali -Jaettava lisämateriaali -Oheislukemistoksi suositeltavien kirjojen sivualueet mainitaan opintojakson toimeenpanokäskyssä
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <p>- Oppimispäiväkirja. Numeerinen arvostelu. Tehtäväksiannot (operaatio-tarkastelu.)</p>

Koodi	2C02IV
Opintojakson nimi	Epäsymmetrinen sota historiassa 3 op (Sotahistoria)
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevtlukukausi
Vastuuhenkilö	Professori Ohto Manninen Maj Janne Mäkitalo
Tavoite	Epäsymmetrinen sota historiassa -opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää nykypäivän epäsymmetrisen sodankäynnin ilmentymien historialliset taustat sekä ideologioiden välisen vastakkainasettelun vaikuttavuuden historiantulkintoihin.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Epäsymmetria sodassa, - Epäsymmetrinen sota kylmän sodan ja sen jälkeisen maailman ilmiönä, - Länsimainen ja itämainen käsitys sodankäynnistä.
Suoritus tapa	Lähiopetus, omatoiminen opiskelu, harjoitus- ja ryhmätyöt, tieteellisiin seminaareihin osallistumiset, itsenäisen harjoitustyön laatiminen.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitietovaatimukset	<p>2A01 Sotataidon perusteet 9 op</p> <p>2C02GV Sotataidon teorian 6 op (Sotahistoria)</p> <p>2C02HV Liikesodankäynnin 1900-luvun sovellukset 6 op (Sotahistoria)</p>
Kirjallisuus	<ul style="list-style-type: none"> -Kesseli (toim): Kumouksellinen ja vastakumouksellinen sota. -Leskinen: Taktisesta voitosta strategiseen tappioon. -Rekkedal, Nils Marius: Nykyaikainen sotataito. Sotilaallinen voima muutosessa. Maanpuolustuskorkeakoulu, Edita Prima Oy, Helsinki 2006. -otteita useista epäsymmetristä sodankäyntiä käsittelevästä teoksesta -sivualueet eri kirjoihin ilmoitetaan opintojakson toimeenpanokäskyssä.

Oheiskirjallisuus	<p>-Viimeaikaisia tutkimuksia aihealueesta.</p> <p>-Sotateoreetikoiden ajatuksia sekä kiinalaisten sotataitoon liittyviä tutkielmia verkkosivuilta.</p> <p>-von Clausewitz, Carl: Sodankäynnistä.</p> <p>-Hannula, Joose: Sotataidon historia I-II. Vanhan ajan taktiikan ja strategian pääpiirteet. Kustannusosakeyhtiö Otava, Helsinki 1930, 1931 ja 1933.</p> <p>-Malkki, Janne, Marjomaa, Risto, Raitasalo Jyri, Karasjärvi Tero ja Sipilä, Joonas: Sodan historia. Kustannusosakeyhtiö Otava, 2008.</p> <p>-Raunio, Ari (toim.), Jouko, Petteri, Kesseli, Pasi ja Kulomaa, Jukka: Suursotien vuosisata. Sodan ja taistelun kuva 1900 –luvulla. MPKK, Sotahistorian laitos. Hakapaino Oy, Helsinki 2002.</p> <p>-Sun Tsu: Sodankäynnin taito.</p> <p>-koulutusportaaliin talletettu materiaali-jaettava lisämateriaali</p> <p>-oheislukemistoksi suositeltavien kirjojen sivualueet mainitaan opintojakson toimeenpanokäskyssä.</p>
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <p>- Tehtäväksiannot (itsenäiset harjoitustyöt) ja oppimispäiväkirja. Numeerinen arvostelu.</p>

Koodi	2C03
Opintojakson nimi	Valinnaiset opinnot 10 op
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	syventävät opinnot
Vastuuhenkilö	Ainelaitosten professorit opetuksesta vastaavat opettajat
Tavoite	Opiskelija valitsee tutkimusaihetta, -aluetta ja sen metodisia valintoja tukevia opintoja muiden ainelaitosten tarjonnasta. Tarkoituksena on syventää poikkitieteellistä tutkimusotetta.
Sisältö	-poikkitieteellisyys
Suoritustapa	Opiskelija esittelee opetustarjonnasta kokoamansa 10 op:n kokonaisuuden ainelaitoksensa professorille, joka hyväksyy suunnitelman.
Lisätietoa opintojaksosta	<p>Taktiikan opintojen osalta opinnot voivat ajoittua koko maisteriopintovaiheeseen. Suositeltavia valinnaisia opintojaksoja Taktiikan opiskelijoille ovat muun muassa johtamisen opinnot sekä omaa tutkimusaihetta palvelevat muiden oppiaineiden menetelmäopinnot.</p> <p>Sotahistorian opiskelijoille suositeltavia opintoja ovat muun muassa strategian opinnot sekä oman tutkielman kannalta hyödylliset muiden oppiaineiden menetelmäopinnot.</p>

Koodi	2C04
Opintojakson nimi	Pro gradu -tutkielma seminaareineen
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syyslukukausi

Tavoite	Pro gradu -tutkielman tavoitteena on kehittää opiskelijan tieteellistä ajattelukykyä. Opiskelijan tulee osoittaa perehtyneisyyttä tutkielmansa aihepiiriin, valitsemiensa tutkimusmenetelmien hallintaa ja kykyä raportoida tutkimus itsenäisesti tieteellisen argumentoinnin periaatteita noudattaen. Tutkielman aihe pyritään liittämään puolustusvoimien kehittämiseen, mutta perustellusti aihe voi olla myös itse valittu tai osa jotain laajempaa tutkimusprojektia. Opiskelija osallistuu opinnäytetyötä tukevaan seminaarityöskentelyyn sekä harjaantuu tieteelliseen keskusteluun työn tekijän ja vertaisarvioijan rooleissa.
Sisältö	Opintojaksoon kuuluu neljä proseminaaria. Ensimmäisessä esitellään tutkimussuunnitelma. Toisessa esitellään sisällysluettelo ja johdanto. Kolmannessa esitellään yksi pääluku ja muut luvut luetelmaviivoina. Neljännessä esitellään valmis tai lähes valmis työ.
Suoritustapa	Aktiivinen osallistuminen seminaarityöskentelyyn sekä pro gradu -tutkielman tekeminen. Kypsyysnäyte.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt

Koodi	2C04A
Opintojakson nimi	Taktiikan pro gradu -tutkielma seminaareineen 34 op
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Tutkimusvastaava/kurssi/KADOPR Tutkimuskoulutuksen pääopettaja/TAKTL
Tavoite	Pro gradu -tutkielman tavoitteena on kehittää opiskelijan tieteellistä ajattelukykyä. Opiskelijan tulee osoittaa perehtyneisyyttä tutkielmansa aihepiiriin, valitsemiensa tutkimusmenetelmien hallintaa ja kykyä raportoida tutkimus itsenäisesti tieteellisen argumentoinnin periaatteita noudattaen. Tutkielman aihe pyritään liittämään puolustusvoimien kehittämiseen, mutta perustellusti aihe voi olla myös itse valittu tai osa jotain laajempaa tutkimusprojektia. Opiskelija osallistuu opinnäytetyötä tukevaan seminaarityöskentelyyn sekä harjaantuu tieteelliseen keskusteluun työn tekijän ja vertaisarvioijan rooleissa.
Sisältö	Opintojaksoon kuuluu neljä proseminaaria: - Ensimmäisessä esitellään tutkimussuunnitelma. - Toisessa esitellään sisällysluettelo ja johdanto. - Kolmannessa esitellään yksi pääluku ja muut luvut luetelmaviivoina. - Neljännessä esitellään valmis tai lähes valmis työ.
Suoritustapa	Aktiivinen osallistuminen seminaarityöskentelyyn sekä pro gradu -tutkielman tekeminen. Opiskelijan tulee suorittaa pro gradu -tutkielmaan kuuluva kypsyysnäyte sekä äidinkielen että sisällön osalta ennen tutkielman lopullista hyväksyntää.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu ja etätöiden toteutuspaikat.

Esitietovaatimukset	<p>2A01 Sotataidon perusteet 9 op</p> <p>2B03AA Tieteellisen tutkimuksen tekemisen perusteet 1 op (kaikille sotataidon opiskelijoille pakollinen)</p> <p>2C05A Taktiikan tutkimus 12 op</p> <p>YTUTKMEN1 Sotatieteet tieteiden kentässä 1 op (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)</p> <p>YTUTKMEN2 Metodiikan kurssi 2 op (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)</p> <p>Oppiaineen perus- ja aineopinnot.</p>
Kirjallisuus	Opiskelija etsii itse pro gradu -tutkiemaansa palvelevan lähdeaineiston.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <p>- Pro gradu -tutkielma arvioidaan arvolauseella Approbatur-Laudatur. Kypsyysnäyte arvioidaan joko hyväksytyksi tai hylätyksi.</p>

Koodi	2C04B
Opintojakson nimi	Strategian pro gradu -tutkielma seminaareineen 34 op
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Strategian professori Pääopettaja
Tavoite	<p>Pro Gradu -tutkielman tavoitteena on kehittää opiskelijan tieteellistä ajattelukykyä. Opiskelijan tulee osoittaa perehtyneisyyttä tutkielmansa aihepiiriin, valitsemiensa tutkimusmenetelmien hallintaa ja kykyä raportoida tutkimus itsenäisesti tieteellisen argumentoinnin periaatteita noudattaen. Opiskelija osallistuu opinnäytetyötä tukevaan seminaarityöskentelyyn sekä harjaantuu tieteelliseen keskusteluun niin respondentin kuin opponentinkin rooleissa.</p>
Sisältö	<p>Opintojaksoon kuuluu 4 tutkimusseminaaria:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ensimmäisessä käsitellään valittua tutkimusaluetta ja tutkimusongelmaa. - Toisessa seminaarissa käsitellään tutkimussuunnitelmaa painottaen metodiikkaa ja lähdeaineistokysymyksiä. - Kolmannessa seminaarissa keskitytään työn sisältöön ja esitellään vähintään yksi pääluku sekä työn senhetkinen tilanne. - Neljännessä seminaarissa esitellään koko työ. Viimeisen seminaarin tavoitteena on varmistaa työn loppuunsaattaminen. <p>- 1. ja 2. seminaari pidetään 1. lukuvuoden syksyllä, 3. seminaari toisen lukuvuoden syksyllä ja 4. seminaari toisen lukuvuoden keväällä.</p>

Suoritustapa	Aktiivinen osallistuminen seminaarityöskentelyyn sekä pro gradu -tutkielman tekeminen. Opiskelijan tulee suorittaa pro gradu -tutkielmaan kuuluva kypsyysnäyte sekä äidinkielen että sisällön osalta ennen tutkielman lopullista hyväksyntää.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu ja valitut etätyöskentelypaikat
Esitietovaatimukset	<p>2B03AA Tieteellisen tutkimuksen tekemisen perusteet 1 op (kaikille sotataidon opiskelijoille pakollinen)</p> <p>2B03AC Strategian tutkimusmenetelmät 4 op</p> <p>2C05B Strategian tutkimus 12 op</p> <p>YTUTKMEN1 Sotatieteet tieteiden kentässä 1 op (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)</p> <p>YTUTKMEN2 Metodiikan kurssi 2 op (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)</p>
Kirjallisuus	Opiskelija valitsee itse työhönsä lähteet.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <p>- Pro gradu -tutkielma arvioidaan arvokauseella Approbatur - Laudatur. Kypsyysnäyte arvioidaan hoko hyväksytyksi tai hylätyksi.</p>

Koodi	2C04C
Opintojakson nimi	Sotahistorian pro gradu -tutkielma seminaareineen 34 op
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Professori Pääopettaja
Tavoite	Pro gradu -tutkielman tavoitteena on kehittää opiskelijan tieteellistä ajattelukykyä. Opiskelijan tulee osoittaa perehtyneisyyttä tutkielmansa aihepiiriin, valitsemiensa tutkimusmenetelmien hallintaa ja kykyä raportoida tutkimus itsenäisesti tieteellisen argumentoinnin periaatteita noudattaen. Tutkielman aihe pyritään liittämään puolustusvoimien kehittämiseen, mutta perustellusti aihe voi olla myös itse valittu tai osa jotain laajempaa tutkimusprojektia. Opiskelija osallistuu opinnäytetyötä tukevaan seminaarityöskentelyyn sekä harjaantuu tieteelliseen keskusteluun työn tekijän ja vertaisarvioijan rooleissa.

Sisältö	<p>Opintojaksoon kuuluu 3-4 proseminaaria:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ensimmäisessä esitellään tutkimussuunnitelma ja alustava sisällysluettelo sekä käytettävä lähdeaineisto. - Toisessa esitellään johdanto, yksi pääluke ja muut luvut luetelmaviivoina. - Kolmannessa esitellään lähes valmis työ. - Mahdollisessa neljännessä esitellään valmis työ. - Proseminaari 1 ajoittuu ensimmäisen vuoden syksyyn, proseminaari 2 toisen vuoden syksyyn. Kolmas ja mahdollinen neljäs proseminaari toteutetaan toisen vuoden keväällä.
Suoritustapa	Aktiivinen osallistuminen seminaarityöskentelyyn sekä pro gradu -tutkielman tekeminen. Opiskelijan tulee suorittaa pro gradu -tutkielmaan kuuluva kypsyysnäyte sekä äidinkielen että sisällön osalta ennen tutkielman lopullista hyväksyntää.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu ja valitut etätyöskentelypaikat
Esitietovaatimukset	<p>2B03AA Tieteellisen tutkimuksen tekemisen perusteet 1 op (kaikille sotataidon opiskelijoille pakollinen)</p> <p>2B03AD Sotahistorian tutkimusmenetelmät 4 op</p> <p>2C05C Sotahistorian tutkimus 12 op</p> <p>YTUTKMEN1 Sotatieteet tieteiden kentässä 1 op (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)</p> <p>YTUTKMEN2 Metodiikan kurssi 2 op (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)</p> <p>Oppiaineen perus- ja menetelmäopinnot.</p>
Kirjallisuus	Tutkija valitsee työhönsä lähteet.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <p>- Pro gradu -tutkielma arvioidaan arvolauseella Approbatur-Laudatur. Kypsyysnäyte arvioidaan joko hyväksytyksi tai hylätyksi.</p>

Koodi	2C05
Opintojakson nimi	Sotataidon tutkimusmenetelmäopinnot 15 op
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	syventävät opinnot
Tavoite	Sotataidon tutkimusmenetelmäopinnot koostuvat kaikille maisteriopiskelijoille yhteisistä opintojaksoista YTUTKMEN1 Sotatieteet tieteiden kentässä (1 op) ja YTUTKMEN2 Metodiikan kurssi (2 op) sekä sotataidon suuntautumisvaihtoehtoinen eriytyvä tutkimusopinnoista 12 op.

Koodi	2C05A
Opintojakson nimi	Taktiikan tutkimus 12 op
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamis- ajankohta	1.vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	PROF Pasi Kesseli, EVL Kimmo Rajala, MAJ Jari Sormunen
Tavoite	Opiskelija syventää metodisia ja käytännön valmiuksiaan tieteellisen tutkimuksen tekemiseksi.
Sisältö	Operaatiotaidon ja taktiikan merkittävimmät tutkimusmenetelmät ja niiden käyttö.Harjoitustyöt.Tutkimussuunnitelma.Näyttöön perustuvan taktiikan periaatteet ja esimerkki käytännön koulutuksena.Satunnaistetun ja kontrolloidun kokeen johtaminen.
Suoritustapa	1. Luennot 2. Ohjatut harjoitustyöt 3. Tentti 4. Näyttöön perustuvan taktiikan kurssi.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitietovaatimukset	2B03AA Tieteellisen tutkimuksen tekemisen perusteet 1 op (kaikille sotataidon opiskelijoille pakollinen) 2B03AB Taktiikan tutkimusmenetelmät 4 op YTUTKMEN1 Sotatieteet tieteiden kentässä 1 op (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen) YTUTKMEN2 Metodiikan kurssi 2 op (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen) Metodiopinnot lisäksi edeltäviä opintojaksoja ovat: 2A01 Sotataidon perusteet, 2A02 Taistelun perusteet, 2A03 Taistelun perusteet, 2A04 Suomen sotilaallisen maanpuolustuksen perusteet, 2A05 Taktiikan perusteet, 2B01 Taktiikan perusteet, 2B02 Taktiikan soveltaminen.
Kirjallisuus	- Huttunen Mika (Toim): Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksessa. 2008. - Metteri Jussi: Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksessa. ISBN 951-25-1713-2, - Tuomi&Sarajärvi: Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi, Tammi 2006, - Järvinen&Järvinen: Tutkimustyön metodeista, Opinpajan kirja 2004,- Taktiikan laitoksen tutkimustyöohje (2009) ja - Taktiikan laitoksen tutkimustyön ohjaajan opas (2009).
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Osatehtävät hyväksytty/hylätty. Tentti - Hyväksytty/hylätty.

Koodi	2C05B
Opintojakson nimi	Strategian tutkimus 12 op
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamis-ajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	prof Pekka Sivonen evl Mika Kerttunen
Tavoite	Opiskelija ymmärtää strategian tutkimuksen lähtökohdat niin että kykenee käyttämään niitä hyvin omassa tutkimustyössään ja kykenee arvioimaan tieteenalan keskustelua näiden lähtökohtien perusteella.
Sisältö	Strategian ja kansainvälisten suhteiden keskeisimpien teoriakoulukuntien ontologiset, epistemologiset ja metodologiset lähtökohdat ja niiden asema tutkimuksen tekemisessä.
Suoritustapa	Luennot, itsenäisesti tai pienryhmätyönä laaditut paperit, seminaarit.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitietovaatimukset	2B03A Tutkimusmenetelmäopinnot 5 op (pääaineen opiskelijat)
Kirjallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - Robert Jackson & Georg Sörensen, Introduction to International Relations, 3. tai uudempi laitos, Oxford: OUP; - Kenneth Waltz, Theory of International Politics, Boston: McGraw 1979. - Alexander Wendt, Social Theory of International Politics, Cambridge: Cambridge University Press 2002. - Hedley Bull, The Anarchical Society, Palgrave, 3. tai uudempi laitos. - Johanna Kantola & Johanna Valenius (toim.), Toinen maailmanpolitiikka, Tampere: Vastapaino 2007. - Harto Hakovirta, Maailmanpolitiikka. Teoria ja todellisuus, Tampere: Kustannus 54, 2002.
Oheiskirjallisuus	Luennoilla jaettava materiaali.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Arviointi perustuu annettujen itsenäisesti tai pienryhmätyönä laadittuihin papereihin ja keskusteluun.

Koodi	2C05C
Opintojakson nimi	Sotahistorian tutkimus 12 op
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamis-ajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Ohto Manninen Dos Martti Turtola
Tavoite	Tavoitteena on, että opintojakson jälkeen opiskelija ymmärtää historian tutkimusprosessin kulun ja perusluonteen, tuntee sotahistorian tutkimuksen keskeiset metodit, osaa toimia tutkimustyöseminaareissa sekä respondenttina että tutkijakollegoitaan eteen päin tukevana opponenttina sekä osaa laatia tieteellisen artikkelin omasta tutkimustyöstään. Opintojakso antaa teoreettiset valmiudet laatia tutkimustyö.

Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - sotahistorian alan ajankohtaiset tutkimusongelmat ja alustava perehtyminen alan klassikoihin - tutkimusmenetelmät ja niiden filosofiset perusteet - tieteenfilosofiset suuntaukset.
Suoritustapa	<p>Lähiopetuksessa ohjataan opiskelija tutkimusprosessin äärelle ja esitellään sotahistorian tutkimuksen keskeiset metodit.</p> <p>Itseopiskelussa annetaan opiskelijalle mahdollisuus sisäistää prosessin kulku ja perusluonne.</p> <p>Tutkimustyöseminaareissa varmistetaan opiskelijan oppiminen metodien käytön sekä respondentina ja opponentina toimimisen suhteen.</p> <p>Opiskelija kirjoittaa omaa tutkimustaan palvelevan esseen, jossa pohditaan teorioiden ja metodien vaikutusta omaan tutkimukseen. Esseen laatiminen tapahtuu tieteellisen artikkelin vaatimusten mukaisesti. Esseen ja tutkimustyön ohjaamisessa kiinnitetään erityistä huomiota kirjallisen esityksen tasoon. Samalla laajennetaan tietämystä historian tutkimuksen trendeistä perehtymällä omaa tutkimuskenttää lähellä olevaan tieteelliseen verkkojulkaisuun tai painettuun julkaisuun vähintään yhden vuosikerran osalta.</p> <p>Keskeinen opetusmenetelmä ovat oman tutkimustyön ohjaajan, opiskelijatovereiden, oman työn opponijien ja tutkimusseminaareissa käyty yleinen opetuskeskustelu historian tutkimusmenetelmistä.</p> <p>Opiskelijan oman panoksen ja itsenäisen pohdinnan rooli on keskeinen historian tutkimusmenetelmän luonteen vuoksi (jatkuvaa, automaattista ja omajohtoista lähdekritiikkiä, analyysiä, asioiden yhdistelyä, päättelyä ja synteesiä).</p>
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitietovaatimukset	<p>YTUTKMEN1 Sotatieteet tieteiden kentässä 1 op (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)</p> <p>YTUTKMEN2 Metodiikan kurssi 2 op (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)</p>
Kirjallisuus	- Jussi T. Lappalainen: Haluatko historiankirjoittajaksi? ISBN 0355-746-210-X.
Oheiskirjallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - Kalela, Jorma: Historiantutkimus ja historia. - Ahtiainen, P. (toim.): Historia nyt. Näkemyksiä suomalaisesta historian-tutkimuksesta. - Renvall, Pentti: Nykyaian historiantutkimus, 2. painos, (WSOY Juva 1983). - Rolf Torstendahl: Historia som vetenskap. Introduktion till historieforskningen (1966, 1971). - Sotahistorian alan kansallisia ja kansainvälisiä verkkojulkaisuja. - PDF-artikkeleita historiantutkimuksesta (KOPO).

Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt
	- Essee. Hyväksytty/hylätty.
	Jatkuva arviointi
	- Seminaarien, väliesittelyiden ja opetuskeskusteluiden perusteella. Hyväksytty/hylätty.

Koodi	YTUTKMEN1
Opintojakson nimi	Sotatieteet tieteiden kentässä 1 op (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Professori Hannu Kari Majuri Teuvo Jaskari
Tavoite	Laajentaa opiskelijoiden tietämystä sotatieteistä ja niiden liittymisestä muihin tieteenaloihin.
Sisältö	Sotatieteet tieteiden kentässä; sotatieteet ja yleiset tieteet, sotatieteellinen tutkimus puolustusvoimissa. Opintojakson aikana käsitellään yleisesti tieteenfilosofiaa, tutkimusetiikkaa, tutkimusprosessia ja tiedonhankintaa.
Suoritustapa	Luennot ja ryhmätyöt. Toteutetaan integroituna opintojakson YTUTKMEN 2 kanssa.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Ilmoitetaan erikseen.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Hyväksytty - täydennettävä - hylätty.

Koodi	YTUTKMEN2
Opintojakson nimi	Metodiikan kurssi 2 op (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Professori Hannu Kari Majuri Teuvo Jaskari
Tavoite	Opiskelijalle annetaan tietämys Maanpuolustuskorkeakoulun eri tieteenalojen tutkimusmenetelmistä ja niiden käytännön sovellutuksista.
Sisältö	Sisältää seuraavien tieteenalojen tutkimusmenetelmiä: Operaatiotaito ja taktiikka, sotahistoria, strategia, johtaminen, sotilaspedagogiikka, sotatekniikka ja sotilaspsykologia ja tulevaisuuden tutkimus.
Suoritustapa	Luennot ja ryhmätyöt. Opintojakso toteutetaan integroituna opintojakson YTUTKMEN1 kanssa.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu

Kirjallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - Iskanius (1997): Operaatiotaidon ja taktiikan tutkimus sekä tutkimusmenetelmät. ISBN 951-25-0972 - Huttunen Mika (Toim): Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksessa. 2008. - Metteri Jussi: Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksessa. ISBN 951-25-1713-2. - Jospel: Mäkinen & Toiskallio: Johdatus sotilaspedagogiikkaan. - Niiniluoto: Johdatus tieteenfilosofiaan: käsitteen- ja teorianmuodostus. - SotahL, StratL, SotaTeknL, KäyttL, ilmoittavat oman kirjallisuutensa erikseen.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hyväksytty - täydennettävä - hylätty.

7.3 Sotilaspedagogiikka

Sotilaspedagogiikan perusopinnot

Koodi	3A01
Opintojakson nimi	Sotilaspedagogiikka tieteenalana 2 op
Oppiaine	sotilaspedagogiikka
Opinnon asema	perusopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	prof (ma) Juha Mäkinen evl, PhD Juha Mäkinen
Tavoite	Opiskelija tuntee sotilaspedagogiikan alan ja luonteen sekä sijoittumisen tieteiden kenttään. Opiskelija tuntee alan keskeisen käsitteistön ja keskeisimmät tutkimusotteet sekä yhteydet lähtietietisiin.
Sisältö	- Sotilaspedagogiikan luonne tieteenalana .- Johdatus oppimisen, toimintakyvyn, kouluttajuuden ja koulutuskulttuurin käsitteisiin. - Sotilaskoulutuksen tarkoitus ja kehitysnäkömät.
Suoritustapa	Luentoja, ryhmäkeskusteluja ja oppimistehtäviä.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Toiskallio, J. & Mäkinen, J. (tulossa) Johdatus sotilaspedagogiikkaan tieteenalana
Oheiskirjallisuus	Halonen, P. 2007. Puolustusvoimien koulutuskulttuurin rakentuminen (osittain)
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - Hyväksytty/hylätty.

Koodi	3A02
Opintojakson nimi	Ihminen toimijana ja oppijana 4 op
Oppiaine	sotilaspedagogiikka
Opinnon asema	perusopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Ylil Tuomo Rusila Ylil Sami Rautio
Tavoite	Opiskelija saa perusteet kokonaisvaltaisen ihmis- ja oppimiskäsityksen muodostamiseen. Hän tuntee ihmisen toiminta- ja suorituskäytön rakenteita ja prosesseja sekä niihin vaikuttavia tekijöitä rauhanajan, kriisien ja sotien ympäristöissä.
Sisältö	- Ihmis-, oppimis- ja opetuskäsitysten perusteet. - Opettamisen, opiskelun ja oppimisen perusteita. - Toimintakyky käsitteenä ja analyysiyksikkönä. - Psykologisia, didaktisia, sosiaalipsykologisia ja sosiologisia perusteita opiskelijoiden toimijuuden edelleen kehittämiseksi.
Suoritustapa	Luentoja (12h), itseopiskelua (40h), ryhmätöitä ja -keskusteluja(20h), ohjattuja harjoituksia (10h) sekä oppimispäiväkirjan ja esseen kirjoittaminen(20h)

Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu ja AKK ampuharjoitus Vuosanka
Esitietovaatimukset	3A01 Sotilaspedagogiikka tieteenalana 2 op 3A03 Aseiden käytön koulutus (1) 3 op
Kirjallisuus	Uusikylä, K. & Atjonen, P. 2005. Didaktiikan perusteet. Helsinki: WSOY. Glover, J. 2003. Ihmisyys (teoksen osa 2: Sodankäynnin moraalipsykologia). Helsinki: Likekustannus. Helkama, K., Myllyniemi, R., Liebkind, K. 2001. Johdatus sosiaalipsykologiaan. Helsinki: Edita. Kouluttajan opas, 2007
Oheiskirjallisuus	Toiskallio, J. (toim.) 1998. Toimintakyky sotilaspedagogiikassa (luvut 1 ja 8). Helsinki: Edita. Kansanen, P. 2004. Opetuksen käsitemaailma. Jyväskylä: PS-kustannus Salo, M. 2004. Alokkaat talon tavoille: etnografinen tapaus-tutkimus Bourdieun sosiologian näkökulmasta. Helsinki: Edita.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - numeerinen (0-5)

Koodi	3A03
Opintojakson nimi	Aseiden käytön koulutus (1) 3 op
Oppiaine	sotilaspedagogiikka
Opinnon asema	perusopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	ylil Tuomo Rusila ylil Sami Rautio
Tavoite	<p>Opiskelija tuntee aseiden käytön koulutuksen perusteet ja turvallisuustekijät sotilasorganisaatiossa. Opiskelija ymmärtää palvelusturvallisuuden käsitteen ja varomääräysten merkityksen osana ase- ja ampumakoulutusta.</p> <p>Opiskelija osaa suunnitella, toteuttaa ja johtaa perustavia ase- ja ampu-makoulutuksen harjoituksia. Hän ymmärtää ammunnan toimihenkilöiden merkityksen ja osaa toimia perustavissa tehtävissä, kuten tulitoimin-nan valvoja.</p> <p>Opintojaksolla luodaan perusta nousujohteiselle ase- ja ampu-makoulutuksen opetukselle.</p> <p>Saavutettavat oikeudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kouluammuntojen johtaja (pienikaliiperiset aseet)(002) - kouluammuntojen johtaja (pst-aseet)(1901) - sytytysvälineiden käsittelyharjoituksen ja tulenkuvauksen johtaja (120) - käsikranaatin heittoharjoituksen johtaja (011) - tulitoiminnan valvoja (pienikaliiperiset aseet)(005) - tulitoiminnan valvoja (kvksko)(199) - oikeus käyttää Janter ja Jaster maalilaitteita (661, 6611)

Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - puolustusvoimien palvelusturvallisuusnormit - keskeisten aseiden käytön koulutus - toiminta ase- ja ampumakouluttajana - toiminta ammunnan toimihenkilönä <p>Ilmasotalinjan ohjaajalinja saavuttaa kurssilla oikeuden 002. Tämän jälkeen opetuksessa syvennyttään puolustusvoimien palvelusturvallisuusjärjestelmään erityisesti puolustushaaran näkökulmasta.</p>
Suoritus tapa	<p>Verkkoavusteinen orientoiva jakso(1vko), jossa luentoja (20h), ryhmätöitä(10h), verkkoperustaisia töitä(5h)</p> <p>Maastoharjoitus(1,5vko), jossa oppilasharjoituksia ja ammuntoja.</p> <p>Ampumaharjoitus(3vko), jossa toimihenkilötehtäviä ja ammuntoja</p> <p>Syksyn lähiopetuksen päätapahtuma maastoharjoitus, jossa annetaan malleja ase-, ampuma- ja taisteluharjoituksen toteuttamisesta.</p> <p>Kevään päätapahtumana ampumaharjoitus, jossa opiskelijat harjaantuvat valmistavan ase- ja ampumakoulutuksen toteuttamisessa sekä antavat tulitoiminnan valvojan harjoitusnäyttöjä valvotuissa kokeissa.</p> <p>Lisäksi opintojakson asioista järjestetään kirjallinen tentti (varomääräys kuulustelu).</p>
Toteutuspaikka	Opetus toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa sekä ampumaharjoituksessa Vuosangassa.
Esitietovaatimukset	<p>3A01</p> <p>Sotilaspedagogiikka tieteenalana 2 op</p> <p>Varusmiesjohtajien johtaja- ja kouluttajakoulutus</p>
Kirjallisuus	<p>Kouluttajan opas (2007)Ampumakoulutusopas (1991)Kevytasekäsikirja (2004)Ryhmänohtajan käsikirja (2003)Sinkoampujan käsikirja (1995) Sotilaan käsikirja (2008)Varo- ja pysyväismääräykset: kuulusteltava osuus määritetään erikseen.</p>
Oheiskirjallisuus	Koulutusohjeet: määritetään erikseen
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Tentti</p> <p>- Syvennetään opiskelijan osaamista, samalla varmistetaan varomääräysten käytön ymmärtämisestä.Kurssin läpäisyyn vaaditaan vähintään 50% kunkin osatentin kokonaispistemäärästä, oikeuksien esittelyyn vaaditaan vähintään 75% tentin kokonaispistemäärästä sekä näyttökokeen hyväksytty suoritus.Mahdollisuus kahteen uusintakertaan. Toista uusintaa edeltää viikonloppuna pidettävä kertauskoulutus.</p> <p>Harjoitustyöt</p> <p>- Oman oppimisen arviointi, kirjalliset työt, näyttökokeet ampumaharjoituksessa. Edellisten arviointi asteikolla hyväksytty/hylätty.</p>

Koodi	3A04
Opintojakson nimi	Koulutustaidon erikoistavat opinnot 8 op
Oppiaine	sotilaspedagogiikka
Opinnon asema	perusopinnot

Opintojakson alkamis- ajankohta	1. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	maj Marko Korpela kapt Juha Lamminen
Tavoite	<p>Opiskelija syventää edeltävien opintojaksojen pohjalta näkemystään sotilaan toiminta- ja suorituskyvyn kehittämisestä perehtymällä opintolinjansa (maa-, meri- tai ilmavoimat) koulutusta koskevaan koti- ja ulkomaiseen tutkimukseen sekä perehtymällä koulutuksen puolustushaarakoh- taiseen toimintaympäristöön ja käytännön toteutukseen.</p> <p>Rakenne on kaikille sama (pl ilmavoimien ohjaajalinja), laajuudet ja si- sällöt määrittävät puolustushaarakohtaisesti pl kohdan d laajuus 1,5 op.</p> <p>a)Sotilaan toiminta- ja suorituskky maa-/meri-/ilmavoimien tehtävissä b)Koulutustaito ja osaamisen kehittäminen maa-/meri-/ilmavoimissaOpis- kelija perehtyy oman puolustushaaran sa koulutustaidon ja kouluttajaan kohdistuvien vaatimusten erityispiirteisiin sekä puolustushaaran sa osa- misvaatimusten määrittämiseen, merkitykseen ja osaamisen kehittämi- seen kouluttajuuden näkökulmasta.</p> <p>c) Puolustushaarakohtainen taistelukoulutus ja aseiden käytön koulutus- Opiskelija kehittää tietoaan aseiden käytön koulutuksen tutkimuksessa puolustushaaran sa puitteissa sekä oppii suunnittelemaan ja johtamaan ampumaharjoituksia sotilaan toimintakyvyn kehittämisen ja turvallisuus- den näkökulmista.</p> <p>d) Fyysinen kasvatus ja testaus (1,5 op)Opiskelija kehittää liikuntatieteel- listä ja valmennusopillista näkemystään sekä saa valmiudet opettaa eri liikuntalajeja sekä suunnitella ja johtaa fyysisen koulutuksen harjoituksia. Opiskelija perehtyy kuntotestauksen perusteisiin. Hän saa hyvät perusteet pitää yllä ja kehittää omaa fyysistä kuntoaan sekä kokonaisvaltaista toi- mintakykyään puolustushaaran sa mukaisissa tehtävissä.</p>
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Puolustushaarakohtaisten taistelu- ja taisteluampuma- ja simulaattori- koulutuksen oppimisympäristöjen kehittäminen ja käyttö koulutuksessa. - Koulutuksesta saatavan palautetiedon hyödyntäminen koulutuksen ke- hittämisessä ja oman kouluttajuuden perusteiden kriittinen tarkastelu. - Puolustushaarakohtaisen toimintaympäristön asettamat vaatimukset ja painotukset toimintakyvylle. - Oman puolustushaaran mukaisen joukon suorituskvyn osa-alueet ja niiden muodostuminen. - Puolustushaaran erityistaitojen tarkastelu kokonaisuutena tutkivan työnotteen menetelmin sekä kouluttajuuden kannalta tärkeimpiin perus- taviin oikeuksiin johtava koulutus. - Fyysisen koulutuksen opetustapahtumien suunnittelu ja johtaminen harjoituksina. - Kuntotestauksen perusteet ja merkitys sekä kuntotestaus sotilasorga- nisaatiossa.
Suoritustapa	Luentoja ryhmätöitä, oppilasharjoituksia ja kirjatenttejä. Sisältää sotahar- joituksia.
Toteutuspaikka	PAT-koulu
Lisätietoa opintojak- sosta	Toteutus ensimmäisen vuosikurssin kevät-kesä.

Esitietovaatimukset	<p>3A02 Ihminen toimijana ja oppijana 4 op</p> <p>3A03 Aseiden käytön koulutus (1) 3 op</p> <p>3A06 Liikuntakasvatus 5 op</p>
Kirjallisuus	<p>Erikseen osoitettava puolustushaaraakohtainen koulutusta koskeva tutkimus. Toiskallio, J. Halonen, P. Kalliomaa, M. & Anttila, J. 2003. Sotilaspedagogiikkaa kouluttajille. Helsinki: Edita</p> <p>Evans, K.L. 2003. Modernizing soldier training through research. USA: U.S. Army Research Institute.</p> <p>Toiskallio J. (toim) 1998. Toimintakyky sotilaspedagogiikassa (määritettävien osin). Vaasa: Ykkös-Offset Oy</p> <p>Kauranen, K. 2005. Motoristen taitojen opettaminen sotilaskoulutuksessa. Lappeenranta: MaaSK</p> <p>Varo- ja pysyväämääräykset (hallittava osuus määritetään erikseen)</p> <p>Ilmavoimien ohjaajalinjalla kirjallisuus määritellään erikseen. Tarkemmat tiedot kerrotaan ohjaajalinjan pedagogisissa käsikirjoituksissa.</p>
Oheiskirjallisuus	Liikuntakoulutuksen käsikirjat ja lajikohtainen oheislukemisto
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Tentti</p> <p>- arvostelu 1-5</p> <p>Harjoitustyöt</p> <p>Jatkuva arviointi</p>

Koodi	3A05A
Opintojakson nimi	Aseiden käytön koulutus (2) 3 op
Oppiaine	sotilaspedagogiikka
Opinnon asema	perusopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	ylil C Långstedt ylil S Rautio
Tavoite	<p>Opiskelija syventää näkemystään ase- ja ampumakoulutuksesta sekä oppii suunnittelemaan ja johtamaan ryhmätason taisteluumuntoja. Opiskelija perehtyy sotilaan toimintakyvyn kehittämiseen taisteluumuntojen viitekehityksessä ja kehittää valmiuttaan tutkivaan työotteeseen sekä ongelmapohjaiseen oppimiseen (problem-based learning).</p> <p>Saavutettavat oikeudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ryhmän taisteluumuntojen johtaja (0042) - Räjätysharjoituksen johtaja (119) Yllämainittujen lisäksi osa opiskelijoista saavuttaa taisteluumunnon johtaja (rsksko), partion ammunta (193)-oikeuden.

Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Aseiden käytön opetus/koulutus. - Ampumakoulutuksen opetus/koulutus. - Ammunnanjohtajakoulutus/koulutuksen järjestäminen. - Moniolotteisempi taistelun kuva. <p>Opetuksen jakautuminen: Noin 40% luentoja, 25% ryhmätöitä (sisältyy osin ampumaharjoitukseen) ja 35% itsenäistä työskentelyä (sisältyy osin ampumaharjoitukseen).</p>
Suoritustapa	Luentoja, ryhmätöitä ja ampumaharjoitus. Ampumaharjoituksessa johdetaan taisteluumuntoja oppilasharjoituksina sekä annetaan näyttökokeet.
Toteutuspaikka	Opetus toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa sekä ampumaharjoituksessa Vuosangassa.
Lisätietoa opintojaksoista	Huom. ilmasotalinjan ohjaajalinjalla sekä merisotalinjan laivasto- ja johtamisjärjestelmälinjalla opiskelevat suorittavat tämän opintojakson tilalla Synteettinen oppimisympäristö- simulaattorikoulutus- opintojakson (3A05B tai 3A05C).
Esitietovaatimukset	3A03 Aseiden käytön koulutus (1) 3 op
Kirjallisuus	<p>A2 Mekanisoitu pataljoona taistelussa (2005), Kaupunkijääkärikomppanian käsikirja (2008), Kevytasekäsikirja (2004), Kouluttajan opas (2007), Raivaamisopas (2001), Ryhmänjohtajan käsikirja (2003), Vuolio, R. 1993. Räjätysopas. SML:n Maarakentajapalvelu Oy., Sotilaspoliisiopas (2000), Sinkoampujan käsikirja (1995), Sissitoimintaopas (1979).</p> <p>Varo- ja pysyväismääräykset: hallittava osuus määritetään erikseen.</p>
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Tentti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hyväksytty/hylätty. <p>Kurssin läpäisyyn vaaditaan vähintään 50% kunkin osatentin kokonaispistemäärästä, oikeuksien esittelyyn vaaditaan vähintään 75% tentin kokonaispistemäärästä sekä näyttökokeen hyväksytty suoritus.</p> <p>Mahdollisuus kahteen uusintakertaan. Toista uusintaa edeltää viikonloppuna pidettävä kertauskoulutus.</p> <p>Harjoitustyöt</p> <ul style="list-style-type: none"> - Näyttökokeet, hyväksytty/hylätty.

Koodi	3A05B
Opintojakson nimi	Synteettinen oppimisympäristö - Simulaattorikoulutus 3 op (opintojakso suoritetaan ilmasotalinjan ohjaajalinjalla 3A05A AKK 2 -opintojakson asemesta)
Oppiaine	sotilaspedagogiikka
Opinnon asema	perusopinnot

Opintojakson alkamis- ajankohta	1. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Lentosotakoulun koulutuskeskus, kurssinjohtaja
Tavoite	<p>Opintojakson tavoitteena on perehdyttää opiskelija sotilasilmailussa simulaattoreilla tapahtuvaan koulutukseen ja erilaisiin ilmailun simulaattorijärjestelmiin.</p> <p>Opiskelija tutustuu virtuaalitodellisuusmenetelmiin ja teknologioihin sekä pohtii miten niitä hyödynnetään tarkoituksenmukaisesti koulutuksessa ja opiskeluympäristössä?</p> <p>Minkälaisia rajoitteita ja mahdollisuuksia virtuaalitodellisuusteknologioiden hyödyntäminen aiheuttaa koulutusorganisaatioille?</p> <p>Jakson aikana opiskelijat tutustuvat käytännössä lentokoulutuksen toteuttamiseen lentosimulaattoreissa.</p> <p>Opintojaksoon sisältyvät oppimistehtävät harjaannuttavat opiskelijaa ilmailualan kirjallisuuden ja tietolähteiden etsintään sekä hyödyntämiseen tieteellisessä kirjoittamisessa sekä ilmailualan ulkomaisten julkaisujen seurantaan.</p>
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Virtuaalitodellisuus oppimisympäristönä - Sotilasilmailun simulaattorit -teknologia ja kehitysnäkymät - Ilmavoimien simulaattorikoulutus, tyypilentokoulutuksesta asejärjestelmäkoulutukseen - Lentosimulaattorikoulutus Vinka-, Hawk- ja Hornet-lentosimulaattoreilla - Simulaattorikoulutuksen pedagogiikan perusteet
Suoritustapa	<p>Opintojakso koostuu lähiopetuksesta, omatoimisesta opiskelusta, ohjatusta simulaattoriharjoittelusta sekä kirjallisista oppimistehtävistä. Opintojaksoon sisältyy tutustumiskäyntejä Ilmailualan yrityksiin ja ilmavoimien joukko-osastoihin.</p> <p>HUOM. Tämä opintojakso korvaa ohjaajalinjalla 3A05 Aseiden käytön koulutus 2- opintojakson.</p>
Toteutuspaikka	LENTOSK; tutustumiskäynnit suuntautuvat pääasiassa pääkaupunkiseudulle.
Kirjallisuus	Salakari H. (2009). Toiminta ja oppiminen. Eduskills Consulting. Van Emmerik M.L. & van Rooij (1999). Efficient Simulator Training: Beyond Fidelity, Proceedings of 10th International Training & Education conference.
Oheiskirjallisuus	<p>Oppilaan valitsema lähdekirjallisuus.</p> <p>MS&T (Military Simulation & Training), erikseen määritettävät nro:t/ vuosikerta</p> <p>TSJ (Training & Simulation Journal), erikseen määritettävät nro:t/ vuosikerta</p>
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <p>- Oppimistehtävät: hyväksytty-hylätty</p>

Koodi	3A05C
Opintojakson nimi	Syntetttinen oppimisympäristö- Simulaattorikoulutus merivoimissa 3 op (opintojakso suoritetaan merisotalinjan laivasto- ja johtamisjärjestelmälinjalla 3A05A AKK 2 -opintojakson asemesta)
Oppiaine	sotilaspedagogiikka
Opinnon asema	perusopinnot

Opintojakson alkamis- ajankohta	2. vuosi tai 3. vuosi
Vastuuhenkilö	Johtamisen ja sotilaspedagogiikan opettajaryhmä / MERISK
Tavoite	Opintojakson tavoitteena on perehdyttää opiskelija Merivoimien simulaattorijärjestelmiin, sotapeliympäristöihin ja niillä tapahtuvaan koulutukseen. Opintojakson sisältö sisältää erilaisia painotuksia laivasto- ja johtamisjärjestelmälajien välillä.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Opiskelija tutustuu virtuaalitodellisuusmenetelmiin ja teknologioihin sekä pohtii miten niitä hyödynnetään tarkoituksenmukaisesti koulutuksessa ja opiskeluympäristössä. - Minkälaisia rajoitteita ja mahdollisuuksia virtuaalitodellisuusteknologioiden hyödyntäminen aiheuttaa koulutusorganisaatiolle? - Opintojaksoon sisällytetään merenkulullisia simulaattoriharjoitteita ja sotapeliharjoituksia. - Jakson aikana laivastolinjan opiskelijat tutustuvat käytännössä merenkulun koulutuksen toteuttamiseen merenkulkusimulaattoreissa. - Laivastolinjalla opintojaksoon sisältyvät oppimistehtävät harjaannuttavat opiskelijaa merenkulualan kirjallisuuden ja tietolähteiden etsintään sekä hyödyntämiseen tieteellisessä kirjoittamisessa sekä merenkulualan ulkomaisten julkaisujen seurantaan. - Opintojaksoon sisältyvät oppimistehtävät harjaannuttavat opiskelijaa simulaattori- ja pelikirjallisuuden sekä muiden tietolähteiden etsintään ja seurantaan kyseisestä aiheesta. <p>Ydinaines:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Virtuaalitodellisuus oppimisympäristönä - Sotilasmerenkulun simulaattorit - Merivoimien simulaattorikoulutus, merenkulkukoulutuksesta asejärjestelmäkoulutukseen - Merivoimien simulaattorikoulutus, sotapeliympäristöstä asejärjestelmäkoulutukseen.
Suoritustapa	<p>Opetus sisältää luentoja 1 h, oppitunteja 11 h, harjoituksia 56 h ja omaoimista opiskelua 4 h.</p> <p>Opintojaksolla tutustutaan sotapeli- ja simulaattoriharjoitteluun sekä laaditaan kirjallisia oppimistehtäviä harjoituksen suunnitteluun ja toteutukseen liittyen. Opintojaksoon sisältyy tutustumiskäyntejä erilaisiin simulaattoriympäristöihin Puolustusvoimissa sekä muissa simulaattorikoulutusta antavissa oppilaitoksissa ja yrityksissä. Opetus toteutetaan yhdessä johtamisjärjestelmä- ja laivastolinjalle.</p> <p>HUOM: tämä opintojakso korvaa laivasto-, merivartio- ja johtamisjärjestelmälinjoilla 3A05 Aseiden käytön koulutus 2 -opintojakson.</p>
Toteutuspaikka	Merisotakoulu
Kirjallisuus	Kurssiin sisältyvä kirjallisuus määritetään ja tarkennetaan ennen kurssin aloittamista.

Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <p>- Opintojaksosta ei järjestetä erillistä tenttiä.</p> <p>Jakson hyväksytty suorittaminen edellyttää:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osallistumista simulaattori/sotapelikoulutustapahtumiinsekä - pienryhmässä pidetyn simulaattori/sotapeliharjoituksen hyväksyttyä suoritusta. <p>Harjoitus arvioidaan periaatteella hyväksytty / hylätty.</p>
---	--

Koodi	3A06
Opintojakson nimi	Liikuntakasvatus 5 op
Oppiaine	sotilaspedagogiikka
Opinnon asema	perusopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	ylil Juha Kokko kapt Ann-Sofie Kunelius
Tavoite	Opiskelija tuntee fyysisen toimintakyvyn liikuntatieteelliset ja valmennus-opilliset perusteet ja osaa sekä suunnitella että johtaa fyysistä kuntoa kehittäviä harjoituksia.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Anatomia: ihmisen kehon koostumus ja tuki- ja liikuntaelimestön, hengitys- ja verenkiertoelimestön sekä hermolihasarjestelmän rakenne - Fysiologia: kokonaiskuva ihmisen tuki- ja liikuntaelimestöstä, hengitys- ja verenkiertoelimestön toiminta, energia-aineenvaihdunta sekä ne hermolihasarjestelmän mekanismit, jotka liittyvät liikkeen syntymiseen ja ohjaukseen - Valmennusoppi: fyysisten ominaisuuksien harjoittaminen ja liikkujan ravinto - Liikuntadidaktiikka: liikunnan opetusprosessin rakenne ja osatekijät; taustatekijät, tavoitteet, oppisisällöt (PV), opetusmenetelmät, organisointi, arviointi ja palaute - Motorinen oppiminen: ydinkeskeinen oppimisprosessi ja motorisen oppimisen vaiheet - Sotilaan ammatin vaatimat fyysiset vaatimukset.
Suoritustapa	Luentoja, oppimistehtävä, oppilasharjoituksia, liikuntakasvatusleiri, kulkakompassisuunnistus ja kirjatentti. Oppilasharjoitukset (viikko-liikunnat) jatkuvat koko tutkinto-ohjelman ajan.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	<p>Mero, A, Nummela, A, Keskinen, K, & Häkkinen, K. 2004. Urheiluvallmennus. Lahti: VK-kustannus (sivut 37-126, 145-178, 251-273 ja 293-363)</p> <p>Nienstedt, W., Hänninen, O., Arstila, A., Björkqvist, S-E. 1999. Ihmisen fysiologia ja anatomia. Helsinki: WSOY. (luku: Tuki- ja liikuntaelimestö)</p> <p>Numminen, P & Laakso, L. 2005. Liikunnan opetusprosessin A, B ja C. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto</p>
Oheiskirjallisuus	<p>Liikuntakoulutuksen käsikirja 1-3</p> <p>Lajikohtainen oheislukemisto</p> <p>Kouluttajan opas 2006 (luku: Fyysisen koulutuksen harjoitukset)</p>

Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti
	- arvostelu 1-5
	Harjoitustyöt
	- arvostelu 1-5
	Jatkuva arviointi

Sotilaspedagogiikan aineopinnot

Koodi	3B01
Opintojakson nimi	Toimintakyky ja sen kehittäminen 6 op
Oppiaine	sotilaspedagogiikka
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	ylil S Rautio ylil J Kokko
Tavoite	Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää kokonaisvaltaisesti toimintakyvyn merkityksen kriisien, sotien, taistelujen ja katastrofien ympäristöissä siten, että hänellä on valmius koulutuksen pitkäjänteiseen suunnitteluun toimintakyvyn kehittämiseksi. Opiskelija tuntee fyysistä ja psyykkistä kuormitusta koskevaa tutkimusta, jota on tehty sotilaallisten ja siviilikriisien näkökulmista. Hän osaa oppimisen ja suorituskäytännön kannalta arvioida fyysisen ja psyykkisen kokonaisrasituksen merkitystä sekä osaa ottaa sen huomioon koulutuksen suunnittelussa ja seurannassa. Opiskelija perehtyy sotilaiden toiminnan ja sen kehittämisen etiikkaan kulttuurisen ja sosiaalisen ympäristön, tilannetietoisuuden sekä päätöksenteon ja vastuun näkökulmista.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Toimintakyvylle asetettavat vaatimukset kriiseissä, sodissa ja katastrofeissa. - Etiikan merkitys sotilaskoulutuksen kannalta. - Sotilasjoukko sosiaalisena yhteisönä. - Toiminnan ja oppimisen psykologia sekä toiminnan fysiologia. - Taistelijan fyysinen kuormitus ja suorituskäytännön taistelussa.
Suoritustapa	Luentoja 30%, ryhmätöitä 5%, etäopiskelua 65%.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Lisätietoa opintojaksosta	Huom. Fyysiseen toimintakykyyn erikoistuvat opiskelijat suorittavat 3B04 Koulutustaito ammatillisena osaamisena 11 op ja 3B01 Toimintakyky ja sen kehittäminen -opintojaksojen asemesta 3B08FT Fyysiseen toimintakykyyn erikoistavan opintokokonaisuuden 17 op.
Esitietovaatimukset	<p>3A01 Sotilaspedagogiikka tieteenalana 2 op</p> <p>3A02 Ihminen toimijana ja oppijana 4 op</p> <p>3A06 Liikuntakasvatus 5 op</p>

Toiskallio, J. 2006. Etiikka sotilaspedagogiikan ytimessä. Teoksessa Huhtinen, A-M., Toiskallio, J. (toim.) Maanpuolustuskorkeakoulu - kehittyvä sotatieteellinen yliopisto. Professori Mikko Viitasalon juhlakirja. Helsinki: Edita Prima.

Toiskallio, J. 2003. Ethics, Military Pedagogy, and Action competence Teoksessa Micewski, Edwin R. (ed.): Civil-Military Aspects of Military Ethics. Vienna: National Defense Academy, Vol. 1.

Mikkonen, R. 2008. Sotilaan eettinen toimintakyky ja päätöksenteko.

Glover, J. 2003. Ihmisyys. Helsinki: Like-kustannus osasta 3 "Tribalism" alakohtat 14 ja 15 ja osasta 4 "Sodan loukussa" alakohta 19.

Holmes, R. 2004. Acts of War. The Behaviour of Men in Battle, UK: Cassel. -luvusta 3 alakohtat "The Components of War" ja "Living Rough", luku 4 ja luku 5.

Nurmi L. 2006. Kriisi, pelko ja pakokauhu. Luvut 2 ja 4. Helsinki: Edita Prima.

Reichberg, G.M., Syse, H., & Begby, E. (eds.) 2006. The Ethics of War. Classic and Contemporary Readings. UK: Blackwell Publishing: luku 23 : "Niccolo Machiavelli (1469-1527) War is Just to Whom it is Necessary" ja luku 34 : "Baruch Spinoza (1632-1677) The Virtue of Peace".

Kyröläinen, H., Santtila, M., Hämäläinen, H., Koski, H., Mäntysaari, M., & Karinranta, K. 2004. Pitkäkestoisen partiotiedusteluharjoituksen fysiologiset vasteet ja fyysisen suorituskyvyn muutokset. Helsinki: Edita.

McArdle, W.D., Katch, F.I., Katch, V.L. 1996. Exercise Physiology: energy, nutrition and human performance, (section 5; Exercise Performance and Environmental Stress, 483-526.

Vaara, J., Kyröläinen, H., Oksanen, H., Siiskonen, V., Koivu, M., Mattila, R., Mäntysaari, M., Lyytinen, H., Virtavirta, M., Finni, T. 2007. 60 tunnin valvomisen fysiologiset vasteet sekä vaikutukset hermolihasjärjestelmän toimintaan ja oppimiseen.

Sotilas kylmässä: Terveys, toimintakyky ja suojaautuminen, Loppuraportti, Työterveyslaitos, Oulu 2007.

Taistelija 2005, Fyysisen suorituskyvyn tutkimustoiminta (soveltuvin osin).

Kokko, J. 2008. Vertaileva tutkimus taisteluvarustuksien fyysisestä kuormittavuudesta. Pro Gradu tutkimus (soveltuvin osin).

Naapila, S. 2004. Jääkärikomppanian johtajien kuormittuminen hyökkäyksessä (soveltuvin osin).

Seuraavat artikkelit:

Erickson, D.J., Wolfe, J., King, D.W., King, L. & Sharkansky, E.J. 2001. Posttraumatic Stress Disorder and Depression Symptomatology in a Sample of Gulf War Veterans: A Prospective Analysis. Journal of Consulting and Clinical Psychology, 69(1), 41-49.

- King, D.W., King, L., Erickson, D.J., Huang, M.T., Sharkansky, E.J. & Wolfe, J. 2000. Posttraumatic Stress Disorder and Retrospectively Reported Stressor Exposure: A Longitudinal Prediction Model. *Journal of Abnormal Psychology*, 109(4), 624-633.
- Marshall, R.P. & Dobson, M. 1995. A General Model for the Treatment of Posttraumatic Stress Disorder in War Veterans. *Psychotherapy*, 32(3), 389-396.
- Sharkansky, E.J., King, D.W., Wolfe, J., Erickson, D.J., & Stokes, L.R. 2000. Coping with Gulf War combat stress: mediating and moderating effects. *Journal of Abnormal Psychology*, 109(2), 188-197.
- Warfe, P. 2000. Post-traumatic stress and the Australian Defence Force: lessons from peace operations in Rwanda and Lebanon. Teoksessa Evans, M., Ryan, A. *The Human Face of Warfare. Killing Fear and Chaos in Battle*. Australia: Allen & Unwin.
- Yehuda, R., Keefe, R.S., Harvey P.D., Levengood R.A., Gerber D.K., Geni J., & Siever, L.J. 1995. Learning and memory in combat veterans with posttraumatic stress disorder. *American Journal of Psychiatry*, 152, 137-139.
- Freistetter, W. 2003. Conscience and Authority – Virtues and Pitfalls of Military Obedience. Teoksessa Micewski, Edwin R. (ed.): *Civil-Military Aspects of Military Ethics*. Vienna: National Defense Academy, Vol. 1.
- Martinelli-Fernandez, S. 2006. Educating Honorable Warriors. *Journal of Military Ethics*, 5(1), 55-66.
- Richardson, R., Verweij, D., & Winslow, D. 2004. Moral Fitness for Peace Operations. *Journal of Political and Military Sociology*, 32(1), 99-113.
- Verweij, D., Hofhuis, K., & Soeters, J. 2007. Moral Judgement within the Armed Forces. *Journal of Military Ethics*, 6(1), 19-40.
- Attwells, RL. Birrell, SA. Hooper, RH. Mansfield, NJ. Influence of carrying heavy loads on soldiers' posture, movements and gait. *Ergonomics*. 49 (14):1527 – 37. 2006, 15.
- Crowder, T. A. Beekley, M. D. Sturdivant, R. X. Johnson, C. A. Lumpkin, A. 2007. Metabolic Effects of Soldier Performance on a Simulated Graded Road March while Wearing Two Functionally Equivalent Military Ensembles. *Military Medicine*, Vol. 172. June 2007.
- Dean, Charles E. 2004. The modern warrior's combat load-dismounted combat operations in Afganistan. US Army. USA. Intrenational Congress on Soldiers' Physical Performance. May 18 – 22, 2005. Jyväskylä. Finland. Congress Proceedings.
- Haisman, M. F. Determinants of load carrying ability. 1988. *Applied Ergonomics* 19, pp. 111-121.

Kirjallisuus	<p>Knapik, J. J. Loads Carried by soldiers: Historical, Physiological, Biomechanical and Medical Aspects. Technical rep.. Oct 88-May 89.</p> <p>Kraemer, W. J. 2004. Effects of concurrent resistance and aerobic training on load – bearing performance and the army physical fitness test. Military Medicine, Vol. 169.</p>
Oheiskirjallisuus	<p>Canadian Defence Academy 2006. Ethics in the Canadian Forces: Making Tough Choices. Instructor manual.</p> <p>van Baarda, Th.A. & Verweij, D.E.M. (eds.) Military Ethics. The Dutch Approach. Netherlands: Martinus Nijhoff Publishers.</p> <p>Pulkka, A-T., & Raviv, A. 2007. Military Ethics Instruction - The Educational Challenge of the Case Study Method. Tiede ja Ase, 65, 345-362.</p> <p>Lagacé-Roy, D. 2007. Military Ethics: A Case Study Method. Teoksessa Toiskallio, J. (ed.) Ethical Education in the Military. What, How and Why in the 21st Century. Helsinki: Edita Prima</p>
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <p>- Oppimispäiväkirja: arvostelu 1-5.</p>

Koodi	3B02A
Opintojakson nimi	Tutkimusmenetelmät sotilaspedagogiikassa 5 op (pääaineen opiskelijat)
Oppiaine	sotilaspedagogiikka
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	kapt Juha Tuominen kapt A Pulkka
Tavoite	Opiskelija perehtyy kvalitatiivisten ja kvantitatiivisten menetelmien keskeisiin periaatteisiin ja käyttötapoihin ihmistieteissä sekä niiden soveltamisen mahdollisuuksiin sotilaspedagogisessa tutkimuksessa.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Kvalitatiivisen tutkimusotteen soveltaminen sotilaspedagogiikassa.- Kvalitatiivisten menetelmien valintaan liittyvät kysymykset ja oletukset. - Laadullisen aineiston analyysi ja tulkinta. - Yleisimpien tilastollisten menetelmien teoreettiset lähtökohdat ja perusteet. - Tilastollisen tulkinnan ja raportoinnin perusteet.
Suoritustapa	Luentoja, oppimistehtäviä sekä harjoitustöitä.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitietovaatimukset	<p>3B01</p> <p>Toimintakyky ja sen kehittäminen 6 op</p>

Kirjallisuus	Aaltola, J. Valli, R. 2001. Ikkunoita tutkimusmetodeihin, osa 1. Jyväskylä: PS-kustannus. Eskola, J & Suoranta, J. 2003. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Tampere: Vastapaino. Grönroos, M. 2004. Johdatus tilastotieteeseen. Kuvailu, mallit ja päättely. 2.painos. Tampere: Tammer-Paino Oy Tähtinen, J. & Isoaho, H. 2001. Tilastollisen analyysin lähtökohtia. Ensiaskeleet kvanttiaineiston käsittelyyn, analyysiin ja tulkintaan SPSS-ohjelmaympäristössä. Julkaisusarja C, Oppimateriaalit 13. Turku: Turun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunta.
Oheiskirjallisuus	Heikkinen, H. (toim.) 1999. Siinä tutkija missä tekijä (soveltuvilta osin). Jyväskylä: Ateena. Annen, H. 2002. Action Research as a Method for Scientific Thinking and Acting in Military Pedagogy. Teoksessa: Florian, H. 2002. Military Pedagogy - an International Survey. Frankfurt am Main: Peter Lang. Heikkilä T. Tilastollinen tutkimus. 1999 tai uudempi. Helsinki: EditaLepola, Muhli & Kanninen (nd) SPSS 11.5 for Windows perusteet. Oulu: Oulun yliopiston ATK-keskus
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - hyväksytty/hylätty

Koodi	3B02B
Opintojakson nimi	Johdatus sotilaspedagogiikan harjoitustyöhön 5 op (pitkän sivuaineen opiskelijat)
Oppiaine	sotilaspedagogiikka
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Kapt Juha Tuominen
Tavoite	Tavoitteena on, että opiskelija saa riittävän perustan harjoitustyön laatimiseksi oppiaineen teoriasta, metodologiasta ja tutkimusteknisestä toteutuksesta.
Sisältö	Opintojakson aikana pyritään antamaan teoriasisällön lisäksi toteutusesimerkkejä harjoitustyön tekemiseen kyseisessä oppiaineessa. Niiden avulla opiskelijan tulisi kyetä aloittamaan tarvittaessa itsenäisesti harjoitustyön laatiminen omaan ammatilliseen oppimiseen liittyen.
Suoritustapa	Lähiopetuksena perusteet + etätehtävä (kirjoitelma)
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Erikseen jaettava kirjallisuus
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Hyväksytty - täydennettävä - hylätty

Koodi	3B03
Opintojakson nimi	Koulutussuunnittelu 3 op
Oppiaine	sotilaspedagogiikka
Opinnon asema	aineopinnot

Opintojakson alkamis-ajankohta	3. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	kapt J Lamminen yll C Långstedt
Tavoite	Opiskelija on perehtynyt koulutuksen suunnittelutyöhön vaikuttaviin tekijöihin sekä toiminnallisiin ratkaisuihin. Opiskelija osaa tutkivan työteen periaatteen soveltamisen koulutusta suunnittelevien organisaatioiden (komppania tai vast perusyksikkö) toimintaan sekä suunnittelutyön haasteiden ja mahdollisuuksien tarkasteluun. Opiskelija tuntee tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytössä hyödyntämisen perusteet. Toiminnan suunnittelu konkretisoidaan ammunnanjohtajakurssin suunnittelu- ja toteutustehtävinä.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Varusmies- ja reserviläiskoulutuksen järjestelyt. - Varusmies- ja reserviläiskoulutuksen suunnittelun perusteet. - Joukko-osaston koulutussuunnittelu. - Perusyksikön koulutukseen vaikuttavat tekijät. - Perusyksikön koulutussuunnittelu. - Ammunnanjohtajakurssi
Suoritustapa	Luentoja (16h), ryhmätöitä (12h), oppimis- ja suunnittelutehtäviä (50h) sekä näyttökoe.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitietovaatimukset	3A03 Aseiden käytön koulutus (1) 3 op 3A04 Koulustaidon erikoistavat opinnot 8 op 3A05A Aseiden käytön koulutus (2) 3 op
Kirjallisuus	Rauste-von Wright, M. Von Wright, J & Soini T. 2003: Oppiminen ja koulutus. Helsinki: WSOY Kouluttajan opas Toiskallio, J. Kalliomaa, M. Halonen, P. Anttila, J. 2002: Sotilaspedagogiikkaa kouluttajille. Vaasa: Ykkös-offset.
Oheiskirjallisuus	Virolainen, Jari. 2002: Kouluttajien hiljainen tieto koulutuksen voimavarana? Helsinki: Maanpuolustuskorkeakoulu Salo, M. 2004. Alokkaat talon tavoille. Etnografinen tapaustutkimus Bourdieun sosiologian näkökulmasta. Helsinki: Edita. Löfström, Kanerva, Tuuttila, Lehtinen ja Nevgi. 2006: Laadukkaasti verkossa: Verkko-opetuksen käsikirja yliopisto-opettajalle. Helsinki: Yliopistopaino. Nissinen, V. (toim) 2003. Kehittyvä varusmieskoulutus. Helsinki: Edita. Seuraavat artikkelit: Snider, D., Watkins, G. 2000. The Future of Army Professionalism: A Need for Renewal and Redefinition US Army War College: Parameters, Autumn 2000, pp. 5-20. Brown, R., Carlton, E. 2003. Developing Agile, Adaptive Soldiers. Military Review, May-June 2003, sekä Toiskallio, J. 2003. Ajattelu ja luova mieli. Kylkirauta 4/2003
Opetuksen korvaava kirjallisuus	Ammunnan kilpailusäännöt.

Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti
	- arvostelu 1-5, ammunnan tuomarikoulutuksessa läpäisyperiaate.
	Harjoitustyöt - Ammunnanjohtamisessa näyttökoe ja siihen liittyvä palaute. Ryhmätyöskentely ja oppimistehtävä arvostellaan (1-5)

Koodi	3B04
Opintojakson nimi	Koulutustaito ammatillisena osaamisena 11 op
Oppiaine	sotilaspedagogiikka
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	3. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	ylil S Rautio
Tavoite	<p>a) Kouluttajuus ja itsekasvatusOpiskelija syventää näkemystään opetuksesta, kasvatuksesta ja koulutuksesta korkeatasoisena taitokokonaisuutena, jossa yhdistetään tieteellistä tietoa, koulutussyhteisön ja yksilön kokemusta sekä luovaa tilannetietoisuutta ja vastuullista päätöksentekoa.</p> <p>b) Koulutuksen suunnittelu, toteutus ja kehittäminen aselajissa (vast) Opiskelija harjaantuu erikoisalansa (aselajinsa) koulutuksen suunnitteluun, toteutukseen, johtamiseen ja kehittämiseen etenkin perusyksikön tasolla. Koulutuksen kehittämisen keskeisenä periaatteina ovat opetuksen linjakuus ja mielekkyys.</p> <p>c) Sotilaan toiminta- ja suorituskyky aselajin (vast) tehtävissäOpiskelija harjaantuu yksilöiden ja joukon toimintakyvyn turvaamiseen kenttäoloissa ja erilaisissa kriisiympäristöissä ja syventää edeltävien opintojaksojen pohjalta näkemystään sekä toimintakyvyn että suorituskyvyn kehittämisestä perehtymällä aselajinsa ammatillisen osaamisen perusteisiin.</p> <p>Rakenne on kaikille sama. Laajuudet ja sisällöt määrittyvät puolustushaara- ja aselajikohtaisesti.</p>

Sisältö	<p>- Aselajikohtaisten taistelu- ja taisteluampuma- ja simulaattorikoulutuksen perusteiden, menetelmien ja oppimisympäristöjen kehittäminen ja käyttö koulutuksessa.</p> <p>- Koulutuksesta saatavan palautetiedon kerääminen ja hyödyntäminen koulutuksen kehittämisessä ja oman kouluttajakoulutuksen perusteiden kriittinen tarkastelu.</p> <p>- Aselajikohtaisen toimintaympäristön ja kehitysnäkymien asettamat vaatimukset ja painotukset toimintakyvyille.</p> <p>- Aselajin kouluttajuuden kannalta tärkeimpiin oikeuksiin johtava koulutus. Oman aselajin mukaisen joukon suorituskyvyn osa-alueet ja niiden muodostuminen.</p> <p>- Oppimista tuetaan oppimistehtävien avulla. Oppimistehtäviä tehdään portfoliotyöskentelyn kautta. Oppimistehtävissä analysoidaan</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) toimintakykyä, 2) kouluttajuutta, 3) koulutuksen tutkivaa kehittämistä, 4) omaa opiskelua ja oppimista, 5) fyysisen kasvatuksen oppimistehtäviä (3 kpl).
Suoritustapa	Opintojakso toteutetaan Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitoksen ohjaamana puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa. Luentoja, ryhmätöitä ja opilasharjoituksia. Kirjallisuuskouluteluja.
Toteutuspaikka	PAT-koulu
Lisätietoa opintojaksosta	Huom. Fyysiseen toimintakykyyn erikoistuvat opiskelijat suorittavat 3B04 Koulutustaito ammatillisena osaamisena 11 op ja 3B01 Toimintakyky ja sen kehittäminen -opintojaksojen asemesta 3B08FT Fyysiseen toimintakykyyn erikoistavan opintokokonaisuuden 17 op.
Esitietovaatimukset	<p>3B01 Toimintakyky ja sen kehittäminen 6 op</p> <p>3B03 Koulutussuunnittelu 3 op</p>
Kirjallisuus	Sotilaspedagogiikkaa kouluttajille. Kouluttajan Opas 2007 .Heikinaro-Johansson P. Huovinen T & Kytökorpi L. 2003. Näkökulmia lii-kuntapedagogiikkaan. Helsinki: WSOY. sekä erikseen määritettävät ohjesäännöt ja pysyväismääräykset / vast sekä Aselajeittain määriteltävä kirjallisuus ja muu opetusmateriaali.
Oheiskirjallisuus	Kallioinen, O. 2001. Kadettien pedagoginen asiantuntijuus. Helsinki: Edita Prima.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <p>- oppimistehtävät: hyväksytty/hylättyportfolio: arvostelu 1-5.</p>

Koodi	3B05
Opintojakson nimi	Sotilaspedagogiikan kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op
Oppiaine	sotilaspedagogiikka
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevätlukausi
Vastuuhenkilö	kapt Juha Tuominen

Tavoite	Opiskelija tutustuu kokonaisvaltaiseen tutkimusprosessiin perehtymällä sotilaspedagogisiin tutkimuksiin ja menetelmiin, tekemällä pienimuotoisen tutkimuksen, kirjoittamalla tutkimusraportin sekä seminaarityöskentelyyn osallistumalla. Opintojakson tavoitteena on integroida ja syventää aiemmin opittua tietoa sekä harjoitella tieteellistä argumentointia. Kandidaatin tutkielma on proseminaarissa tai vastaavissa opinnoissa valmistumisvaiheissaan käsitelty pienimuotoinen tutkimusraportti. Proseminaarin tavoitteena on harjoitella tieteellisen tutkimuksen tekemistä ja perehtyä yleisesti tutkimuksen rakenteeseen, tieteelliseen kirjoittamiseen sekä lähdeaineiston ja tutkimuskirjallisuuden hakuun, valintaan ja käyttöön.
Suoritustapa	Opiskelija kirjoittaa noin 20-30 sivun mittaisen tutkielman. Opiskelijan tulee suorittaa tutkielmaan kuuluva kypsyysnäyte sekä äidinkielen että sisällön osalta ennen tutkielman lopullista hyväksyntää. Proseminaaari koostuu kolmesta (3) periodista. Ensimmäisessä periodissa perehdytään tiedonhakuun ja tehdään tutkimussuunnitelma. Toisessa periodissa harjaannutaan tieteelliseen kirjoittamiseen ja lähdekritiikkiin sekä työstetään seminaarityö. Kolmannen periodin aikana työt esitellään ja opponoidaan. Seminaarityöstä saadun palautteen avulla viimeistellään kandidaatin tutkielma. Proseminaarin hyväksytty suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista kokoontumisiin sekä seminaaritöiden hyväksyttyä suorittamista.
Kirjallisuus	Erikseen määritettävä kirjallisuus
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Tutkielma arvioidaan numeerisesti.

Koodi	3B07
Opintojakson nimi	Sotilaspedagogiikan harjoitustyö 10 op (pitkä sivuaine)
Oppiaine	sotilaspedagogiikka
Opinnon asema	aineopinnot
Vastuuhenkilö	Prof (ma) Juha Mäkinen Kapt Janne Jortama
Tavoite	Harjoitustyön tavoitteena on osoittaa valmiutta soveltaa tietojaan ja taitojaan työelämälähtöisen aiheen tutkimisessa ja kehittämisessä. Se lisää valmiuksia itsenäiseen ja suunnitelmalliseen työskentelyyn ja tiedonhakuun, kriittiseen tiedon arviointiin sekä käytännönläheisten ongelmien ratkaisuun. Aiheen valinnassa on suositeltavaa, että harjoitustyölle saa toimeksiantajan. Vain sotilaspedagogiikan sivuaineopiskelijat laativat harjoitustyön.
Sisältö	- produkti - loppuraportti - seminaarit (vast.) - itsearviointi
Suoritustapa	Harjoitustyö koostuu kolmesta osasta; toiminnan, tuotteen tai tapahtuman suunnittelusta, toteuttamisesta sekä loppuraportista. Huom. harjoitustyön voi tehdä joko kandidaatin opintojen aikana, työelämävaiheessa tai maisterin tutkinnon aikana, mutta harjoitustyö kirjataan sotatieteiden maisterin tutkinnon opintoihin.
Kirjallisuus	Vilka, H. & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Tammi
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Arvioidaan hyväksytty/hylätty

Koodi	3B08FT
Opintojakson nimi	Fyysiseen toimintakykyyn erikoistava opintokokonaisuus 17 op (vain kyseisiin opintoihin erikoistuville opiskelijoille)
Oppiaine	sotilaspedagogiikka
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	kevät 2010
Vastuuhenkilö	kapt Ann-Sofie Kunelius prof Heikki Kyröläinen
Suoritustapa	Kyseinen opintokokonaisuus pitää sisällään 3B08FT1, 3B08FT2 ja 3B08FT3 opintojaksot. Fyysiseen toimintakykyyn erikoistuvat opiskelijat opiskelevat tämän opintokokonaisuuden 3B01 Toimintakyky ja sen kehittäminen ja 3B04 Koulutustaito ammatillisena osaamisena -opintojaksojen asemesta. Opetus järjestetään joka toiselle kurssille alkaen 95.kadk ja 78.mek.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu

Koodi	3B08FT1
Opintojakson nimi	Ihmissen anatomia ja fysiologia 3 op
Oppiaine	sotilaspedagogiikka
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	kevät 2010
Vastuuhenkilö	kapt Ann-Sofie Kunelius prof Heikki Kyröläinen
Tavoite	Opintojakson tavoitteena on laajentaa kokonaiskuva ihmiskehon anatomia, biologisista perusilmiöistä ja fysiologisesta toiminnasta.
Sisältö	Ihmiskehon rakenne ja toiminta: anatomian terminologia, tuki- ja liikuntaelimet, hermosto, hengitys, aineenvaihdunta ja lämmönsäätely.
Suoritustapa	Luentoja, oppimistehtäviä ja tentti.
Esitietovaatimukset	3A06 Liikuntakasvatus 5 op
Kirjallisuus	Nienstedt W, Hänninen O, Arstila A, Björkqvist. Ihmisen fysiologia ja anatomia. WSOY 2004
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - numeerinen arviointi: 1-5

Koodi	3B08FT2
Opintojakson nimi	Kuormitusfysiologia 12 op
Oppiaine	sotilaspedagogiikka
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	kevät 2010
Vastuuhenkilö	kapt Ann-Sofie Kunelius prof Heikki Kyröläinen
Tavoite	Perehtyä liikunnan ja kuormituksen fysiologisiin vaikutuksiin sekä fyysisen kunnon osatekijöihin, niiden mittaamiseen ja niissä tapahtuviin muutoksiin sotilaskoulutuksen ja taistelutilanteen eri vaiheissa.

Sisältö	Ihmiskehon toiminta kuormituksessa: - liikunta fysiologisena ilmiönä - elintoimintojen muutokset kuormituksessa - fyysinen kunto ja suorituskyky- fyysinen harjoittelu - fyysisen suorituskyvyn mittaaminen - kuormituksen erityisvaatimukset sotilaan toimintakyvyn kannalta
Suoritustapa	Luentoja, ohjattuja yksilö- ja ryhmätöitä, käytännön laboratorioharjoituksia ja tentti.
Esitietovaatimukset	3A06 Liikuntakasvatus 5 op 3B08FT1 Ihmissen anatomia ja fysiologia 3 op
Kirjallisuus	McArdle W, Katch F, Katch V. Exercise Physiology. Lippincott Williams & Wilkins 6th edition.
Oheiskirjallisuus	jaetaan opintojakson alussa
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - numeerinen arviointi: 1-5 Harjoitustyöt - numeerinen arviointi: 1-5

Koodi	3B08FT3
Opintojakson nimi	Liikuntabiologiset sovellukset 2 op
Oppiaine	sotilaspedagogiikka
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	kevät 2010
Vastuuhenkilö	kapt Ann-Sofie Kunelius prof Heikki Kyröläinen
Tavoite	Opiskelija perehtyy sotilaan toiminnan vaatimuksiin ja edellytyksiin liikuntabiologisista lähtökohdista. Opiskelija syventää tietojaan sotilaan kuormittumisesta erityisolosuhteissa.
Sisältö	Ihmiskehon toiminta erityisolosuhteissa: - liikkumisen taloudellisuus - biokemialliset mittarit - ravinto - rasitus-EKG - hermolihaskäytännön toiminta - väsymys
Suoritustapa	Luentoja, raporttien laatiminen (kaksi suppeaa ja yksi laaja) sekä raporttiseminaarit.
Esitietovaatimukset	3A06 Liikuntakasvatus 5 op 3B08FT1 Ihmissen anatomia ja fysiologia 3 op 3B08FT2 Kuormitusfysiologia 12 op

Kirjallisuus	McArdle W, Katch F, Katch V. Exercise Physiology. Lippincott Williams & Wilkins 6th edition. Tieteelliset artikkelit ja julkaisut (jaetaan opintojakson alussa)
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - numeerinen arviointi: 1-5

Sotilaspedagogiikan syventävät opinnot

Koodi	3C01
Opintojakson nimi	Pedagoginen johtaminen 6 op
Oppiaine	sotilaspedagogiikka
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevätlukausi
Vastuuhenkilö	Kapt Janne Jortama Prof (ma) Juha Mäkinen
Tavoite	Opiskelija hankkii hyvät valmiudet ohjata ja valmentaa koulutusorganisaatiossa toimivia opettajia ja kouluttajia sekä tavoitteellisesti kehittää organisaatiossa tapahtuvaa oppimista. Opiskelija perehtyy koulutus- ja toimintakulttuuriin kriittiseen tarkasteluun.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Oppivan organisaation perusrakenne. - Kulttuuri monikerroksellisenä tekijänä ja vaikuttajana. - Koulutusorganisaatioiden kehittämisen lähestymistapoja ja menetelmiä. - Opettajuuden ja kouluttajuuden kehittämisen lähestymistapoja ja menetelmiä. - Puolustusvoimien koulutusorganisaatioiden strategialähtöinen kehittäminen.
Suoritustapa	Luennot, ryhmäkeskustelut, ryhmätyöt, essee/muistiot, tentti.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitietovaatimukset	3C02 Vertaileva koulutustutkimus 5 op 3C03 Turvallisuuden ja kriisinhallinnan koulutus 5 op
Kirjallisuus	1. Nissinen, V. 2001. Military Leadership: a critical constructivist approach to conceptualizing, modeling and measuring military leadership in the Finnish Defence Forces. 2. Mäkinen, J. 2006. The Learning and Knowledge Creating School: Case of the Finnish National Defence College. 3. Viitala R. 2003. Osaamisen johtaminen esimiestyössä. Acta Wasaensia. Universitas Wasaensis. Muu kirjallisuus määritetään erikseen.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - Arviointi asteikolla 1-5. Harjoitustyöt - Hyväksytty/hylätty.

Koodi	3C02
Opintojakson nimi	Vertaileva koulutustutkimus 5 op
Oppiaine	sotilaspedagogiikka
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamis-ajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Prof (ma) Juha Mäkinen evl, PhD Juha Mäkinen
Tavoite	Opiskelija pystyy turvallisuuteen ja puolustukseen liittyvien koulutus- ja kasvatusjärjestelmien kriittiseen vertailuun. Hän ymmärtää niiden yhteiskunnallisia, historiallisia, poliittisia ja kulttuurisia lähtökohtia ja yhteyksiä turvallisuussektorin muutoksen viitekehyksessä.
Suoritustapa	Luennot, seminaarityöskentely, ryhmätyöt ja essee.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Lisätietoa opintojaksosta	Opintojakso toteutetaan englannin kielellä.
Esitietovaatimukset	1B02 Kriisinhallinnan toimintaympäristö (kansainvälinen harjoitus 1) 3 op
Kirjallisuus	1. Bray, M., Adamson, B., Mason, M. (Eds.) 2007. Comparative Education Research: Approaches and Methods. 2. Moskos, C.C., Williams, J.A. & Segal, D.R. (Eds.) 2000. The Postmodern Military: Armed Forces after the Cold War. 3. Caforio, G. (Ed.) 1998. The European Cadet: Professional Socialisation in Military Academies: A Crossnational Study. 4. Nelles, W. (Ed.) 2004. Comparative Education, Terrorism and Human Security: From Critical Pedagogy to Peacebuilding? 4. Tutkimusaiheen ja opintojen suunnan (puolustushaara ym.) mukaan määrittyvä kirjallisuus (1-2 teosta).
Oheiskirjallisuus	Bray, M., Adamson, B., Mason, M. (eds.) 2007. Comparative Education Research: Approaches and Methods.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - Arviointi asteikolla 1-5 Harjoitustyöt - Hyväksytty/hylätty.

Koodi	3C03
Opintojakson nimi	Turvallisuuden ja kriisinhallinnan koulutus 5 op
Oppiaine	sotilaspedagogiikka
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamis-ajankohta	1. vuoden kevtlukukausi
Vastuuhenkilö	Maj, KM Teuvo Jaskari prof (ma) Juha Mäkinen
Tavoite	Opiskelija perehtyy sodankäynnin muutosten, inhimillisen turvallisuuden ja turvallisuussektorin muutoksen näkökulmista sotilaallisen ja siviilikriisinhallinnan sekä viranomaisyhteistyön koulutuksen haasteisiin, periaatteisiin, teorioihin ja menetelmiin sekä ajankohtaisiin kehitysnäköymiin.

Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Turvallisuuden eri ulottuvuudet. - Sotilas- ja siviilikriisinhallinnan periaatteet, kehitys ja haasteet. - Kriisinhallintakoulutus.
Suoritustapa	Luennot, ryhmätyöt.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitietovaatimukset	3C02 Vertaileva koulutustutkimus 5 op
Kirjallisuus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Shaw, M. 2005. The New Western Way of War. Cambridge: Polity Press. 2. Kaldor, M. 2007. Human Security. Cambridge: Polity Press. 3. Schnabel, A. & Ehrhart, H-G. (Eds.) Security Sector Reform and Post-conflict Peacebuilding. New York: United Nations University Press. 4. Eronen, O. (Ed.) Needs for Comprehensiveness. Building Blocks for Finnish Crisis Management. Helsinki: Edita. 5. United Nations Peacekeeping Operations. Principles and Guidelines. Department of Peacekeeping Operations (DPKO), 2008. 6. Viranomaisyhteistyö - hyvät käytännöt. Pelastusopiston julkaisu, D-sarja, 1/2007.
Oheiskirjallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - Martin, M. 2007. Secure Learning: The Role of Training in Embedding a Human Security Doctrine for Europe. London School of Economics and Politican Science. - Beck, U. 1996. The Risk Society. Towards the New Modernity. Withshire: Sage Publications. - Human Security Report 2005. War and Peace in the 21st Century. Human Security Centre, University of British Columbia. - Human Security Council 2003. Human Security Now, United Nations. - Law, D. 2005. Human Security and the Security Sector Reform. - Sisäisen turvallisuuden ohjelma. Sisäministeriön julkaisuja 16/2008 - Selonteko 2009
Opintojaksolla käytettävät arviointimene- telmät	<p>Tentti</p> <p>- Arviointi asteikolla 1-5</p>

Koodi	3C04
Opintojakson nimi	Sotilaspedagogiikan pro gradu -tutkielma seminaareineen 34 op
Oppiaine	sotilaspedagogiikka
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamis- ajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Prof (ma) Juha Mäkinen Kapt Janne Jortama (seminaarit)
Tavoite	Opiskelija harjaantuu tutkimuksen suunnitteluun ja toteuttamiseen, it-senäiseen teoreettiseen ajatteluun, tieteelliseen keskusteluun ja tieteelli- seen kirjoittamiseen. Sotilaspedagogiikan pro gradu –työn tulee osoittaa kykyä käsitteelliseen ajatteluun ja tieteellisen tiedon tuottamiseen turval- lisuutta ja puolustusta koskevan oppimisen, kasvatuksen ja koulutuksen alueilla. Pro gradu –työ voi olla käytäntöön suuntautuvaa kehittämistut- kimusta, empiiristä tai teoreettista soveltavaa tutkimusta tai käsitteitä, teorioita ja lähestymistapoja luovaa perustutkimusta.
Sisältö	Opintojakso alkaa perehtymisellä orientoivaan kirjallisuuteen syventävien opintojen alkuvaiheessa.

Suoritustapa	Aktiivinen osallistuminen seminaarityöskentelyyn sekä pro gradu- työn tekeminen. Kypsyysnäyte.
Kirjallisuus	1. Royl, W., Annen, H. (Ed.) 2007. Military Pedagogy in Progress. 2. Kvernbeek, T. & al. (Ed.) 2008. Military Pedagogy. 3. van Baarda, T., Verweij, D. (Ed.) 2008. The Moral Dimension of Asymmetrical Warfare. Counter-terrorism, Democratic Values and Military Ethics. 4. Hirsjärvi, S., Remes, P., Sajavaara, P. uudistetuin painos. Tutki ja kirjoita.
Oheiskirjallisuus	Hakala, J.T. 1999 Graduopas: melkein maisterin niksikirja
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Arvioidaan arvolauseella Approbatur-Laudatur

Koodi	3C05
Opintojakson nimi	Tieteenfilosofia ja metodologia 5 op
Oppiaine	sotilaspedagogiikka
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Prof (ma) Juha Mäkinen kapt Antti-Tuomas Pulkka
Tavoite	Opiskelija ymmärtää tieteenfilosofian, metodologian ja tutkimuksen menetelmällisten ratkaisujen keskinäisiä suhteita. Hän tuntee keskeiset tieteenfilosofiset suuntaukset ja ymmärtää tavallisimpien ihmistieteellisten tutkimusmenetelmien teoreettiset perusteet.
Sisältö	- Tieteenfilosofiset suuntaukset. - Tutkimusmenetelmät ja niiden filosofiset perusteet. - Metodologia (erityisesti sotilaspedagogiikassa).
Suoritustapa	Luennot, oppimistehtävät ja essee.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	1. Niiniluoto, I. 2002. Johdatus tieteenfilosofiaan: käsitteen- ja teorianmuodostus. 2. Kiikeri, M., Ylikoski, P. 2004. Tiede tutkimuskohteena: filosofinen johdatus tieteentutkimukseen. 3. Raatikainen, P. 2004. Ihmistieteet ja filosofia. 4. Cohen, L. Manion, L. & Morrison, K. 2003. Research Methods in Education.
Oheiskirjallisuus	1. Strauss, A. & Corbin, J. 1998. Basics of Qualitative Research: Technics and Procedures for Developing Grounded Theory. Second Edition. 2. Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2002. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - hyväksytyt/hylätyt

Koodi	3C06
Opintojakson nimi	Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät 5 op
Oppiaine	sotilaspedagogiikka
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden kevtlulukausi

Vastuuhenkilö	Kapt Juha Tuominen evl, PhD Juha Mäkinen
Tavoite	Opiskelija syventää tietojaan ja taitojaan laadullisen tutkimuksen aineiston keruussa, analysoinnissa ja tulkinnassa sekä perehtyy laadullisen tutkimuksen keskeisiin suuntauksiin ja laadullisiin tutkimusprojekteihin.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Aineiston keruu/valinta ja arviointi. - Analysointi ja tulkinta. - QRS NVivo-ohjelmiston käyttö - Luotettavuuden arviointi. - Laadullisen tutkimuksen problematiikka.
Suoritustapa	<p>Luennot: 7*2h=14h</p> <p>Ryhmäkeskustelut: 5*2h (sis. harjoitustöiden käsittelyn ja palautetilaisuuden) =10h</p> <p>Harjoitustyöt ja kirjallisuus: 111h</p> <p>Harjoitustyöt: a) pienehkön (harjoitus)aineiston analyysi ja raportointi b) valmiin tutkimusraportin analysointi ja referointi (menetelmän kannalta).</p>
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitietovaatimukset	<p>3C05</p> <p>Tieteenfilosofia ja metodologia 5 op</p>
Kirjallisuus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Strauss, A. & Corbin, J. 1998. Basics of Qualitative Research: Technics and Procedures for Developing Grounded Theory. Second Edition. 2. Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2002. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. 3. Creswell, John W. 2007. Qualitative Inquiry and Research Design: Choosing Among Five Approaches. Lontoo: Sage.
Oheiskirjallisuus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bauer M. W. & Gaskell G. (ed.). 2000. Qualitative Researching With Text, Image & Sound. A Practical Handbook. 2. Hammersley, M. 2008. Questioning Qualitative Inquiry: Critical Essays. 3. Lappalainen, S. (Toim.) 2007. Etnografia metodologiana. Osuuskunta Vastapaino.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <p>- Harjoitustyöt arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.</p>

Koodi	3C07
Opintojakson nimi	Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät 5 op
Oppiaine	soitilaspedagogiikka
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1.vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Nimetään myöhemmin Prof (ma) Juha Mäkinen
Tavoite	Opiskelija perehtyy keskeisiin monimuuttujamenetelmiin sekä harjaantuu omaa pro gradu-tutkielmaa tukevan menetelmän käyttöön aineiston analyysissa.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Ongelman kehittäminen ja menetelmän valitseminen. - aineiston keruu ja arviointi. - SPSS-ohjelmiston käyttö - faktorianalyysit, varianssianalyysit, regressio-analyysit (klusterianalyysit) - teorian testaaminen ja raportointi.
Suoritustapa	Luentoja ja ohjattuja laskuharjoituksia(30 h), harjoitustöitä ja loppu työ (105 h).
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu

Lisätietoa opintojaksosta	<p>Harjoitustöissä tehdään valmiista harjoitusaineistosta osa-analyysyjä luentojen sisältöjen mukaan, työt palautetaan erikseen tai lopputyön liitteinä.</p> <p>Lopputyössä opiskelijat laativat osia tutkimusraportista valmiin harjoitusaineiston ja tutkimusongelmien pohjalta noudattaen raportoinnista annettuja ohjeita.</p> <p>Johtamisen pääaineopiskelijat voivat suorittaa opintojaksosta 2 opintopistettä erikseen sovittavalla tavalla.</p>
Esitietovaatimukset	3C05 Tieteenfilosofia ja metodologia 5 op
Kirjallisuus	<p>1. Nummenmaa T., Kontinen, R., Kuusinen, J. & Leskinen, E. 1997. Tutkimusaineiston analyysi. Helsinki: WSOY</p> <p>2. Munro, B.H. 2005. Statistical methods for health care research. (5.painos) Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.</p>
Oheiskirjallisuus	<p>1. Creswell, W. J. 2002. Educational research – Planning, conducting and evaluating quantitative research. USA: Merrill.</p> <p>2. Lehtonen, R. & Pahkinen, E. 1996. Practical Methods for Design and Analysis of Complex Surveys. Englanti: Wiley.</p> <p>3. Metsämuuronen, J. 2006. Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmisteissä. 2. laitos, 3. uud.p. Helsinki: International Methelp</p>
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <p>- Lopputyön arviointi 1-5</p>

Koodi	3C08
Opintojakson nimi	Valinnaiset sisältöopinnot 10 op
Oppiaine	sotilaspedagogiikka
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Prof (ma) Juha Mäkinen prof Heikki Kyröläinen, kapt Ann-Sofie Kunelius
Tavoite	Opiskelija syventää tietojaan yhdeltä sotilaspedagogisesti keskeiseltä alueelta siten, että opinnot tukevat hänen pro gradu-tutkimustaan.

Sisältö	<p>Opiskelija valitsee yhden seuraavista aloista:</p> <p>a) Oppiminen, ohjaus ja oppimisympäristöjen kehittäminen- suoritustapa ja kirjallisuus sovitaan erikseen. Opinnot voivat koostua esimerkiksi muussa yliopistossa suoritettavista opettajan pedagogisista opinnoista.</p> <p>b) Koulutussosiologia, koulutuksen sosiaalipsykologia tai organisaatio-psykologia - suoritustapa ja kirjallisuus sovitaan erikseen) Etiikka, kulttuurit ja uskonnot (syventymisen kohteena voi olla myös yksi näistä)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Toiskallio, J. (Ed.) 2007. Ethical Education in the Military: What, How and Why in the 21st Century? 2. Tétreault, M.A. & Denemark, R (Ed.) 2004. Gods, Guns and Globalization: Religious Radicalism and International Political Economy. 3. Taylor, C. 1989. Sources of the Self. <p>Muu tai vaihtoehtoinen kirjallisuus ja muut opinnot sovitaan erikseen.</p> <p>d) Asevoimat ja yhteiskunta (Civil-Military relations, Security Sector Reform) Peruskirjallisuus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. OECD 2007. The OECD DAC Handbook on Security System Reform (SSR) 2. Schnabel, A., Ehrthart, H-G (Ed.) 2006. Defence Institution Building. Vienna: National Defence Academy. Muu kirjallisuus ja muut opinnot sovitaan erikseen. <p>e) Fyysinen toimintakyky</p> <p>Nämä opinnot voi valita vain opiskelija, joka on suorittanut SK-tutkinnon tiedustelu- ja liikuntalinjalla. Opintojakson tavoitteena on syventää opiskelijan tietoja sotiin kuormittumisesta sekä palautumisen ja harjoittelun vaikutuksista toimintakykyyn. Opintosisällöt koostuvat biomekaniikan, liikunta- ja ravintofysiologian sekä valmennus- ja testausopin soveltamisesta sotilasympäristössä</p> <p>Opinnot toteutetaan Puolustusvoimien Urheilukoulussa liikuntatieteiden professorin johdolla. Opintojen suoritustapa ja kirjallisuus sovitaan erikseen.</p>
Suoritustapa	Opintojen sisältö, kirjallisuus ja suoritustapa sovitaan HOPS:ssa. Opinnot voi suorittaa myös muussa yliopistossa (tällöin ne voivat olla myös ao. yliopiston perus- ja aineopintoja, jos niiden voi katsoa tuovan olennaista aineista sotilaspedagogiseen ajatteluun).
Esitietovaatimukset	<p>3C02 Vertaileva koulutustutkimus 5 op</p> <p>3C03 Turvallisuuden ja kriisinhallinnan koulutus 5 op</p> <p>3C05 Tieteenfilosofia ja metodologia 5 op</p> <p>e) Fyysisen toimintakyvyn osalta esitietovaatimuksena on Fyysisen toimintakyvyn erikoistava opintokokonaisuus 3B08FT.</p>
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <p>- Hyväksytty/hylätty; täsmennetään alakohdittain a-e.</p>

Koodi	3C09
Opintojakson nimi	Valinnaiset menetelmäopinnot 2 op
Oppiaine	sotilaspedagogiikka
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden kevtlukukausi
Vastuuhenkilö	Prof (ma) Juha Mäkinen kapt Juha Tuominen
Tavoite	Opiskelija perehtyy omaa pro gradu-tutkielmaansa tukeviin metodologisiin suuntauksiin ja tutkimuskäytäntöihin sekä perehtyy hyvin yhteen valitsemaansa menetelmään.
Sisältö	- Menetelmällisen perehtyneisyyden osoittaminen.
Suoritustapa	Essee ja harjoitustehtävä. Esseen laajuus sovitaan opiskelijakohtaisesti erikseen. Harjoitustyö voi olla erillisen harjoitustyön analysointi ja raportointi, useiden aiempien tutkimusten meta-analyysi tai vastaava systemaattinen kirjallisuuskatsaus tai tutkimuspaperin tai posterin laatiminen yhdessä ohjaajan tai muun vanhemman tutkijan kanssa tieteelliseen konferenssiin.
Lisätietoa opintojaksosta	Tämän opintojakson avulla opiskelijan on mahdollista syventää ja laajentaa osaamistaan pro gradussa käyttämäänsä tutkimusmenetelmään liittyen.
Esitietovaatimukset	3C05 Tieteenfilosofia ja metodologia 5 op
Kirjallisuus	Sovitaan erikseen ohjaajan ja professorin kanssa, 2-3 teosta tai teos ja artikkeleita.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Harjoitustyöt arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.

Koodi	YTUTKMEN1
Opintojakson nimi	Sotatieteet tieteiden kentässä 1 op (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Professori Hannu Kari Majuri Teuvo Jaskari
Tavoite	Laajentaa opiskelijoiden tietämystä sotatieteistä ja niiden liittymisestä muihin tieteenaloihin.
Sisältö	Sotatieteet tieteiden kentässä; sotatieteet ja yleiset tieteet, sotatieteellinen tutkimus puolustusvoimissa. Opintojakson aikana käsitellään yleisesti tieteenfilosofiaa, tutkimusetiikkaa, tutkimusprosessia ja tiedonhankintaa.
Suoritustapa	Luennot ja ryhmätyöt. Toteutetaan integroituna opintojakson YTUTKMEN 2 kanssa.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Ilmoitetaan erikseen.

Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Hyväksytty - täydennettävä - hylätty.
--	--

Koodi	YTUTKMEN2
Opintojakson nimi	Metodiikan kurssi 2 op (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Professori Hannu Kari Majuri Teuvo Jaskari
Tavoite	Opiskelijalle annetaan tietämys Maanpuolustuskorkeakoulun eri tieteenalojen tutkimusmenetelmistä ja niiden käytännön sovellutuksista.
Sisältö	Sisältää seuraavien tieteenalojen tutkimusmenetelmiä: Operaatiotaito ja taktiikka, sotahistoria, strategia, johtaminen, sotilaspedagogiikka, sotateknikka ja sotilaspsykologia ja tulevaisuuden tutkimus.
Suoritustapa	Luennot ja ryhmätyöt. Opintojakso toteutetaan integroituna opintojakson YTUTKMEN1 kanssa.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - Iskanius (1997): Operaatiotaidon ja taktiikan tutkimus sekä tutkimusmenetelmät. ISBN 951-25-0972 - Huttunen Mika (Toim): Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksessa. 2008. - Metteri Jussi: Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksessa. ISBN 951-25-1713-2. - Jospel: Mäkinen & Toiskallio: Johdatus sotilaspedagogiikkaan. - Niiniluoto: Johdatus tieteenfilosofiaan: käsitteen- ja teorianmuodostus. - SotahL, StratL, SotaTeknL, KäyttL, ilmoittavat oman kirjallisuutensa erikseen.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Hyväksytty - täydennettävä - hylätty.

7.4 Sotatekniikka

Sotatekniikan perusopinnot

Koodi	4A01
Opintojakson nimi	Matematiikan luonnontieteelliset perusteet 3 op (sotatekniikkaa pääaineena tai pitkänä sivuaineena opiskelevat)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	perusopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	FT Nils Meinander FT Kalle Saastamoinen
Tavoite	Opiskelija tuntee matematiikan perusteita fysiikan ja sotatekniikan ai-neopiskelun edellyttämässä laajuudessa.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Matematiikka tieteenä sekä tiedon synnyttämisen, soveltamisen ja esit-tämisen apuneuvona. - Kaavakielen ja algebran perusteet. - Potenssi, juuri ja logaritmi.- Trigonometria ja trigonometriset funktiot. - Koordinaatistot. - Vektorit.
Suoritustapa	Luennot 30 h, laskuharjoitukset 22 h, omatoiminen harjoittelu 70 h, tentti.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Hyry, E. Maanpuolustuskorkeakoulun perustutkinto-osaston matematiikan oppikirja.
Opintojaksolla käytet-tävät arviointimene-telmät	<p>Tentti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arvostelu asteikolla 1-5. <p>Harjoitustyöt</p> <ul style="list-style-type: none"> - Laskuharjoitustehtävät.

Koodi	4A02A
Opintojakson nimi	Aseiden ja asejärjestelmien fysiikka 3 op (sotatekniikkaa pääai-neena tai pitkänä sivuaineena opiskelevat)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	perusopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Dos Juha Honkonen
Tavoite	Opiskelija oppii sotilassovellutusten ja palvelusturvallisuuden kannalta keskeiset mekaniikan ja sähköopin käsitteet. Opiskelijalle kehittyvä pysyvä kiinnostus luonnontieteisiin ja niiden tarjoamiin mahdollisuuksiin ymmär-tää ja hallita taistelulentäen ilmiöitä. Opiskelija perehtyy mekaniikan, säh-köopin ja aaltoliikeopin perusteisiin.

Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Ammuksen suoraviivainen liike ja lentorata. - Liikemäärä, voimat ja energia ammusaseissa ja ohjuksissa. - Aseiden, ammusten ja lavettien vakavuus. - Suojan fysikaaliset perusteet. - Mekaaniset värähtelyt ja aallot asejärjestelmissä.
Suoritustapa	Luennot ja ohjatut harjoitukset 30 h, omatoiminen harjoittelu, tentti.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Honkonen, J.1996 Maanpuolustuskorkeakoulun perustutkinto-osaston fysiikan oppikirja. Joutsa
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Tentti</p> <p>- Arvostellaan asteikolla 1-5.</p>

Koodi	4A03A
Opintojakson nimi	Tekniset ilmiöt taistelukentällä 6 op (sotatekniikkaa perusopin-toina opiskeleville)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	perusopinnot
Opintojakson alkamis-ajankohta	1. vuoden syys- ja kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	FT Niklas Meinander Dos Juha Honkonen
Tavoite	<p>Opiskelija tutustuu sotilassovellutusten ja palvelusturvallisuuden kannalta keskeisiin fysiikan ja kemian käsitteisiin. Opiskelija osaa matematiikkaa luonnontieteiden ja sotatekniikan perusteiden ymmärtämisen edellyttämässä laajuudessa.</p> <p>Opiskelija hallitsee oppaissa ja ohjesäännöissä esiintyvien kaavojen matemaattisen käsittelyn ja pystyy käyttämään hyväksi kaavamudossa esitettyä informaatiota. Opiskelija osaa trigonometriaa ja vektorioppia niin, että kykenee ymmärtämään ja käsittelemään fysiikkaa, koordinaatistoja ja paikkatietoa hyödyntäviä sotilaallisia perussovelluksia.</p> <p>Opiskelijalle kehittyy pysyvä kiinnostus luonnontieteisiin ja niiden tarjoamiin mahdollisuuksiin ymmärtää ja hallita jokapäiväisen elämän ja taistelukentän ilmiöitä.</p>

Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Kaavakielen ja algebran perusteet - Potenssi, juuri, eksponenttifunktio ja logaritmi - Trigonometria ja trigonometriset funktiot - Koordinaatistot - Vektorit - Fysiikka tieteenä - Suureet ja yksiköt - Suoraviivainen liike ja tasoliike - Mekaniikan peruslait ja keskeiset voimat - Energiasuureet - Mekaanisten värähtelyjen ja aaltojen peruskäsitteet - Sähkövaraus ja -virta - Yksinkertaiset virtapiirit - Sähkömagneettisten värähtelyjen ja aaltojen perusteet - Sähkömagneettisen säteilyn spektri - Aineen rakenne - Kemialliset reaktiot - Räjähdysaineet - Reaktiivisuus ja radioaktiivinen säteily - Ydinenergia
Suoritustapa	Luennot 44 h, laskuharjoitukset 72 h, omatoiminen harjoittelu, tentit.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Lisätietoa opintojaksosta	Opintojakso on tarkoitettu muille kuin sotatekniikkaa pää- tai sivuaineenaan lukeville. Merivoimien laivastolinjan opiskelijat voivat poiketa edellämainitusta ja osallistua tälle opintojaksolle.
Kirjallisuus	Honkonen, J. 1996. Maanpuolustuskorkeakoulun perustutkinto-osaston fysiikan oppikirja. Joutsa. Luentomoniste ja luennoilla jaettavat harjoitustehtävät.
Oheiskirjallisuus	Honkonen, J. 2003. Fysiikan harjoitustehtäviä sotilaille. Helsinki.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Tentti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opintojakso jaetaan kahteen osaa, jotka arvostellaan erikseen. Arvostelu asteikolla 1-5. <p>Harjoitustyöt</p> <ul style="list-style-type: none"> - Laskuharjoitustehtävät.

Koodi	4A05
Opintojakson nimi	Soveltavan matematiikan perusteet 3 op (ei ohjaajalinjan opiskelijoille)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	perusopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden kevtlukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Jorma Jormakka FT Niklas Meinander
Tavoite	Opiskelija osaa arvioida todennäköisyyslaskennan menetelmillä asevaikutuksen sekä järjestelmien toimintavarmuuden päätöksenteon pohjaksi.

Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Todennäköisyyden kombinatoriset periaatteet. - Todennäköisyyksiasite. - Jakauma ja sen tunnusluvut. - Binomi-, Poisson- ja normaalijakauma. - Epävarmuustekijöiden yhdistäminen. - Luotettavuus. - Todennäköisyyden puolustushaaroitettavia sovelluksia.
Suoritustapa	Puolustushaaroittain eriytyvä opetus.
Toteutuspaikka	PAT-koulut
Esitietovaatimukset	4A03A Tekniset ilmiöt taistelukentällä 6 op (sotatekniikkaa perusopinoina opiskelijoille)
Kirjallisuus	Hyry. E. Maanpuolustuskorkeakoulun perustutkinto-osaston matematiikan oppikirja Lehtinen. M. 2002. Todennäköisyyden laskentaa sotilaille. MPKK.
Oheiskirjallisuus	PAT-koulujen käyttämä kirjallisuus
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Tentti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arvostelu asteikolla 1-5. <p>Harjoitustyöt</p> <ul style="list-style-type: none"> - Laskuharjoitustehtävät

Koodi	4A06
Opintojakson nimi	Soveltavan fysiikan perusteet 3 op (ei ohjaajalinjan opiskelijoille)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	perusopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden kevätlukausi
Vastuuhenkilö	Dos Juha Honkonen Dos Juha Honkonen
Tavoite	Opiskelija oppii aineen rakenteen fysiikkaa niin, että ymmärtää kemiallisten ja ydinreaktioiden, radioaktiivisuuden, aerodynamiikan sekä sähkömagneettisen säteilyn fysikaaliset perusteet.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Atomien ja molekyylien rakenne ja alkeishiukkaset. - Ydinreaktiot ja radioaktiivisuus. - Kemiallisten reaktioiden fysikaaliset perusteet. - Reaktiolämpö ja reaktioyhtälö. - Jatkuvan aineen mekaniikan ja termodynamiikan perusteet: paine, jännitykset, muodonmuutokset. - Lämpötila ja lämpöopin pääsäännöt. - Ideaalikaasun termodynamiikka. - Virtaukset. - Aerodynamiikan fysikaaliset perusteet. - Lämpösäteily ja valosähköinen ilmiö. - Sähkömagneettinen aalto väliaineessa: heijastuminen ja taittuminen, absorptio, interferenssi ja diffraktio. - Absorptio, sironta ja vaimennus. Häivetekniikan fysikaaliset perusteet. - Sähkömagneettinen aalto maanpinnan lähellä.
Suoritustapa	Puolustushaaroittain eriytyvä opetus.

Toteutuspaikka	PAT-koulu
Esitietovaatimukset	4A03A Tekniset ilmiöt taistelukentällä 6 op (sotatekniikkaa perusopintoina opiskelulle)
Kirjallisuus	MaaSK:n ja IlmaSK:n opetusmonisteet. Honkonen. J. 1996. Maanpuolustuskorkeakoulun perustutkinto-osaston fysiikan oppikirja. Joutsa.
Oheiskirjallisuus	Honkonen. J. 2003. Fysiikan harjoitustehtäviä sotilaille. Helsinki. Anderson.J.D.1991. Fundamentals of Aerodynamics. McGraw-Hill. Getty s.W.E.,Keller.F.J.,Skove.M.J. 1989. Physics. McGraw-Hill. Lindell. I. 1996. Radioaaltojen eteneminen. Otatieto.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - Arvostelu asteikolla 1-5.

Koodi	4A07
Opintojakson nimi	Paikkatietotekniikan perusteet 3 op (ei ohjaajalinjan opiskelijoille)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	perusopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden syys- ja kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Jorma Jormakka TeknL Antti Rissanen
Tavoite	Opiskelija orientoituu geoinformatiikkaan ja saa monipuolista tietoa digitaalisista paikkatiedoista sekä perusteet paikantamisjärjestelmistä. Opiskelija ymmärtää paikantamisteknologian mahdollisuudet ja rajoitukset sotilaskäytössä.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Paikkatietojen mallinnustavat, sijainti-, ominaisuus ja metatiedot. - Koordinaatistot ja projektiot. - Geoprosessoinnin ja projektiomuunnosten perusteet. - Satelliittipaikannuksen perusteet, koordinaatistojen vaikutus mittaukseen, mittausten havainnot ja virhelähteet. - Inertiapaikannuksen tekniikka. - Mobiilipaikannuksen tekniikka (SM, 3GPP). - Aineistotuotanto ja sen hallinnointi puolustusvoimissa.
Suoritustapa	Luennot 28 h, harjoitukset, omaehtoinen opiskelu, tentti.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Poutanen.M.1999. GPS-paikanmääritys, Tähtitieteellinen yhdistys URSA (erikseen määritettävät sivut)Tekniikan sanastokeskus. 2002. Paikannussanasto TSK 30. Helsinki.
Oheiskirjallisuus	Longley, Goodchild, Maguire, Rhind. 2005. Geographic Information Systems and Science, John Wiley & Sons.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Tehtäväksiannot. Tentti - Arvostelu asteikolla 1-5.

Koodi	4A08
Opintojakson nimi	Ase- ja ampumaopin perusteet 3 op
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	perusopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden kevtlukukausi
Vastuuhenkilö	Insevl Pekka Tuovinen Maj Tapio Saarelainen
Tavoite	Opiskelija tutustuu tärkeimpien asejärjestelmien ja aseiden rakenteisiin ja toimintaperiaatteisiin sekä räjähdysaineiden, polttoaineiden ja kemiallisten taisteluaineiden kemiallisiin ominaisuuksiin niiden sotateknisen käytön edellyttämässä laajuudessa.
Sisältö	- Tärkeimpien aseiden ja asejärjestelmien rakenteet ja toimintaperiaatteet, ampumatarvikkeet, ballistiikka, ammusaseet, ohjukset ja täsmäaseet, sensorit, miina-aseet, joukkotuhoojat, suoja, räjähteet, ruudut ja räjähdysaineet palvelusturvallisuuden kannalta, polttokemia, ABC-aseiden perusteet
Suoritustapa	Luennot 30 h, ohjattu harjoitustyö 35 h ja kirjallisuuteen perehtyminen, seminaarit, tentti.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Yleinen ase- ja asejärjestelmäopas. 2001. Pääesikunta. Helsinki. Luentomateriaali.
Oheiskirjallisuus	Lee et al. Brasseys: Guided Weapons. 1998. London. Brasseys: Ammunition for the Land Battle Brasseys: Explosives, Propellants and Pyrotechnics Brasseys: Guns, Mortars and Rockets.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - Arvostelu asteikolla 1-5. Harjoitustyöt - Harjoitustyö.

Koodi	4A09
Opintojakson nimi	Johtamisjärjestelmä- ja tiedonsiirtotekniikan perusteet 3 op (ei lentoteknillisen tai ohjaajalinjan opiskelijoille)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	perusopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevtlukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Jorma Jormakka TeknL Antti Rissanen
Tavoite	Opiskelija perehtyy kiinteiden ja langattomien tiedonsiirtotekniikoiden perusteisiin, smg-spektrin sotilaskäyttöön ja sovellusalueisiin sekä paikallisuuden hyödyntämiseen johtamisjärjestelmissä.

Sisältö	Johdanto johtamisjärjestelmätekniikkaan, Tiedonsiirron perusteita, Tietojärjestelmien perusteita, Tietoturvan perusteita, Elektronisen sodankäynnin perusteita, Sensoriteknikan perusteita, Paikkatietojen tuotanto ja hyödyntäminen
Suoritustapa	Luennot 30 h, omatoiminen opiskelu, tentti.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Lisätietoa opintojak- sosta	Opintojakson materiaali on teknistä ja faktapainotteista. Elektronisen sodankäynnin ja sensoriteknikan opiskelu perustuu mallin tarvitsemien käsitteiden hahmottamiseen ja malliin perustuviin laskuharjoituksiin, joissa arvioidaan uhkien vaikutusta.
Kirjallisuus	Kosola. J., Solante. T. 2003. Digitaalinen taistelukenttä, MPKK Tekniikan laitos. Luentomoniste.
Oheiskirjallisuus	Kosola. J., Jokinen. J. Elektroninen sodankäynti, Osa 1. 2004. MPKK Tekniikan laitos. Willa. K. & Uusitupa. S. Tietoliikenneapinen. 1991. Otatieto. Viestitekniikan opas. Hyytiäinen. M. Paikkatietotekniikka taistelukentällä. 2003. MPKK. Taktiikan laitos. Vankka. J. Taktisten verkkojen tekniikat ja standardit.
Opintojaksolla käytet- tävät arviointimenet- elmät	Tentti - Arvostelu asteikolla 1-5. Harjoitustyöt - Harjoitustehtävät.

Koodi	4A10
Opintojakson nimi	Tiedustelu- ja valvontateknikan perusteet 4 op (ei lentoteknillisen tai ohjaajalinjan opiskelijoille)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	perusopinnot
Opintojakson alkamis- ajankohta	2. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Jorma Jormakka TeknL Antti Rissanen
Tavoite	Opiskelija perehtyy tärkeimpien nykyaikaisen taistelukentän tiedustelu- ja valvontasensoreiden tekniseen rakenteeseen, toimintaperiaatteisiin ja suorituskyykyyn. Opiskelija ymmärtää taistelukentän olosuhteiden vaikutuksen sensoreiden suorituskyykyyn sekä rajapinnat ase- ja johtamisjärjestelmiin.
Sisältö	Yläkäsitteen määrittely ja seuraavien osakäsitteiden hahmottaminen: Sm-spektri, ilmakehä, kohteiden spektraaliset ominaisuudet, ilmaisimet. Tiedon luokittelu ja yhdistäminen.
Suoritustapa	Luennot 30 h, ohjatut laskuharjoitukset 40 h ja kirjallisuuteen perehtyminen, tentti.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu

Esitietovaatimukset	<p>4A09</p> <p>Johtamisjärjestelmä- ja tiedonsiirtotekniikan perusteet 3 op (ei lentoteknillisen tai ohjaajalinjan opiskelijoille)</p> <p>4A09 opintojakson suorittaminen ei ole ehdoton vaatimus. Opintoja voidaan hyväksyä suorittamaan opettajan harkinnan mukaan.</p>
Kirjallisuus	<p>Klemola. O., Lehto. A. 1998. Tutkatekniikka. Otatiето Räisänen. A., Lehto. A. 1999. Radiotekniikka. Otatiето. Brasseys Surveillance & Target Acquisition Systems, 2nd edition.</p>
Oheiskirjallisuus	<p>Tzannes, N.S. 2000. Communication and Radar Systems. Barton. D. K. 2000. Modern Radar Systems. Grabau. R. Funküberwachung und Elektronische Kampfführung.</p>
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Tentti</p> <p>- Arvostelu asteikolla 1-5.</p> <p>Harjoitustyöt</p> <p>- Laskuharjoitukset.</p>

Koodi	4A11LEKO
Opintojakson nimi	Lentokoneopin ja -rakenteiden perusteet 2 op (vain lentoteknillisen linjan opiskelijoille)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	perusopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevätlukukausi ja 3. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Jorma Jormakka Pekka Lindström
Tavoite	Opiskelija ymmärtää aerodynamiikan ja lennon mekaniikan peruskäsitteet, tuntee aerodynamiikkaan ja rakenteeseen liittyvät ominaispiirteet sekä ymmärtää suoritusarvoteorian perusteet omaan alaansa liittyen. Edelliseen liittyen ymmärtää erilaisten ilma-alusten rakennetyypit, osaa päätellä niiden rakenteisiin kohdistuvien rasitusten vaikutuksen lentoturvallisuuden kannalta.
Sisältö	- Ilma-alusten perusrakenteet, liitosmenetelmät, ohjausjärjestelmät sekä eri järjestelmien tarve.
Suoritustapa	Luennot 34 h, harjoitukset 13 h, kirjallisuuteen perehtyminen, tentit.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu ja PAT-koulut
Esitietovaatimukset	<p>4A01</p> <p>Matematiikan luonnontieteelliset perusteet 3 op (sotatekniikkaa pääaineena tai pitkänä sivuaineena opiskelevat)</p> <p>Vastaavat opinnot</p>
Kirjallisuus	Anderson. J. Introduction to Flight. Kurssimonisteet.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Tentti</p> <p>- Arvostelu asteikolla 1-5</p>

Koodi	4A12LEKO
Opintojakson nimi	Lentovoimalaitetekniikka 3 op (vain lentoteknillisen linjan opiskelijoille)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	perusopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevätlukukausi ja 3. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Jorma Jormakka Pekka Lindström
Tavoite	Opiskelija tutustuu lentovoimalaitteina käytettävien mäntä- ja suihku-moottoreiden rakenteeseen ja termodynaamiseen toimintaan. sekä potkureiden rakenteeseen ja niiden säätöjärjestelmiin. Opiskelija tutustuu laitteiden huolto ja tarkastustoimintaan ja siihen liittyvään logistiikkaan.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Ilma-alusten moottoreille asetettavat vaatimukset, rakenne ja moottorityypit. - Moottoreiden järjestelmät. - Lentopotkureiden erilaiset rakenteet ja säätöjärjestelmät.
Suoritustapa	Luennot, harjoitukset ja kirjallisuuteen perehtyminen, tentti.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu ja PAT-koulut
Esitietovaatimukset	4A05 Soveltavan matematiikan perusteet 3 op (ei ohjaajalinjan opiskelijoille) 4A06 Soveltavan fysiikan perusteet 3 op (ei ohjaajalinjan opiskelijoille)
Kirjallisuus	Lähteenmäki. Mäntämoottorit I ja II.
Oheiskirjallisuus	Outinen. H. & Salmi. T. Lujuusopin perusteet.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - Arvostelu asteikolla 1-5.

Koodi	4A13LEKO
Opintojakson nimi	Lentokonejärjestelmätekniikka 2 op (vain lentoteknillisen linjan opiskelijoille)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	perusopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevätlukukausi ja 3. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Jorma Jormakka Pekka Lindström
Tavoite	Opiskelija ymmärtää virtausopin perusteet ja osaa niiden perusteella tulkitella lento-konejärjestelmien toimintaa kaavioista ja havaintovälineistä saatavilla tiedoilla.
Sisältö	Ilma-alusten hydrauliiikka eri järjestelmiin sovellettuna. Polttoainejärjestelmien toimintaperiaatteet. Paineistus- ja ilmastointijärjestelmät. Happijärjestelmät.
Suoritustapa	Luennot 36 h, tentti.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu ja PAT-koulut
Kirjallisuus	Lähteenmäki; Lentokonejärjestelmät. Kauranne & Kajaste & Vilenius. Hydrauliteknikan perusteet. Opetusmonisteet.

Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - Arvostelu asteikolla 1-5.
---	---

Koodi	4A14OHJ
Opintojakson nimi	Lennonteoria, aerodynamiikka ja suorituskyyteoria 6 op (vain ohjaajalinjan opiskelijoille)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	perusopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	Opintojakso sijoittuu 1. vuoden kevätlukukaudelle kestäen loppukandivaiheen ajan
Vastuuhenkilö	Kapt Mika Koskinen/Ylil Seppo Tuovinen (LentoSK)
Tavoite	Opiskelija ymmärtää aerodynamiikan peruskäsitteet, tuntee aerodynamiikkaan ja rakenteeseen liittyvät ominaispiirteet sekä ymmärtää ilmaluksen suoritusarvoteorian perusteet.
Sisältö	Opintojaksolla opiskelija perehtyy aerodynamiikan ilmiöihin eri nopeusalueilla matematiikan ja fysiikan sovelluksena ilma-alusympäristössä. Jatkosovelluksena opiskelija perehtyy näiden ilmiöiden asettamiin vaatimuksiin ilma-alusten rakenteille ja suorituskyyvylle sekä tutustuu niiden vaikutukseen ilma-aluksen liikehtimisessä ja ohjattavuudessa.
Suoritustapa	Opintojakso toteutetaan verkkopohjaisena opiskeluna (ATPL Distance Learning) sekä lähiopetuksena (Ground School), kirjallisuuteen tutustumalla sekä harjoitustehtävillä. Lähiopetuksen tarkoituksena on syventää verkko-opiskelumateriaalin tarjoamaa tietoa. Ajattelun syvyyttä luodaan teettämällä opetukseen liittyviä harjoitustehtäviä, joissa opiskelijat soveltavat teorian ymmärrystään arvioidessaan lentolaitteiden nykytilaa ja kehitystä aerodynamiikan suorituskyyvaatimusten kannalta.
Toteutuspaikka	Ilmasotakoulu ja Maanpuolustuskorkeakoulu
Lisätietoa opintojaksosta	Huom. Ohjaajaopiskelijat suorittavat tämän opintojakson 4A05 Soveltavan matematiikan perusteet 3 op ja 4A06 Soveltavan fysiikan perusteet 3 op asemesta.
Kirjallisuus	Bristol ATPL 081 Principles of flight Bristol ATPL 031 Mass and balance Bristol ATPL: 032 Performance Pilot Wise-materiaali Anderson: Introduction to Flight Luentomonisteen Opinnäytetyöt Opintojakson oppimistehtäviin ja raportteihin sisällytetään opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - Opintokokonaisuuden oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan perinteisellä tentillä, sekä FTO (Flight Training Organization) tasokokeella. Arviointi on numeerinen. Ryhmytyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.

Koodi	4A15OHJ
Opintojakson nimi	Ilma-aluksen yleistuntemus 5 op (vain ohjaajalinjan opiskelijoille)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	perusopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	Opintojakso sijoittuu 1. vuoden kevätlukukaudelle kestäen loppukandivaiheen ajan.
Vastuuhenkilö	Kapt Mika Koskinen/Ylil Seppo Tuovinen (LentoSK)
Tavoite	Opiskelija tuntee ilma-alusten erilaiset rakenteet ja järjestelmät teknisinä kokonaisuuksina.
Sisältö	Opintojaksolla opiskelija perehtyy ilma-alusten erilaisiin rakenneratkaisuihin, laitteisiin, järjestelmiin ja voimalaitteisiin, sekä niiden toimintaan.
Suoritustapa	Opintojakso toteutetaan verkkopohjaisena opiskeluna (ATPL Distance Learning) sekä lähiopetuksena (Ground School), kirjallisuuden tutustumalla sekä harjoitustehtävillä. Lähiopetuksen tarkoituksena on syventää verkko-opiskelumateriaalin tarjoamaa tietoa. Ajattelun syvyyttä luodaan teettämällä opetukseen liittyviä harjoitustehtäviä, joissa opiskelija perehtyy ilmailun nykytilan ja tulevaisuusnäkymien näille asettamiin vaatimuksiin harjoitustehtävien avulla.
Toteutuspaikka	Ilmasotakoulu ja Maanpuolustuskorkeakoulu
Lisätietoa opintojaksosta	Huom. Ohjaajalinjan opiskelijat suorittavat opintojaksot 4A15OHJ Ilma-aluksen yleistuntemus 5 op ja 4A16OHJ Ilmailunavigoinnin perusteet 5 op opintojaksojen 4A07 Paikkatietotekniikan perusteet 3 op, 4A09 Johtamisjärjestelmä- ja tiedonsiirtotekniikan perusteet 3 op sekä 4A10 Tiedustelu- ja valvontatekniikan perusteet 4 op asemesta.
Kirjallisuus	Bristol ATPL 021 Airframe and systems, electrics, powerplant, emergency equipment - aeroplanes/ helicopters Bristol ATPL 022 Instrumentation Pilot Wise -opintomateriaali Luentomonisteen Opinnäytetyöt Opintojakson oppimistehtäviin ja raportteihin sisällytetään opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - Opintokokonaisuuden oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan perinteisellä tentillä, sekä FTO (Flight Training Organization) tasokokeella. Arviointi on numeerinen Ryhmätyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti

Koodi	4A16OHJ
Opintojakson nimi	Ilmailunavigoinnin perusteet 5 op (vain ohjaajalinjan opiskelijoille)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	perusopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	Opintojakso sijoittuu 1. vuoden kevätlukukaudelle kestäen loppukandivaiheen ajan.

Vastuuhenkilö	Kapt Mika Koskinen/Ylil Seppo Tuovinen (LentoSK)
Tavoite	Opiskelija tietää lentosuunnistuksessa käytettävät tiedonsiirto-, suunnistus-, laskeutumis- ja paikannusvälineet sekä ymmärtää niiden toimintaperiaatteet. Lisäksi opiskelija tietää sähkömagneettisen spektrin käytön ilmailuviestinnässä ja tutkajärjestelmissä.
Sisältö	Opintojaksolla annetaan kattava kuva ilmailussa käytettävistä tiedonsiirto-, suunnistus-, laskeutumis- ja paikannusvälineistä sekä niihin vaikuttavista ilmiöistä.
Suoritustapa	Opintojakso toteutetaan verkkopohjisena opiskeluna (ATPL Distance Learning) sekä lähiopetuksena (Ground School), kirjallisuuden tutustumalla sekä harjoitustehtävillä. Lähiopetuksen tarkoituksena on syventää verkko-opiskelumateriaalin tarjoamaa tietoa. Ajattelun syvyyttä luodaan teettämällä opetukseen liittyviä harjoitustehtäviä, joissa opiskelija perehtyy lentosuunnistusjärjestelmien ja -menetelmien nykytilaan ja tulevaisuusnäkömysten näille asettamiin vaatimuksiin harjoitustehtävien avulla.
Toteutuspaikka	Ilmasotakoulu ja Maanpuolustuskorkeakoulu
Lisätietoa opintojaksosta	Huom. Ohjaajalinjan opiskelijat suorittavat opintojaksot 4A15OHJ Ilmailuksen yleistuntemus 5 op ja 4A16OHJ Ilmailunavigoinnin perusteet 5 op opintojaksojen 4A07 Paikkatietotekniikan perusteet 3 op, 4A09 Johtamisjärjestelmä- ja tiedonsiirtotekniikan perusteet 3 op sekä 4A10 Tiedustelu- ja valvontatekniikan perusteet 4 op asemesta.
Kirjallisuus	Bristol ATPL 061 General navigation Bristol ATPL 062 Radio navigation Luentomonisteet Opinnäytetyöt Opintojakson oppimistehtäviin ja raportteihin sisällytetään opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - Opintokokonaisuuden oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan perinteisellä tentillä, sekä FTO (Flight Training Organization) tasokokeella. Arviointi on numeerinen. Ryhmätyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti

Sotatekniikan aineopinnot

Koodi	4B01
Opintojakson nimi	Matematiikan ja fysiikan soveltaminen sotatekniikassa 4 op (ei laivastolinjan opiskelijoille)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Dos Juha Honkonen Dos Niklas Meinander
Tavoite	Opiskelija perehtyy matemaattiseen analyysiin - differentiaali- ja integraalilaskentaan, luonnontieteen ja tekniikan työvälineenä. Opiskelija perehtyy sähkömagneettisen säteilyn perusteisiin ja tutustuu keskeisiin so-tilassovelluksiin.

Sisältö	Differentiaalilaskenta, käsitteet ja perussovellukset. Integraalilaskenta. Sähkömagneettisen kentän energia. Dipolisäteily. Interferenssi ja diffraktio. Sähkömagneettiset aallot väliaineessa.
Suoritustapa	Luennot 30 h, ohjatut harjoitukset 41 h, omatoiminen harjoittelu, tentti.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitietovaatimukset	4A01 Matematiikan luonnontieteelliset perusteet 3 op (sotatekniikkaa pääaineena tai pitkänä sivuaineena opiskelevat) Mikäli opiskelija on suorittanut tekniset ilmiöt taistelukentällä 4A03A ennen pää- tai sivuainevalintoja, tulee laajemmat opinnot 4A01 ja 4A02A tenttiä opettajien kanssa erikseen sovittavalla tavalla ennen aineopintojen alkua.
Kirjallisuus	Hyry. E. Maanpuolustuskorkeakoulun perustutkinto-osaston matematiikan oppikirja. Honkonen. J. 1996. Maanpuolustuskorkeakoulun perustutkinto-osaston fysiikan oppikirja. Joutsa.
Oheiskirjallisuus	Honkonen. J. 2003.Fysiikan harjoitustehtäviä sotilaille. Helsinki. Gettys.W. E., Keller.F. J., Skove. M. J. 1989. Physics. McGraw-Hill.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - Arvostelu asteikolla 1-5 Harjoitustyöt - Laskuharjoitustehtävät.

Koodi	4B02
Opintojakson nimi	Soveltavan sähkötekniikan perusteet 3 op (ei laivastolinjan opiskelijoille)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisaikakohta	2. vuoden kevätlukausi
Vastuuhenkilö	Prof Jorma Jormakka TeknL Antti Rissanen
Tavoite	Opiskelija tutustuu elektronisten järjestelmien rakenteeseen ja syventää käsitteisiin liittyviä määritelmiä. Opiskelija ymmärtää karkealla tasolla elektronikan ja yleisten sähkökäyttöisten menetelmien mahdollisuudet ja rajoitukset sotilaskäytössä olevien järjestelmien osana.
Sisältö	Elektroniikan perusteet, mittaustekniikka, sähköturvallisuus ja sähkövoimatekniikka.
Suoritustapa	Luennot 30 h, harjoitustyö 20 h ja kirjallisuuteen perehtyminen, omatoiminen opiskelu, mahdollinen tentti. Osa opintojaksosta toteutetaan PAT-kouluilla.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu ja PAT-koulut
Kirjallisuus	Silvonen. K. 2007. Sähkötekniikka ja elektroniikka (602), Otapaino 4. TeknL opintomoniste.

Oheiskirjallisuus	Bishop. O. 1995. Understanding Electronics Butterworth Heineman. Gibson. J. 1979. Electronic Logic Circuits Edward Arnold (publishers) Ltd. Zaks. R., Lesea. A. 1979. Microprocessor Interfacing Techniques Sybex. SFS standardi Proessori (teemanumerot) Sanoma Magazines Valmistajien datalehdet, Opetusmoniste.
Opetuksen korvaava kirjallisuus	Volotinen. V., Leach. K., Haaksikari. H. Elektroniikka 1. WSOY 4. tai uudempi painos (erikseen määritettävät sivut) Volotinen.V. Elektroniikka 2. WSOY. 2. tai uudempi painos (erikseen määritettävät sivut) Daley. D. 1995. Operational Amplifiers and Linear Circuits Theory and Applications. McGraw-Hill (erikseen määritettävät sivut).
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - Arvostelu asteikolla 1-5. Harjoitustyöt - Harjoitustyö: hyväksytty / hylätty.

Koodi	4B03
Opintojakson nimi	Tietojenkäsittelytieteen perusteet 3 op (ei laivastolinjan opiskelijoille)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. lukuvuosi kevät ja 3.lukuvuosi syksy
Vastuuhenkilö	Prof Jorma Jormakka FM Lauri Nikkola
Tavoite	Kurssi on laaja yleiskatsaus tietotekniikan eri osa-alueisiin. Tavoitteena on antaa perusymmärrys tietojenkäsittelyn keskeisimmistä osa-alueista ja mahdollistaa osaamisen syventäminen muilla tietojenkäsittelyn kursseilla. Kurssi luo myös perustaa johtamisjärjestelmätekniikan kursseille.
Sisältö	Kurssilla opetetaan tietokonelaitteiston peruskomponentit, käyttöjärjestelmän peruspalvelut, TCP/IP-verkon perusteet ja tietoturvan peruskäsitteet.
Suoritustapa	Luennot 30 h, ohjatut harjoitukset 20 h, omatoiminen harjoittelu, tentti.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Luentomoniste.
Oheiskirjallisuus	Brookshear. G. Tietotekniikka. Paavilainen. J. Tietoturva.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - Arvostelu asteikolla 1-5 Harjoitustyöt - Hyväksytty / hylätty.

Koodi	4B04A
Opintojakson nimi	Johdanto sotatekniikan tutkimusmenetelmiin 5 op (pääaineen opiskelijat)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamis-ajankohta	2. vuoden syys- ja kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Jorma Jormakka Maj Tapio Saarelainen
Tavoite	Opiskelija perehtyy sotatekniikan tutkimusmenetelmiin, teorioihin ja suuntauksiin. Lisäksi opiskelija perehtyy tilastotieteellisiin menetelmiin tutkimusten analysoinnin ja esittämisen tukena.
Sisältö	Tekniikan tutkimus Kirjallisuusselvitys Operaatioanalyttisiä menetelmiä Vertailumenetelmiä (tilastotiedettä) Tilastollisen aineiston käsittely (tilastotiedettä)
Suoritustapa	Luennot 60 h, ryhmätyöt ja harjoitukset 73 h, seminaarit. Opiskelija pitää oppimisestaan opintopäiväkirjaa, joka arvostellaan hyväksytty / hylätty.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitietovaatimukset	4A01 Matematiikan luonnontieteelliset perusteet 3 op (sotatekniikkaa pääaineena tai pitkänä sivuaineena opiskelevat) 4A01 opintojakson suorittaminen ei ole ehdoton vaatimus. Opintoja voidaan hyväksyä suorittamaan opettajan harkinnan mukaan.
Kirjallisuus	Nykänen. O. 2002. Toimivaa tekstiä, Opas tekniikasta kirjoittaville. Helsinki: Tekniikan Akateemisten Liitto. Heikkinen. R., Agander. A., Ijäs. E., Laitinen. M. 2001. Tiedonhakijan teho-opas, Tiedonhakijan peruskirja, 5. uudistettu painos, Jyväskylä. Docendo Lehtinen. M. 2003 Tilastomatematiikkaa sotilaille. MPKK TEKNL. Luentomateriaali.
Oheiskirjallisuus	Kauranen. I., Ropponen. P., Aaltonen. M. 1993. Tutkimusraportin kirjoittamisen opas, Otaniemi. TKK, Opintotoimisto. Helenius. H. 1995. Tilastollisten menetelmien perustiedot.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Arvioidaan asteikolla hyväksytty - täydennettävä - hylätty.

Koodi	4B04B
Opintojakson nimi	Johdatus sotatekniikan harjoitustyöhön 5 op (pitkän sivuaineen opiskelijat)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamis-ajankohta	2. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Jorma Jormakka Maj Tapio Saarelainen

Tavoite	Tavoitteena on, että opiskelija saa riittävän perustan harjoitustyön laatimiseksi oppiaineen teoriasta, metodologiasta ja tutkimusteknisestä to- teutuksesta.
Sisältö	Opintojakson aikana annetaan teorisiasällön lisäksi toteutusmerkkejä sotatekniikan harjoitustyön tekemiseen. Opetuksen myötä opiskelija ky- kenee aloittamaan harjoitustyön laatimisen.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Luentomateriaali.
Opintojaksolla käytet- tävät arviointimene- telmät	Harjoitustyöt - Hyväksytty - täydennettävä - hylätty

Koodi	4B06
Opintojakson nimi	Sotatekniikan kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamis- ajankohta	2. ja 3. lukuvuosi, koko lukuvuosi
Vastuuhenkilö	Prof Jorma Jormakka Maj Tapio Saarelainen
Tavoite	Opiskelija tutustuu kokonaisvaltaiseen tutkimusprosessiin perehtymäl- lä sotatekniikanalan tutkimuksiin ja menetelmiin, tekemällä pienimuo- toisen tutkimuksen, kirjoittamalla tutkimusraportin sekä seminaarityö- kentelyyn osallistumalla. Opintojakson tavoitteena on integroida ja sy- ventää aiemmin opittua tietoa sekä harjoitella tieteellistä argumentoin- tia. Kandidaatin tutkielma on proseminaarissa tai vastaavissa opinnois- sa valmistumisvaiheissaan käsitelty pienimuotoinen tutkimusraportti. Proseminaarin tavoitteena on harjoitella tieteellisen tutkimuksen teke- mistä ja perehtyä yleisesti tutkimuksen rakenteeseen, tieteelliseen kirjoit- tamiseen sekä lähdeaineiston ja tutkimuskirjallisuuden hakuun, valintaan ja käyttöön.
Sisältö	Kandidaatin tutkielma. Proseminari koostuu kolmesta periodista. Ensimmäisessä periodissa perehdytään tiedonhakuun ja tehdään tutki- mussuunnitelma. Toisessa periodissa harjaannutaan tieteelliseen kirjoitta- miseen ja lähdekritiikkiin sekä työestetään seminaarityö. Kolmannen peri- odin aikana työt esitellään ja opponoidaan. Seminaarityöstä saadun pa- lautteen avulla viimeistellään kandidaatin tutkielma.
Suoritustapa	Opiskelija kirjoittaa noin 20-30 sivun mittaisen tutkielman. Opiskelijan tulee suorittaa tutkielmaan kuuluva kypsyysnäyte sekä äidinkielen että si- sällön osalta ennen tutkielman lopullista hyväksyntää. Proseminaarin hy- väksytty suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista sekä seminaari- töiden hyväksyttyä suorittamista.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu ja PAT-koulut
Opintojaksolla käytet- tävät arviointimene- telmät	Harjoitustyöt - Tutkielma arvioidaan numeerisesti.

Koodi	4B08
Opintojakson nimi	Sotatekniikan harjoitustyö 10 op (pitkä sivuaine)
Oppiaine	tekniikka

Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamis-ajankohta	SM-opinnot
Vastuuhenkilö	Prof Jorma Jormakka Maj Tapio Saarelainen
Tavoite	Harjoitustyön tavoitteena on osoittaa valmiutta soveltaa tietojaan ja taitojaan työelämälähtöisen aiheen tutkimisessa ja kehittämisessä. Se lisää valmiuksia itsenäiseen ja suunnitelmalliseen työskentelyyn ja tiedonhakuun, kriittiseen tiedon arviointiin sekä käytännönläheisten ongelmien ratkaisuun. Aiheen valinnassa on suositeltavaa, että harjoitustyölle saa toimeksiantajan. Tavoitteena ei ole kuitenkaan varsinainen tulos vaan itse suoritustapaan tutustuminen ja suunnitelman tekeminen ja sen toteuttaminen. Vain sivuaineopiskelijat laativat harjoitustyön.
Sisältö	Esimerkiksi laaditaan johonkin laitteeseen tai järjestelmään liittyvä käytettyvystutkimus: Laaditaan suunnitelma ja toteutusmalli, jonka jälkeen otetaan muutaman henkilön otanta ja suoritetaan tutkimus, joka raportoidaan.
Suoritustapa	Harjoitustyö koostuu kolmesta osasta; toiminnan, tuotteen tai tapahtuman suunnittelusta, toteuttamisesta sekä loppuraportista. Huom. harjoitustyön voi tehdä joko kandidaatin opintojen jälkeen, työelämävaiheessa tai maisterin tutkinnon aikana. Harjoitustyö kirjataan so-tatieteiden maisterin tutkinnon opintoihin.
Toteutuspaikka	Joukko-osasto, Maanpuolustuskorkeakoulu, PAT-koulut
Kirjallisuus	Vilka. H. & Airaksinen. T. 2003. Toiminnallinen oppinäytetyö. Helsinki. Tammi.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Arvioidaan asteikolla hyväksytty / hylätty / täydennettävä.

Koodi	4B10
Opintojakson nimi	Asejärjestelmärakenteet 4 op (ei lentoteknillisen linjan opiskelijoille)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamis-ajankohta	2. vuoden syys- / kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Jorma Jormakka Insevl Pekka Tuovinen
Tavoite	Opiskelija perehtyy tärkeimpien asejärjestelmien tekniseen rakenteeseen, toimintaperiaatteisiin ja suorituskykyyn. Opiskelija ymmärtää taistelutuk- tän olosuhteiden ja asejärjestelmien teknisen rakenteen vuorovaikutuk- sen.
Sisältö	Tulen tehon arvioinnin perusteet. Panssarointi ja ballistinen suoja. Ohjusten ja täsmäaseiden rakenne ja toiminta. Sensorit osana asejärjes- telmää.

Suoritustapa	Opintojakso koostuu lähijaksosta ja itseopiskeluna PAT-kouluilla suoritettavasta osuudesta: 1. STEKNL pitää 1 op lähijakson Santahaminassa, luentopetusta. 2. Annettuun kirjallisuuteen perehtyminen PAT-kouluilla. 3. Lähijakson ja kirjallisuuden perusteella pidettävä tentti. STEKNL toimittaa kysymykset PAT-kouluille ja arvostelee tentin. 4. Kukin oppilas laatii opintojakson aiheista 3 raporttia. Yhteydenpitovälineenä KOPOssa oleva opintojakson työtila, jossa annetaan yksityiskohtaisemmat ohjeet suorituksesta.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu ja PAT-koulut
Kirjallisuus	Luennoitsijan jakama materiaali. Päasesikunta. 2001. Yleinen ase- ja asejärjestelmäopas. Helsinki. Brassey's: Guided Weapons. Brassey's: Guns, Mortars and Rockets. Brassey's: Surveillance and Target Acquisition Systems.
Oheiskirjallisuus	Sotatekninen arvio ja ennuste STAE 2020. Osa I.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - Arvostelu asteikolla 1-5. Harjoitustyöt - Raportit Hyväksytty/Hylätty.

Koodi	4B11A
Opintojakson nimi	Tietoverkot 3 op (ei laivastolinjan tai lentoteknillisen linjan opiskelijoille)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	3. vuoden syys- ja kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Jorma Jormakka FM Lauri Nikkola
Tavoite	Opiskelija oppii ymmärtämään TCP/IP-prokollaperheen mukaisen tietoverkon rakenteen ja saa käytännön valmiuksia verkkoon liitettävien tietokoneiden asentamisessa, konfiguroinnissa ja tietoturvariskien arvioinnissa.
Sisältö	TCP/IP protokollaperhe, lähiverkot, tekninen tietoturva, web- palvelut.
Suoritustapa	Luennot 12h, itseopiskelu 68h ja raportti
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu ja PAT-koulut
Lisätietoa opintojaksosta	Kaikille yhteiset perusteet lähiopetuksena (vast.) MPKK:lla (kuormittavuus n. 1 op / opintojakso). Itseopiskelu ja raportin kirjoittaminen toteutetaan PAT-kouluvaiheessa.
Esitietovaatimukset	4B03 Tietojenkäsittelytieteen perusteet 3 op (ei laivastolinjan opiskelijoille) Opettajan harkinnan mukaan voidaan hyväksyä vastaavat korvaavat opinnot.
Kirjallisuus	Microsoft: Windows XP sertifikaatti. Luentomateriaali (koulutusportaali)

Oheiskirjallisuus	Windows XP Professional Resource Kit.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Arvioidaan asteikolla 1-5.

Koodi	4B13LEKO
Opintojakson nimi	Lentokonemateriaalitekniikka 3 op (vain lentoteknillisen linjan opiskelijat)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	3. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Jorma Jormakka Pekka Lindström
Tavoite	Opiskelija tutustuu ilma-alustekniikan kannalta keskeisiin rakenne-materiaaleihin ja valmistusmenetelmiin. Opiskelijalle kehittyä valmiudet tunnistaa eri rakennemateriaaleja ja rakenteiden valmistusmenetelmiä, sekä arvioida materiaali- ja rakennevaurioita. Opiskelija tutustuu eri materiaalien aineenkoestuksen menetelmiin.
Sisältö	- Ilma-alusten tyypillisimmät materiaalit ja niiden ominaisuudet, valmistus ja työstömenetelmät, lämpökäsittelyt, materiaaliavuriot, valmistusmenetelmät, materiaalien ainetta rikkova ja ainetta rikkomaton aineenkoestus.
Suoritustapa	Luennot 50 h, ryhmätyö 18 h, omatoiminen opiskelu, tentti.
Toteutuspaikka	PAT-koulu
Lisätietoa opintojaksosta	Huom. lentoteknillisen linjan opiskelijat opiskelevat sotatekniikan aineopinnoista yhteensä 45 opintopisteen verran (sotataidosta pitkän sivuaineen aineopinnoista vastaavasti 15 opintopistettä).
Esitietovaatimukset	4A06 Soveltavan fysiikan perusteet 3 op (ei ohjaajalinjan opiskelijoille) 4A11LEKO Lentokoneopin ja -rakenteiden perusteet 2 op (vain lentoteknillisen linjan opiskelijoille)
Kirjallisuus	Laitinen. Konetekniikan materiaalioppi Miekka-Oja. Metallioppi. Opetusmonisteet.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - Arviointi asteikolla 1-5. Harjoitustyöt - Arvioidaan hyväksytty / hylätty.

Koodi	4B14LEKO
Opintojakson nimi	Lentokonerakenteiden suunnittelu 3 op (vain lentoteknillisen linjan opiskelijat)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	3. vuoden syyslukukausi

Vastuuhenkilö	Prof Jorma Jormakka Pekka Lindström
Tavoite	Opiskelija ymmärtää lujuuslaskennan perusteet sekä osaa laskea yksinkertaiseen rakenteeseen kohdistuvia rasituksia. Opiskelija osaa kiinnittää huomiota halutun rakenteen käyttövarmuuteen. Opiskelija kykenee tulkitsemaan lentokoneen rakennepiirustuksia.
Sisältö	- Kuormituslajit, varmuus ja sallitut jännitykset, neliömomentti, taipumat, mitoittaminen.- Koneenpiirustuksen teoriaa.
Suoritustapa	Luennot, harjoitukset, tentti.
Toteutuspaikka	PAT-koulu
Lisätietoa opintojaksoista	Huom. lentoteknillisen linjan opiskelijat opiskelevat sotatekniikan aineopintoja yhteensä 45 opintopisteen verran (sotataidosta pitkän sivuaineen aineopintoja vastaavasti 15 opintopistettä).
Esitietovaatimukset	4A05 Soveltavan matematiikan perusteet 3 op (ei ohjaajalinjan opiskelijoille) 4A06 Soveltavan fysiikan perusteet 3 op (ei ohjaajalinjan opiskelijoille) 4B13LEKO Lentokonemateriaalitekniikka 3 op (vain lentoteknillisen linjan opiskelijat)
Kirjallisuus	Pere. A. Koneenpiirustus 1 ja 2.
Oheiskirjallisuus	Outinen. H., Salmi. T. Lujuusopin perusteet.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - Arvioidaan asteikolla 1 - 5.

Koodi	4B15LEKO
Opintojakson nimi	Lentokonesähköjärjestelmäteknikka ja avioniikka 3 op (vain lentoteknillisen linjan opiskelijat)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisaikakohta	3. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Jorma Jormakka Pekka Lindström
Tavoite	Opiskelija perehtyy sähköisen ohjauksen, valvonnan ja käyttövoiman rooliin nykyaikaisen ilma-aluksen järjestelmien hallinnassa. Opiskelija perehtyy ilmaalusten mittarijärjestelmien rakenneperiaatteisiin ja ymmärtää niiden toiminnalliset perusteet sotateknisen käytön edellyttämässä laajuudessa.
Sisältö	- Ilma-alusten sähkölähteet, sähköjakelu, suojajärjestelmät, voimalaitteiden sähköjärjestelmät, lennon ohjaus, valvontajärjestelmät rungon sähköiset järjestelmät, sähköjärjestelmien vianetsintä, integroidut itsetestaus ja raportointi/tallennusjärjestelmät. - Ilma-alusten sähköturvallisuuksikijät ja suojautuminen. - Nykyaikaisten ilma-alusten mittarijärjestelmien rakenteelliset ja toiminnalliset periaatteet. - Laserhyrrät, satelliittipaikannus, radionavigointi ja -laskeutumisjärjestelmät, digitaaliset esitysjärjestelmät, ilma-alusten tiedonsiirtoväylät ja niiden keskittetty järjestelmien hallinta, elektroniset tunnistusjärjestelmät, ilma-alus osana taistelunjohtojärjestelmää, ilma-alusten elektronisen sodankäynnin järjestelmät.

Suoritustapa	Luennot 54 h, harjoitustyö 6 h, omatoiminen opiskelu, tentti.
Toteutuspaikka	PAT-koulu
Lisätietoa opintojak- sosta	Huom. lentoteknillisen linjan opiskelijat opiskelevat sotatekniikan ai- neopintoja yhteensä 45 opintopisteen verran (sotataidosta pitkän sivuai- neen aineopintoja vastaavasti 15 opintopistettä).
Esitietovaatimukset	4B02 Soveltavan sähkötekniikan perusteet 3 op (ei laivastolinjan opiskelijoille) Tai muut vastaavat opinnot. Opintoja voidaan hyväksyä suorittamaan opettajan harkinnan mukaan.
Kirjallisuus	Klemola. Tutkatekniikka Kosola., Solatie. Digitaalinen taistelulentä. toi- nen painos. Järjestelmäkohtaiset opetuspaketit IlmaTK:n opetusmateri- aalipalvelimella.
Oheiskirjallisuus	Kayton. F. Avionics Navigation Systems. Spitzer. G. The Avionics Handbook. Helfrick. A. Principles of Avionics. Spitzer. G. Digital Avionics Systems. Middleton. Avionics Systems. Pratt., Bostian., Allnut. Satellite Communications. Hawk/Hornet/NH-90/Vinka/Redigo järjestelmäse- lostukset. MD-11 Preliminary LAMM SchematicsAvionics. Displays Handbook (CD). Aviation Electronics Handbook. Laitevalmistajien web. sivustot. Ilmailualan lehdet, vuosikerrat ja julkaisusarjat.
Opintojaksolla käytet- ävät arviointimene- telmät	Tentti - Arvioidaan asteikolla 1 - 5.

Koodi	4B16LEKO
Opintojakson nimi	Lentokoneopin ja helikopteritekniikan sovellukset 4 op (vain lentoteknillisen linjan opiskelijat)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamis- ajankohta	3. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Jorma Jormakka Pekka Lindström
Tavoite	Opiskelija osaa soveltaa aerodynamiikan ja lennon mekaniikan perusop- peja lento-tekniisessä työympäristössä sekä osaa soveltaa aerodynami- kan perusilmiöitä lentokoneen ja helikopterin käyttäytymiseen ja niiden rakenteisiin.
Sisältö	- Vakavuuden perusteita, vakavuuden huomioon ottaminen rakenteissa, suoritusarvoteorian sovelluksia sekä sovelluksia alaan liittyen.
Suoritustapa	Luennot 18 h, harjoitukset 33 h, raportit, omatoiminen opiskelu, tentti.
Toteutuspaikka	PAT-koulu
Lisätietoa opintojak- sosta	Huom. lentoteknillisen linjan opiskelijat opiskelevat sotatekniikan ai- neopintoja yhteensä 45 opintopisteen verran (sotataidosta pitkän sivuai- neen aineopintoja vastaavasti 15 opintopistettä).
Esitietovaatimukset	4A11LEKO Lentokoneopin ja -rakenteiden perusteet 2 op (vain lentoteknillisen lin- jan opiskelijoille) Tai muut vastaavat opinnot. Opintoja voidaan hyväksyä suorittamaan opettajan harkinnan mukaan.

Kirjallisuus	Raunio. Helikopteriteoria. Raunio. Helikopterin rakenteet ja järjestelmät. Kurssimonisteet.
Oheiskirjallisuus	Kermode. Mechanics of flight. Whitford. Design for air combat.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - Arviointi 1 - 5.

Koodi	4B17LEKO
Opintojakson nimi	Mittaus ja säätötekniikka 4 op (vain lentoteknillisen linjan opiskelijat)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	3. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Jorma Jormakka Pekka Lindström
Tavoite	Opiskelija osaa soveltaa yleisiä sähkömittausmenetelmiä lentokone-sähköjärjestelmien ja -verkostojen, virta-, jännite- ja johtavuusmittauksiin. Opiskelija tunnistaa sähkömittauksiin liittyvät turvallisuusriskit ja ymmärtää mittauksen vaikutuksen mitattavaan virtapiiriin. Tuntee aika- ja taajuustasossa tapahtuvien ilmiöiden mittausmenetelmät ja välineet. Ymmärtää signaalin kulkuajan mittaukseen perustuvien mittauslaitteiden toimintaperiaatteen ja osaa tulkita näiden mittaustulosteita. Opiskelija ymmärtää analyttisen vianetsinnän periaatteen ja osaa soveltaa menetelmää harjoitustilanteissa. Ymmärtää mittausvirheiden syntymekanismien ja osaa ottaa virheet huomioon mittaustulosten analysoinnissa. Opiskelija ymmärtää takaisikytketyn säätöjärjestelmän toiminnan, osaa tunnistaa säätötekniset elementit ilma-alusten järjestelmäkaavioista ja osaa soveltaa säätötekniikan teoriaa lentokonejärjestelmien toiminnan analysoinnissa
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - Sähkömittausten toteuttaminen turvallisesti lentokoneissa/helikoptereissa. - Mittausten suunnittelu sähkökaavioiden pohjalta. Oskilloskooppi. - Spektrianalysaattori. - Time Domain Reflectometer.- Analyttinen vianetsintä. - Virhelähteet sähkömittauksissa. - Avioniikan testilaitteet. - Takaisinkytketty säätöjärjestelmä. - Säätötekniikan ilma-alussovellukset.
Suoritustapa	Luennot 51 h, harjoitukset ja ryhmätyöt 30 h, omatoiminen opiskelu, tentti.
Toteutuspaikka	PAT-koulu
Lisätietoa opintojaksosta	Huom. lentoteknillisen linjan opiskelijat opiskelevat sotatekniikan aineopinnoista yhteensä 45 opintopisteen verran (sotataidosta pitkän sivuaineen aineopinnoista vastaavasti 15 opintopistettä).

Esitietovaatimukset	<p>4A11LEKO</p> <p>Lentokoneopin ja -rakenteiden perusteet 2 op (vain lentoteknillisen linjan opiskelijoille)</p> <p>4802</p> <p>Soveltavan sähkötekniikan perusteet 3 op (ei laivastolinjan opiskelijoille)</p> <p>Tai muut vastaavat opinnot. Opintoja voidaan hyväksyä suorittamaan opettajan harkinnan mukaan.</p>
Kirjallisuus	Kurssimonisteet. Sähköinen opetuspaketti IlmavTK:n opetusmateriaalipalvelimella.
Oheiskirjallisuus	Sähköinen opetuspaketti IlmavTK:n opetusmateriaalipalvelimella
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Tentti</p> <p>- Arvioidaan arvosanalla 1 - 5.</p> <p>Harjoitustyöt</p> <p>- Arvioidaan hyväksytty / hylätty.</p>

Koodi	4B18LEKO
Opintojakson nimi	Lentokoneataisteluvälinetekniikka 3 op (vain lentoteknillisen linjan opiskelijat)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	3. vuoden kevätlukausi
Vastuuhenkilö	Prof Jorma Jormakka Pekka Lindström
Tavoite	Opiskelija perehtyy lentokoneasetekniikan vaatimuksiin, erityispiirteisiin, sovelluksiin, toimintaperiaatteisiin ja suorituskykyyn. Opiskelija ymmärtää ilma-aluksen toimintaympäristön vaikutuksen asejärjestelmien ja aseiden tekniseen rakenteeseen ja vaikutustapaan kohteessa.
Sisältö	<p>- Lentokoneasetekniikan erityispiirteet.</p> <p>- Ilma-aseissa käytettävät ruudit, räjähdysaineet ja ampumatarvikkeet.</p> <p>- Lentokonetykit.</p> <p>- Infrapuna- ja tutkatekniikkasovellukset ilma-aseissa.</p> <p>- Omasuojahteet ja niiden käyttöjärjestelmät, ilmataisteluohjukset sekä asejärjestelmät.</p>
Suoritustapa	Luennot, harjoitukset, tentti.
Toteutuspaikka	PAT-koulu
Lisätietoa opintojaksosta	Huom. lentoteknillisen linjan opiskelijat opiskelevat sotatekniikan aineopinnot yhteensä 45 opintopisteen verran (sotataidosta pitkän sivuaineen aineopinnot vastaavasti 15 opintopistettä).
Esitietovaatimukset	<p>4A08</p> <p>Ase- ja ampumaopin perusteet 3 op</p> <p>Lentoteknillisen aliupseerikurssin tiedot (vast)</p>
Kirjallisuus	Rissanen., Nieminen., Raatikka & Rissala. Lentokoneaseistuksen perusoppi.

Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - Arviodaan asteikolla 1 - 5.
--	---

Koodi	4B19V
Opintojakson nimi	Puolustushaaran ja aselajin taistelujärjestelmien sotatekniikka I 3 op, valinnainen (opiskelijan tulee valita vähintään toinen valinnaisista opinnoista 4B19V tai 4B20V, paitsi laivastolinjalla ja lentoteknisellä opintolinjalla)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	aineopinnot
Vastuuhenkilö	PAT kouluittain Kapt Jani Liitola
Tavoite	Opiskelija täydentää oman puolustushaaransa, aselajinsa tai toimialansa keskeiseen tekniikkaan liittyviä tietoja ja teorioita sotatekniikasta. Järjestelmien rakenteen ymmärtäminen sekä saavutetun tiedon hyödyntäminen järjestelmien käytettävyyden arvioinnissa.
Sisältö	Puolustushaara- ja aselajikohtaisesti eriytyvä opintojakso. Puolustushaaran tai aselajin spesifit tekniikan alueet.
Suoritustapa	PAT-koulujen määrittämä.
Toteutuspaikka	PAT-koulu
Kirjallisuus	Puolustushaara- ja aselajikouluittain määriteltävä kirjallisuus.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - PAT-koulujen määrittelemä arviointi Harjoitustyöt - Harjoitustyöt

Koodi	4B20V
Opintojakson nimi	Puolustushaaran ja aselajin taistelujärjestelmien sotatekniikka II 3 op, valinnainen (opiskelijan tulee valita vähintään toinen valinnaisista opinnoista 4B19V tai 4B20V, paitsi laivastolinjalla ja lentoteknisellä opintolinjalla)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	aineopinnot
Vastuuhenkilö	PAT kouluittain Kapt Jani Liitola
Tavoite	Opiskelija syventää ja laajentaa oman puolustushaaransa, aselajinsa tai toimialansa keskeiseen tekniikkaan liittyviä tietoja ja teorioita sotatekniikasta. Järjestelmien rakenteen ymmärtäminen sekä saavutetun tiedon hyödyntäminen järjestelmien käytettävyyden arvioinnissa.
Sisältö	Puolustushaara- ja aselajikohtaisesti eriytyvä opintojakso. Puolustushaaran tai aselajin spesifit tekniikan alueet.
Suoritustapa	PAT-koulujen määrittämä.
Toteutuspaikka	PAT-koulu
Kirjallisuus	Puolustushaara- ja aselajikouluittain erikseen määriteltävä kirjallisuus.

Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Tentti</p> <p>- PAT-kouluittain määriteltävä arviointi.</p> <p>Harjoitustyöt</p> <p>- Harjoitustyöt.</p>
---	---

Koodi	4B21LAI
Opintojakson nimi	Meriteknikka 8 op (laivastolinjan opiskelijat)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Merenkulun opettajaryhmä / MERISK
Tavoite	<p>Opiskelija perehtyy laivasuunnitteluun ja sotalaivan rakentamiseen liittyviin erityisvaatimuksiin sekä aluksen laivateknisen käytön ja ylläpidon teknisiin vaatimuksiin ja rajoituksiin avovesi- ja talviolosuhteissa. Lisäksi meriteknikka sisältää lastiopin opinnot.</p> <p>Opintojen tavoitteena on antaa opiskelijoille taistelualuksen päällikön tehtävän edellyttämät tiedot meriteknikassa, lastinkäsittelyssä, aluksen tekniseen suunnitteluun ja käyttöön liittyvissä tehtävissä sekä vuotova-kavuustilanteissa.</p>
Sisältö	<p>Opintojakso koostuu seuraavista STCW:n mukaisista merenkulun osajaksoista:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Meriteknikan perusteet 1 op (STCW A-II/1) osajakson keskeisin sisältö on aluksen suunnittelu, rakentaminen ja telakkatoiminta ja niiden so- tatekniset soveltamismahdollisuudet sisältäen alusten propulsiojärjestel- mät, laivakoneistot ja niiden toimintaperiaatteet. - Laivan vakavuus 4 op (STCW A-II/1 ja STCW A-II/4) osajakson keskeisin sisältö on vakavuuden ja viippauksen perusteet, vakavuuskriteerit ja dynaamisen vakavuuden perusteet. Lisäksi kursilla käsitellään käytännön lastitilanteet ja lastin kiinnitys sekä vaarallisten aineiden kuljetus ja niiden aiheuttamat riskit. Opetukseen sisältyy myös merikuljetustekniikkaan liit- tyvä lainsäädäntö. - Alusherätteet 1 op osajakson keskeisin sisältö on sukellusveneen, pinta- ja ilma-aluksen aiheuttamien vedenalaisten ja pinnan yläpuolisten herät- teiden ominaisuudet ja herätteiden pienentämiseen käytettävät tekniikat ja menetelmät. - Navigointijärjestelmäteknikka 2 op (STCW A-II/1) osajakson keskeisin sisältö on merenkulkulaitteiden käyttö, toimintaperiaatteet ja rakenteet sekä tekniset ominaisuudet.
Suoritustapa	Kurssi toteutetaan luento-opetuksena, kirjallisuuteen perehtymäl- lä, ohjattuja itseopiskelutehtäviä laatimalla ja käytännön harjoittelulla. Yksityiskohtaiset tuntijakaumat on esitetty osajaksojen pedagogisissa kä- sikirjoituksissa.
Toteutuspaikka	Merisotakoulu
Lisätietoa opintojak- sosta	Huom. Opintojakso toteutetaan Merisotakoululla. Lisätietoja osajaksojen tarkemmasta toteutuksesta saa Merisotakoululta.

Esitietovaatimukset	<p>4A01 Matematiikan luonnontieteelliset perusteet 3 op (sotatekniikkaa pääaineena tai pitkänä sivuaineena opiskelevat)</p> <p>4A02A Aseiden ja asejärjestelmien fysiikka 3 op (sotatekniikkaa pääaineena tai pitkänä sivuaineena opiskelevat)</p> <p>4A05 Soveltavan matematiikan perusteet 3 op (ei ohjaajalinjan opiskelijoille)</p> <p>4A06 Soveltavan fysiikan perusteet 3 op (ei ohjaajalinjan opiskelijoille)</p> <p>Edeltävinä opintoina opintojaksojen 4A01 ja 4A02A tilalla voi olla suoritettuna myös 4A03A Tekniset ilmiöt taistelukentällä 6 op (sotatekniikkaa perusopinnot opiskeleville)</p>
Kirjallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - Matusiak, Jerzy: Laivan kelluvuus ja vakavuus (erikseen määritettävät sivut) - Merivoimat: Suojapalveluohje 1985 (erikseen määritettävät sivut) - Merivoimat: Vedenalaisen valvonnan opas 1999 (erikseen määritettävät sivut) - Merivoimat: Sukellusveneentorjuntaopas 2001 (erikseen määritettävät sivut) - Merivoimat: Miinantorjuntaopas 1999 (erikseen määritettävät sivut) - Merivoimat: Rannikkomerenkulku 2002 (erikseen määrätty sivut)-Opetusmonisteet
Oheiskirjallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - Rewson KJ & Tupper EC: Basic Ship Theory 1 ja 2 - Brassey's Naval Vessels, Weapons Systems and Technology Series, vol 2: Ships, Submarines and the Sea (erikseen määritettävät sivut) - Brassey's Naval Vessels, Weapons Systems and Technology Series, vol 3: Surface Warship ((erikseen määritettävät sivut) - Brassey's Naval Vessels, Weapons Systems and Technology Series, vol 5: Naval Electronis Warfare (erikseen määritettävät sivut) - Darman, Peter (toim.): Warfare at Sea, Blitz Edition - Sotatekninen arvio ja ennuste 2020, osa I ja II - Merivoimat, Merisotakoulu: - Merimiestaito 2000 Merivoimat: Sotilasmerenkulkuohje 1996 (erikseen määritettävät sivut)- Merenkulkulaitteiden käyttö- ja huolto-ohjeet - Asejärjestelmien käyttö- ja huolto-ohjeet:ProMare ASPO ANTS ECDIS - Sotilaselektroniikkaopas 1985 - Johdatus kauppamerenkulkuun
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Tentti</p> <p>- Jokaiseen osajaksoon sisältyy 1-2 tenttiä, jotka arvostellaan MPKK:n arvosteluohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla. Hylättyjen arvosanojen osalta menetellään MPKK:n arviointiohjeiden mukaisesti. Osajakson arvosana muodostuu tentin arvosanan mukaan. Osajakson aikana tehdyt yksilö- ja/tai ryhmätyöt on suoritettava hyväksytysti. Koko opintojakson arvosana määräytyy osajaksojen tulosten numeerisen keskiarvon perusteella.</p>

Koodi	4B22LAI
Opintojakson nimi	Geofysiikka ja meteorologia 5 op (laivastolinjan opiskelijat)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Merenkulun opettajaryhmä / MERISK
Tavoite	<p>Geofysiikan opinnoissa opiskelija perehtyy vesivaipan ja kiinteän maan geofysiikan perusteisiin ja tieteenalaan kuuluviin merellisiin sotilaallisiin sovelluksiin.</p> <p>Meteorologian opinnoissa opiskelija perehtyy ilmakehätieteen perusteisiin, ilmakehän ja meren vuorovaikutukseen ja tieteenalaan kuuluviin yhteiskunnan toimintoihin, kehitettyihin palveluihin sekä tieteenalan sotilaallisiin sovelluksiin.</p>
Sisältö	<p>Geofysiikka ja meteorologia -opintojakso koostuu seuraavista STCW:n mukaisista merenkulun osajaksista:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fysikaalinen meritiede ja vuorovesi 1,5 op (STCW A-II/1) osajakson keskeisenä sisältönä on perehtyä meren lämpötalouden, suolaisuuden, virtausten, vedenkorkeuden, aallakon, jäälojen ja hydrogeologian keskeisiin käsitteisiin ja lainalaisuuksiin Itämeren alueella. Osajakson aikana tutustutaan myös yhteiskunnan merellisten viranomaisten tuottamiin meritieteellisiin palveluihin. - Geodesia ja magnetismi navigoinnissa 1,5 op (STCW A-II/1) osajakson keskeisenä sisältönä on geodesian tehtävät ja perusteet sekä geodeettiset menetelmät maan muodon ja merenpinnan topografian määrittämiseksi. Kurssilla tutustutaan myös merenmittauksen välineisiin ja mittausmenetelmiin, tiedon keräämiseen sekä muodostuvien virheiden vaikutukseen saaristo- ja rannikkoalueella. - Meteorologian ja säähavainnointeon perusteet 2 op (STCW A-II/1) osajakson keskeisenä sisältönä ovat ilmatieteelliset käsitteet, ilmakehän rakenne sekä sääopilliset tekijät ja niiden havainnointi.
Suoritustapa	Opintokokonaisuus toteutetaan luento-opetuksena, kirjallisuuteen perehtymällä, ohjattuja itseopiskelutehtäviä laatimalla ja käytännön harjoittelulla. Yksityiskohtaiset tuntijakaumat on esitetty osajaksokohtaisissa pedagogisissa käsikirjoituksissa
Toteutuspaikka	Merisotakoulu
Lisätietoa opintojaksosta	Huom. Opintojakso toteutetaan Merisotakoululla. Lisätietoja osajaksojen tarkemmasta sisällöstä saa Merisotakoululta.

Esitietovaatimukset	2A03 Taistelun perusteet (2) 5 op
	4A01 Matematiikan luonnontieteelliset perusteet 3 op (sotatekniikkaa pääaineena tai pitkänä sivuaineena opiskelevat)
	4A02A Aseiden ja asejärjestelmien fysiikka 3 op (sotatekniikkaa pääaineena tai pitkänä sivuaineena opiskelevat)
	4A05 Soveltavan matematiikan perusteet 3 op (ei ohjaajalinjan opiskelijoille)
	4A06 Soveltavan fysiikan perusteet 3 op (ei ohjaajalinjan opiskelijoille)
	Edeltävinä opintona opintojaksojen 4A01 ja 4A02A tilalla voi olla suoritettuna myös 4A03A Tekniset ilmiöt taistelukentällä 6 op (sotatekniikkaa perusopinnot opiskeleville)
Kirjallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - Grönvall Hannu, Korhonen Osmo: Meritiede (erikseen määrätty sivut) - Forsén Martin: Merenkulku 3 (erikseen määrätty sivut) - Admiralty Nautical Publications (Tide Tables & Tidal Stream Atlases) - Merivoimat, Merisotakoulu: Rannikkomerenkulku 2002 - Tikka: Käytännön geodesia I tai II 1992 (erikseen määritettävät sivut) - Merenmittaus, MKL sotilastoimisto 1991 (erikseen määritettävät sivut) - Karttunen, Hannu: Ilmakehä ja sää - Peltonen, Tapani, Puhakka, Timo: Sääoppi
Oheiskirjallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - Ammattikasvatushallitus, valtion painatuskeskus, Helsinki 1989: Merenkulun oppikirja I-II - Poutanen, Markku: GPS-paikanmääritys, Tähtitieteellinen yhdistys UR-SA 1999 - Merivoimat, Merisotakoulu: Rannikkomerenkulku 2002 - Opetusmoniste: Meteorologian perusteet - Sääpalveluopas
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Tentti</p> <p>- Osajaksoon voi sisältyä 1-2 tenttiä, jotka arvostellaan MPKK:n arvosteluohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla. Hylättyjen arvosanojen osalta menetellään MPKK:n arviointiohjeiden mukaisesti. Muuten osajakson suoritus arvioidaan hyväksytty/hylätty periaatteella. Osajakson arvosana muodostuu tentin arvosanan mukaan. Osajakson aikana tehdyt yksilö- ja/tai ryhmätyöt on suoritettava hyväksytysti. Koko opintojakson arvosana määräytyy osajaksojen tulosten numeerisen keskiarvon perusteella.</p>

Koodi	4B23LAI
Opintojakson nimi	Sovellettu pallotrigonometria 3 op (laivastolinjan opiskelijat)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	aineopinnot
Opintojakson alkamisajankohta	3. vuoden kevtlukukausi
Vastuuhenkilö	Merenkulun opettajaryhmä / MERISK
Tavoite	<p>Opiskelija tuntee tähtitieteellisen paikanmäärittäksen perusteet ja laskumenetelmät sekä pallotrigonometriaan, merkintälaskun ja isoympyräpurjehduksen laskumenetelmät avomeritoiminnan suunnittelun ja avomerinavigoinnin toteutuksessa.</p> <p>Opiskelija osaa avomerenkulkuun liittyvän merkintälaskun sekä isoympyräpurjehduksen. Opiskelija osaa avomerenkulkuun sisältyvän paikanmäärittäksen taivaankappaleista.STCW A-II/1</p>
Sisältö	<p>Merenkulun pallotrigonometria, merkintälaskut ja isoympyräpurjehdus. Pallotrigonometria, tasotrigonometria, käytettävät karttaprojektiot, navigoinnin matemaattiset käsitteet ja matemaattiset laskut.</p> <p>Tähtitiede tieteenalana, aurinkokunta ja maailmankuvan kehittyminen. Avaruus ja tähtitaivas, taivaankappaleiden liikkeet, tähtikuviot, tähdet ja navigointiin käytettävien tähtien tunnistaminen. Tähtitaivaan koordinaattistot ja projektiot, aika ja ajanmittarit. Tähtitieteellinen merenkulku, mittausvälineet ja niiden käyttö, sijoittajan määrittäminen taivaankappaleista, havaitun paikan luotettavuus, matemaattiset laskut. Suunnan tarkistaminen ja eksymän määrittäminen. Auringon nousu ja lasku sekä hämähäät.</p>
Suoritustapa	Opetus sisältää luentoja 40 h, kirjallisuuteen perehtyminen 14 h, ohjattuja lasku-harjoituksia 14 h, planetaarioharjoituksia 10, tutustumiskäynti (Helsingin yliopiston Tähtitieteen laitos) 3 h. Soveltava koulutus toteutetaan todellisessa merellisessä toimintaympäristössä toisella koulutuspurjehduksella.
Toteutuspaikka	Merisotakoulu
Lisätietoa opintojaksosta	Huom. Opintojakso toteutetaan Merisotakoululla.
Esitietovaatimukset	<p>4A01 Matematiikan luonnontieteelliset perusteet 3 op (sotatekniikkaa pääaineena tai pitkänä sivuaineena opiskelevat)</p> <p>4A02A Aseiden ja asejärjestelmien fysiikka 3 op (sotatekniikkaa pääaineena tai pitkänä sivuaineena opiskelevat)</p> <p>4A05 Soveltavan matematiikan perusteet 3 op (ei ohjaajalinjan opiskelijoille)</p> <p>4A06 Soveltavan fysiikan perusteet 3 op (ei ohjaajalinjan opiskelijoille)</p> <p>Edeltävinä opintona opintojaksojen 4A01 ja 4A02A tilalla voi olla suoritettuna myös 4A03A Tekniset ilmiöt taistelulentäällä 6 op (sotatekniikkaa perusopinnot opiskeleville)</p>

Kirjallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - Lappalainen, Hannu: Merenkulku 2 (erikseen määritettävät sivut) - Nautical Almanac - Opintomonistee: Merisotakoulu - Merivoimat, Merisotakoulu: Rannikkomerenkulku 2002 (erikseen määritettävät sivut) - Lappalainen, Hannu: Merenkulun pallotrigonometria (erikseen määritettävät sivut) - Blomgren, Axel: Nautiska Tabeller - Admiralty Nautical Publications
Oheiskirjallisuus	- Ammattikasvatushallitus, valtion painatuskeskus, Helsinki 1989: Merenkulun oppikirja I-II
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <p>- Käytännön harjoitustyöt arvioidaan hyväksytty/hylätty periaatteella.</p> <p>Tentti</p> <p>- Tentit arvioidaan asteikolla 1-5</p>

Sotatekniikan syventävät opinnot

Koodi	4C01
Opintojakson nimi	Paikkatiedon jatkokurssi 3 op
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	TeknL Antti Rissanen Prof Jorma Jormakka
Tavoite	Paikkatietopohjaisen suunnitelun tarvitsemien käsitteiden syventäminen ja tiedon tuottamisen ja analysointi puolustusvoimien aineistolla ja välineillä. Opiskelija osaa käyttää paikkatieto-ohjelmistoa. Käytöntäidon ja opetuksen perustella hän ymmärtää näin toteutetun toiminnan mahdollisuudet ja valittuihin menetelmiin ja olosuhteisiin liittyvät rajoitteet tehtävässä paikkatietoanalyysejä sotilasoperaatioiden tukemiseksi.
Sisältö	Opiskelija ymmärtää maasto- ja olosuhteanalyyseihin liittyminen suunnittelu- ja johtamisprosessiin. Kurssin jälkeen opiskelija kykenee muodostamaan puolustusvoimissa käytössä olevien paikkatietopalveluiden (ArcGIS) avulla analyysejä rajoitettuihin taktisiin tarkasteluihin. Hallittavat käsitteet: Visualisointi ja maastomallien periaatteet, aineistojen ominaisuudet (mm rasteri- ja vektoriaineisto), paikkatietoaineiston kokoaminen, muokkaminen, visualisointi ja maastoanalyysejä.
Suoritustapa	Luennot 28 h, harjoitustyöt 37 h, tentti.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitietovaatimukset	<p>4A07</p> <p>Paikkatietotekniikan perusteet 3 op (ei ohjaajalinjan opiskelijoille)</p> <p>Tai vastaavat tiedot</p>

Kirjallisuus	Longley., Goodchild., Maguire., Rhind. 2005. Geographic Information Systems and Science, John Wiley & Sons. Hyytiäinen. M. 2003. Paikkatietoylivoima digitaalisella taistelukentällä - sotilaallisten maasto-analyyysien metamalli. Helsinki. Taktiikan laitos. TeknL/TaktL opetusmoniste.
Oheiskirjallisuus	ArcView ja ArcExplorer-manuaalit
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - Arviointi asteikolla 1 - 5. Harjoitustyöt - Arviointi asteikolla 1 - 5.

Koodi	4C02
Opintojakson nimi	Elektronisen sodankäynnin seminaari 3 op
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Jorma Jormakka Maj Tapio Saarelainen
Tavoite	Opiskelija syventää tietämystään keskeisten tietoliikenne- tutka- ja optoelektronikan sovellutusten perusteiden laskentamalleista niin, että kykenee elektronisen sodankäynnin uhkaarvion laadintaan. Jakson jälkeen opiskelijalla on tiedolliset valmiudet järjestelmäkohtaiseen elso-opetukseen osallistumiseen. Opiskelija tuntee harjoitusvastustajan signaalien käyttötavat, niiden havaitsemisen ja tunnistamisen, sekä omien signaalien keskeisimmät ominaisuudet ja niiden merkityksen havaitsemisessa ja tunnistamisessa.
Sisältö	Opiskelija laatii ja esittää seminaariesitelmän sovitusta aiheesta. Aihe valitaan vuosittain elektronisen sodankäynnin ajankohtaisista kysymyksistä.
Suoritustapa	Luennot 8h, seminaari.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Lisätietoa opintojaksosta	Opintojakso on seminaarimuotoinen. Esitelmien aiheet valitaan yhteisesti. Esitelmät välitarkastetaan ja lopuksi esitetään. Esitelmä palautetaan kirjallisena.
Kirjallisuus	Kosola. J., Jokinen. J. 2004. Elektroninen sodankäynti osa 1 - taistelun viides dimensio. TEKNL. Kosola. J., Jokinen. J. 2005. Elektroninen sodankäynti osa 2 - taistelun viides dimensio käytännössä. TEKNL .Muu kirjallisuus määritetään opintojakson alussa.

Oheiskirjallisuus	Richardson et al. Land Warfare Brassey's New Battlefield Weapons Systems and Technology. Klemola. O., Lehto. A. 1998. Tutkatekniikka, Otatieto. Kosola. J., Solante. T. 2003. Digitaalinen taistelulentä-informaatioajan sotakoneen tekniikka. MPKK Tekniikan laitos Julkaisusarja 1 Tutkimuksia n:o 13 toinen painos. Helsinki. James. D.A. 1986. Radar Homing Guidance for Tactical Missiles Macmillan UK. Series into the 21st Century Volume 4. Royal Military College of Science. 1997. Surveillance and Target Acquisition Systems 2nd Ed. Shrivenham UK.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Kurssin suorittaminen edellyttää hyväksyttyä harjoitustyötä sekä osallistumista seminaareihin. Arvioidaan asteikolla 1-5.

Koodi	4C03
Opintojakson nimi	Soveltava tiedustelu- ja valvontatekniikka 4 op
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	TeknL Antti Rissanen Maj Tapio Saarelainen
Tavoite	Opiskelija syventää ja soveltaa tiedustelu- ja valvontajärjestelmissä käytettäviin sensoreihin liittyvää tietoa. Opiskelija kykenee arvioimaan taistelulentän olushteissa sensorien suorituskykyä ja kytkemään sen asejärjestelmän suorituskyvyn arvioinnin osaksi. Yksittäisestä tiedosta koko-naistilannekuvan hahmottamiseen tarvittavat elementit.
Sisältö	Sensorien toimintaperiaatteet ja siitä johdettu suorituskyky. Kursilla harjaannutaan sensorien teknisten dokumenttien hankkimiseen, parametrien vertailuun, olosuhteita kuvaavien parametrien muokkaamiseen ja siitä muodostuvaan suorituskyvyn muutokseen. Taito tuottaa ja ymmärtää suorituskykyä kuvaavia taulukkoja ja graafeja. Hallittavat käsitteet : Tutkayhtälön variointi, Blaken taulukko, Optoelektroniset laitteet, Laskentamallit, Sensoridatan sisältö ja sensorifuusion periaate. Skenaarioiden rakenne ja rajoitteet.
Suoritustapa	Luennot 28h, ohjatut harjoitukset 28h, tiedon hankinta ja sen soveltaminen harjoitustyönä, tentti.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitietovaatimukset	4A10 Tiedustelu- ja valvontatekniikan perusteet 4 op (ei lentoteknillisen tai ohjaajalinjan opiskelijoille) Taulukkolaskennan perusteet
Kirjallisuus	Klemola. O., Lehto. A. 1998. Tutkatekniikka, Otatieto. Brassey's Surveillance & Target Acquisition Systems, 2nd edition. Nenonen. J. Mekanisoitujen Joukkojen tilannekuvan Muodostuminen 2010-luvulla, MPKK TeknL Julkaisusarja 1 N:o 15, Opetusmoniste ja mallitiedostot taulukkolaskimelle. Tzannes. N.S. Communication and Radar Systems.

Oheiskirjallisuus	<p>Stimson. 1998. Introduction to Airborne Radar. SciTech publishing.</p> <p>Neri. 1991. Introduction to Electronic Defense Systems Artech House.</p> <p>Schleher. 1986. Introduction to Electronic Warfare Artech House.</p> <p>Tiedonhaku verkosta.</p>
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <p>- Henkilökohtainen tai ryhmäkohtainen harjoitustyö, arvioidaan hyväksytty / hylätty.</p> <p>Tentti</p> <p>- "Open Book"-tentti, arvioidaan asteikolla 1 - 5.</p>

Koodi	4C04
Opintojakson nimi	Taistelujärjestelmät 6 op
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Insevl Pekka Tuovinen Maj Tapio Saarelainen
Tavoite	Sotatekniikan syventäjille suunnattu opintojakso syventää tietoa keskeisten taistelujärjestelmien teknisestä rakenteesta, suorituskyvystä ja toiminnasta. Jakson jälkeen opiskelija ymmärtää taistelujärjestelmien suorituskyvyn arvioimisen perusteet sekä järjestelmien kehittämisen rajoituksia ja mahdollisuuksia. Jakson aikana kukin opiskelija syventää vastuuopettajan kanssa valitsemansa järjestelmän osalta tietojaan ja tekee siitä seminaariesitelmän.
Sisältö	Opintojakso parantaa ymmärtämystä asejärjestelmäteknologioiden valmiuksien osalta sekä syventää opiskelijan ymmärtämystä valitun kohdejärjestelmän osalta.
Suoritustapa	Luennot, ryhmätyöt, henkilökohtainen raportti annetusta aiheesta, seminaari, perinteinen tentti.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Lisätietoa opintojaksosta	Vaikutus ja johtaminen muodostavat yhdessä taistelujärjestelmän. Taistelujärjestelmät -opintojakso kuuluu asejärjestelmätekniikan kokonaisuuteen. Se suoritetaan pääsääntöisesti joukkoyksikön taistelu-osuuden jälkeen ja soveltava tiedustelu- ja valvontatekniikka-opintojakson tultua valtaosittaan käsitellyksi. Jakso tuottaa lisäarvoa puolustushaarakohtaisen taktisen ajattelun taustalla vaadittavan suorituskyvyn ymmärryksen kautta.
Esitietovaatimukset	<p>4C03</p> <p>Soveltava tiedustelu- ja valvontatekniikka 4 op</p> <p>Sotatekniikan aineopinnot</p>

Kirjallisuus	Kosola, Solante, Digitaalinen taistelukenttä, toinen painos (erikseen määritetyt sivut) Todennäköisyys ja ampumaopin perusteet, 1984 (erikseen määritetyt sivut) Jaiswal, Military Operations Research (erikseen määritetyt sivut) Lehtinen, Todennäköisyyslaskentaa sotilaille (erikseen määritetyt sivut) Lehtinen, Operaatioanalyysiä sotilaille (erikseen määritetyt sivut) Kosola-Jokinen: elektroninen sodankäynti - osa 1 -taistelun viides dimensio, Edita 2004 (osia) Yleinen ase- ja asejärjestelmäopas, 2001
Oheiskirjallisuus	Brassey's: Guided Weapons Brassey's: Ammunition for the Land Battle Brassey's: Surveillance and Target Acquisition Systems, II Edition Brassey's: Military Ballistics Brassey's: Guns, Mortars and Rockets Brassey's: Explosives, Propellants and Pyrotechnics Tekniikan laitos, Teknisen kehityksen suuntalinjat (käännös: Tekniska Utvecklingstrender) Jane's Defence Equipment Library
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - Arvioidaan asteikolla 1 - 5. Harjoitustyöt - Arvioidaan asteikolla 1 - 5.

Koodi	4C05
Opintojakson nimi	Sotatalouden peruskurssi 4 op
Oppiaine	tekniikka
Opinno asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Kom Pasi Lintuaho Pasi Lintuaho
Tavoite	Sotatekniikan syventäjille suunnatun opintojakson aikana opiskelija hankkii riittävät tiedot kyetäkseen osallistumaan oman puolustushaaran sa tai aselajinsa järjestelmien määrittelyyn, kehittämiseen ja testaamiseen osana isomman suorituskykykokonaisuuden rakentamista. Opintojakson jälkeen opiskelija ymmärtää materiaalin suorituskyvyn suunnittelun ja rakentamisen perusteet.
Suoritustapa	Luennot 37 h, kirjallisuustyöt, tentti.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Lisätietoa opintojaksosta	Opintojakso kuuluu sotatalouden kokonaisuuteen. Se suoritetaan pääsääntöisesti taistelujärjestelmät- opintojakson jälkeen tai sen tultua valtaosiltaan käsitellyksi. Jakso toteutetaan etupainoisesti, jotta se tukisi sotatalouden alueelta pro gradu-tutkielman tekemistä.
Esitietovaatimukset	4C04 Taistelujärjestelmät 6 op Sotatekniikan aineopinnot
Kirjallisuus	Kosola. J. 2007. Suorituskyvyn elinjakson hallinta. STEKNL. Pasivirta. P., Kosola. J. 2007. Vaatimustenhallinnan soveltaminen puolustusvoimissa. STEKNL.Luentomonisteet.

Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti
	- Arvioidaan asteikolla 1 - 5.
	Harjoitustyöt - Arvioidaan asteikolla hyväksytty / hylätty.

Koodi	4C06
Opintojakson nimi	Sotatekniiikan valinnaiset opinnot 11op
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Jorma Jormakka
Tavoite	Opiskelija valitsee tutkimusaihetta, -aluetta ja sen metodisia valintoja tukevia opintoja omasta tai muiden ainelaitosten tarjonnasta. Tarkoituksena on syventää tutkimustyön aiheen hallintaa sekä poikkitieteellistä tutkimusotetta.
Suoritustapa	Opiskelija esittelee opetustarjonnasta kokoamansa vähintään 11 op:n kokonaisuuden ainelaitoksensa professorille, joka hyväksyy suunnitelman.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu

Koodi	4C06AV
Opintojakson nimi	Täsmäasetekniikka 4 op (valinnainen)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Maj Tapio Saarelainen Insevl Pekka Tuovinen
Tavoite	Opiskelija perehtyy tarkemmin jonkin taistelujärjestelmän ominaisuuksiin ja tekniseen rakenteeseen ja hankkii valmiuksia tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseen ja esittämiseen.
Sisältö	1. Täsmäasetekniikan yleisiä näkökohtia Täsmäasetaistelujärjestelmällä tavoiteltava vaikutus: perinteiset tuliaseet vs. täsmäaseet. Täsmäasejärjestelmät: ohjukset, ohjautuvat pommit, älykkäät ampumatarvikkeet. Täsmäasejärjestelmiin kytkettyinä: sensorit, maalin paikannus, hakeutuminen, ohjaus, reititys. Propulsio, aerodynaamiikka. Asevaikutus. 2. Täsmäasetekniikka tietyn asejärjestelmän valossa. 3. Täsmäasejärjestelmien kustannustehokkuus
Suoritustapa	Luennot 30 h, seminaari.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Lisätietoa opintojaksosta	Tavoite saavutetaan selvittämällä yhteisessä opetuksessa täsmäasejärjestelmien rakenteen ja käytön yleisiin periaatteisiin, joita kukin opiskelija soveltaa seminaarivaiheessa valitsemansa täsmäasejärjestelmän tarkasteluun.

Esitietovaatimukset	4C03 Soveltava tiedustelu- ja valvontatekniikka 4 op
Kirjallisuus	Luentomonisteet. Rouse. J. 2003. Including Light, Unguided Anti-Tank Weapons. Brassey's. Artman. A., Westman. A. 2007. Lärobok i militärteknik. Stockholm.
Oheiskirjallisuus	Edeltävien opintojaksojen oheiskirjallisuus.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Seminaarityö. Arvioidaan asteikolla 1 - 5.

Koodi	4C06BV
Opintojakson nimi	Tieto- ja tietoliikennejärjestelmät 3op (valinnainen)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Jorma Jormakka FM Lauri Nikkola
Tavoite	Opintojakson jälkeen opiskelija tuntee tärkeimpien tieto- ja tietoliikennejärjestelmien toimintaperiaatteen ja rakenteen. Opetus keskittyy johtamisjärjestelmiin, arkkitehtuureihin kiinteissä- ja langattomissa verkoissa, optiseen tietoliikenteeseen, verkonhallintaan, palveluarkki-tehtuureihin ja tietoturvaan.
Sisältö	Opintojaksolla opiskelija syventää tietämystään sotilassovellusten kannalta kiinnostavista siviili- ja sotilaspuolen tieto- ja tietoliikennejärjestelmistä.
Suoritus tapa	Luennot 28 h, omatoiminen opiskelu, tentti.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Luentomonisteet.
Oheiskirjallisuus	Paavilainen. J. Tietoturva. Stallings. W. 2008. Data and computer communications. PEARSON EDUCATION (US). Thomas. E. 2005. Service-Oriented Architecture Concepts, Technology, and Design. Prentice Hall. Stallings. W. 2005. Wireless communications and networks. Prentice Hall.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - Arvioidaan asteikolla 1 - 5.

Koodi	4C06CV
Opintojakson nimi	Aselavettien rakenne ja järjestelmätutkimus 4 op (valinnainen)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Maj Tapio Saarelainen Maj Tapio Saarelainen

Tavoite	Opiskelija perehtyy aselavettien yleisiin ominaisuuksiin ja niille asetettaviin vaatimuksiin ja tarkemmin jonkin tietyn aselavetin rakenteeseen ja ominaisuuksiin, tekniseen rakenteeseen ja siihen liittyvään tutkimukseen sekä hankkii valmiuksia tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseen ja esittämiseen. Opiskelija perehtyy aselaveteille asetettaviin vaatimuksiin: liikkuvuuteen, suojaan, kantavuuteen, taistelunkestävyyteen, ohjattavuuteen ja tapoihin, joilla näihin vaatimukset otetaan huomioon erityyppisissä lavettiratkaisuissa. Opiskelija soveltaa tietoaan perehtymällä valitsemaansa aselavettiin, sen rakenteisiin ja ominaisuuksiin, etsimällä ja suodattamalla sitä koskevaa tietoa eri lähteistä sekä kirjoittamalla niistä yhteenvedon ja esittelemällä tämän yhteenvedon seminaarissa. Opiskelija arvioi ja oppii ymmärtämään lavetteja ja niiden suorituskyyä asejärjestelmien ja niiden suorituskyyyn osana.
Sisältö	1 Yleisiä näkökohtia aselaveteistaAselaveteille asetettavat yleiset vaatimukset: liikkuvuus, kantavuus, taistelunkestävyys. Pyörillä liikkuvat lavetit, Telaketjuilla liikkuvat lavetit, Ilma-alukset ja Alukset. 2 Aselavettitekniikka tietyn lavetin tai lavettityypin valossa Perehtyminen valittuun lavettiin tai lavettityyppiin. 3 Aselavetti osana asejärjestelmän suorituskyyä
Suoritustapa	Luennot 28 h, seminaari.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Luentomoniste. Muu kirjallisuus ilmoitetaan kurssin alussa.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Seminaari. Arvioidaan asteikolla 1 - 5.

Koodi	4C06DV
Opintojakson nimi	Sotatekniikan erikoiskurssi 4 op (valinnainen)
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Jorma Jormakka Maj Tapio Saarelainen
Tavoite	Opintojakson tavoitteena on perehdyttää opiskelija valittuun sotatekniikan sovellus- tai tutkimusalueeseen.
Sisältö	Opintojaksolle valitaan toteutuskohtaisesti joku ajankohtainen sotatekniikan aihe. Opintojakson luennoijana voidaan käyttää sotatekniikan dosenttia tai muuta kurssin aihealueen erikoistuntijaa. Opintojakso voi myös muodostua pienemmistä osakokonaisuuksista.
Suoritustapa	Luennot, harjoitustyö, tentti.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Ilmoitetaan opintojakson alussa.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Arviointi määritetään kurssin alussa. Tentti - Arviointi määritetään kurssin alussa.

Koodi	4C07
Opintojakson nimi	Sotatekniikan pro gradu - tutkielma seminaareineen 34 op
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamis-ajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Jorma Jormakka Maj Tapio Saarelainen
Tavoite	Pro gradu- tutkielman tavoitteena on kehittää opiskelijan tieteellistä ajattelua. Tutkielman tulee osoittaa perehtyneisyyttä tutkielman aihepiiriin ja valitun tutkimusmenetelmän hallintaa sekä kykyä raportoida tutkimus itsenäisesti tieteellisen argumentoinnin periaatteita noudattaen. Tutkielman aihe voi olla itse valittu tai osa jotain laajempaa tutkimusprojektia. Opiskelija osallistuu opinnäytetyötä tukevaan seminaarityöskentelyyn sekä harjaantuu tieteelliseen keskusteluun opponentin ja respondentin rooleissa
Sisältö	- Kolme seminaaria, pro gradu -tutkielma ja kypsyysnäyte. Seminaari 1: Tutkimussuunnitelma Seminaari 2: Kirjallisuuteen perustuva osuus (asiantuntemuksen osoittaminen, kirjallisuus) Seminaari 3: Työn tulokset, jatkosuunnitelma työn loppuunsaattamiseksi
Suoritustapa	Aktiivinen osallistuminen seminaarityöskentelyyn sekä pro gradu- työn tekeminen. Hyväksytty kypsyysnäyte.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Arvioidaan arvolauseella Approbatur-Laudatur

Koodi	4C08
Opintojakson nimi	Sotatekniikan tutkimusmenetelmäopinnot 15 op
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamis-ajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Jorma Jormakka
Tavoite	Sotatekniikan tutkimusmenetelmien kokonaisuus.
Suoritustapa	Opintojaksoon kuuluvat opinnot 4C08A - D sekä kaikille opiskelijoille pakolliset YTUTKMEN1 ja 2 -opintojaksot.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu

Koodi	4C08A
Opintojakson nimi	Sotatekniikan tutkimusmenetelmät 3 op
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamis-ajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Jorma Jormakka Maj Tapio Saarelainen

Tavoite	Opintojakson jälkeen opiskelija tuntee erilaiset menetelmät (suunnittelu, vertailu, simulointi, vaatimusmäärittely, mittaukset, kenttäkokeet, testaus, matemaattinen mallinnus) ja osaa ohjattuna tehdä tutkimustyötään tieteellisen prosessin vaatimusten mukaisesti. Tutkimussuunnitelman tekeminen ja sen toteutus on oleellinen osa opintojaksoa. Seminaarityön teoriaan perehdytään siten, että opiskelijalla on perusvalmiudet tieteellisen dialogin käymiseen. Opponenttina toimiminen ja argumentoiva keskustelu kuuluu sisältöön.
Sisältö	Opintojaksolla aloitetaan tutkimuskoulutus ja sillä pohjustetaan pro gradu-tutkielman tekemistä. Opiskelija tutustuu sotatekniikan tutkimusmenetelmiin, erilaisiin teorioihin ja suuntauksiin ja saa rakentuvan kokonais käsityksen kautta mahdollisuuden valita itselleen sopivan menetelmän. Tutkielman ohjaajien kanssa on vuorovaikutusta.
Suoritustapa	Luennot 12h, seminaarit, tentti
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Lappalainen, E. & Jormakka, J. 2004 (toim.). Tekniset tutkimusmenetelmät Maanpuolustuskorkeakoulussa, Helsinki.
Oheiskirjallisuus	Nykänen, O. 2002. Toimivaa tekstiä, Opas tekniikasta kirjoittaville. Helsinki: Tekniikan Akateemisten Liitto. Heikkinen, R. & Agander, A. & Ijäs E. & Laitinen, M. 2001. Tiedonhakijan teho-opas, Tiedonhakijan peruskirja, 5.uudistettu painos, Jyväskylä: Docendo. Kauranen, I. & Ropponen, P. & Aaltonen, M. 1993. Tutkimusraportin kirjoittamisen opas, Otaniemi: TKK, Opintotoimisto . Hirsjärvi, S. & Remes, P. & Sajavaara, P. 2000 Tutki ja kirjoita 5p. Tampere: Tekijät ja kirjayhtymä Oy.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - Arvioidaan asteikolla 1-5. Harjoitustyöt - Arvioidaan asteikolla 1-5. Jatkuva arviointi

Koodi	4C08B
Opintojakson nimi	Matemaattiset ohjelmistot 3 op
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	FT Kalle Saastamoinen FT Kalle Saastamoinen
Tavoite	Opiskelija harjaantuu käyttämään sotateknisen tutkimuksen matemaattisia ja tietoteknisiä apuvälineitä.
Sisältö	Taulukkolaskenta, numeeriset ohjelmistot, symbolisen laskennan ohjelmistot.
Suoritustapa	Luennot 12h, Harjoitukset 23h, Harjoitustyö.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu

Lisätietoa opintojaksosta	Laskemisen elektronisiin apukeinoihin tutustutaan opettajan esittelyn ja ohjattujen laskuharjoitusten avulla. Opiskelija laatii lisäksi harjoitustyön, jossa hyödynnetään joko taulukkolaskenta ohjelmistoja, numeerisen matematiikan ohjelmistoja tai symbolisen matematiikan ohjelmistoja.
Esitietovaatimukset	<p>4A01 Matematiikan luonnontieteelliset perusteet 3 op (sotatekniikkaa pääaineena tai pitkänä sivuaineena opiskelevat)</p> <p>4A05 Soveltavan matematiikan perusteet 3 op (ei ohjaajalinjan opiskelijoille)</p> <p>4B01 Matematiikan ja fysiikan soveltaminen sotatekniikassa 4 op (ei laivastolinjan opiskelijoille)</p> <p>4B03 Tietojenkäsittelytieteen perusteet 3 op (ei laivastolinjan opiskelijoille)</p>
Kirjallisuus	Kurssin alussa ilmoitettava kirjallisuus. Luentomoniste.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <p>- Osin ryhmä- tai yksilötyönä laadittava laskentatyö. Arvioidaan arvosanalla 1-5.</p>

Koodi	4C08C
Opintojakson nimi	Simulointi ja simulaatio-ohjelmien käyttö 3 op
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Jorma Jormakka Prof Jorma Jormakka
Tavoite	Opiskelija ymmärtää simuloinnin merkityksen tutkimusmenetelmänä ja käyttämään simulaatioita sotateknisen tutkimuksen apuna. Opiskelija tulee tietoiseksi simuloinnin pohjana olevista periaatteista ja sen mahdollisuuksista ja rajoituksista. Opiskelija tiedostaa simuloinnin käytön Puolustusvoimissa.
Sisältö	Simulointi tutkimusmenetelmänä. Monte Carlo -simulointi Simulointitulosten tilastollinen tulkinta Simuloinnin sotilaallisia kohteita Valmiit simulointiohjelmit Simulointi yksinkertaisin menetelmin Tutustuminen johonkin Puolustusvoimissa käytettävään oikeaan simulointiohjelmiin.
Suoritustapa	Luennot 28h, harjoitukset 16h, harjoitustyö
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Lehtinen, M. 2004. Pieni simulointikirja. Helsinki Luentomoniste.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <p>- Arvioidaan arvosanalla 1-5.</p>

Koodi	4C08D
Opintojakson nimi	Tekniikan ajankohtaiset tutkimusmenetelmät 3 op
Oppiaine	tekniikka
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamis-ajankohta	1. vuoden kevtlukuksi
Vastuuhenkilö	Prof Jorma Jormakka Prof Jorma Jormakka
Tavoite	Opintojakson aikana opiskelija pystyy keskittymään omaan tutkimustyöhönsä liittyvään keskeiseen osaan, esimerkiksi joukko-osastossa toteutettava simulaatio tai kenttäkoe. Jakson jälkeen opiskelija ymmärtää valitsemansa menetelmän teorian ja perusteet sekä osaa soveltaa sitä käytännössä. Kirjoitettava raportti perustuu tieteelliset kriteerit täyttävään suunnitteluun, toteutukseen ja dokumentointiin. Opiskelijat saavat katsauksen ajankohtaisiin tutkimusprojekteihin. Jokainen tekee vertaisarvioinnin opiskelijatoverin vastaavasta työstä.
Sisältö	Opintojakson aikana opiskelija syvenny omaan tutkimustyöhönsä soveltuviin tutkimusmenetelmiin ja toteuttaa omaan pro graduunsa liittyvän käytännön sovellutuksen. Opintojakso parantaa kompetenssialueiden: Tutkimus- ja kehittämistoiminnan tietämys sekä (osin) testaus ja kokeilutoiminta valmiuksia.
Suoritustapa	luennot 28h, harjoitukset, harjoitustyö, seminaari
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitietovaatimukset	4C08A Sotatekniikan tutkimusmenetelmät 3 op
Kirjallisuus	Lappalainen, E. & Jormakka, J. 2004. Tekniset tutkimusmenetelmät Maanpuolustuskorkeakoulussa, MpKK, Julkaisusarja 5, No 1, Helsinki. Kurssin alussa ilmoitettava muu kirjallisuus. Luentomoniste
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - Arviointi asteikolla 1 - 5. Harjoitustyöt - Arviointi asteikolla 1 - 5.

Koodi	YTUTKMEN1
Opintojakson nimi	Sotatieteet tieteiden kentässä 1 op (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamis-ajankohta	1. vuoden syyslukuksi
Vastuuhenkilö	Professori Hannu Kari Majuri Teuvo Jaskari
Tavoite	Laajentaa opiskelijoiden tietämystä sotatieteistä ja niiden liittymisestä muihin tieteenaloihin.
Sisältö	Sotatieteet tieteiden kentässä; sotatieteet ja yleiset tieteet, sotatieteellinen tutkimus puolustusvoimissa. Opintojakson aikana käsitellään yleisesti tieteenfilosofiaa, tutkimusetiikkaa, tutkimusprosessia ja tiedonhankintaa.

Suoritustapa	Luennot ja ryhmätyöt. Toteutetaan integroituna opintojakson YTUTKMEN 2 kanssa.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Ilmoitetaan erikseen.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Hyväksytty - täydennettävä - hylätty.

Koodi	YTUTKMEN2
Opintojakson nimi	Metodiikan kurssi 2 op (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)
Oppiaine	sotataito
Opinnon asema	syventävät opinnot
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Professori Hannu Kari Majuri Teuvo Jaskari
Tavoite	Opiskelijalle annetaan tietämys Maanpuolustuskorkeakoulun eri tieteenalojen tutkimusmenetelmistä ja niiden käytännön sovellutuksista.
Sisältö	Sisältää seuraavien tieteenalojen tutkimusmenetelmiä: Operaatiotaito ja taktiikka, sotahistoria, strategia, johtaminen, sotilaspedagogiikka, sotatekniikka ja sotilaspsykologia ja tulevaisuuden tutkimus.
Suoritustapa	Luennot ja ryhmätyöt. Opintojakso toteutetaan integroituna opintojakson YTUTKMEN1 kanssa.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	- Iskanius (1997): Operaatiotaidon ja taktiikan tutkimus sekä tutkimusmenetelmät.ISBN 951-25-0972 - Huttunen Mika (Toim): Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksessa. 2008. - Metteri Jussi: Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksessa. ISBN 951-25-1713-2. - Jospel: Mäkinen & Toiskallio: Johdatus sotilaspedagogiikkaan. - Niiniluoto: Johdatus tieteenfilosofiaan: käsitteen- ja teorianmuodostus. - SotahL, StratL, SotaTeknL, KäyttL, ilmoittavat oman kirjallisuutensa erikseen.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Hyväksytty - täydennettävä - hylätty.

7.5 Kaikille pakolliset opinnot (SM): Rauhan ajan päällikön valmiudet sekä joukkoyksikön taistelu

Koodi	5C01
Opintojakson nimi	Johdatus joukkoyksikön taisteluun 3 op
Oppiaine	sotataito
Opintojakson alkamis-ajankohta	1. vuoden kevätlukausi
Vastuuhenkilö	Prof Pasi Kesseli Maj Kari Nisula
Tavoite	Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija perehtyy joukkoyksikön taistelun toimintaympäristöön ja joukkoyksikön käyttöperiaatteisiin ja suorituskyykyyn. Opiskelija syventää tietämystään joukkoyksikköä/vast. kohdistuvasta vihollisesta. Opiskelija perehtyy joukkoyksikön taisteluun liittyviin aselajien toimintaan Opintojakso toimii osiltaan reflektioivana jaksona mm sotatieteiden kandidaattiopintojen aikana suoritettuihin taktiikan opintoihin.
Sisältö	- Opintojakson sisältönä ovat Joukkoyksikön suunnitteluprosessi, yleiset taktiset käyttöperiaatteet sekä suorituskyyky, vastustajan toiminnan periaatteet ja merkitys joukkoyksikön taistelussa sekä aselajien toiminta ja merkitys joukkoyksikön taistelussa.
Suoritustapa	Opintojakso toteutetaan luennoin, kirjallisuuteen tutustuen ja ryhmätöin. Opetus on luonteeltaan harjoittavaa, Kandidaatin tutkinnossa jo opettujen valmiuksien syventämistä ja tietojen päivittämistä. Opintojakson luentojen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähdetekoksen (teosten) tarjoamaa tietoa. Luennoilla on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta. Limittäin luentojen kanssa tai niiden jälkeen oppimistehtävät teetetään yksilö- tai pienryhmytyönä. Osa oppimistehtävistä voidaan tehdä verkkopohjaisesti.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Lisätietoa opintojaksosta	Opintojakso toteutetaan yhteisenä aloituksena kaikille puolustushaaroille
Esitietovaatimukset	2C01 Sotataidon kehittyminen 6 op (kaikille sotataitoa pääaineena opiskeleville pakollinen) 2C01 vain sotataidon suuntautumisvaihtoehdoille.
Kirjallisuus	N. M. Rekkedal: Nykyaikainen sotataito. Vesa Tynkkynen: Hyökkäyksestä puolustukseen. Taktiikan kehittymisen ensimmäiset vuosikymmenet Suomessa. ISBN 951-25-0820-6(Kirjallisuuden lukualueet määritetään opintojakson alkaessa.) Opintojakson etäopiskelupakettiin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia liittyen esimerkiksi viimeisimpiin kokemuksiin joukkoyksikön taistelusta. Kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla
Oheiskirjallisuus	Muut ohjesäännöt, oppaat ja opetusmonisteet määritetään opintojakson alussa.
Opetuksen korvaava kirjallisuus	Osa opintojakson oppisisällöistä voidaan korvata tenttimällä erikseen määrätty kirjallisuus ja laatimalla opintojakson oppimistehtävät

Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti
	Harjoitustyöt
	- Oppimistehtävät

Koodi	5C02
Opintojakson nimi	Joukkoyksikön taistelu (1) 4 op
Oppiaine	sotataito
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Pasi Kesseli MAJ Kari Nisula
Tavoite	Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija perehtyy joukkoyksikön suunnitteluprosessiin sekä puolustustaktiikkaan yhtymän viitekehyksessä. Opiskelija perehtyy joukkoyksikötason taistelun suunnitteluun ja johtamiseen. Opiskelija ymmärtää yleisten taktisten periaatteiden käytön taistelun suunnittelussa ja johtamisessa. Opintojakso on jatkoa aiemmin suoritulle opintojaksolle johdatus joukkoyksikön taisteluun (3 op).
Sisältö	- Opintojakson sisältönä ovat joukkoyksikön aktiivinen puolustustaistelu, tilanteenarviointi ja toiminnan suunnittelu, sekä taktiset periaatteet. Ydinaineksena on joukkoyksikön komentajan suunnitteluprosessi, päätös ja sen toimeenpano.
Suoritus tapa	Opintojakso toteutetaan luennoin, karttahaarjoituksin, maastotarkasteluin, kirjallisuuteen tutustuen ja ryhmätöin sekä tekemällä oppimistehtävät. Opintojakson luentojen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähdeeteoksen (teosten) tarjoamaa tietoa. Luennoilla on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta. Limittäin luentojen kanssa tai niiden jälkeen oppimistehtävät teetetään yksilö- tai pienryhmätyönä. Osa oppimistehtävistä voidaan tehdä verkkopohjaisesti. Opintojaksoon kuuluu maasto-olosuhteissa toteutettava harjoitus joukkoyksikön puolustustaistelun johtamisesta. Huom. Osa opintojaksosta toteutetaan puolustushaarakouluissa.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu, ILMASK, MERISK
Lisätietoa opintojaksosta	Opintojakso toteutetaan pääosin MPKK:lla. Ilma- ja Merisotalinjan opiskelijat syventävät tietämystä puolustushaarakouluissa tapahtuvalla opetuksella. MPKK:lla toimeenpantava opintojakso sisältää noin 5 päivää kestävästä soveltavan harjoituksen.
Esitietovaatimukset	5C01 Johdatus joukkoyksikön taisteluun 3 op
Kirjallisuus	Huttunen, Mika: Näkökulmia taktiikkaan. Taktiikan käsite ja taktiikan keinot tutkinan kohteena. Tarkennetut lukuvaatimukset (ml opetusmonisteet) sekä perusteet aikaisempien kurssin oppisisällön kertaamisesta käsketään kurssin toimeenpanonäkäskyssä/ vastaavassa suunnitelmassa. Opintojakson opiskelupakettiin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia liittyen esimerkiksi viimeisimpiin kokemuksiin joukkoyksikön taistelusta. Kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla

Opetuksen korvaava kirjallisuus	Osa opintojakson oppimistehtävistä voidaan korvata tenttimällä erikseen määritettävä kirjallisuus.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - Opintokokonaisuus tentitään opintojakson lopussa sovelletulla koulutyöllä. Opintojakson ryhmätyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti. Sovellettu tentti on ainutkertainen jolloin hyväksyttyä suoritusta ei voi korottaa. Harjoitustyöt

Koodi	5C03
Opintojakson nimi	Joukkoyksikön taistelu (2) 4 op (ei RVL:n opiskelijoille)
Oppiaine	sotataito
Opintojakson alkamisajankohta	1.vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Pasi Kesseli Maj Kari Nisula
Tavoite	Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija perehtyy joukkoyksikön suunnitteluprosessiin ja hyökkäystaktiikkaan yhtymän viitekehityksessä. Opiskelija perehtyy joukkoyksikötason taistelun suunnitteluun ja johtamiseen. Opiskelija ymmärtää yleisten taktisten periaatteiden käytön taistelun suunnittelussa ja johtamisessa. Opintojakso on jatkoa aiemmin suoritettulle opintojaksolle joukkoyksikön taistelu 1 (4 op).
Sisältö	-Opintojakson sisältönä on joukkoyksikön aktiivinen hyökkäystaistelu, tilanteenarviointi ja toiminnan suunnittelu sekä taktiset periaatteet Ydinaineksena on joukkoyksikön komentajan suunnitteluprosessi, päätökset eri vaiheissa ja niiden toimeenpano.
Suoritustapa	Opintojakso toteutetaan luennoin, karttahaarjoituksin, maastotarkasteluin, kirjallisuuteen tutustuen ja ryhmätöin sekä tekemällä oppimistehtäviä. Opintojakson luentojen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähdeaineen (teosten) tarjoamaa tietoa. Luennoilla on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta. Limittäin luentojen kanssa tai niiden jälkeen oppimistehtävät teetetään yksilö- tai pienryhmätyönä. Osa oppimistehtävistä voidaan tehdä verkkopohjaisesti. Opintojaksoon kuuluu maasto-olosuhteissa toteutettava harjoitus joukkoyksikön hyökkäystaistelun johtamisesta. Huom. Osa opintojakson opinnoista toteutetaan puolustushaarakoulujen toimeenpanemana.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu, ILMASK, MERISK
Lisätietoa opintojaksosta	Opintojakso toteutetaan maavoimien osalta MPKK:lla Ilmasotalinjan ilmatorjuntalinja mukaanlukien. Ilma- ja Merisotalinjan opiskelijat syventävät tietämystä puolustushaarakouluissa tapahtuvalla opetuksella. MPKK:lla toimeenpantava opintojakso sisältää noin 5 päivää kestävästä soveltavan harjoituksen.Huom. RVL:n opiskelijat suorittavat 5C03 opintojakson asemesta Raja- ja Merivartiokoulun opintojakson RM11 Rajajoukkojen taistelun suunnittelu ja johtaminen 4 op.
Esitietovaatimukset	5C02 Joukkoyksikön taistelu (1) 4 op

Kirjallisuus	<p>Huttunen, Mika: Näkökulmia taktiikkaan. Taktiikan käsite ja taktiikan keinot tutkinnan kohteena.</p> <p>Tarkennetut lukuvaatimukset (ml opetusmonisteet) sekä perusteet aikaisempien kurssin oppisisällön kertaamisesta käsketään kurssin toimeenpanokäsikirja/ vastaavassa suunnitelmassa.</p> <p>Kukin puolustushaara, aselaji ja toimiala/ määrittävät yksityiskohtaisen opintojakson ja sen osassa käytettävän kirjallisuuden.</p> <p>Opintojakson opiskelupakettiin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia liittyen esimerkiksi viimeisiin kokemuksiin joukkoyksikön taistelusta.</p> <p>Kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla.</p>
Opetuksen korvaava kirjallisuus	Osa opintojakson oppimistehtävistä voidaan korvata tenttimällä erikseen määritettävä kirjallisuus
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Tentti</p> <p>- Opintokokonaisuus tentitään opintojakson lopussa sovelletulla koulutyöllä. Opintojakson erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti. Sovellettu tentti on ainutkertainen jolloin hyväksyttyä suoritusta ei voi korottaa</p> <p>Harjoitustyöt</p> <p>- Opintojakson oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti</p>

Koodi	5C04
Opintojakson nimi	Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet 6 op (ei RVL:n opiskelijoille)
Oppiaine	sotataito
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Pasi Kesseli Maj Kari Nisula
Tavoite	Opiskelija syventää sotataidollista ajatteluaan puolustushaaransa ja aselajinsa joukkoyksikön (vast) toiminnan suunnittelussa ja johtamisessa. Opiskelija oppii soveltamaan aikaisemmin oppimaansa. Opiskelija osaa sodan ajan joukkoyksikön vast taistelun suunnittelun, valmistelun, toteuttamisen ja johtamisen sekä harjaantuu omassa puolustushaarassaan, aselajissaan tai toimialallaan.
Sisältö	- Oman puolustushaaran ja aselajin sotataito Suunnitteluprosessi, päätös, taistelusuunnitelma, arvio vihollisen toiminnasta/ vastaava uhka-arvio. OPERAATIOIDAIDON JA TAKTIKAN opintojen liittyminen puolustusjärjestelmän rakenteeseen: Uhkakuva, joukkorakenteet, valmiuden säätely: SIE- vaiheen toiminnot ml A-2 Vastustajan toiminta
Suoritustapa	Huom. Opintojakso toteutetaan puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa. Toteutustapa ja opetusmenetelmät vaihtelevat puolustushaara- ja aselajikohtaisesti. Opintojakso toteutetaan määriteltäviin lähteisiin tutustuen, luennoin, ryhmätöin sekä laatimalla eri aihepiireihin liittyvät oppimistehtävät, joiden pohjalta käydään opetuskeskusteluita. Opintojakso voi sisältää käytäntöpainotteisia harjoituksia.
Toteutuspaikka	Puolustushaara- aselaji- ja toimialakoulu

Lisätietoa opintojaksoista	<p>Opintojakso toteutetaan puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa. Maavoimissa järjestetään osana opintojaksoa n 12 päivää kestävä soveltava harjoitus, jossa eri maavoimien aselaji- ja toimialat ovat edustettuina.</p> <p>Huom. RVL:n opiskelijat suorittavat 5C04 opintojakson asemesta seuraavat rajaturvallisuusalan opinnot: RM03 Hallintoyksikön rajaturvallisuustoiminnan johtaminen ja erityispiirteet 3 op sekä RM04 Euroopan Unionin rajaturvallisuus ja Eurooppaoikeus 3 op.</p>
Esitietovaatimukset	<p>5C01 Johdatus joukkoyksikön taisteluun 3 op</p> <p>5C02 Joukkoyksikön taistelu (1) 4 op</p> <p>5C03 Joukkoyksikön taistelu (2) 4 op (ei RVL:n opiskelijoille)</p>
Kirjallisuus	Tarkennetut lukuvaatimukset (ml opetusmonisteet) sekä perusteet aikaisempien kurssin oppisisällön kertaamisesta käsketään kurssin toimeenpanokäskyssä/ vastaavassa suunnitelmassa. Kukin puolustushaara- aselaji ja toimiala/ määrittävät yksityiskohtaisen opintojaksossa ja sen osassa käytettävän kirjallisuuden.
Opetuksen korvaava kirjallisuus	Opintojaksolla on pääsääntöisesti luento- ja läsnäolopakko. Erityisesti mahdollisuutta korvata harjoituksissa(vastaavassa mahdollisimman oikeanlaisessa taistelukentän ympäristössä) tapahtuvia oppimistehtäviä on tarkasteltava kriittisesti. PAT-koulut voivat määrittää opintojakson sisällä osakokonaisuuksia ja oppisisältöjä, jotka tenttimällä voidaan osoittaa joidenkin oppisisältöjen hallintaa ja korvata osa opintojaksosta.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Tentti</p> <p>- Opintojaksoon voidaan sisällyttää useita tenttejä ja arvosteltavia suorituksia. Kurssi arvioidaan arvosteluohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla. HYLÄTTYJEN arvosanojen osalta menetellään MPKK:n arviointiohjeiden mukaisesti.</p> <p>Harjoitustyöt</p> <p>Jatkuva arviointi</p>

Koodi	5C05
Opintojakson nimi	Yhtymän taistelu 3 op
Oppiaine	sotataito
Opintojakson alkamisajankohta	2.vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Prof Pasi Kesseli MAJ Kari Nisula
Tavoite	Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija tuntee eri puolustushaarojen yhtymien/joukkoyksiköiden toimintaperiaatteet valmiuden kohottamisesta taisteluvaiheeseen. Opiskelija oppii ymmärtämään puolustushaarojen yhteistoiminnan merkityksen. Opiskelija ymmärtää yhtymän tilanteenarviointi ja päätöksenteko -prosessin. Opiskelija ymmärtää eri puolustushaarojen ja muiden yhteistoimintaosapuolten merkityksen sotaa edeltävässä toimintaympäristössä.

Sisältö	- Opintojakson sisältönä on joukkoyksikön taistelun suunnittelu yhtymän osana toimintavalmiutta kohotettaessa. Ydinaineiksena on joukkoyksikön komentajan suunnitteluprosessi, valmiuden kohottaminen sekä yhteistoiminta puolustushaarojen välillä
Suoritustapa	Opintojakso rakentuu luennoista sekä harjoitustöistä. Luennoilla käsitellään toimintaympäristöä, yhtymän taistelun suunnittelua ja toimeenpanoa (1 op). Yhtymän toiminnan suunnittelua ja yhteistoimintaa eri osapuolten kanssa harjoitellaan johtamisharjoituksessa (2 op). Ajattelun syvyyttä lisätään laatimalla suunnitelmia, joissa opiskelijat soveltavat oppimaansa. Harjoituksessa keskitytään taisteluvaihetta edeltäviin tapahtumiin sekä yhteistoimintaan eri viranomaisten kanssa. Opintojakso on jatkoa aiemmin suoritetulle joukkoyksikön taistelun opintojaksoille (3+4+4 op). Harjoitus liittyy Maanpuolustuskorkeakoulun esikunta- ja johtamisharjoitukseen.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Lisätietoa opintojaksosta	Opintojakson oppimisympäristö soveltavassa johtamisharjoituksessa toteutetaan vuosittain järjestettävän esikunta- ja johtamisharjoituksen yhteydessä.
Esitietovaatimukset	<p>5C01 Johdatus joukkoyksikön taisteluun 3 op</p> <p>5C02 Joukkoyksikön taistelu (1) 4 op</p> <p>5C03 Joukkoyksikön taistelu (2) 4 op (ei RVL:n opiskelijoille)</p> <p>5C04 Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet 6 op (ei RVL:n opiskelijoille)</p>

Kirjallisuus	<p>Tarkennetut lukuvaatimukset (ml opetusmonisteet) sekä perusteet aikaisempien kurssin oppisisällön kertaamisesta käsketään kurssin toimeenpanokäskyssä/ vastaavassa suunnitelmassa. Kukin puolustushaara, aselaji ja toimiala/ määrittävät yksityiskohtaisen opintojaksossa ja sen osassa käytettävän kirjallisuuden.</p> <p>Opintojakson opiskelupakettiin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia liittyen esimerkiksi viimeisiin kokemuksiin puolustushaarojen, yhtymän ja joukkoyksikön taistelusta.</p> <p>Kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla.</p> <p>Oppimistehtävien tukena voidaan käyttää seuraavaa kirjallisuutta: Jonathan M. House: Toward Combined Arms Warfare: A Survey of 20th-Century Tactics, Doctrine and Organization. PDF-julkaisu Combat Studies Instituten kotisivuilla.</p> <p>Pasi Kesseli: Suomalaisen prikaatin esikunnan organisaation ja aseman kehittyminen 1939 – 1952. Maanpuolustuskorkeakoulun diplomityö</p> <p>Pasi Kesseli: Liikesodankäyntiä suomalaisittain, Suomen Sotilas 4/2002.</p> <p>Pasi Kesseli: Valmiusprikaatin tehtävänä on hyökkäys, Suomen Sotilas 4/2002</p> <p>Robert Leonhard: The Art of Maneuver. Maneuver-Warfare Theory and AirLandBattle. ISBN 0-89141-532-7.</p> <p>William S. Lind: Maneuver Warfare Handbook. ISBN 0-86531-862</p>
Oheiskirjallisuus	Muut ohjesäännöt, oppaat ja opetusmonisteet määritetään opintojakson alussa.
Opetuksen korvaava kirjallisuus	Osa opintojakson oppimistehtävistä voidaan korvata tenttimällä erikseen määritettävä kirjallisuus.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Tentti</p> <p>Harjoitustyöt</p> <p>- Opintojakson hyväksytty suoritus edellyttää että opintojakson ryhmätyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.</p> <p>Jatkuva arviointi</p> <p>- Opintojakson harjoitusta voidaan käyttää hyväksi johtamiskäyttäytymisen ja johtajana kehittymisen arvioinnissa</p>

Koodi	5C06
Opintojakson nimi	Rauhan ajan perusyksikön johtaminen ja hallinto 3 op
Oppiaine	johtaminen
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	johtaminen@mil.fi kapt Teemu Saresalo
Tavoite	<p>Opiskelija syventää tietämystään rauhan ajan perusyksiköstä johtamisympäristönä ja hallinnollisena kokonaisuutena.</p> <p>Opiskelija ymmärtää rauhan ajan johtamisympäristön asettamat vaatimukset perusyksikön johtamiselle ja hallinnolle.</p> <p>Opiskelija perehtyy rauhan ajan hallintoalan osa-alueita koskeviin keskeisiin käsitteisiin.</p> <p>Ammatillinen pätevytyminen perusyksikön päällikön tehtävään.</p>

Sisältö	Perusyksikön päällikön asema ja ammattitaito mm. päällikön velvollisuudet ja vastuut hallinnollisena- ja kurinpitoesimiehenä.
Suoritustapa	Luennot, ohjatut yksilö- ja ryhmätyöt, omatoiminen opiskelu ja ryhmäkeskustelut. Opiskelijoiden oppimista tuetaan opintojakson sisällä opiskelijoista perustettavilla ohjausryhmillä, jonka puitteissa arvioidaan omaa oppimista, oppimistarpeita, työskentelyn etenemistä organisoitumis- ja johtamisprosessin näkökulmasta. Huom. RVL:n opiskelijat voivat suorittaa osan opintojaksosta (1 op) RMVK:n oman toteutuksen mukaisesti.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitietovaatimukset	1A06 Rauhan ajan perusyksikkö johtamisympäristönä ja hallinnollisena kokonaisuutena 4 op
Kirjallisuus	Sydänmaanlakka, P. 2004. Älykäs johtajuus. Talentum Sotilaskurinpitolaki ja asetus, sotilasoikeudenkäyntilaki ja asetus Esitutkintalak iLaki viranomaisten toiminnan julkisuudesta Laki yksityisyyden suojasta työelämässä Työterveyshuoltolaki Rikoslaki Hallintolaki ja hallintolainkäyttölaki Laki ja asetus puolustusvoimista Laki puolustusvoimien virka-avusta poliisille Vahingonkorvauslaki Viitala, R. Uusin painos. Henkilöstöjohtaminen Sarala U & Sarala A. 1996. Oppiva organisaatio. Oppimisen, laadun ja tuottavuuden yhdistäminen.
Oheiskirjallisuus	Jakson aikana jaetaan opetusmonisteita, asiakirjoja ja ohjeita.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - Numeerinen arviointi.

Koodi	5C07
Opintojakson nimi	Rauhan ajan perusyksikön pedagoginen johtajuus 2 op
Oppiaine	sotilaspedagogiikka
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	evl, dos., KT Vesa Nissinen kapt Juha Tuominen
Tavoite	Opiskelija saa konkreettisen kuvan puolustusvoimien koulutuksen kehittämisestä osana omaa johtamistoimintaansa perusyksikön/vast päällikkönä. Opinnoissa harjaannutaan tärkeimpien oppimis- ja kehittämistyökalujen käyttöön.
Sisältö	Tarkastelun kohteena on vuoden ajalle jaksottuva kehittämisen vuosikello ja sen työkalut: henkilökohtaiset profiilit ja kehittämiskeskustelut, ryhmien itsearviointit, varusmiesten loppukyselyt ja muu ulkoinen palaute, työilmapiiirikyselyt ja niiden purkaminen sekä raportointi.

Suoritustapa	Opintojen alussa muodostetaan viitekehys ja avataan keskeiset käsitteet tutkivalla työotteella. Pääosa ajasta käytetään työkalujen käytännön harjoitteluun ja käsittelymallien luomiseen perusyksikön päällikön näkökulmasta.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Lisätietoa opintojaksoista	Osa opinnoista suoritetaan maisterikurssin liikuntaleirin yhteydessä ensimmäisen opintovuoden kesällä.
Esitietovaatimukset	1A04 Johtajuuden kehittämisen perusteet 3 op 1A06 Rauhan ajan perusyksikkö johtamisympäristönä ja hallinnollisena kokonaisuutena 4 op 3A02 Ihminen toimijana ja oppijana 4 op
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Jatkuva arviointi - Numeerinen arviointi

Koodi	RM03
Opintojakson nimi	Hallintoyksikön rajaturvallisuustoiminnan johtaminen ja erityispiirteet 3 op (vain RVL:n opiskelijoille)
Oppiaine	sotataito
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	RMVK, Korkeakouluosasto, maisterikurssin johtaja
Tavoite	Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää raja- ja merivartioston eri organisaatio-osien osuuden johtamisessa sekä ylemmän johtoportaan roolin ja viranomaisyhteistyön merkityksen raja- ja meriturvallisuustoiminnan johtamisen kannalta. Opiskelija syventää tietämystään raja- ja meriturvallisuustoiminnan suunnittelussa ja johtamisessa sekä varautumisessa erilaisiin uhkamalleihin. Opiskelija tuntee Rajavartiolaitoksen toimintojen erityispiirteet valtakunnan eri alueilla.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - RVL:n esikunnan rooli johtoesikuntana hallintoyksikön toiminnassa - Raja- ja merivartioston esikunnan kokoonpano, tehtävät, toimintaperiaatteet ja osuus johtamisessa - Perusyksikön (vast.) osuus hallintoyksikön johtamisessa - RVL:n ja hallintoyksikön johtamis- ja valmiusjärjestelyt - Raja- ja meriturvallisuustoiminnan eri uhkamallit sekä varautuminen ja toiminta niissä - RVL:n tilanteenseuranta- ja riskianalyysointijärjestelmä - Tilannekuvan ja riskianalyysoinnin vaikutus raja- ja meriturvallisuustoiminnan suunnitteluun ja johtamiseen - Raja- ja merivartioston raja- ja meriturvallisuustoiminnan suunnittelun ja johtamisen periaatteet - Raja- ja merivartioalueen rajaturvallisuustoiminnan suunnittelu ja johtaminen - RVL:n kansallinen viranomaisyhteistyö ja sen merkitys raja- ja meriturvallisuustoiminnassa - RVL:n toimintojen erityispiirteet valtakunnan eri alueilla

Suoritustapa	<p>Opintojakso koostuu aihealueita koskevista luennoista, joiden osuus on noin 30 %. Opiskelijat syventävät tietämystään omatoimisen opiskelun keinoin.</p> <p>Osana rajaturvallisuuden oppimistehtävää osa opinnoista suoritetaan osallistuvaan havainnointiin perustuvan raportoinnin keinoin toteuttamalla opintomatka erikseen nimettäviin raja- ja merivartiostoihin sekä tutustumalla keskeisten yhteistyöviranomaisten toimintaan.</p>
Toteutuspaikka	Raja- ja merivartiokoulu
Lisätietoa opintojaksosta	<p>Opintojakso liittyy kiinteästi RMVK:n opintojaksoon ”RM02 Rajavartiolaituksen perusyksikön johtaminen ja hallinto 3 op”.</p> <p>RVL:n opiskelijat suorittavat opintojaksot RM03 ja RM04 opintojakson 5C04 Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet 6 op asemesta.</p> <p>Opintojaksolle voi erikseen sovittaessa osallistua myös muita kuin RVL:n opiskelijoita (rajoitetusti).</p>
Kirjallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - RVL:n strategia 2019- RVL:n rajaturvallisuuskäsky - RVL:n vuosikertomus (opintovuotta edeltävä vuosi) - Savolainen, Jukka: Risk Analysis for Border Guards - a tool for a knowledge based Border Management. Opintomoniste, Finnish Border and Coast Guard Academy, Espoo 2007. - Savolainen, Jukka: Rajavalvonnan riskianalyysi. Raja- ja merivartiokoulu, Julkaisu numero 1, Espoo 2000 (Turvaluokiteltu III). - RVLPAK C.2; RVL:n valmiusjärjestelyt - RVLPAK C.12; RVL:n tilanteenseuranta- ja riskianalysijärjestelmä (luotamuksellinen) - Opintomatkan kohteena olevien hallintoyksiköiden opintovuotta ja sitä seuraavia vuosia koskevat TS- ja TTS-suunnitelmat, riskianalyysi ja rajaturvallisuuskäsky Lisäksi erikseen jaettava luentomateriaali. Kirjallisuutta tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <p>- Opintojakso arvioidaan arvosanoin ”Hyväksytty”/”Hylätty”.</p> <p>Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista opetukseen sekä rajaturvallisuuden oppimistehtävän suorittamista, joka arvioidaan numeerisesti. Lisäksi oppimistehtävän esittelyn yhteydessä järjestettävässä seminaarissa arvioidaan opiskelijoiden osaamisen tasoa.</p>

Koodi	RM04
Opintojakson nimi	Euroopan Unionin rajaturvallisuus ja Eurooppaoikeus 3 op (vain RVL:n opiskelijoille)
Oppiaine	sotataito
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	RMVK, Korkeakouluosasto, maisterikurssin johtaja; Eurooppaoikeuden osalta:

Tavoite	Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää Euroopan Unionin toimintaperiaatteet, oikeusjärjestelmän sekä yhteistyön merkityksen oikeus- ja sisäasioissa. Opiskelija syventää tietämystään erityisesti Euroopan Unionin rajaturvallisuusjärjestelmästä ja sen perusteista sekä perus- ja ihmisoikeuksista. Opiskelija osaa hyödyntää tehokkaammin EU-tietolähteitä.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - EU:n toiminta ja toimielimet - EU:n oikeusjärjestelmä - EU:n säädösten suhde Suomen oikeusjärjestelmään sekä EU-asioiden kansallinen valmistelu Suomessa - Rajaturvallisuusalaa koskeva EU-lainsäädäntö - EU:n rajaturvallisuusjärjestelmä sekä rajavalvonnan järjestelyt ja perusteet - EU:n rajaturvallisuusstrategia - EU:n rajavalvontayhteistyö - RVL:n toiminta EU:ssa - Schengenin arviointiprosessi - EU:n rajaturvallisuusviraston (Frontex) toiminta - ETYJ:n toiminta
Suoritustapa	<p>Opiskelijat perehtyvät opintojakson aihealueisiin omatoimisen verkkotutetun etäopiskelun keinoin. Aiheita syventävien luentojen osuus on noin 30 %.</p> <p>Opintojakso sisältää osallistumisen osittain RVL:n, Tullin ja CMC Finlandin järjestämään IBM-koulutukseen (Integrated Border Management), joka käsittelee keskiöjohdon ja kansainvälisen viranomaisyhteistyön koulutusta siviilikriisin hallinnan toimintaympäristössä. Opintojakson aikana järjestetään myös aihealueita käsittelevä kansainvälinen seminaari (1-2pv), jossa opiskelijat esittelevät valmistelemiaan aiheita. Seminaarin perusteella opiskelijat laativat raportin osana rajaturvallisuuden oppimistehtävää.</p> <p>Osa opinnoista suoritetaan toteuttamalla opintomatka erikseen määritettävään RMVK:n eurooppalaiseen kumppanuusakatemiaan ja/tai rajaturvallisuustehtävien harjaantumisjakso kansainvälisessä toimintaympäristössä (esim. Focal Point -komentus EU-jäsenmaan kv-rajanylityspaikalle), jonka kokemukset raportoidaan ja esitellään. Esittelyissä vertaillaan erityisesti harjaantumisen aikana esille tulleita erilaisia kansainvälisiä työympäristöjä ja -tapoja.</p> <p>Osa opintojaksosta toteutetaan englannin kielellä.</p>
Toteutuspaikka	Raja- ja merivartiokoulu
Lisätietoa opintojaksosta	<p>Opintojakso toteutetaan yhdessä RMVK:n opintojakson ”RM05 Rajaturvallisuuden ja meripelastuksen kansainvälinen yhteistyö sekä siviilikriisinhallinta 3 op” kanssa.</p> <p>RVL:n opiskelijat suorittavat opintojaksot RM03 ja RM04 opintojakson 5C04 Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet 6 op asemesta.</p> <p>Opintojaksolle voi erikseen sovittaessa osallistua myös muita kuin RVL:n opiskelijoita.</p>

Kirjallisuus	<p>1. Niemenkari, Arto: Rajaturvallisuus Euroopan Unionissa. Raja- ja merivartiokoulu, julkaisusarja 1, tutkimuksia, Espoo 2003</p> <p>2. Raunio, Tapio & Tiilikainen, Teija (toim.): Euroopan rajat. Laajentuva Euroopan unioni. Gaudeamus, Helsinki 2002</p> <p>3. Anderson, Malcom & Bort, Eberhard: The Frontiers of the Euro-pean Union. Palgrave, New York 2001</p> <p>4. Savolainen, Jukka: Comprehensive risk analysis model for the border guards. BCGA , Booklet, Espoo 2006</p> <p>5. Ojanen, Tuomas: EU-oikeuden perusteita. Edita, Helsinki 2007</p> <p>6. Pellonpää, Matti: Euroopan ihmisoikeussopimus. Talentum, Helsinki 2005.</p> <p>Säädökset:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Schengen Borders Code (SBC) (REGULATION (EC) No 562/2006 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 15 March 2006) - Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 863/2007 (11.7.2007) nopeiden rajainterventoryhmien perustamista koskevan mekanismin käyttöön ottamisesta ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2007/2004 muuttamisesta mainitun mekanismin sekä vierailevien virkamiesten tehtävien ja toimivallan osalta- - Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1931/2006 (20.12.2006) paikallista rajaliikennettä koskevan järjestelyn käyttöön- otosta jäsenvaltioiden maaulkorajoilla sekä Schengenin yleissopimuksen säännösten muuttamisesta - NAs (EY) N:o 2007/2004 Euroopan Unionin jäsenvaltioiden operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtivan viraston perustamisesta 26.10.2004 <p>Lisäksi erikseen jaettava luentomateriaali. Kirjallisuutta tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.</p>
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opintojakso arvioidaan arvosanoin ”Hyväksytty”/”Hylätty”. Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista opetukseen ja seminaarityöskentelyyn sekä seminaari- ja kansainvälisen harjoitteluraporttien laatimista. Opintojakso edellyttää myös rajaturvallisuuden oppimistehtävän suorittamista, joka arvioidaan numeerisesti. Lisäksi oppimistehtävän esittelyn yhteydessä järjestettävässä seminaarissa arvioidaan opiskelijoiden osaamisen tasoa.

Koodi	RM11
Opintojakson nimi	Rajajoukkojen taistelun suunnittelu ja johtaminen 4 op (vain RVL:n opiskelijoille)
Oppiaine	sotataito
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	RMVK, Imatran oppiaineryhmä (rajaturvallisuus), kriisinhallinnan ja sotilaallisen maanpuolustuksen oppiainevastaava
Tavoite	Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija syventää tietoaan ja taitojaan Rajavartiolaitoksen kriisi- ja sodanajan toiminnasta, rajajoukkojen toiminnasta eri kriisi- ja uhkamalleissa sekä niihin liittyvästä suunnittelusta ja viranomaisyhteistyöstä.

Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - RVL:n kriisi- ja sodanajan toiminta - Rajajoukkojen toiminta eri kriisi- ja uhkamalleissa - Viranomaisyhteistyö, yhteistyö yleisjoukkojen kanssa ja muu raja-joukkojen yhteistoiminta eri kriisi- ja uhkamalleissa - Sodan ajan hallintoyksikön operatiivinen suunnittelu ja joukkojen käyttöperiaatteet - Hallintoyksikön valmiussuunnittelu ja sen osa-alueet sekä sodan ajan joukkojen sijoittamisen periaatteet - Sodan ajan rajajääkärikomppanian/merivartiokomppanian/ vartio-lentolentueen toiminnan suunnittelu - Sodan ajan tiedustelukomppanian ja erikoisrajajääkärikomppanian organisaatio, suorituskyky ja käyttöperiaatteet sekä tiedustelukomppanian toiminnan suunnittelun periaatteet (rajavartiostojen/vast. opiskelijat)
Suoritustapa	Opintojakso koostuu suunnitelmien laadintaan liittyvästä ryhmätyöskentelystä sekä luennoista ja omatoimisesta opiskelusta. Osa opintojakson opinnoista voidaan suorittaa perehtymällä operatiiviseen ja valmiussuunnitteluun erikseen nimettävässä raja- tai merivartiostossa osallistuvaan havainnointiin perustuvan raportoinnin keinoin.
Toteutuspaikka	Raja- ja merivartiokoulu
Lisätietoa opintojaksosta	Opintojakso toteutetaan MPKK:n (TaktL) "Joukkoyksikön taistelu 2 (hyökkäys)" -opintojakson (4 op) asemesta. Opintojaksolle voi erikseen sovitessa osallistua myös muita kuin RVL:n opiskelijoita (sotilaat).
Kirjallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - Kenttäohjesääntö 2008, yleinen osa - Tietoja Suomen kokonaismaanpuolustuksesta 2006. Maanpuolustuskorkeakoulu, Helsinki, Edita Prima 2005 (kaikille yhteinen) - Harjoitusvahvuudet A1 (Luottamuksellinen) - Rajajääkärikomppanian opas 2003. Raja- ja merivartiokoulu, Helsinki, Multiprint 2003 (vain rajavartiostojen/vast. opiskelijat) - Sotilasmerkistö ja -lyhenteet (SML). Pääesikunta, Helsinki, Edita Prima 2005 - Tiedusteluopas (TiedO) 2003. PVKK, Helsinki, Edita Prima 2003 (vain rajavartiostojen/vast. opiskelijat) - Luentomateriaali. Kirjallisuutta tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää lisäksi aktiivista osallistumista opetukseen ja ryhmätyöskentelyyn sekä annettujen tehtävien suorittamista ja raportin laatimista hyväksytysti. <p>Tentti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opintojaksosta järjestetään sovellettu tentti, joka arvioidaan numeerisesti.

7.6 Yleiset opinnot (SK)

Koodi	Y01B
Opintojakson nimi	Johdatus yliopisto-opiskeluun 3 op
Opintojakson alkamis-ajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Koulutussuunnittelija Titta Rautasalo/Opintoasiainosasto
Tavoite	<p>Opintojakson tavoitteena on:</p> <ul style="list-style-type: none"> - antaa opiskelijalle perustiedot yliopisto-opiskelun periaatteista ja käytännöistä sekä erityisesti opiskelusta Maanpuolustuskorkeakoulussa - perehdyttää opiskelijat tutkinnon koulutustavoitteisiin ja tutkinnon rakenteeseen sekä opintojen sisältöön - tukea opiskelijaa opintojen suunnittelussa ja opiskelutaitojen kehittämisessä. <p>Osaamistavoitteena on, että opintojakson jälkeen opiskelija osaa selittää sotatieteellisten perustutkintojen rakenteen sekä opintojen kulun ja pääsisällöt; kykenee suunnittamaan opintojaan ja laatimaan henkilökohtaisen opintosuunnitelman; tunnistaa yliopisto-opiskelun periaatteet ja käytännöt; tunnistaa oman opiskelutylinsä ja -tekniikkansa sekä osaa muokata opiskelutaitojaan tilanteeseen ja opiskeltavaan asiaan sopivalla tavalla.</p>
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> - yliopisto-opiskelun periaatteet ja käytännöt - Maanpuolustuskorkeakoulu opiskeluympäristönä - SK- ja SM-tutkintojen rakenne ja opintojen sisältö - opintojen ja ajankäytön suunnittelu - oppimaan oppiminen, opiskelutaidot ja -tekniikat.
Suoritustapa	<p>Aktiivinen osallistuminen lähiopetukseen, itsenäinen opiskelu, oppimistehtävien tekeminen sekä verkko-oppimisympäristön (KOPO) ja siellä olevien materiaalien hyödyntäminen opiskelussa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lähiopetus - Itsenäinen työskentely ja opiskelumateriaaleihin perehtyminen - Oppimistehtävät
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	- Opinto-opas 2009-2010.
Oheiskirjallisuus	- Opettajan opintojakson alussa määrittämät etäopiskelumateriaalit.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <p>- Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista lähiopetukseen sekä oppimistehtävien hyväksyttyä suorittamista. Oppimistehtävistä annetaan jokaiselle opiskelijalle henkilökohtainen palaute. Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty-täydennettävä.</p>

Koodi	Y02
Opintojakson nimi	Tieteellisen tutkimuksen perusteet 3 op
Opintojakson alkamis-ajankohta	2. vuoden syyslukukausi

Tavoite	Opiskelija tutustuu sotatieteellisen tutkimuksen erilaisiin kohteisiin, lähestymistapoihin ja menetelmiin. Opiskelija tutustuu tieteelliseen työtapaan, tutkimuseettisiin ja tieteenetiikkaa koskeviin kysymyksiin. Opiskelija oppii arvioimaan ja käyttämään tieteellistä informaatiota sekä oppii tieteellisen raportin kirjoittamisen perusteet.
Sisältö	- Tutkimusetiikka; tutkimustyön eettiset vaatimukset, tutkijan vastuu,
Suoritustapa	Luennot ja oppimispäiväkirja
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Kakkuri-Knuuttila, M-L. (toim.) 1998. Argumentti ja kritiikki. Helsinki: Gaudeamus (5.painos) (luvut 1-3 ja 9-11) Karjalainen, S., Launis, V., Pelkonen, R. & Pietarinen, J. (toim.) Tutkijan eettiset valinnat. (osat I ja IV)
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - hyväksytty - hylätty

Koodi	Y03A
Opintojakson nimi	Kirjoitusviestintä 2 op
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syyslukukausi ja 2. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	FM Sara Hännikäinen Tieteenalojen tutkimuskoulutuksen vastuuhenkilöt
Tavoite	Opintojakson tavoitteena on perehdyttää opiskelija asiattyisen tekstin laatimiseen ja tieteellisen kirjoittamisen perusteisiin. Opintojakson aikana perehdytään kielenkäytön perusasioihin, hyvän asiattylin ominaisuuksiin sekä tekstin- ja kielenhuollon vaatimuksiin. Opiskelija saavuttaa kypsyysnäytteessä vaadittavan riittävän äidinkielen taidon, osaa laatia tieteellisen tutkielman ja osaa itsenäisesti kehittää asiattyisen tekstintekijän taitojaan.
Sisältö	Tieteenalan tutkielman laatiminen: - Kirjoittajakuva ja tekstitaitojen itsearviointi - Kirjoittaminen prosessina - Asiattyli - Tekstin- ja kielenhuolto - Tekstipalautteen hyödyntäminen - Tekstitalojen itsenäinen kehittäminen - Tieteellisen tekstin konventiot.

Suoritustapa	<p>Opintojakso integroidaan (sisällytetään) tieteenalojen kandidaatintutkimien ohjaukseen siten, että siinä hyödynnetään sekä tieteenalakohtaista ohjausta että kirjoitusviestinnän asiantuntijan osaamista.</p> <p>Kirjoitusviestinnän ohjaus perustuu opiskelijan kirjoittajakuvaan ja tekstitaitojen kehittämistarpeisiin. Työskentely on itsenäistä kirjoittamista, tekstinhuollon palautteen hyödyntämistä ja tutkielmatekstien muokkaamista. Opiskelijan tutkielmateksteistä ohjataan esimerkiksi johdanto ja päätelmät (tai vastaavat luvut) sekä tiivistelmä. Tekstien ohjauksessa käytetään Kirjoittajan työkalupakki -verkkotyökalua. Työskentely edellyttää opiskelijalta itseopiskelua ja vertaispalautteen hyödyntämistä. Ohjaus toteutetaan sekä pienryhmä- että yksilöohjauksena (Tekstipajassa).</p> <p>Suoritus arvioidaan tekstinäytöillä ja ohjauskeskusteluissa hyväksytty tai täydennettävä -periaatteella. Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän on</p> <ul style="list-style-type: none"> - osallistunut tieteenalan tutkuskoulutukseen - työstänyt tutkuskoulutukseen tai tutkielmanohjaukseen sisältyvät tekstit tai harjoitukset - hyödyntänyt saamaansa tieteenalan ja kirjoitusviestinnän ohjaajan palautetta kandidaatintutkielmassaan - arvioinut itse sitä, miten hän on hyödyntänyt ohjausta ja palautteita tekstitaitojensa kehittämiseksi. <p>Jos opiskelijan tutkielma arvioidaan hylätyksi, myös kirjoitusviestinnän opintojakso on hylätty. Hylätty suoritus tarkoittaa täydennettävää suoritusta.</p> <p>Opintojakson tieteenalakohtaisen toteutuksen suunnittelevat tieteenalan tutkuskoulutuksesta vastaavat henkilöt yhteistyössä kirjoitusviestinnän asiantuntijan kanssa. Tavoitteena on, että tekstin- ja kielenhuollon ohjausta tarjotaan tutkielman kielellä.</p>
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Lisätietoa opintojaksosta	Osa kirjoitusviestinnän opintojaksosta suoritetaan ensimmäisen opintovuoden syksyllä yliopisto-opintoihin johdattavaan kurssiin integroituna (sisällytettyinä).
Kirjallisuus	<p>Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. Tutki ja Kirjoita. Helsinki: Tammi. 2008 (uusin painos).</p> <p>Tekstin- ja kielenhuollon verkkomateriaalit (www.kielijelppi.fi)</p> <p>Tekstin- ja kielenhuollon oppaat</p> <p>Tieteellisen kirjoittamisen oppaat</p> <p>Sotatieteellisten alojen opinnäyteohjeet</p>
Oheiskirjallisuus	Tutkimusmetodikirjallisuus

Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kirjoittajakuva ja tekstitaitojen kehittämiskohteet Tekstinäytöt (esim. tutkielman johdanto, päätelmät ja tiivistelmä), jotka arvioidaan hyväksytty tai täydennettävä -periaatteella Tekstipalautteen hyödyntäminen ja tekstin muokkaaminen Tekstitalojen itsearviointi Vertaisarviointi Ilseopis- kelu ja oppimisen arviointi <p>Jatkuva arviointi</p> <p>- Itsearviointi Ohjauskeskustelut</p>
---	---

Koodi	Y03B
Opintojakson nimi	Skriftlig kommunikation 2 sp
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syyslukukausi ja 2. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	FM Ludvig Forsman FM Sara Hännikäinen, tieteenalojen tutkimuskoulutuksen vastuuhenkilöt
Tavoite	<p>Målet med studieperioden är att den studerande ska få kännedom om saklig stil samt grundläggande kunskap om vetenskapligt skrivande. Den studerande får grundläggande insikter om språk och stil i akademisk text, samt kännedom om relevanta frågeställningar inom text- och språkvård. Efter avlagd studieperiod har den studerande tillräcklig kunskap i modersmålet svenska för att kunna avlägga mognadsprov, författa en akademisk avhandling och självständigt utveckla sina skriftliga färdigheter på svenska.</p>
Sisältö	<p>I anslutning till arbetet med kandidatavhandlingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utvärdering av de egna skriftliga färdigheterna - saklig stil- text- och språkvård - att ta emot och utnyttja respons på sin text - självständigt utvecklande av de skriftliga färdigheterna - textkonventioner inom akademiskt skrivande <p>Studieperioden är integrerad i avhandlingsarbetet inom fackämnena så att den studerande kan dra nytta av såväl fackpersonalens kunskap som kunskapen hos experter på skriftlig kommunikation.</p> <p>Handledningen i skriftlig kommunikation bygger på den studerandes egna behov och egenskaper beträffande skriftlig kommunikation och textförmåga. Den studerande skriver självständigt, men lämnar in textprover och får respons på texten och språket, utifrån vilken han/hon kan bearbeta den egna texten.</p>

Suoritustapa	<p>De studerande som skriver på svenska avlägger i huvudsak studieperioden på samma sätt som de som skriver på finska (Y03A). I det som specifikt berör det svenska språket och skrivande på svenska ges dock individuell handledning enligt överenskommelse.</p> <p>Studieperioden bedöms med godkänd (hyväksytty) eller bör kompletteras (täydennettävä) utifrån textprover och handledande diskussion. För godkänd prestation ska den studerande</p> <ul style="list-style-type: none"> - delta i undervisningen i vetenskapligt arbete inom det egna ämnet samt bearbeta texter eller övningar som ingår i denna undervisning eller i avhandlingsarbetet - ta emot respons av fackhandledaren och skrivhandledaren samt utnyttja denna respons i sin kandidatavhandling - själv bedöma hur han/hon på basis av handledningen och responsen utvecklat sina egna textfärdigheter. <p>Prestationen i skriftlig kommunikation Y03B kan endast godkännas om kandidatavhandlingen blir godkänd. Ifall kandidatavhandlingen blir underkänd måste den studerande även komplettera studieprestationen i skriftlig kommunikation.</p>
Toteutuspaikka	MPKK
Kirjallisuus	I tillämpliga delar samma som i Y03A, samt för det specifikt svenska i enlighet med skrivhandledarens anvisningar
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <ul style="list-style-type: none"> - textprover (bedöms med "hyväksytty" eller "täydennettävä") utnyttjande av textresponsjälvstudier och lärandereflektion <p>Jatkuva arviointi</p> <ul style="list-style-type: none"> - självvärderinghandledande diskussioner

Koodi	Y04A
Opintojakson nimi	Ruotsi toisena kotimaisena kielenä 3 op
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syys- ja kevätlukukaudet
Vastuuhenkilö	FM Ludvig Forsman FM Tuija Kulo
Tavoite	<p>Toisen kotimaisen kielen opintojen tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää ammattialansa puhuttua ja kirjoitettua ruotsin kieltä, pystyy keskustelemaan alansa liittyvistä aiheista ja osaa käyttää kieltä kirjallisesti alansa työtehtävissä.</p> <p>Ennen kandidaattiopintojen päättymistä opiskelijan tulee osoittaa suomen ja ruotsin kielen kirjallinen ja suullinen taito, josta määrätään laissa (424/2003), valtioneuvoston asetuksessa suomen ja ruotsin kielen taidon osoittamisesta valtionhallinnossa (481/2003) sekä valtioneuvoston asetuksessa upseerin suomen ja ruotsin kielen taitoa koskevista kelpoisuusvaatimuksista (9/2004)</p>

Tavoite	<p>Toisen kotimaisen kielen opintojen ydinaines tähtää kielitaitoon, jolla opiskelija selviää normaaleista arkipäivän tilanteista työelämässä ja yhteiskunnassa sekä pystyy hyödyntämään ruotsinkielistä oman alan ammattikirjallisuutta ja kartuttamaan kielitaitoaan itsenäisesti.</p> <p>Ruotsin kielen kirjallinen ja suullinen taito osoitetaan kurssiin kuuluvassa loppukokeessa, jonka taso (Eurooppalaisessa viitekehyksessä vähintään B1) vastaa valtionhallinnon tasovaatimusta.</p>
Sisältö	<p>Opintojakso koostuu itseohjautuvasta osiosta, kirjallisen taidon osiosta ja suullisen taidon osiosta.</p> <p>Alaan liittyvien tekstien käsittelyä, kieliopillisten rakenteiden harjoittelua ja kirjallisten sekä suullisten esitysten laatimista. Kuullunymmärtämis- ja keskusteluharjoituksia. Perusasioiden kertaus suoritetaan verkko-opintoina.</p>
Suoritustapa	<p>Opiskelija osallistuu 3 opintopisteen opintokokonaisuuteen, joka koostuu</p> <ul style="list-style-type: none"> - itseohjautuvasta kieliohjelmasta (suoritetaan syyslukukaudella) - kirjallisen taidon kurssista (sijoittuu kevätlukukaudelle) - suullisen taidon kurssista (sijoittuu kevätlukukaudelle). <p>Kirjallisen ja suullisen taidon kurssien hyväksytty suorittaminen edellyttää aktiivista läsnäoloa, annettujen tehtävien tekemistä sekä loppukokeen suorittamista.</p> <p>Loppututkinnon voi uusia kerran ilman pakollista lisäopetusta. Lisäopetukseen osallistutaan opettajan kanssa erikseen sovitulla tavalla. Sen jälkeen on mahdollista osallistua uudestaan loppututkintoon.</p> <p>Opiskelija, joka on saavuttanut ylioppilastutkinnon ruotsi toisena kotimaisena kielenä -kokeessa arvosanan laudatur tai eximia cum laude approbatur, on oikeutettu osallistumaan suoraan opintoihin sisältyvään tutkintoon. Opiskelijan, joka ei ole vielä saavuttanut tutkinnon vaatimaa taitotasoa, on osallistuttava ruotsin kielen kurssiin kandidaattivaiheessa.</p>
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Lisätietoa opintojaksosta	<p>Sotatieteiden kandidaatin opintojen yhteydessä suoritettavilla toisen kotimaisen kielen opinnoilla voidaan osoittaa vain joko tyydyttävä tai hyvä kielitaito. Erinomaisen kielitaitonsa (Eurooppalaisen viitekehyksen taitotason C2) opiskelija voi osoittaa osallistumalla valtionhallinnon kielitutkintoon, jonka ottaa vastaan kielitutkintolautakunta. Lisätietoja on Opetushallituksen verkkosivuilla (www.oph.fi). Jos opiskelija on suorittanut valtionhallinnon kielitutkinnon tai sitä korvaavan kurssin jossakin toisessa korkeakoulussa tai yliopistossa, tulee hänen tämän lisäksi osoittaa ammattikielen hallinta ruotsinkielen opettajan kanssa sovitulla tavalla.</p>
Kirjallisuus	Opettajan laatima materiaali, itseopiskelukurssi Koulutusportaaliissa
Oheiskirjallisuus	Ruotsinkielinen ammattikirjallisuus, alan julkaisut (Försvarets forum, ArménYtt), Hufvudstadsbladet ym.

Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Tentti</p> <p>- Ruotsin kielen suullinen ja kirjallinen kielitaito testataan erikseen ja arvioidaan ns. KORU-suositusten mukaan (Elsinen & Juurakko-Paavola: Korkeakouluopiskelijoiden ruotsin kielen taidon arviointi. Hämeenlinna 2006). Arvioinnissa noudatetaan yleiseurooppalaisen viitekehyksen perusteita. Suullinen ja kirjallinen taito arvioidaan erikseen arvosoilla hyvää tai tyydyttävää.</p>
---	---

Koodi	Y04B
Opintojakson nimi	Suomi toisena kotimaisena kielenä 3 op
Opintojakson alkamisajankohta	2. vuoden syksy
Vastuuhenkilö	FM Sara Hännikäinen
Tavoite	<p>Toisen kotimaisen kielen opintojen tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää ammattialansa puhuttua ja kirjoitettua suomea, pystyy keskustelemaan alansa liittyvistä ja yleisistä yhteiskunnallisista aiheista, osaa käyttää tarkoituksenmukaista kieltä alansa työtehtävissä ja erilaisissa viestintätilanteissa sekä pystyy kartuttamaan kielitaitoaan itsenäisesti.</p> <p>Suomi toisena kielenä -opintojakso integroidaan sisältöaineen opintoihin ja kandidaatintutkielman laatimiseen. Tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa eurooppalaisen viitekehyksen mukaisen taitotason B1 (tyydyttävä) tai B2, C1 (hyvä).</p> <p>Ennen kandidaattiopintojen päättymistä opiskelijan tulee osoittaa suomen ja ruotsin kielen kirjallinen ja suullinen taito, josta määrätään laissa (424/2003), valtioneuvoston asetuksessa suomen ja ruotsin kielen taidon osoittamisesta valtionhallinnossa (481/2003) sekä valtioneuvoston asetuksessa upseerin suomen ja ruotsin kielen taitoa koskevista kelpoisuusvaatimuksista (9/2004).</p>
Sisältö	<p>Opintojakso koostuu kolmesta osiosta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kielitaidon itsearviointi ja kehittäminen eri viestintätilanteissa, 1 op - ammattikieli ja tekstikονventiot, 1 op - kirjoittaminen prosessina, tekstitaidot ja palautteen hyödyntäminen 1 op

Suoritus tapa	<p>Suomenkielisen puheviestinnän taito ja ammattikielen hallinta osoitetaan kandidaattiopintojen sisältöaineisiin integroidulla jatkuvalla näytöllä. Kirjoitusviestinnän taito osoitetaan joko kandidaattiopintoihin sisältyvässä suomenkielisessä kandidaattintutkimuksessa tai ruotsinkielisen kandidaattintutkimuksen aiheesta laadittavilla kirjallisilla suomenkielillä tekstinäytteillä, joiden lopputuloksena on esimerkiksi tutkielmaa käsittelevä suomenkielinen essee tai artikkeli.</p> <p>Ohjauksessa hyödynnetään sekä tieteenalakohtaista ohjausta että suomen kielen asiantuntijan osaamista. Ohjaus perustuu opiskelijan kielitaidon itsearviointiin ja tekstitaitojen kehittämistarpeisiin. Työskentely on itsenäistä kirjoittamista, palautteen hyödyntämistä ja tekstien muokkaamista. Tekstien ohjauksessa käytetään Kirjoittajan työkalupakki -verkko-työkalua. Työskentely edellyttää opiskelijalta itseopiskelua ja vertaispalautteen hyödyntämistä. Ohjaus toteutetaan pienryhmä- tai yksilöohjauksena (Tekstipajassa).</p> <p>Suoritus arvioidaan tekstinäytöillä ja ohjauskeskusteluissa hyväksytty tai täydennettävä -periaatteella. Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän on</p> <ul style="list-style-type: none"> - osallistunut ohjauskeskusteluihin - työstänyt opintojakson suoritukseen sisältyvät tekstit tai harjoitukset - hyödyntänyt saamaansa tieteenalan ja suomen kielen asiantuntijan palautetta teksteissään - arvioinut itse sitä, miten hän on hyödyntänyt ohjausta ja palautteita kielitaitonsa kehittämiseksi. <p>Opiskelija, joka on saavuttanut ylioppilastutkinnon suomi toisena kotimaisena kielenä -kokeessa arvosanan laudatur tai eximia cum laude approbatur, voi halutessaan osoittaa kielitaitonsa näyttökokeena.</p>
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Lisätietoa opintojaksosta	<p>Sotatieteiden kandidaatin opintojen yhteydessä suoritettavilla toisen kotimaisen kielen opinnoilla voidaan osoittaa vain joko tyydyttävä tai hyvä kielitaito. Erinomaisen kielitaitonsa (eurooppalaisen viitekehyksen taitotason C2) opiskelija voi osoittaa osallistumalla valtion kielitutkintoon, jonka ottaa vastaan kielitutkintolautakunta. Lisätietoja on Opetushallituksen verkkosivuilla (www.oph.fi).</p>
Kirjallisuus	<p>Ohjauskeskusteluissa sovitettava kirjallisuus</p> <p>Puhe- ja kirjoitusviestinnän verkkomateriaalit (www.kielijelppi.fi)</p> <p>Puhe- ja kirjoitusviestinnän oppaat</p> <p>Suomen kielen kieliopit</p>
Oheiskirjallisuus	Tieteellisen kirjoittamisen oppaatSotatieteellisten alojen opinnäyteohjeet
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <p>- Kielitaidon itsearviointi ja kehittämiskohteet Tekstinäytöt, jotka arvioidaan hyväksytty tai täydennettävä -periaatteellaTekstipalautteen hyödyntäminen ja tekstin muokkaaminenVertaisarviointititseopiskelu ja oppimisen arviointi</p> <p>Jatkuva arviointi</p> <p>- ItsearviointiOhjauskeskustelut</p>

Koodi	Y05
Opintojakson nimi	Ensimmäinen vieras kieli 4 op
Vastuuhenkilö	Kielikeskus, kielikoulutussektori / Päivi Kilpinen
Tavoite	Sujuvan ammattaviestintätaidon sekä viestinnällisen toiminta- ja suorituskyvyn kehittäminen kirjallisessa ja puheviestinnässä. Valittavina kielinä englanti, venäjä, ranska tai saksa.
Sisältö	Tehokkaan ammattaviestinnän keinot, neuvottelu, raportointi ja kuvailu sekä ilmaisut, jotka liittyvät sotilasorganisaatioiden rakenteisiin, ohjesääntöihin, sotataitoon, johtamiseen, kouluttamiseen ja tekniikkaan.
Suoritustapa	Sotilasammattaviestinnän perusteet: osallistuminen lähiopetukseen, omatoimisten tehtävien hyväksytty suorittaminen ja tentti. Sotilasammattaviestinnän jatkokurssi: osallistuminen lähiopetukseen ja omatoimisten tehtävien sekä alustusten hyväksytty suorittaminen
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Kurssille räätälöity materiaali.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - Arviointi asteikolla 1-5. Harjoitustyöt - Englannin kielen osalta portfolioiden arviointi asteikolla hyväksytty - täydennettävä. Hyväksytty portfoliosuoritus muodostuu kolmesta ohjeiden mukaan rakenteellisesti, ajallisesti ja sisällöllisesti asianmukaisesti tuotetusta tehtävästä. Jatkuva arviointi

Koodi	Y05A
Opintojakson nimi	Ensimmäinen vieras kieli, sotilasammattaviestinnän perusteet 2 op
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Kielikeskus, kielikoulutussektori / Päivi Kilpinen
Tavoite	Sujuvan ammattaviestintätaidon kehittäminen sekä viestinnällisen toiminta- ja suorituskyvyn edistäminen.
Sisältö	Tehokkaan ammattaviestinnän keinot, neuvottelu, raportointi ja kuvailu sekä ilmaisut, jotka liittyvät sotilasorganisaatioiden rakenteisiin, ohjesääntöihin, sotataitoon, johtamiseen, kouluttamiseen ja tekniikkaan.
Suoritustapa	Osallistuminen opetukseen, tehtävien hyväksytty suorittaminen ja tentti.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Kurssille räätälöity materiaali.

Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti
	- Arviointi asteikolla 1-5.
	Harjoitustyöt
	- Englannin kielen osalta portfolioiden arviointi asteikolla hyväksytty - täydennettävä. Hyväksytty portfoliosuoritus muodostuu kolmesta ohjeiden mukaan rakenteellisesti, sisällöllisesti ja ajallisesti asianmukaisesti tuotetusta tehtävästä.
	Jatkuva arviointi

Koodi	Y05B
Opintojakson nimi	Ensimmäinen vieras kieli, sotilasammattiviestinnän jatkokurssi 2 op
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden kevätlukukausi
Vastuuhenkilö	Kielikeskus, kielikoulutussektori / Päivi Kilpinen
Tavoite	Ammattiviestintätaitojen syventäminen sekä viestinnällisen toiminta- ja suorituskyyvyn kehittäminen edelleen.
Sisältö	Viestintä- ja neuvottelustrategiat
Suoritustapa	Osallistuminen lähiopetukseen ja omatoimisten tehtävien sekä alustusten hyväksytty suorittaminen
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Kurssille räätälöity materiaali.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt
	- Arviointi hyväksytty - täydennettävä.
	Jatkuva arviointi

Koodi	Y06
Opintojakson nimi	Sotilasenglanti (puolustushaarakoulut) 2 op
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden kevätlukukausi (puolustushaarakoulu)
Vastuuhenkilö	Merisotakoulu: Sohvi Siponmaa; Maasotakoulu: Ritva Laurila; Ilmasotakoulu: Anja Kinnunen

Tavoite	<p>PAT-koulujen yleistavoite: Opiskelija hallitsee puolustushaaraansa, joukkonsa kokoonpanoa, toimintaa ja suorituskkyä koskevan terminologian ja sen käytön ammatillisessa kontekstissa ottaen huomioon puolustushaarojen erityisvaatimukset (erityisesti puolustushaarojen säädöksissä erikseen mainitut kielitaitovaatimukset).</p> <p>Erityistavoitteet:</p> <p>1) Merisotakoulu: Opiskelija osaa käyttää oman erikoistumisalansa englanninkielistä terminologiaa ja ilmaisuja sekä ymmärtää merivoimien ja merenkulkualan kaikkien toimijoiden englanninkielistä ilmaisuja (Opetus pohjautuu STCW95:een, Standard of Training, Certification and Watchkeeping).</p> <p>2) Maasotakoulu: Opiskelija osaa käyttää oman erikoistumisalansa englanninkielistä terminologiaa ja ilmaisuja.</p> <p>3) Ilmasotakoulu: Opiskelija hallitsee Ilmavoimia koskevaa terminologiaa ja sen käytön ammatillisessa kontekstissa. Ilmavoimien englanti.</p>
Sisältö	<p>1) Merisotakoulu: Rannikkolinjan ja merenkulku/JOJÄ:n englannin kieli ja viestintä</p> <p>2) Maasotakoulu: Kurssilla käsitellään tehokkaan ammattiviestinnän keinoja, neuvotellaan, kuvaillaan ja raportoidaan sekä harjoitellaan radio-englannin perusteet. Aihepiirteiltään opeteltavat ilmaisut liittyvät sotilasorganisaatioiden rakenteisiin, ohjesääntöihin, sotataitoon, johtamiseen, kouluttamiseen ja tekniikkaan.</p> <p>3) Ilmasotakoulu: Ilmailuenglannin perusteet- kurssilla opiskellaan Ilmavoimien organisaatio ja toiminta, ilma-alustyytit ja rakenteet, lentäminen, lentokenttäympäristö ja säätiedot.</p>
Suoritustapa	<p>1) Merisotakoulu: Opetuksen toteutus lähiopetuksena; kommunikatiivinen ja opiskelijakeskeinen lähestymistapa</p> <p>2) Maasotakoulu: Osallistuminen tuntityöskentelyyn, portfoliosuoritus ja kirjallinen koe.</p> <p>3) Ilmasotakoulu: Opiskelijakeskeinen lähiopetus, jossa myös pari- ja ryhmätöitä. Kielen ymmärtäminen ja tuottaminen: kirjalliset työt sekä kommunikatiiviset harjoitteet ja briefing. Kirjallinen koe.</p>
Toteutuspaikka	Puolustushaarakoulut
Kirjallisuus	<p>1) Merisotakoulu: Oppikirjana: P.C. van Kluijven.2007. The International Maritime Language Programme - An English Course for Students at Maritime Colleges and for On-board Training sekä opettajan valmistama materiaali</p> <p>2) Maasotakoulu: Englannin kielen lehtoreiden valmistama opetusmateriaali.</p> <p>3) Ilmasotakoulu: Osia teoksesta Ilmailuenglanti, julkaisija Rovaniemen ammatillinen koulutuskeskus. Osia teoksesta Air Operational English Course. Ilmavoimien esittelyaineisto. Opiskelijoiden omalta alaltaan valitsemaa materiaalia.</p>
Oheiskirjallisuus	2) Maasotakoulu: US FM 7-10 The Infantry Rifle Company valituin osin

Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Tentti</p> <p>1) Merisotakoulu: asteikolla 1-5 (yksi kirjallinen koe)</p> <p>2) Maasotakoulu: Yksi kirjallinen koe asteikolla 1-5, puolen numeron (0,5) tarkkuudella. Hyväksytty kirjallinen koesuoritus edellyttää vähintään puolta kokonaispistemäärästä</p> <p>3) Ilmasotakoulu: Kirjallinen koe. Arviointi asteikolla 1-5.</p> <p>Harjoitustyöt</p> <p>- 2) Maasotakoulu: Portfoliosuoritukset, asteikolla hyväksytty-täydennettävä</p>
---	--

Koodi	Y07A
Opintojakson nimi	TVT-ajokortti 3 op
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Jyri Penttinen/Tietohallintoala
Tavoite	Opiskelija oppii käyttämään kirjastojen palveluita ja hankkimaan tietoa eri lähteistä. Opiskelija kehittää informaatiolukutaitoaan. Opiskelija harjaantuu käyttämään itsenäisesti ja määräysten mukaisesti korkeakoulun tietoteknistä ympäristöä. Opiskelija oppii hyödyntämään puolustusvoimien tietoverkkojen palveluita ja tärkeimpiä puolustusvoimissa käytettäviä sovelluksia.
Sisältö	Tiedonhankinnan perusteet, opiskelun edellyttämät perustaidot, informaatiolukutaito, tietoteknisen ympäristön, sovellusten ja verkkopalveluiden käyttötaito
Suoritustapa	Luennot, harjoittelu, itsenäinen verkko-opiskelu
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <p>- Hyväksytty - täydennettävä.</p>

Koodi	Y08V
Opintojakson nimi	Englanninkielisen viestinnän tehokertaus, vapaaehtoinen 2 op
Opintojakson alkamisajankohta	syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Kielikeskus, kielikoulutussektori / Päivi Kilpinen
Tavoite	Kerrataan tehokkaan kirjallisen viestinnän sekä puheviestinnän perusteet.
Sisältö	Sisällöllisesti ja rakenteellisesti loogisen tekstin tuottaminen kirjallisessa ja puhutussa muodossa.
Suoritustapa	Osallistuminen lähiopetukseen sekä omatoiminen työskentely.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Kurssille räätälöity materiaalipaketti

Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Jatkuva arviointi</p> <p>- Arviointi hyväksytty - täydennettävä. Hyväksytty suoritus edellyttää jatkuvaa osallistumista sekä ajallisesti ja sisällöllisesti asianmukaisesti palautettuja tehtäviä.</p> <p>Harjoitustyöt</p>
---	--

Koodi	Y09V
Opintojakson nimi	Vieras kieli, vapaaehtoinen 6 op
Opintojakson alkamisajankohta	syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Kielikeskus, kielikoulutussektori / Päivi Kilpinen
Tavoite	Venäjän, ranskan tai saksan alkeis- tai perustaidon kehittäminen.
Sisältö	Suullisen ja kirjallisen viestinnän perusteet ammatillisten perustilanteiden avulla harjoteltuina, painopisteenä kielen perustaidon kehittäminen sekä ammatti-ilmausten harjoittelu.
Suoritustapa	Lähiopetus, omatoimiset ennakko- ja jälkitehtävät.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Räätälöity kurssimateriaali.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Tentti</p> <p>- Arviointi hyväksytty - täydennettävä. Hyväksytyn suorituksen edellytyksenä jatkuva osallistuminen sekä tehtävien ajallisesti ja sisällöllisesti asianmukainen suorittaminen.</p> <p>Harjoitustyöt</p> <p>Jatkuva arviointi</p>

Koodi	Y10V
Opintojakson nimi	Englanninkielisen ammattiviestinnän täydennyskurssi, vapaaehtoinen 3 op
Opintojakson alkamisajankohta	syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Kielikeskus, kielikoulutussektori / Päivi Kilpinen
Tavoite	Kehitetään tuloksellisen ammattiviestinnän taitoja.
Sisältö	Kirjallisen ja puheviestinnän strategiat haasteellisissa neuvottelu- ja esitytilanteissa.
Suoritustapa	Osallistuminen lähiopetukseen sekä omatoiminen työskentely.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Kurssille räätälöity materiaali.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <p>- Arviointi hyväksytty - täydennettävä. Hyväksytyn suorituksen edellytyksenä jatkuva osallistuminen sekä tehtävien ajallisesti ja sisällöllisesti asianmukainen suorittaminen.</p> <p>Jatkuva arviointi</p>

7.7 Yleiset opinnot (SM)

Koodi	Y08V
Opintojakson nimi	Englanninkielisen viestinnän tehokertaus, vapaaehtoinen 2 op
Opintojakson alkamis-ajankohta	syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Kielikeskus, kielikoulutussektori / Päivi Kilpinen
Tavoite	Kerrataan tehokkaan kirjallisen viestinnän sekä puheviestinnän perusteet.
Sisältö	Sisällöllisesti ja rakenteellisesti loogisen tekstin tuottaminen kirjallisessa ja puhutussa muodossa.
Suoritustapa	Osallistuminen lähiopetukseen sekä omatoiminen työskentely.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Kurssille räätälöity materiaalipaketti
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Jatkuva arviointi - Arviointi hyväksytty - täydennettävä. Hyväksytty suoritus edellyttää jatkuvaa osallistumista sekä ajallisesti ja sisällöllisesti asianmukaisesti palautettuja tehtäviä. Harjoitustyöt

Koodi	Y09V
Opintojakson nimi	Vieras kieli, vapaaehtoinen 6 op
Opintojakson alkamis-ajankohta	syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Kielikeskus, kielikoulutussektori / Päivi Kilpinen
Tavoite	Venäjän, ranskan tai saksan alkeis- tai perustaidon kehittäminen.
Sisältö	Suullisen ja kirjallisen viestinnän perusteet ammatillisten perustilanteiden avulla harjoiteltuina, painopisteenä kielen perustaidon kehittäminen sekä ammatti-ilmausten harjoittelu.
Suoritustapa	Lähiopetus, omatoimiset ennakko- ja jälkitehtävät.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Räätälöity kurssimateriaali.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Tentti - Arviointi hyväksytty - täydennettävä. Hyväksytyyn suoriutuksen edellytyksenä jatkuva osallistuminen sekä tehtävien ajallisesti ja sisällöllisesti asianmukainen suorittaminen. Harjoitustyöt Jatkuva arviointi

Koodi	Y10V
Opintojakson nimi	Englanninkielisen ammattiviestinnän täydennyskurssi, vapaaehtoinen 3 op
Opintojakson alkamisajankohta	syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Kielikeskus, kielikoulutussektori / Päivi Kilpinen
Tavoite	Kehitetään tuloksellisen ammattiviestinnän taitoja.
Sisältö	Kirjallisen ja puheviestinnän strategiat haasteellisissa neuvottelu- ja esitelytilanteissa.
Suoritustapa	Osallistuminen lähiopetukseen sekä omatoiminen työskentely.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Kurssille räätälöity materiaali.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Arviointi hyväksytty - täydennettävä. Hyväksytyin suorituksen edellytyksenä jatkuva osallistuminen sekä tehtävien ajallisesti ja sisällöllisesti asianmukainen suorittaminen. Jatkuva arviointi

Koodi	YM01A
Opintojakson nimi	Tieteellinen kirjoittaminen 2 op
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syksy
Vastuuhenkilö	Tieteenalojen tutkimuskoulutuksen vastuuhenkilöt FM Sara Hännikäinen
Tavoite	Opintojakson tavoitteena on perehdyttää opiskelija tieteenalakohtaiseen tieteellisen kirjoittamiseen ja laadukkaan tieteellisen tekstin vaatimukseen. Opiskelija saavuttaa omalla alallaan edellytettävät tieteellisen kirjoittajan perustaidot ja osaa itsenäisesti laatia tieteellisen tutkimusraportin. Opiskelija ymmärtää tieteellisen viestinnän vaikutukset oman tieteenalan ja ympäröivän yhteiskunnan vuorovaikutuksessa.
Sisältö	Kirjoittaminen osana oman alan tutkimusprosessia, kirjoitustyön organisointi, tutkielman ja tieteellisen artikkelin rakenne ja otsikointi, tieteellinen argumentointi, kommentoiva referointi, viittaustekniikka, tieteellinen asiatyylä, tutkimusraportin muotoseikat, tieteellisen tekstin havainnollistaminen ja kieliasu sekä tutkimusraportin tiivistelmä.

Suoritustapa	<p>Opintojakso integroidaan (sisällytetään) tieteenalojen tutkielmien ohjaukseen siten, että siinä hyödynnetään sekä tieteenalakohtaista ohjausta että kirjoitusviestinnän asiantuntijan osaamista.</p> <p>Tekstin- ja kielenhuollon ohjauksen keinoin opiskelijan tutkielmasta ohjataan esimerkiksi johdanto ja päätelmät (tai vastaavat luvut) ja tutkimusraportin tiivistelmä. Työskentely on itsenäistä kirjoittamista, kielenhuollon palautteen hyödyntämistä ja tutkielmatekstien muokkaamista. Tekstien ohjauksessa käytetään Kirjoittajan työkalupakki -verkko työkalua. Työskentely edellyttää opiskelijalta itseopiskelua ja vertaispalautteen hyödyntämistä. Ohjaus toteutetaan sekä pienryhmä- että yksilöohjauksena (Tekstipajassa).</p> <p>Suoritus arvioidaan tekstinäytöillä ja ohjauskeskusteluissa hyväksytty tai täydennettävä -periaatteella. Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän on</p> <ul style="list-style-type: none"> - osallistunut tieteenalan tutkimuskoulutukseen - työstänyt tutkimuskoulutukseen tai tutkielmanohjaukseen sisältyvät tekstit tai harjoitukset - hyödyntänyt saamaansa tieteenalan ja kirjoitusviestinnän ohjaajan palautetta kandidaatintutkielmassaan - arvioinut itse sitä, miten hän on hyödyntänyt ohjausta ja palautteita tekstitaitojensa kehittämiseksi. <p>Jos opiskelijan tutkielma arvioidaan hylätyksi, myös tieteellisen kirjoittamisen opintojakso on hylätty. Hylätty suoritus tarkoittaa täydennettävää suoritusta.</p> <p>Opintojakson tieteenalakohtaisen toteutuksen suunnittelevat tieteenalan tutkimuskoulutuksesta vastaavat henkilöt yhteistyössä kirjoitusviestinnän asiantuntijoiden kanssa.</p>
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitietovaatimukset	<p>Y02 Tieteellisen tutkimuksen perusteet 3 op</p> <p>Y03A Kirjoitusviestintä 2 op</p> <p>YTUTKMEN2 Metodiikan kurssi 2 op (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)</p> <p>Opiskelijalta edellytetään suomen kielen ja kirjoittamisen perusteiden hallintaa sekä tekstin- ja kielenhuollon asioiden itseopiskelua. Itseopiskelumateriaalia on Koulutusportaalissa Äidinkielen kirjoitusviestintä ja Torni-portaalissa Kielenhuoltojoulukot-sivuilla.</p>
Kirjallisuus	<p>Tieteellisen kirjoittamisen oppaat</p> <p>Tekstin- ja kielenhuollon verkkotyökalut (www.kielijelppi.fi)</p> <p>Tekstin- ja kielenhuollon oppaat</p> <p>Sotatieteellisten alojen opinnäyteohjeet</p>
Oheiskirjallisuus	Tutkimusmetodikirjallisuus

Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <p>- ItsearviointiTekstinäytöt, jotka arvioidaan hyväksytty tai täydennettävä-periaatteellaTekstipalautteen hyödyntäminen ja tekstien muokkaaminen</p> <p>Jatkuva arviointi</p> <p>- Tekstitaitojen itsearviointiVertaisarviointiOhjauskeskustelut</p>
---	---

Koodi	YM01B
Opintojakson nimi	Vetenskapligt skrivande 2 sp
Opintojakson alkamisajankohta	1. årets höst
Vastuuhenkilö	Tieteenalojen tutkimuskoulutuksen vastuuhenkilöt FM Ludvig Forsman, FM Sara Hännikäinen
Tavoite	Målet med studieperioden är att den studerande ska ha insikter om vetenskapligt skrivande på det egna området och om kraven på en högklassig vetenskaplig text. Den studerande uppnår grundläggande färdigheter i vetenskaplig skriftlig kommunikation på det egna området och klarar av att författa en vetenskaplig forskningsrapport. Den studerande förstår den vetenskapliga kommunikationens roll i kontakten mellan det egna fackområdet och det omgivande samhället.
Sisältö	Skrivandet som en del av forskningsprocessen, organisation av skrivprocessen, struktur och rubriksättning i avhandlingar och vetenskapliga artiklar, vetenskaplig argumentation, kommenterande referat, hänvisningsteknik, språk och stil i vetenskaplig text, formalia i vetenskapliga rapporter samt sammanfattning av forskningsrapporter.
Suoritustapa	Studieprestationen är integrerad i avhandlingsarbetet inom det egna ämnet så att den studerande kan dra nytta av den kunskap som finns hos det egna ämnets personal liksom kunskapen hos experter på skriftlig kommunikation.
Toteutuspaikka	MPKK
Esitietovaatimukset	<p>Y02 Tieteellisen tutkimuksen perusteet 3 op</p> <p>Y03B Skriftlig kommunikation 2 sp</p> <p>YTUTKMEN2 Metodiikan kurssi 2 op (kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen)</p> <p>Den studerande förutsätts behärska svenska och känna till grunderna om skrivande på svenska.</p>
Kirjallisuus	I tillämpliga delar som i YM01A samt för det specifikt svenska i enlighet med skrivhandledarens anvisningar.

Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Jatkuva arviointi</p> <p>- självvärdering av textförmåganhandledande diskussioner</p> <p>Harjoitustyöt</p> <p>- textprover (bedöms med "hyväksytty" eller "täydennettävä") utnyttjande av textrespons och textbearbetning</p>
---	--

Koodi	YM02
Opintojakson nimi	Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, 3 op
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Kielikeskus, kielikoulutussektori / Päivi Kilpinen
Tavoite	Sujuva taito tuottaa rakenteellisesti ja sisällöllisesti loogisia tekstejä sekä toimia neuvottelu- ja esittelytilanteissa.
Sisältö	Rekisterivariaatio, argumentaatiostrategiat, neuvottelutaidot
Suoritustapa	Toteutetaan kahdessa osassa: ensimmäinen osa, 2 op, toteutetaan intensiivisenä lähiopetuksena, johon liittyy omatoimisten valmistautumistehävien laatiminen. Toinen osa (1 op) suoritetaan opiskelijan valitsemalla tavalla integroituna muihin opintoihin.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Esitietovaatimukset	<p>Y05A Ensimmäinen vieras kieli, sotilasammattiviestinnän perusteet 2 op</p> <p>Y05B Ensimmäinen vieras kieli, sotilasammattiviestinnän jatkokurssi 2 op</p>
Kirjallisuus	Kurssille räätälöity materiaali.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	<p>Harjoitustyöt</p> <p>- Arviointi hyväksytty - täydennettävä. Hyväksytyin suorituksen edellytyksenä jatkuva osallistuminen sekä tehtävien ajallisesti ja sisällöllisesti asianmukainen suorittaminen.</p> <p>Tentti</p> <p>- Arviointi hyväksytty - täydennettävä.</p>

Koodi	YM03V
Opintojakson nimi	Vieras kieli, vapaaehtoinen englanti 2op: Communication Strategies for Crisis Management Contexts
Opintojakson alkamisajankohta	1. vuoden kevtlukukausi
Vastuuhenkilö	Kielikeskus, kielikoulutussektori / Päivi Kilpinen
Tavoite	Viestintä- ja neuvottelutaitojen kehittäminen erityisesti kriha-toimintaympäristöjen ja -tehtävien näkökulmasta keskeisissä asiayhteyksissä.
Sisältö	Viestintä- ja neuvottelustrategiat, konfliktitilanteiden selvittäminen, tulkien kanssa työskenteleminen

Suoritus tapa	Osallistuminen lähiopetukseen, omatoimisten tehtävien hyväksytty suorittaminen
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Kurssille räätälöity materiaali.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Arviointi hyväksytty - täydennettävä. Hyväksytyn suorituksen edellytyksenä jatkuva osallistuminen sekä tehtävien ajallisesti ja sisällöllisesti asianmukainen suorittaminen.

Koodi	YM04V
Opintojakson nimi	Vieras kieli, vapaaehtoinen englanti, 2op: Advanced Writing
Opintojakson alkamisajankohta	1. lukuvuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Kielikeskus, kielikoulutussektori / Päivi Kilpinen
Tavoite	Kirjallisten ammattiviestintätaitojen kehittäminen
Sisältö	Argumentaatiostrategiat, loogisesti etenevän tekstin rakenne-elementit, viestin välittäminen lukijalle kirjoittajan tarkoittamassa merkityksessä.
Suoritus tapa	Osallistuminen lähiopetukseen, omatoimisten tehtävien hyväksytty suorittaminen.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Kurssille räätälöity materiaali.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Arviointi hyväksytty - täydennettävä. Hyväksytyn suorituksen edellytyksenä jatkuva osallistuminen sekä tehtävien ajallisesti ja sisällöllisesti asianmukainen suorittaminen.

Koodi	YM05V
Opintojakson nimi	Vieras kieli, vapaaehtoinen (venäjä, ranska, saksa), 2 op, alkeistaso
Opintojakson alkamisajankohta	1. lukuvuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Kielikeskus, kielikoulutussektori / Päivi Kilpinen
Tavoite	Vieraskielisen ammattiviestinnän perusteiden harjoittelu valitussa kielessä.
Sisältö	Puhe- ja kirjallisen ammattiviestinnän alkeet ko. vieraassa kielessä.
Suoritus tapa	Osallistuminen lähiopetukseen sekä omatoiminen työskentely.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Räätälöity kurssimateriaali.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Arviointi hyväksytty - täydennettävä. Hyväksytyn suorituksen edellytyksenä jatkuva osallistuminen sekä tehtävien ajallisesti ja sisällöllisesti asianmukainen suorittaminen.

Koodi	YM06V
Opintojakson nimi	Vieras kieli, vapaaehtoinen (venäjä, ranska, saksa), 2 op, jatko-taso
Opintojakson alkamis-ajankohta	1. vuoden syyslukukausi
Vastuuhenkilö	Kielikeskus, kielikoulutussektori / Päivi Kilpinen
Tavoite	Vieraskielisen ammattiviestinnän perusteiden syventäminen valitussa kielessä.
Sisältö	Puhe- ja kirjallisen ammattiviestinnän strategiat.
Suoritustapa	Osallistuminen lähiopetukseen ja omatoiminen työskentely.
Toteutuspaikka	Maanpuolustuskorkeakoulu
Kirjallisuus	Räätälöity kurssimateriaali.
Opintojaksolla käytettävät arviointimenetelmät	Harjoitustyöt - Arviointi hyväksytty - täydennettävä. Hyväksytyn suorituksen edellytyksenä jatkuva osallistuminen sekä tehtävien ajallisesti ja sisällöllisesti asianmukainen suorittaminen.

8 Opiskelijan ABC – keskeiset käsitteet

Aineopinnot

Aineopinnot ovat 35 opintopisteen laajuinen opintokokonaisuus, joka suoritetaan perusopintojen jälkeen.

Arviointi

Arviointi on opintojakson päätyttyä annettava palaute, jolla kuvataan opiskelijan saavuttamia tietoja tai/tai taitoja. Arviointi voi olla joko hyväksytty–täydennettävä–hylätty tai numeerinen asteikolla 1–5. Opiskelijalla on oikeus saada suorituksestaan muutakin palautetta muodollisen arvioinnin lisäksi.

Arvosana

Arvosana on opintosuorituksen laadullinen mitta. Maanpuolustuskorkeakoulun arviointiasteikko on hyväksytty–hylätty tai 1–5.

Esitietovaatimukset

Opintojaksoon osallistumiselle voidaan edellyttää tiettyjen opintojen suoritamista. Mahdollisista esitietovaatimuksista kerrotaan tutkintovaatimuksissa.

Harjoitustyö

Harjoitustyö on sotatieteiden maisterin tutkintoon kuuluva pitkän sivuaineen aineopinnoissa laadittava oppinnäyte, jonka laajuus on 10 opintopistettä. Harjoitustyön tarkoituksena on, että tieteellisen ja oppiainekohtaisen tarkastelun avulla opiskelija kartuttaa työelämälähtöisten asioiden ja ilmiöiden kehittämisen osaamistaan.

Henkilökohtainen opintosuunnitelma - HOPS

HOPS on opiskelijan työväline, jolla oppimistoimintaa voidaan tehokkaasti jäsentää ja tukea. HOPS sisältää suunnitelman opintojen etenemisestä valituista opintokokonaisuuksista ja ajankäytöstä. HOPS laaditaan opintojen alussa, ja se muuttuu ja tarkentuu opintojen aikana.

Hyväksilukeminen

Hyväksilukemisella tarkoitetaan opintojen, työkokemuksen tai osaamisen hyväksymistä osaksi suoritettavaa tutkintoa, opintokokonaisuutta tai opintojaksoa. Hyväksilukemisella pyritään välttämään opintojen päällekkäisyyttä. Opiskelija hakee oma-aloitteisesti hyväksilukemista ainelaitoksilta. Tukea hyväksilukemisprosessiin opiskelija voi hakea opintojakson vastuopettajalta tai Opintoasiainosaston koulutussuunnittelijalta.

Johtosääntö

Johtosääntö on asiakirja, jossa määritellään Maanpuolustuskorkeakoulun hallinnon ja toiminnan periaatteet.

JOO-opinnot

JOO-opinnoilla tarkoitetaan joustavaa sivuaineopiskeluoikeutta. Valtakunnallisen JOO-sopimuksen mukaan opiskelija, jolla on tutkinnonsuoritusoikeus jossakin suomalaisessa yliopistossa, voi hakea määräaikaista oikeutta suorittaa tutkintoonsa sisällytettäviä opintoja toisessa suomalaisessa yliopistossa.

Kadetti

Kadetti on sotatieteiden kandidaatin tutkintoa suorittavan ja upseerin ammatin opiskelevan Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijan palvelusarvo.

Kadetin opas

Kadetin opas on joka syksy ilmestyvä sotatieteiden kandidaattiopiskelijan arjen sujumista tukeva opas.

Kandidaatintutkielma

Kandidaatintutkielma on sotatieteiden kandidaatin tutkintovaatimusten mukainen opinnäytetyö, jonka tarkoituksena on, että opiskelija perehtyy oman tieteenalansa lähestymistapoihin ja harjaantuu tieteellisessä kirjoittamisessa. Kandidaatintutkielman laajuus seminaareineen on 10 opintopistettä.

Kandidaatintutkinto

Kandidaatintutkinto on alempi korkeakoulututkinto. Uuden tutkintojärjestelmän opiskelijat suorittavat sotatieteiden kandidaatintutkinnon 180 opintopisteen laajuisena ennen ylempää korkeakoulututkintoa.

Korvaaminen

Korvaaminen on hyväksilukemisen muoto, jossa tutkintoon kuuluvia pakollisia opintoja korvataan muilla, sisällöltään vastaavilla saman alan samantasoisilla opinnoilla.

Kypsyysnäyte

Kypsyysnäyte on sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintovaatimukseen kuuluva joko seminaariin integroitu tai itsenäinen osaamisen näyttö, jonka avulla opiskelija osoittaa perehtyneisyytensä opinnäytteensä alaan ja riittävän tai hyvän suomen tai ruotsin kielen taitonsa.

Läpivienti (toteuttamissuunnitelma)

Läpivienti on opetussuunnitelman mukaisten opintojen toteuttamisen vuosisuunnitelma.

Maisterintutkinto

Maisterintutkinto on ylempi korkeakoulututkinto. Uuden tutkintojärjestelmän opiskelijoille sotatieteiden maisterin tutkinto on 120 opintopisteen laajuinen. Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaakseen opiskelijan pitää ensin suorittaa alempi korkeakoulututkinto.

Opetussuunnitelma

Opetussuunnitelma valmistellaan opetussuunnitelmatyöryhmässä ja käsitellään opetusneuvostossa. Opetussuunnitelman hyväksyy rehtori, ja se julkaistaan.

taan opinto-oppaassa. Opetussuunnitelma tarkoittaa samaa kuin tutkinto-vaatimukset.

Opinnäytetyö

Opinnäytetyö on yleisnimitys tieteellisille tutkimus- tai harjoitustöille, jotka sisältävät akateemisen tutkinnon tai kurssin tutkintovaatimuksiin ja joissa opiskelija osoittaa saavuttamansa tieteelliset taidot ja opintojensa osaamisen. Opinnäytetyölle asetettavat vaatimukset määritetään tutkintotason mukaisesti.

Opintoihin ilmoittautuminen

Opiskelija on itse vastuussa opintojaksoille ilmoittautumisesta. Opintojaksoihin ilmoittaudutaan WinhaWille-opiskelijaliittymän avulla. Sekä kandidaatti- että maisteriopintojen alussa opiskelijat saavat ohjeet opintoihin ilmoittautumisesta.

Opintojakso

Opintojakso on opetuksen suunnittelun ja opintojen perusyksikkö, joka tarkoittaa yhtä asiakokonaisuutta käsittelevää kurssia. Kunkin opintojakson laajuus ilmenee tutkintovaatimuksista. Opintokokonaisuudet jakaantuvat yhteen tai useampaan opintojaksoon. Opintojaksot voivat olla pakollisia, vaihtoehtoisia tai vapaasti valittavia.

Opintokokonaisuus

Opintokokonaisuus koostuu kahdesta tai useammasta opintojaksosta, jotka käsittelevät samaa aihepiiriä ja muodostavat tietyn kokonaisuuden, esimerkiksi jonkin oppiaineen perusopinnot. Yliopistossa tiettyjä opintokokonaisuuksia kutsutaan arvosanoiksi (esimerkiksi perusopinnot, aineopinnot ja syven-tävät opinnot).

Opintosuunta

Sotalinjat eriytyvät opintosuuntiin. Opintosuuntia ovat esimerkiksi jääkäriopin-tosuunta, laivasto-opintosuunta ja ohjaajaopintosuunta.

Opinto-oikeus

Yliopistoissa opinto-oikeudella tarkoitetaan yleensä tutkinnonsuoritusoi-keutta, joka on ainoastaan hakumenettelyn kautta saatu oikeus suorittaa tietyt opinnot. Lisäksi yliopistot voivat myöntää erillisiä opinto-oikeuksia tutkintoon johtamattomiin opintoihin (esimerkiksi oikeuden erillisiin opintoihin) sekä JOO-opinto-oikeuksia (joustavan sivuaineopinto-oikeuden) toisessa yliopistossa suori-tettaviin sivuaineopintoihin.

Opintopiste - op.

Opintopiste on yksikkö, jolla opinnot mitataan määrällisesti. Opintopiste tar-koittaa noin 27 tuntia opiskelijan työtä.

Opintosuoritusote

Opintosuoritusotteesta näkyvät opiskelijan suorittamat opintojaksot arvosa-noineen sekä opintokokonaisuusmerkinnät. Opiskelijan tulee seurata opin-tosuoritusotettaan säännöllisesti varmistaakseen, että hänen suorittamansa

opinnot ovat kirjautuneet opintorekisteriin oikein. Opintorekisteriotteen voi myös pyytää Opintoasiainosaston opintoasiainsihteeriltä.

Oppiaine

Maanpuolustuskorkeakoulussa opiskeltavia oppiaineita ovat sotataito, sotilaspedagogiikka, johtaminen ja sotatekniikka.

Perusopinnot

Perusopinnot ovat opintokokonaisuus, josta opinnot eri aineissa aloitetaan. Perusopinnot ovat laajuudeltaan 25 opintopistettä.

Pro gradu -tutkielma

Pro gradu -tutkielma on sotatieteiden maisterin tutkintovaatimusten mukainen oppinnäytetyö, jonka tarkoituksena on, että opiskelija osoittaa oman tieteenalansa teorioiden, menetelmien ja tieteellisen kirjoittamisen hallintaa. Pro gradun laajuus seminaareineen on 34 opintopistettä.

Puolustushaara-, aselaji- ja toimialakoulut - PAT-koulut

Puolustushaarakouluja ovat Maasotakoulu Lappeenrannassa, Merisotakoulu Helsingissä ja Ilmasotakoulu Tikkakoskella.

Aselaji- ja toimialakouluja ovat Pioneeri- ja Suojelukoulu Keuruulla, Tykistökoulu Niinisalossa, Viestikoulu Riihimäellä, Panssarikoulu Parolassa, Urheilukoulu Lahdessa, Huoltokoulu Lahdessa, Ilmavoimien Tekninen Koulu Hallissa, Lentosotakoulu Kauhavalla, Utin Jääkärirykmentin Helikopteripataljoona Kouvolaan sekä Espoossa ja Imatralla sijaitseva Raja- ja Merivartiokoulu.

Pääaine

Pääaine on tieteenala, johon opiskelija erikoistuu ja josta opiskelija tekee tutkintonsa laajimman opintokokonaisuuden ja oppinnäytetyönsä.

Sivuaine

Sivuaine on pääainetta suppeampi kokonaisuus, jonka laajuus riippuu siitä, onko kyseessä pitkä sivuaine vai pakollisiin perusopintoihin kuuluva niin sanottu lyhyt sivuaine.

Sotalinja

Maanpuolustuskorkeakoulun sotalinjoja ovat merisotalinja, maasotalinja, ilmasotalinja sekä sotalinjoihin rinnastettava rajavartiolinja.

Sotilasammattilliset opinnot

Upseerin virkaan vaaditaan tutkintoihin johtavien sotatieteellisten opintojen lisäksi tiettyjen sotilasammattillisten opintojen suorittamista. Sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintojen rinnalla suoritettavat sotilasammattilliset opinnot täydentävät tutkintoon johtavaa koulutusta. Niiden tavoitteena on antaa käytännön työnhallinnan kannalta oleellinen puolustushaara-, aselaji- ja toimialaosaaaminen ja toimeenpanokyky.

Syventävät opinnot

Syventävät opinnot ovat perus- ja aineopintoja seuraava opintokokonaisuus. Sotatieteiden maisterin tutkinnossa syventävät opinnot ovat laajuudeltaan 80 opintopistettä. Syventävät opinnot suoritetaan pääaineessa ja pro gradu -tutkielma tehdään osana syventäviä opintoja.

Tutkimusraportti

Tutkimusraportti on opinnäytetyön kirjallinen esitys, jota eri tutkintotasoilla kutsutaan joko kandidaatintutkielmaksi, pro gradu -tutkielmaksi, tutkielmaksi, diplomityöksi tai väitöskirjaksi. Myös sotatieteiden maisterin tutkinnon pitkän sivuaineen harjoitustyöstä laaditaan tutkimusraportti. Tutkimusraportti kirjoitetaan yleensä suomeksi tai ruotsiksi, ellei muun kielen käyttöön ole perusteltuja syitä.

Tutkimusseminaari

Tutkimusseminaari on pro gradu -tutkielman laatimista tukevien seminaarien kokonaisuus. Tutkimusseminaarissa käsitellään opiskelijoiden opinnäytetöitä niiden eri vaiheissa sekä harjoitellaan tieteellistä argumentointia ja viestintää.

Tutkinto

Opiskelija on suorittanut tutkinnon silloin, kun hän on suorittanut jonkin pääaineen mukaan hänelle määräytyvät opinnot ja saanut siitä tutkintotodistuksen. Tutkinto antaa tiedolliset ja taidolliset valmiudet toimia tietyissä tehtävissä ja oppia työn aikana. Sotatieteellisiä perustutkintoja ovat sotatieteiden kandidaatin tutkinto (SK) ja sotatieteiden maisterin tutkinto (SM). Sotatieteellisiä jatkotutkintoja ovat yleisesikuntaupseerin tutkinto ja sotatieteiden tohtorin tutkinto. Yleensä tieteellisen perustutkinnon suorittaminen on edellytyksenä jatkotutkinnon suorittamiselle.

Tutkintovaatimukset

Tutkintovaatimukset muodostavat ohjeiston, joka julkaistaan korkeakoulun opinto-oppaana. Tutkintovaatimuksissa asetetaan tutkinnon, oppiaineen, opintokokonaisuuksien sekä opintojaksojen tavoitteet.

Työelämäjakso

Sotatieteiden kandidaatin tutkintoa seuraavan työelämäjakson tavoitteena on syventää upseerin käytännön osaamista ennen maisterintutkintoon johdavia opintoja.

Valintaopas

Valintaopas on asiakirja, joka määrittää opiskelijavalinnan perusteet ja antaa hakijoille tietoa opiskelusta Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Viikko-ohjelma

Viikko-ohjelma on käsky, jossa määritetään eri oppiaineiden viikon opetus, opettajat ja opetustilat. Yleensä viikko-ohjelmat julkaistaan kurssin verkko-työtilassa. Opiskelijan velvollisuus on perehtyä kunkin viikon viimeisimpään viikko-ohjelmaan.

WinhaPro

WinhaPro, eli puhekielessä Winha, on opiskelijahallintojärjestelmä ja opiskelijarekisteri.

WinhaWille

WinhaWille, eli puhekielessä Wille on opiskelijahallintojärjestelmän opiskelijaliittymä, jota käytetään internetissä.

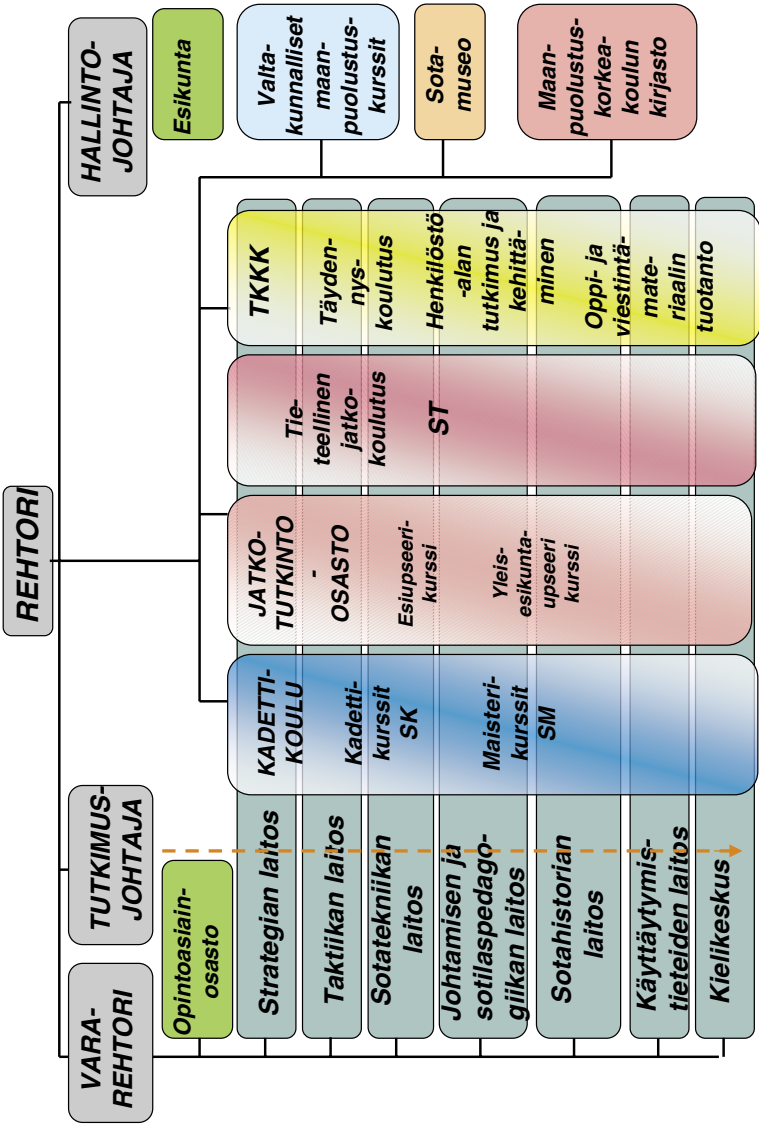
Yleiset opinnot

Yleiset opinnot ovat luonteeltaan yleissivistäviä, muita oppiaineita tukevia opintoja. Yleisistä opinnoista osa on kaikille pakollisia eli tutkintoon kuuluvia opintoja.

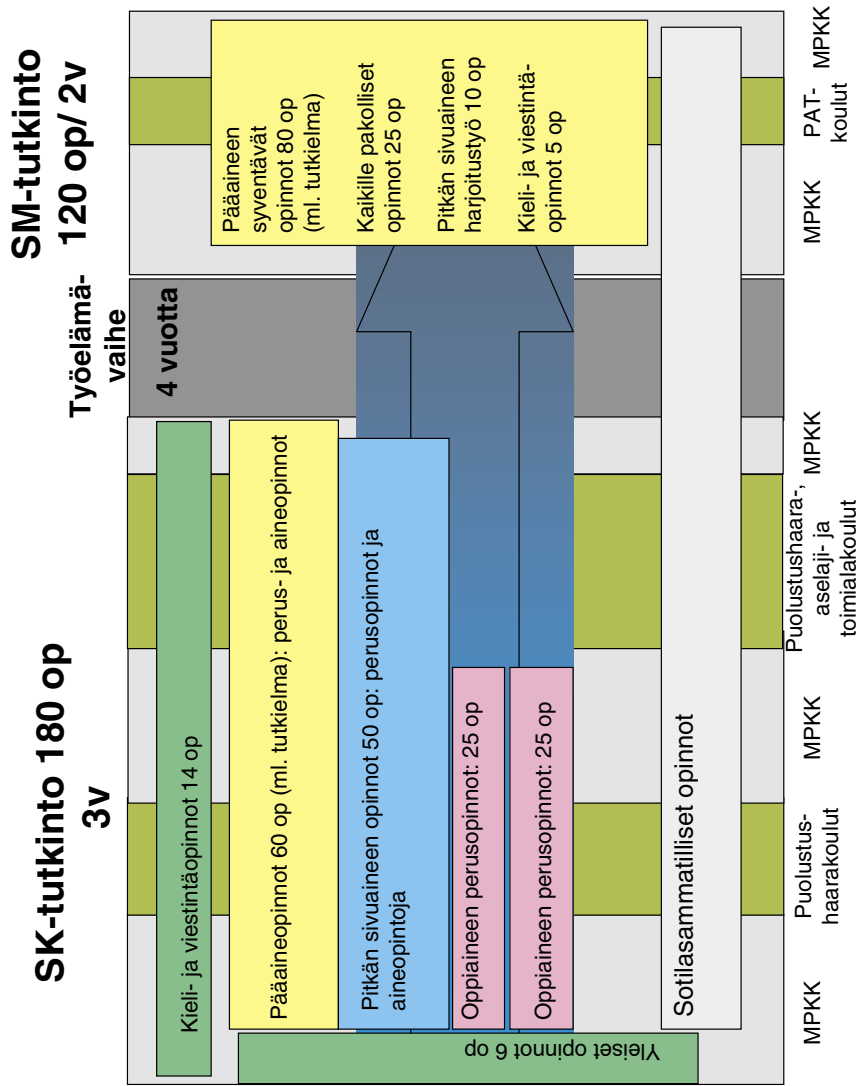
Liitteet

Liite 1. Maanpuolustuskorkeakoulun organisaatio 1.1.2009

MAANPUOLUSTUSKORKEAKOULU 1.1.2009

Liite 2. Sotatieteiden kandidatin ja maisterin tutkintojen rakenne

Liite 3. Laki Maanpuolustuskorkeakoulusta (1121/2008)

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2008

Laki

Maanpuolustuskorkeakoulusta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Asema

Maanpuolustuskorkeakoulu on puolustusvoimiin kuuluva sotatieteellinen korkeakoulu.

Maanpuolustuskorkeakoulu on puolustusvoimain komentajan alainen. Pääesikunnan toimivallasta Maanpuolustuskorkeakoulua koskevassa asiassa säädetään tässä laissa sekä puolustusvoimista annetussa laissa (551/2007).

Maanpuolustuskorkeakoulun sisäisestä sotilaallisesta järjestyksestä säädetään puolustusvoimista annetun lain 30 §:ssä.

2 §

Tehtävät

Maanpuolustuskorkeakoulun tehtävänä on edistää sotatieteellistä tutkimusta ja antaa tutkimukseen ja alan parhaisiin käytäntöihin perustuvaa sotatieteellistä opetusta sekä kasvattaa opiskelijoita palvelemaan isänmaata ja ihmiskuntaa. Maanpuolustuskorkeakoulu johtaa sotilaslaitoksissa ja rajavartiolaitokseen kuuluvassa Raja- ja merivartiokoulussa annettavaa sotatieteiden kandidaatin ja sotatieteiden maisterin tutkintoihin sisältyvää opetusta.

Tehtäviään hoitaessaan Maanpuolustuskorkeakoulu toimii vuorovaikutuksessa muun yhteiskunnan kanssa sekä edistää tutkimustulosten yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Puolustushaarat ja rajavartiolaitos ohjaavat upseerin virkaan vaadittavia sotilasammattillisia opintoja. Sotilasammattillista opetusta annetaan puolustusvoimien puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa sekä rajavartiolaitoksen Raja- ja merivartiokoulussa. Sotilasammattillisia opintoja voidaan järjestää myös Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Pääesikunta vahvistaa Maanpuolustuskorkeakoulun opetuksen yleiset tavoitteet ja sovittaa yhteen Maanpuolustuskorkeakoulun opetuksen puolustusvoimien muun koulutuksen kanssa.

3 §

Arviointi

Maanpuolustuskorkeakoulu arvioi koulutustaan ja tutkimustaan sekä niiden vaikuttavuutta ja osallistuu ulkopuoliseen toimintansa arviointiin.

Maanpuolustuskorkeakoulu julkistaa järjestämänsä arvioinnin tulokset.

2 luku

Opetus

4 §

Opetuksen julkisuus

Maanpuolustuskorkeakoulun sotatieteellinen opetus on julkista, jollei viranomaisten

toiminnan julkisuudesta annetusta laista (621/1999) muuta johdu. Lisäksi Maanpuolustuskorkeakoulun rehtori voi rajoittaa pääsyä opetusta seuraamaan palveluturvallisuuden varmistamiseksi, opetustilojen rajallisuuden vuoksi tai muusta vastaavasta perustellusta syystä.

5 §

Opetuksen maksuttomuus

Tutkintoihin johtava opetus on opiskelijalle maksutonta.

Muussa koulutuksessa voidaan periä maksuja valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädettyjen perusteiden mukaan.

6 §

Tutkinnot

Maanpuolustuskorkeakoulussa voidaan suorittaa:

- 1) sotatieteiden kandidaatin tutkinto, joka on alempi korkeakoulututkinto;
- 2) sotatieteiden maisterin tutkinto, joka on ylempi korkeakoulututkinto;
- 3) yleisesikuntaupseerin tutkinto ja sotatieteiden tohtorin tutkinto, jotka ovat jatkotutkintoja.

Maanpuolustuskorkeakoulussa suoritettavien tutkintojen tavoitteista ja laajuudesta, opintojen rakenteesta sekä opetuksen järjestämisestä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

7 §

Täydennyskoulutus ja muu koulutus sekä opetus

Maanpuolustuskorkeakoulussa voidaan järjestää sotatieteellistä täydennyskoulutusta ja muuta koulutusta sekä antaa sotilasammattillista opetusta.

8 §

Opetus- ja tutkintokieli

Opetus- ja tutkintokieli on suomi.

Opiskelijalla on oikeus käyttää opiskelijavalinnassa ja kokeissa joko suomen tai ruotsin kieltä. Opinnäyte laaditaan joko suomen tai ruotsin kielellä.

Maanpuolustuskorkeakoulu voi päättää, että opetusta voidaan antaa ja opinnäyte laatia myös muulla kielellä.

3 luku

Hallinto ja organisaatio

9 §

Organisaatio

Maanpuolustuskorkeakouluun kuuluu esikunta, osastoja, ainelaitoksia ja muita yksiköitä.

Maanpuolustuskorkeakoulun jakaantumisesta osastoihin, ainelaitoksiin tai muihin yksiköihin määrätään tarkemmin Maanpuolustuskorkeakoulun johtosäännössä.

10 §

Rehtori

Rehtori johtaa, ohjaa ja valvoo Maanpuolustuskorkeakoulun toimintaa. Rehtori ohjaa myös muualla kuin Maanpuolustuskorkeakoulussa toimeenpantavaa sotatieteellisiin tutkintoihin sisältyvää opetusta johtosäännössä tarkemmin määrättävällä tavalla.

Maanpuolustuskorkeakoululle kuuluvat asiat ratkaisee rehtori, jollei tässä tai muussa laissa toisin säädetä. Työjärjestyksessä voidaan rehtorin toimivaltaan kuuluva asia antaa Maanpuolustuskorkeakoulun muun virkamiehen ratkaistavaksi, jos se on Maanpuolustuskorkeakoulun kannalta merkitykseltään vähäinen ja koskee:

- 1) henkilöstöhallintoa sekä muuta sisäistä hallintoa;
- 2) lausunnon tai selvityksen antamista tai esityksen tekemistä; tai
- 3) sisäisiä määräyksiä, jollei toimivalta niiden antamiseen tule laista.

Rehtorilla on oikeus ottaa ratkaistavakseen johtosäännössä tai työjärjestyksessä jonkun muun virkamiehen ratkaistavaksi määrätty asia.

11 §

Opintotukilautakunta

Maanpuolustuskorkeakoulussa on opintotukilautakunta. Lautakunnan asettamisesta, kokoonpanosta ja tehtävistä säädetään opintotukilaissa (65/1994). Opintotukilautakunnan opiskelijajäsenet nimeää oppilaskunta.

12 §

Monijäseniset hallintoelimet

Maanpuolustuskorkeakoulussa voi olla valmistelevia ja neuvoa-antavia monijäsenisiä hallintoelimiä.

Edellä mainittujen hallintoelinten kokoonpanosta ja tehtävistä määrätään työjärjestyksessä.

13 §

Henkilöstö

Maanpuolustuskorkeakoulun henkilöstö on puolustusvoimien viroissa. Maanpuolustuskorkeakoulussa voi olla myös työsuhteessa olevaa henkilöstöä. Virkojen kelpoisuusvaatimuksista säädetään erikseen.

4 luku

Opiskelijavalinnat

14 §

Opiskelijaksi ottaminen

Opiskelija otetaan suorittamaan sotatieteiden kandidaatin ja sotatieteiden maisterin tutkintoa, jompaakumpaa mainituista tutkinnoista tai jatkotutkintoa. Opiskelijan, joka valitaan suorittamaan upseerin virkaan johtavia opintoja, on sotatieteiden kandidaatin tai sotatieteiden maisterin tutkinnon lisäksi suoritettava 2 §:n 3 momentissa tarkoitetut sotilasammattilliset opinnot.

Opiskelijat ottaa Maanpuolustuskorkeakoulu. Pääesikunta ottaa kuitenkin ulkomaalaiset opiskelijat.

Opiskelijavalinta järjestetään valinta- ja soveltuvuuskokeiden avulla. Soveltuvuuskokeeseen osallistuvat upseerin virkaan vaadittaviin opintoihin hakevat. Valinta- ja soveltuvuuskokeen perusteista päättää pääesikunta ja niiden järjestämisestä Maanpuolustuskorkeakoulu. Jos Maanpuolustuskorkeakoulu opiskelijoiden määrän rajoittamisen vuoksi ei voi ottaa koulutukseen kaikkia hakijoita, hakijoihin on sovellettava yhdenmukaisia valintaperusteita.

Opiskelija voi ottaa samana lukuvuonna vastaan vain yhden korkeakoulututkintoon johtavan opiskelupaikan.

15 §

Täydentävät opinnot sotatieteiden maisterin tutkinnon suorittamiseksi

Jos sotatieteiden maisterin tutkintoa suorittamaan otettu on suorittanut alemman korkeakoulututkinnon muualla kuin Maanpuolustuskorkeakoulussa, häneltä voidaan edellyttää koulutuksessa tarvittavien valmiuksien saavuttamiseksi täydentäviä opintoja.

16 §

Kelpoisuus korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin sekä upseerin virkaan johtaviin opintoihin asetettavat lisävaatimukset

Kelpoinen opiskelijaksi sotatieteellisiin opintoihin, jotka johtavat pelkästään alempaan tai sekä alempaan että ylempään korkeakoulututkintoon, on henkilö, joka on suorittanut ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetussa laissa (672/2005) tarkoitetun tutkinnon tai saanut ulkomaisen koulutuksen, joka asianomaisessa maassa antaa kelpoisuuden vastaaviin korkeakouluopintoihin tai jolla Maanpuolustuskorkeakoulu toteaa muutoin olevan opintoja varten vastaavat tiedot ja valmiudet.

Kelpoinen opiskelijaksi sotatieteellisiin opintoihin, jotka johtavat pelkästään ylempään korkeakoulututkintoon, on henkilö, joka on suorittanut soveltuvan alemman korkeakoulututkinnon, soveltuvan ammattikorkeakoulututkinnon tai soveltuvan ulkomaisen koulutuksen, joka asianomaisessa maassa antaa kelpoisuuden vastaaviin korkeakouluopintoihin taikka jolla Maanpuolustuskorkeakoulu toteaa muutoin olevan opintoja varten riittävät tiedot ja valmiudet.

Upseerin virkaan johtaviin opintoihin otettavalta vaaditaan lisäksi, että henkilö on:

- 1) Suomen kansalainen;
- 2) ennen opintojen aloittamista saanut reservin upseerin koulutuksen;
- 3) terveydentilaltaan ja muutoin puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen tehtävien asianmukaisen hoitamisen kannalta sopiva;
- 4) enintään 26-vuotias, lentäjäksi koulutettava kuitenkin enintään 23-vuotias.

Maanpuolustuskorkeakoulun rehtori voi muualla aikaisemmin suoritetun tutkinnon tai muiden opintojen vuoksi taikka muusta vastaavasta erityisestä syystä myöntää poikkeuksen 3 momentin 4 kohdassa säädetystä vaatimuksesta.

17 §

Kelpoisuus jatkotutkintoon johtaviin opintoihin

Kelpoinen opiskelijaksi opintoihin, jotka johtavat yleisesikuntaupseerin tutkintoon, on henkilö, joka on suorittanut sotatieteiden maisterin tutkinnon Maanpuolustuskorkeakoulussa. Erityisistä syistä voidaan yleisesikuntaupseerin tutkintoa suorittamaan hyväksyä hakija, jolla on muussa korkeakoulussa suoritettu soveltuva ylempi korkeakoulututkinto ja jolla muutoin todetaan olevan opintoja varten riittävät tiedot ja valmiudet.

Tarvittaessa Maanpuolustuskorkeakoulu voi asettaa jatko-opinnoille esitietovaatimuksia ja ylempään korkeakoulututkinnon arvosanoille vähimmäisvaatimuksia.

Kelpoinen opiskelijaksi opintoihin, jotka johtavat sotatieteiden tohtorin tutkintoon, on henkilö, joka on suorittanut yleisesikuntaupseerin tutkinnon. Erityisistä syistä voidaan sotatieteiden tohtorin tutkintoa suorittamaan hyväksyä hakija, jolla on Maanpuolustuskorkeakoulussa tai muussa korkeakoulussa suoritettu soveltuva ylempi korkeakoulututkinto.

18 §

Opiskelijoiden määrän vahvistaminen

Puolustusvoimain komentaja vahvistaa puolustusvoimien toimintasuunnitelmassa vuosittain tutkintoja suorittamaan ja täydennyskoulutukseen hyväksyttävien opiskelijoiden määrän. Rajavartiolaitoksen esikunta vahvistaa rajavartiolaitoksessa palvelua varten hyväksyttävien opiskelijoiden määrän.

19 §

Opiskelijaksi pyrkivän terveydentilatiedot ja turvallisuus selvitys

Maanpuolustuskorkeakoulu päättää 16 §:n 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja vaatimuksista. Opiskelijaksi pyrkivän tulee antaa Maanpuolustuskorkeakoululle opiskelijaksi ottamisen arvioinnissa tarvittavat terveydentilaansa koskevat tiedot Maanpuolustuskorkeakoulun määräämällä tavalla. Maanpuolustuskorkeakoulussa tehtävästä päihdetestauksesta säädetään 30 §:ssä.

Maanpuolustuskorkeakoulu pyytää opiskelijoiksi pyrkivistä turvallisuus selvityksistä annetun lain (177/2002) mukaisen turvallisuus selvityksen.

5 luku

Opiskelijoiden oikeudet ja velvollisuudet

20 §

Opiskelijan ylläpito

Upseerin virkaan vaadittavia sotatieteiden kandidaatin tutkintoon johtavia ja sotilasammattillisia opintoja suorittavalle annetaan opiskelun ajaksi maksutta majoitus, muonitus, vaateus sekä opinto- ja harjoitusvälineet. Puolustusministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin opiskelijan ylläpidon maksuttomasta toteuttamisesta.

21 §

Päiväraha

Upseerin virkaan vaadittavia sotatieteiden kandidaatin tutkintoon johtavia ja sotilasammattillisia opintoja suorittavalle opiskelijalle voidaan suorittaa kustannusten korvauksena päivärahaa, joka on suuruudeltaan vähintään 46 prosenttia kulloinkin voimassa olevasta valtion virkamiesten kokopäivärahasta. Päivärahan rahamäärästä ja maksamisenettelystä voidaan säätää tarkemmin puolustusministeriön asetuksella.

22 §

Korvaus palvelusolosuhteista

Upseerin virkaan vaadittavia sotatieteiden kandidaatin tutkintoon johtavia ja sotilasammattillisia opintoja suorittavalle opiskelijalle voidaan suorittaa vaativien palvelusolosuhteiden perusteella laskuvarjohyppylisää, sukellusrahaa ja lentävän henkilöstön lisää. Vaativien palvelusolosuhteiden perusteella maksettavien korvausten rahamäärästä ja maksamisenettelystä voidaan säätää tarkemmin puolustusministeriön asetuksella.

23 §

Matkustamiskustannusten korvaaminen

Upseerin virkaan vaadittavia sotatieteiden kandidaatin tutkintoon johtavia ja sotilasammattillisia opintoja suorittavalla opiskelijalla on oikeus saada vähintään kaksi valtion kustantamaa matkaa opiskelupaikan ja koti- tai asuinpaikan välillä Suomessa jokaista täyttä opiskelukulenterikuukautta kohden.

Matkustamiskustannukset korvataan edullisimman julkisen kulkuneuvon käyttämisestä aiheutuvien kustannusten mukaisesti. Matkustamiskustannukset ulkomailta ja ulkomaille korvataan vain, jos opiskelija asuu ulkomilla vakinaisesti. Vastaavalla

tavalla korvataan tutkimoon kuuluvien kotimaan tai ulkomaan komennusmatkojen matkustamiskustannukset.

Matkustamiskustannusten korvaamisesta ja siihen liittyvistä menettelyistä voidaan säätää tarkemmin puolustusministeriön asetuksella.

24 §

Etuuksien verottomuus

Edellä 20–23 §:ssä tarkoitetut etuudet eivät ole tuloverolaissa (1535/1992) tarkoitettua veronalaista tuloa.

25 §

Opiskeluaika

Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijan tulee suorittaa tutkimoon johtavat ja so-tilasamatilliset opinnot opetussuunnitelmassa määritellyssä ajassa.

26 §

Opiskelun keskeyttäminen

Maanpuolustuskorkeakoulu voi keskeyttää opiskelijan hakemuksesta tämän opiskelun määräajaksi. Maanpuolustuskorkeakoulu voi omasta aloitteestaan keskeyttää opiskelijan opiskelun kerrallaan enintään yhden vuoden määräajaksi:

- 1) pitkäaikaisen sairauden vuoksi;
- 2) jos opiskelija ei kykene suorittamaan opintojaan hyväksytysti opetussuunnitelman mukaisesti;
- 3) opiskelijaan kohdistuvan rikostutkinnan ajaksi; tai
- 4) muusta 1–3 kohdassa säädettyyn rinnastettavasta painavasta syystä.

Maanpuolustuskorkeakoulu päättää opiskelijan aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisesta opiskelijan tullessa jatkamaan opiskeluaan. Opiskelun enimmäisaikaan ei lasketa 1 momentissa tarkoitettua aikaa, jona opiskelu on keskeytynään.

27 §

Opiskeluoikeuden menettäminen

Opiskelija menettää opiskeluoikeuden, jos hän:

- 1) on antanut Maanpuolustuskorkeakouluun pyrkinessään sellaisen väärän tai harhaanjohtavan tiedon taikka salannut sellaisen itseään koskevan seikan, joka olisi estänyt hänen valintansa opiskelijaksi;
- 2) on syyllistynyt opintojen aikana rikokseen, joka osoittaa sopimattomuutta puolustusvoimien upseerin tai rajavartiolaitoksen upseerin virkaan taikka on muutoin käyttäytynyt puolustusvoimien upseerin tai rajavartiolaitoksen upseerin arvolle sopimattomalla tavalla; rikoksena tai sopimattomana käytöksenä on pidettävä erityisesti tekoa tai käytöstä, joka on omiaan vaarantamaan luottamusta puolustusvoimille ja rajavartiolaitokselle kuuluvien tehtävien rehelliseen, luotettavaan ja oikeudenmukaiseen hoitoon;
- 3) kieltäytyy 30 §:ssä tarkoitetusta päihdetestauksesta tai antaa päihteiden väärinkäytön osoittavan näytteen;
- 4) laiminlyö toistuvasti taikka olennaisella tavalla opetukseen osallistumisen;
- 5) on toistuvasti taikka olennaisella tavalla rikkonut Maanpuolustuskorkeakoulun johtosääntöä;
- 6) ei jatka opiskeluaan 26 §:ssä tarkoitetun määräajan päätyttyä tai perusteita opiskelun jatkamiselle ei enää ole; taikka
- 7) ei ole suorittanut opintojaan opetussuunnitelmassa määritellyssä enimmäisajassa, eikä Maanpuolustuskorkeakoulu erityisestä syystä myönnä hänelle lisäaikaa opintojen loppuun saattamiseen.

Edellä 1 momentin 2 kohtaa sovelletaan ainoastaan upseerin virkaan johtavia sotatieteellisiä ja sotilasammattillisia opintoja suorittavaan opiskelijaan. Opiskeluvoikeuden menettämisen edellytyksenä 1 momentin 2, 4 ja 5 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa on, ettei sotilaskurinpitomenettelyssä määrättyä tai sotilasoikeudenkäyntimenettelyssä tuomittua seuraamusta ole pidettävä riittävänä.

28 §

Menettely opiskelun keskeyttämistä tai opiskeluvoikeuden menettämistä koskevassa asiassa

Opiskelun keskeyttämisestä ja opiskeluvoikeuden menettämisestä päättää rehtori. Opiskelun keskeyttämisen tai opiskeluvoikeuden menettämisen syy on ilmoitettava opiskelijalle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu päätös voidaan panna muutoksenhausta huolimatta heti täytäntöön, jollei Maanpuolustuskorkeakoulu tai hallinto-oikeus toisin määrää. Jos opiskeluvoikeuden menettämistä koskeva päätös kumotaan, ylimääräisessä muutoksenhaussa poistetaan tai puretaan, Maanpuolustuskorkeakoulu päättää opiskelijan siihen mennessä suorittamien opintojen ja hankitun osaamisen tunnustamisesta myöhemmin vastaavien opintojen yhteydessä.

29 §

Palvelussitoumukset

Upseerin virkaan johtaviin sotatieteellisiin ja sotilasammattillisiin opintoihin hyväksytyt samoin kuin puolustusvoimien, rajavartiolaitoksen tai puolustusministeriön virassa olevan on annettava kirjallinen sitoumus siitä, että hän palvelee koulutustaan vastaavassa puolustusministeriön, puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen virassa tietyn vähimmäisajan (sitoumusajaksi). Sitoumusajan pituus on sotatieteiden maisterin tutkinnon suorittamisesta lukien enintään neljä vuotta, sotatieteiden tohtorin tutkinnon suorittamisesta lukien enintään neljä vuotta, sotatieteiden kandidaatin tutkinnon suorittamisesta enintään kolme vuotta, yleisesikuntaupseerin tutkinnon suorittamisesta lukien enintään kolme vuotta sekä lentäjäksi ja tähystäjäksi opiskeleva sotilasvirkaan koulutettavana oppilaana ja virassa yhteensä enintään 14 vuotta koulutuksen alkamisesta lukien. Sitoumus koskee tohtorin ja yleisesikuntaupseerin tutkinnon osalta vain täysin palkkaeduin tapahtuvaa opiskelua. Koulutuksesta aiheutuvia kohtuullisia kustannuksia vastaavista sitoumusajoista säädetään tarkemmin puolustusministeriön asetuksella.

Jos edellä 1 momentissa tarkoitettu henkilö 1 momentissa tarkoitettuna aikana irtisanoutuu tai irtisanotaan taikka hän keskeyttää tai hänen opiskelunsa Maanpuolustuskorkeakoulussa keskeytetään hänestä itsestään johtuvan muun syyn kuin sairauden, meripalvelukelpoisuuden tai lentotäpumuksen puuttumisen takia, hänen on korvattava valtiolle se määrä, joka määräytyy tutkinnon lajin tai koulutuksen sisällön mukaan ja on enintään puolet valtiolle aiheutuneista koulutuskustannuksista. Jos opiskelu keskeytyy tai keskeytetään, päätöksen korvauksen perimisestä tekee Maanpuolustuskorkeakoulu. Virasta irtisanoutuessa tai irtisanottaessa vastaavan päätöksen tekee joukko-osasto. Tarkempia säännöksiä korvauksen määräytymisestä ja perinnästä annetaan puolustusministeriön asetuksella.

Korvaus saadaan ulosottaa ilman tuomiota tai päätöstä siten kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

Rajavartiolaitoksen palvelussitoumuksista säädetään muutoin rajavartiolaitoksen hallinnosta annetussa laissa (577/2005).

30 §

Päihdetestaus

Opiskelijaksi hakeutuva on velvollinen osallistumaan terveydenhuollon ammattihenkilön ja laboratoriohenkilökunnan tekemään päihdetestiin ennen opiskelijaksi hyväksymistä. Opintoja suorittava on velvollinen Maanpuolustuskorkeakoulun määräyksestä osallistumaan päihdetestiin myös opiskeluaikana tai siihen liittyvässä harjoittelussa, jos on perusteltua aihetta epäillä, että opiskelija esiintyy päihteiden vaikutuksen alaisena.

Päihdetestistä saatu tieto on terveydentilatieto. Terveydenhuollon ammattihenkilö voi luovuttaa Maanpuolustuskorkeakoululle kirjallisen johtopäätöksen päihdetestistä.

31 §

Opiskelijan ja opiskelijaksi pyrkijän terveydentilaa koskevien tietojen käsittely

Opiskelijan ja opiskelijaksi pyrkijän terveydentilaa koskevaa tietoa saavat Maanpuolustuskorkeakoulussa käsitellä vain ne henkilöt, jotka valmistelevat taikka tekevät päätöksen opiskelijavalinnasta, opiskelun keskeyttämisestä tai opiskeluoikeuden menettämisestä taikka antavat lausuntoja mainituista asioista. Maanpuolustuskorkeakoulun on säilytettävä terveydentilaa koskevat tiedot erillään muista henkilötiedoista. Terveydentilaa koskevat tiedot tulee poistaa rekisteristä välittömästi, kun niiden säilyttämiselle ei ole enää lakisääteisten tehtävien edellyttämää perustetta, kuitenkin viimeistään vuoden kuluttua tietojen merkitsemisestä rekisteriin.

32 §

Sotilaspuvun ja virkapuvun käyttö

Upseerin virkaan johtavia sotatieteellisiä ja sotilasammattillisia opintoja suorittavan sekä puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen sotilasvirassa palvelevan opiskelijan on käytettävä koulutukseen osallistuessaan sotilaspukua tai virkapukua.

Sotilaspuvuista ja virkapuvuista sekä sotilaspuvun käyttämisestä määrää tarkemmin pääesikunta. Rajavartiolaitoksen Raja- ja merivartiokoulussa annettavassa koulutuksessa sotilaspuvuista ja virkapuvuista sekä niiden käyttämisestä määrää tarkemmin rajavartiolaitos.

33 §

Muutoksenhaku

Maanpuolustuskorkeakouluun opiskelijaksi hakenut henkilö, jota ei ole 14 §:ssä tarkoitetussa menettelyssä hyväksytty opiskelijaksi, saa hakea Maanpuolustuskorkeakoululta kirjallisesti oikaisua asiassa annettuun päätökseen 14 päivän kuluessa valinnan tuloksen julkistamisesta. Valinnan tulosta ei saa oikaisupyyntöä johdosta muuttaa kenenkään opiskelemaan valitun vahingoksi.

Opiskelija saa hakea Maanpuolustuskorkeakoululta oikaisua myös opintosuorituksen arvosteluun 14 päivän kuluessa siitä kun opiskelijalla on ollut tilaisuus saada arvostelun tulokset sekä arvosteluperusteiden soveltaminen tai edellä tarkoitettu opintoja koskeva päätös tietoonsa.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen, johon saa hakea oikaisua, ei saa hakea muutosta valittamalla. Oikaisumenettelyssä annettuun päätökseen haetaan hallinto-oikeudelta muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Opintosuoritusten arvostelua koskevaan oikaisumenettelyssä annettuun päätökseen ei kuitenkaan saa hakea muutosta valittamalla.

Muuhun tässä laissa tarkoitettuun päätökseen haetaan valittamalla muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen, joka koskee opiskelijaksi hyväksymistä tai opiskeluoikeuden menettämistä tai opiskelun keskeyttämistä, ei saa hakea muutosta valittamalla.

6 luku

Erinäiset säännökset

34 §

Johtosääntö ja työjärjestys

Sen lisäksi, mitä edellä 9 §:n 2 momentissa säädetään, Maanpuolustuskorkeakoulun opetuksen järjestelystä, opiskelijavalintamenettelystä, opiskelijoiden arvostelusta ja tarvittaessa muistakin opintoja koskevista asioista määrätään puolustusvoimain komentajan vahvistamassa johtosäännössä. Toimivallasta antaa johtosäännössä tarkempia määräyksiä muualla kuin Maanpuolustuskorkeakoulussa annettavan sotatieteellisen opetuksen ohjauksesta säädetään 10 §:n 1 momentissa.

Maanpuolustuskorkeakoulun työjärjestyksessä annetaan tarkemmat määräykset hallinnosta, toimielinten tehtävistä ja toimivallasta. Työjärjestyksen hyväksyy rehtori.

35 §

Oppilaskunta

Maanpuolustuskorkeakoulussa on oppilaskunta, johon voivat kuulua Maanpuolustuskorkeakoulun päätoimiset opiskelijat. Oppilaskunta voi hyväksyä jäsenikseen myös muita Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijoita.

Oppilaskunnan tehtävänä on valita opiskelijoiden edustajat Maanpuolustuskorkeakoulun 12 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin monijäsenisiin toimielimiin sekä osallistua Maanpuolustuskorkeakoulun muuhun toimintaan.

Oppilaskunnan tehtävänä on myös toimia jäsentensä yhdyssiteenä ja edistää heidän yhteiskunnallisia, sosiaalisia ja henkisiä sekä opiskeluun ja opiskelijan asemaan yhteiskunnassa liittyviä pyrkimyksiään.

Oppilaskunnan tehtävien toteuttamisesta aiheutuvat menot suoritetaan oppilaskunnan omaisuudesta ja toiminnasta saatavilla tuloilla sekä jäsenmaksuilla, joita oppilaskunnalla on oikeus määrätä jäsentensä suoritettaviksi.

Maanpuolustuskorkeakoulun oppilaskunnalla on itsehallinto. Oppilaskunnan hallintoa varten on edustajisto ja hallitus. Oppilaskunnan hallinnosta määrätään tarkemmin oppilaskunnan säännöissä, jotka vahvistaa Maanpuolustuskorkeakoulun rehtori.

Oppilaskunnan 2 momentin nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta siten kuin muutoksenhausta Maanpuolustuskorkeakoulun tekemään päätökseen 33 §:ssä säädetään.

Oppilaskunnan toimintaan sovelletaan, mitä yhdistyslaissa (503/1989) säädetään, jollei tästä laista muuta johdu.

36 §

Rajavartiolaitoksen kuuleminen

Rajavartiolaitoksen esikuntaa on kuultava ennen kuin tehdään päätös rajavartiolaitoksen virkaan koulutettavan tai rajavartiolaitoksen virassa olevan opiskelijan valintaa tai oikeuksia ja velvollisuuksia koskevassa 4 ja 5 luvussa säädettyssä asiassa.

37 §

Aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen

Opiskelijalla on oikeus lukea osana suoritettavan tutkinnon oppimäärää hyväkseen muussa kotimaisessa tai ulkomaisessa korkeakoulussa tai muussa oppilaitoksessaan suorittamiaan opintoja, jotka ovat tavoitteiltaan ja keskeisiltä sisällöiltään opetussuunnitelman mukaisia ja joita ei ole käytetty toiseen aikaisemmin suoritettuun

samantasoiseen tutkintoon. Opiskelija saa lukea hyväkseen tutkintoon kuuluvia opintoja myös muulla tavoin osoitetulla osaamisella. Päätöksen aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisesta tekee Maanpuolustuskorkeakoulu.

Opintosuoritusten ja muun aiemmin hankitun osaamisen tunnustamista haetaan Maanpuolustuskorkeakoululta kirjallisella hakemuksella. Hakemuksen yhteydessä tulee esittää aikaisempia suorituksia koskevat todistukset sekä tarvittaessa selvitys suoritettujen opintojen sisällöstä. Maanpuolustuskorkeakoulu antaa tarvittavat määräykset aiemmin suoritettujen opintojen ja aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisen hakemisesta.

7 luku

Voimaantulo

38 §

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009.

Opiskelija voidaan ottaa suorittamaan 14 §:n 1 momentissa tarkoitettua sotatieiden kandidaatin tutkintoa, joka ei johda upseerin virkaan, ensimmäisen kerran kolmen vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta.

Opiskelija, joka on aloittanut Maanpuolustuskorkeakoulussa tutkintoon johtavat opinnot ennen tämän lain voimaantuloa, jatkaa opintojaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan. Opiskelija siirtyy kuitenkin jatkamaan opintojaan tämän lain mukaan, jollei hän ole suorittanut tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaista tutkintoa viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2009. Maanpuolustuskorkeakoulu määrää siirtymiseen liittyvistä järjestelyistä.

Siihen saakka, kunnes 35 §:n 5 momentissa tarkoitettu oppilaskunnan edustajisto ja hallitus on valittu, kuitenkin enintään 31 päivään joulukuuta 2010 saakka, oppilaskunnan hallintoa hoitavat opiskelijajhdistysten hallintoa hoitamaan valitut toimielimet.

Siihen saakka, kunnes oppilaskunnan säännöt on vahvistettu, oppilaskunnassa noudatetaan soveltuvin osin opiskelijajhdistysten sääntöjä.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

39 §

Kumoamissäännös

Tällä lailla kumotaan puolustusvoimista 31 päivänä toukokuuta 1974 annetun lain (402/1974) 10 a ja 10 b §, sellaisina kuin ne ovat laissa 452/2001.

HE 62/2008PuVM 5/2008EV 193/2008

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2008

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri

Jan Vapaavuori

Liite 4. Valtioneuvoston asetus Maanpuolustuskorkeakoulusta (1124/2008)

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2008

Valtioneuvoston asetus

Maanpuolustuskorkeakoulusta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty puolustusministeriön esittelystä, säädetään Maanpuolustuskorkeakoulusta 30 päivänä joulukuuta 2008 annetun lain (1121/2008) 6 §:n 2 momentin ja puolustusvoimista 11 päivänä toukokuuta 2007 annetun lain (551/2007) 36 §:n 2 momentin nojalla:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

1 §

Opintojen järjestäminen

Sotatieteiden kandidaatin ja sotatieteiden maisterin tutkintoon sekä jatkotutkintoihin johtava opetus voidaan järjestää oppiainepohjaisesti tai koulutusohjelmina.

2 §

Opintojen mitoitus

Opintojen mitoituksen peruste on opintopiste. Opintojaksot pisteytetään niiden edellyttämän työmäärän mukaan. Yhden lukuvuoden opintojen suorittamiseen keskimäärin vaadittava 1 600 tunnin työpanos vastaa 60 opintopistettä.

3 §

Kielitaito

Opiskelijan tulee sotatieteiden kandidaatin tai sotatieteiden maisterin tutkintoon sisältyvissä opinnoissa tai muulla tavalla osoittaa saavuttaneensa:

- 1) suomen ja ruotsin kielen taidon, joka julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain (424/2003) 6 §:n 1 momentin mukaan vaaditaan valtion henkilöstöltä kaksikielisessä viranomaisessa ja joka on tarpeen oman alan kannalta; sekä
- 2) vähintään yhden vieraan kielen sellaisen taidon, joka mahdollistaa oman alan kehityksen seuraamisen ja kansainvälisessä ympäristössä toimimisen.

Opiskelijan tulee lisäksi upseerin virkaan vaadittavan sotatieteiden kandidaatin tai sotatieteiden maisterin tutkintoon sisältyvissä opinnoissa tai muulla tavalla osoittaa saavuttaneensa upseerien suomen ja ruotsin kielen taitoa koskevista kelpoisuusvaatimuksista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (9/2004) säädetyn kielitaidon.

2 luku

Sotatieteiden kandidaatin ja sotatieteiden maisterin tutkinto

Sotatieteiden kandidaatin tutkinto

4 §

Sotatieteiden kandidaatin tutkinnon tavoitteet

Sotatieteiden kandidaatin tutkintoon johtavan opetuksen tulee antaa opiskelijoille:

- 1) tutkintoon kuuluvien pää- ja sivuaineiden tai niihin rinnastettavien kokonaisuuksien perusteiden tuntemus sekä edellytykset alan kehityksen seuraamiseen;
- 2) valmiudet tieteelliseen ajatteluun ja tieteellisiin työskentelytapoihin;
- 3) edellytykset ylempään korkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen ja jatkuvaan oppimiseen;
- 4) edellytykset soveltaa hankkimaansa tietoa työelämässä;
- 5) riittävä viestintä- ja kielitaito.

5 §

Sotatieteiden kandidaatin tutkinnon sisältö

Sotatieteiden kandidaatin tutkintoon johtaviin opintoihin voi kuulua:

- 1) perus- ja aineopintoja;
- 2) monitieteellisiä opintokokonaisuuksia;
- 3) kieli- ja viestintäopintoja;
- 4) muita opintoja;
- 5) asiantuntijuutta kehittävää harjoittelua.

Oppiaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden perusopintojen laajuus on vähintään 25 opintopistettä. Oppiaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden aineopintojen laajuus yhdessä perusopintojen kanssa on vähintään 60 opintopistettä. Tutkinnon pääaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden aineopintoihin sisältyy vähintään 10 opintopisteen laajuinen oppinnäyte.

6 §

Sotatieteiden kandidaatin tutkinnon suorittaminen

Sotatieteiden kandidaatin tutkintoa varten opiskelijan on suoritettava vähintään pääaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden perus- ja aineopinnot sekä kieli- ja viestintäopinnot.

Opiskelijan on osoitettava saavuttaneensa tutkinnolle, opinnoille ja oppinnäytteelle asetetut tavoitteet sekä 3 §:ssä tarkoitetun kielitaidon. Opiskelijan on kirjoitettava kypsyysnäyte, joka osoittaa perehtyneisyyttä oppinnäytteen alaan sekä suomen tai ruotsin kielen taitoa.

7 §

Sotatieteiden kandidaatin tutkinnon laajuus

Sotatieteiden kandidaatin tutkintoon vaadittavien opintojen laajuus on 180 opintopistettä. Maanpuolustuskorkeakoulu järjestää koulutuksen siten, että tutkinto voidaan suorittaa päätoimisesti opiskellen kolmessa lukuvuodessa.

Sotatieteiden maisterin tutkinto

8 §

Sotatieteiden maisterin tutkinnon tavoitteet

Sotatieteiden maisterin tutkintoon johtavan opetuksen tulee antaa opiskelijoille:

- 1) pääaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden hyvä tuntemus sekä sivuaineiden perusteiden tuntemus;
- 2) valmiudet tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseen;
- 3) valmiudet toimia työelämässä oman alansa asiantuntijana ja kehittäjänä;
- 4) valmiudet tieteelliseen jatkokoulutukseen;
- 5) hyvä viestintä- ja kielitaito.

9 §

Sotatieteiden maisterin tutkinnon sisältö

Sotatieteiden maisterin tutkintoon johtaviin opintoihin voi kuulua:

- 1) perus- ja aineopintoja sekä syventäviä opintoja;
- 2) kieli- ja viestintäopintoja;
- 3) monitieteisiä opintokokonaisuuksia;
- 4) muita opintoja;
- 5) asiantuntijuutta syventävää harjoittelua.

10 §

Sotatieteiden maisterin tutkinnon suorittaminen

Sotatieteiden maisterin tutkintoa varten opiskelijan on suoritettava vähintään pääaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden syventävät opinnot sekä tutkintoon kuuluva valvottu harjoittelu. Opiskelijan on suoritettava myös riittävät sivuai-

neopinnot, jollei niitä ole suoritettu alempaan korkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa.

Opiskelijan on osoitettava saavuttaneensa tutkinnot, opinnoille ja opinnäytteelle asetetut tavoitteet sekä 3 §:ssä tarkoitetun kielitaidon. Opiskelijan on kirjoitettava kypsyysnäyte, joka osoittaa perehtyneisyyttä opinnäytteen alaan sekä suomen tai ruotsin kielen taitoa.

Opiskelijan ei tarvitse osoittaa suomen tai ruotsin kielen taitoa samalla kielellä suoritettavaa ylempää korkeakoulututkintoa varten annettavassa kypsyysnäytteessä, jos hän on osoittanut kielitaitonsa alemmaa korkeakoulututkintoa varten antamassaan kypsyysnäytteessä.

11 §

Sotatieteiden maisterin tutkinnon laajuus

Sotatieteiden maisterin tutkintoon vaadittavien opintojen laajuus on 120 opintopistettä. Maanpuolustuskorkeakoulu järjestää koulutuksen siten, että tutkinto voidaan suorittaa päätoimisesti opiskellen kahdessa lukuvuodessa.

Perus- ja aineopinnoilla on 5 §:n 2 momentissa tarkoitetut vähimmäislaajuudet. Syventävien opintojen laajuus on vähintään 60 opintopistettä. Tutkinnon pääaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden syventäviin opintoihin sisältyy vähintään 30 opintopisteen laajuinen opinnäyte.

3 luku

Sotatieteellinen jatkokoulutus

12 §

Sotatieteellisen jatkokoulutuksen tavoitteet

Sotatieteellisen jatkokoulutuksen tavoitteena on, että opiskelija:

- 1) perehtyy syvällisesti omaan tutkimusalaansa ja sen yhteiskunnalliseen merkitykseen sekä saavuttaa valmiudet tutkimusalaansa piirissä itsenäisesti ja kriittisesti soveltaa tieteellisen tutkimuksen menetelmiä ja luoda uutta tieteellistä tietoa;
- 2) perehtyy hyvin oman alansa kehitykseen, perusongelmiin ja tutkimusmenetelmiin;
- 3) saavuttaa sellaisen yleisen tieteenteorian ja tutkimusalaansa liittyvien muiden tieteenalojen tuntemuksen, joka mahdollistaa niiden kehityksen seuraamisen.

13 §

Yleisesikuntaupseerin tutkinnon sisältö ja laajuus

Yleisesikuntaupseerin tutkinto suunnitellaan ja järjestetään siten, että opiskelijat saavuttavat ylimpiin upseerin tehtäviin vaadittavat tiedot ja taidot sekä tutkijavalmiudet.

Yleisesikuntaupseerin tutkintoon kuuluu järjestelmällinen teoreettinen ja käytännöllinen syventyminen erikoisalaan, tutkimus omalta erikoisalalta ja erikoisalan ohjattu työkokemus. Tutkinnon laajuus on vähintään 140 opintopistettä.

14 §

Yleisesikuntaupseerin arvo

Yleisesikuntaupseerin tutkinnon suorittaneella upseerilla on yleisesikuntaupseerin arvo.

15 §

Sotatieteiden tohtorin tutkinnon sisältö

Sotatieteiden tohtorin tutkinnon suorittamiseksi jatkokoulutukseen otetun opiskelijan tulee:

- 1) suorittaa jatkokoulutuksen opinnot;
- 2) osoittaa tutkimusalallaan itsenäistä ja kriittistä ajattelua; sekä
- 3) laatia väitöskirja ja puolustaa sitä julkisesti.

Väitöskirjaksi voidaan hyväksyä myös useita tieteellisiä julkaisuja tai julkaistavaksi hyväksyttyjä käsikirjoituksia ja niistä laadittu yhteenveto, jossa esitetään tutkimuksen tavoitteet, menetelmät ja tulokset, tai muu vastaava tieteelliset kriteerit täyttävä työ. Julkaisuihin voi kuulua yhteisjulkaisuja, jos väittelijän itsenäinen osuus on niissä osoitettavissa.

4 luku

Erinäisiä säännöksiä

16 §

Maanpuolustuskorkeakoulun henkilöstö

Maanpuolustuskorkeakoulussa on professoreita, dosentteja ja muuta opetus- ja tutkimushenkilöstöä sekä henkilöstöä muiden tehtävien hoitamista varten.

17 §

Tutkintotodistus ja todistus sotilasammattillisista opinnoista

Maanpuolustuskorkeakoulu antaa opiskelijalle hänen suorittamastaan tutkinnosta tutkintotodistuksen, josta tulee käydä ilmi:

- 1) tutkintonimike ja koulutusala;
- 2) tutkinnon pääaine tai siihen rinnastettava kokonaisuus taikka koulutusohjelma;
- 3) tutkinnon keskeinen sisältö;
- 4) opiskelijan osoittama kielitaito.

Maanpuolustuskorkeakoulun jatkokoulutuksena suoritetusta tutkinnosta antamaan todistukseen sovelletaan, mitä 1 momentin 1–4 kohdassa säädetään.

Maanpuolustuskorkeakoulu antaa pyynnöstä opiskelijalle todistuksen hänen suorittamastaan opinnoista myös opiskelun aikana.

Maanpuolustuskorkeakoulu antaa henkilölle, joka on suorittanut Maanpuolustuskorkeakoulussa tutkinnon tai opintoja, tutkintotodistuksen tai todistukseen erityisesti kansainväliseen käyttöön tarkoitetun liitteen, jossa annetaan riittävät tiedot Maanpuolustuskorkeakoulusta samoin kuin tutkintotodistuksessa tai todistuksessa tarkoitetuista opinnoista tai opintosuorituksista sekä niiden tasosta ja asemasta Suomen koulutusjärjestelmässä.

Puolustushaarakoulu antaa erillisen todistuksen sotilasammattillisista opinnoista tai opintosuorituksista sekä niiden tasosta ja asemasta Suomen koulutusjärjestelmässä.

18 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009.

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2008

Ministeri

Jan Vapaavuori

Vanhempi hallitussihteeri

Minnamaria Nurminen

